DZIŚ PO STRONIE SENIORA

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

POGRZEB TO FINANSOWE WYZWANIE

KTO MOŻE STARAĆ SIĘ O ZASIŁEK POGRZEBOWY Z ZUS? str. 12-13

Nr ISSN 0867-4965
Nr indeksu 350184

www.pomorska.pl

Nr 252 (23.762) | Nakład: 7.201 | Wydanie 3 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Czwartek, 29.10.2026

78 lat

GAZETA pomorska

RELAKS

Horoskop na dziś i krzyżówki do rozwiązania przy dobrej kawie Str. 11

Grudziądz

Trzech inwestycji wybranych w GBO nie będzie

Niemal 600 tys. zł wróci do budżetu miasta, bo nie rozstrzygnięto przetargów na projekty wybrane w głosowaniu mieszkańców
Str. 8

Kontrowersje

17-latka planowała zabójstwo w szkole. Trafiła do aresztu

Uczennica z pow. żnińskiego chciała zabić dwie nauczycielki. Najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie
Str. 4

Uwaga, oszuści!

Fałszywy marynarz wyłudził od 66-latki pół mln zł!

Oszust przez kilka miesięcy budował w internecie relację z Bydgoszczanką, by potem ją naciągnąć
Str. 4

Na zakupach

Za słodycze trzeba teraz słono zapłacić

Beata Busz

Zmiany na liście najbardziej drożejących produktów w sklepach. Na czoło wysforowały się ostatnio słodycze i desery, używki oraz napoje.

W najnowszej edycji cyklicznego raportu „Indeks Cen w Sklepach Detalicznych", autorstwa UCE Research i Uniwersytetów WSB Merito, zestawiono ze sobą ponad 102 tys. cen z przeszło 47 tys. placówek. Przeanalizowano 17 kategorii produktów.

Z zebranych danych wynika, że we wrześniu najwyższą dynamikę wzrostu cen odnotowały słodycze i desery (więcej o 6,7 proc. niż przed rokiem). Na kolejnych miejscach widać używki (więcej o 6,1 proc.), napoje bezalkoholowe (4,8 proc.), ryby (4,6 proc.), a także mięso (4,4 proc.). Ale są i słodsze wieści. Otóż wyraźnie wyhamowały ceny produktów, które jeszcze miesiąc wcześniej należały do najmocniej drożejących. I tak, dynamika cen chemii gospodarczej spadła rok do roku z 6,7 do 3,7 proc., karm dla zwierząt – z 5,7 do 4,2 proc., a artykułów dla dzieci – z 4,7 do 2,5 proc.

Z raportu też wynika, że we wrześniu nadal najmocniej taniały produkty tłuszczowe (kosztowały o 8,1 proc. mniej niż przed rokiem), jednak miesiąc wcześniej spadek ten wynosił aż 15,4 proc.!

Warto też wspomnieć, że ogólna dynamika wzrostu cen w sklepach przyspieszyła z 1,7 do 1,9 proc. porównując rok do roku.

Więcej na str. 3

FOT. PIOTR BILSKI

Grudziądz

Rozpoczęli wykopy pod parking podziemny i schron jednocześnie

Błyskawicznie posuwają się prace związane z budową parkingu podziemnego pod dotychczasowym boiskiem I Liceum Ogólnokształcącego. Robotnicy uporali się z demontażem elementów wyposażenia boiska, rozbiórką starych budynków i już na dobre zabrali się za wykopy. Podziemny parking będzie mógł służyć jako miejsce ukrycia na wypadek sytuacji kryzysowych. Obiekt ma być gotowy do końca 2028 roku. Wartość tej inwestycji to ponad 33 mln zł, a jej wykonawcą jest firma Dolmar

REKLAMA 0111602326

DZISIAJ
dodatek specjalny
a w nim:
EKOLOGICZNA GMINA
Ranking eko gmin Wywiady z ekspertami Eko porady

eprasa.pl 923cd8b555

POLECAMY

JUTRO: Szybka kolej. Znów dzieli Bydgoszcz i Toruń SOBOTA: Prochy tylko na cmentarzu

29.10.2026
Czwartek

Imieniny obchodzą: Narcyz, Wioletta, Euzebia, Franciszek
Telefon alarmowy: 112

GAZETA POMORSKA

Redaktor naczelna
Alicja Polewska
Z-cy redaktor naczelnej
Justyna Wojciechowska-Narloch
Lucyna Talaśka-Klich
Jakub Stykowski
Wydawca
Beata Busz

www.pomorska.pl

Polska Press
Makroregion Wielkopolska Kujawsko-Pomorskie
Redakcja ul. Zamoyskiego 2,
85-063 Bydgoszcz, tel. 52 32 63 100
gp.redakcja@polskapress.pl
Prezes Makroregionu
Marek Ciesielski
Dyrektor reklamy
Agnieszka Perlińska
Dyrektor marketingu
Katarzyna Jabłońska
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

POLSKA PRESS GRUPA

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Robert Feluś
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

©℗ - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.pomorska.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

Komentarz dnia

Tadeusz Płatek: Jechałem autem elektrycznym. Odtąd nic już nie będzie takie samo

publicysta

Na początek kilka uwag dla ludzi aktualnie poszukujących samochodów. Zrobiłem tour po prawie wszystkich markach oferowanych w Krakowie. Opiszę jednym słowem poziom obsługi. Audi - super. BMW - super. Cupra - miło. Ford- super. Hyundai - miło, choć bezowocnie. Kia - bardzo miło. Mercedes - brak zainteresowania. Nissan - beznadzieja. Opel - super. Volvo - beznadzieja. Porsche - brak wychowania.

Być może to jest wszystko zaplanowane, wyreżyserowane, może to taka strategia marketingowa, ale w krakowskich salonach samochodowych wyczuwa się, ogólnie, totalny luz. Zupełnie, jakby „niechiński" przemysł motoryzacyjny miał się wyśmienicie, a nie balansował na krawędzi przepaści. Przedstawiano mi często oferty tak absurdalne, że nawet sami sprzedający nie mogli w nie uwierzyć. Byłem natomiast zaskoczony, że tak łatwo można się przejechać. Wystarczy poprosić o kluczyki, wypełnić kartkę papieru i tyle (w jednym salonie nawet nic nie musiałem podpisywać, po prostu wsiadłem, pojechałem i grzecznie wróciłem).

Niestety, w końcu dostałem w łapy elektryka. Nie chodzi nawet o moc, bo miałem już okazję jeździć furami powyżej 500 koni. Nie o napęd, ciszę, wszystkie te kosmiczne i dyskusyjne zresztą udogodnienia. Jadąc tym elektro-potworem, który z lekkością piórka płynął nad asfaltem zupełnie, jakby te jego tłuste dwie i pół tony istniały w jakimś innym wymiarze; prowadząc go jednym palcem krakowską obwodnicą, ukazał mi się bezsens dotychczasowej motoryzacji.

Bezsens kopcącego silnika, bezsens kapiącego oleju, bezsens tysięcy części, które muszą się zepsuć. Nic już nie będzie takie samo. Spalinowe motory już mi nie brzmią.

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj „Gazetę Pomorską"

tel. 52 511 94 64
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.pomorska.pl

POGODA

dziś
12°C/6°C

jutro
12°C/7°C

Prezydenci Bydgoszczy i Torunia o Deklaracji Ostromeckiej - chłód od samych drzwi

Adam Willma

O historii sąsiedztwa, dawnych sporach i możliwościach współpracy rozmawiali w Ostromecku przedstawiciele Bydgoszczy i Torunia. Prezydenci obu miast osobiście nie wzięli udziału, wysłali wiceprezydentów.

FOT. SZYMON ZDZIEBŁO/ KPUM

Na konferencję prezydenci wysłali zastępców. Zapewniają o otwartości na współpracę, ale entuzjazmu trudno się doszukać

Konferencja „Bydgoszcz - Toruń: relacje przez wieki" odbyła się 27 października w Pałacu Nowym w Ostromecku. Spotkali się historycy, socjologowie, politolodzy oraz przedstawiciele instytucji kultury i samorządów. Dyskusja skoncentrowała się głównie na tym, jak przeszłość ukształtowała stosunki między dwiema stolicami województwa i co z tych doświadczeń może wynikać dla ich przyszłości.

Brama do dyskusji

Pomysł wyszedł od wicemarszałka Zbigniewa Ostrowskiego, który był inicjatorem i współorganizatorem wydarzenia. - Debata okazała się bardzo cenna - podkreśla wicemarszałek. - Nie liczyliśmy na jakiś spektakularny sukces, ale żeby zaczęło się dobrze dziać, trzeba zrobić pierwszy krok. Nie było żadnego wystąpienia, które by podgrzewały spór, albo na nowo go odgrzewały. Otworzyliśmy bramę do dyskusji, tę bramę, która w herbach obu naszych miast była otwarta jedynie w połowie.

Obok naukowych wystąpień były wspomnienia osób, które znały relacje obu miast od strony gabinetów i politycznych rozmów. Uczestnicy przyjęli przez aklamację Deklarację Ostromecką. Dokument przypomina o odmiennych drogach rozwoju Bydgoszczy i Torunia oraz o tym, że przez stulecia bliskość geograficzna nie przekładała się na równie bliską współpracę. Jednak wspólne województwo przedstawia jako szansę na lepsze wykorzystanie potencjału obu ośrodków. „My, zgromadzeni w Ostromecku przedstawiciele bydgoskich i toruńskich środowisk naukowych oraz kulturalnych, apelujemy o pogłębiony dialog między naszymi miastami i ich mieszkańcami" – czytamy w deklaracji.

Spotkanie ma mieć ciąg dalszy. Jak zapowiada Ostrowski, podczas konferencji zdecydowano o kontynuowaniu cyklu „Różne drogi – wspólne szanse". Za rok spotkać mają się w Ostromecku środowiska kulturalne obu miast. Organizatorzy chcą również wydać drukiem materiały z obrad.

Otwarci na współpracę...

Podczas spotkania w Ostromecku oba miasta reprezentowali wiceprezydenci: Adam Szponka z Torunia i Iwona Waszkiewicz z Bydgoszczy. Prezydenci osobiście nie wzięli udziału w konferencji, której towarzyszyło przyjęcie deklaracji o potrzebie bliższego dialogu między miastami.

Jak nieoficjalnie się dowiedzieliśmy, w Toruniu nie spodobał się fragment historycznej części deklaracji. Autorzy opisali gospodarczy i administracyjny awans Bydgoszczy, po czym stwierdzili: „Toruń ściśnięty gorsetem fortyfikacji, stracił dawne znaczenie i został sprowadzony do roli nadgranicznego ośrodka". W przekazanym nam przez rzecznika Marcina Centkowskiego stanowisku prezydent Torunia mocno podkreśla jednak, że współpraca wymaga uznania równorzędności obu stolic województwa: „Nie da się budować trwałej współpracy na próbach dominacji czy umniejszaniu roli któregokolwiek z partnerów. Toruń jest jednym z dwóch miast stołecznych naszego województwa i jego pozycja, znaczenie oraz dorobek muszą być w pełni respektowane".

Zapewnia przy tym, że Toruń pozostaje otwarty na „bliską, autentyczną i partnerską współpracę z Bydgoszczą". Przypomina, że na początku kadencji zadeklarował prezydentowi sąsiedniego miasta gotowość do rozwijania idei wspólnego obszaru aglomeracyjnego. Jak przekonuje, budowanie Metropolii Toruńskiej nie wyklucza szerszej współpracy.

Prezydent Torunia, Paweł Gulewski, wspomina także o obserwowanym od kilku lat odchodzeniu od koncepcji wspólnego, dwubiegunowego obszaru metropolitalnego. I konstatuje: „Nie musimy być tacy sami, żeby być równorzędnymi partnerami".

Stanowisko Bydgoszczy, przesłane przez rzeczniczkę prezydenta Martę Stachowiak, mieści się w trzech zdaniach. „Bydgoszcz jest otwarta na każdą współpracę, która służy Bydgoszczankom, Bydgoszczanom i naszemu Miastu. Już dziś Bydgoszcz i Toruń współpracują na różnych polach. Ważne, byśmy wzajemnie się szanowali i nie przeszkadzali sobie w rozwoju". ©℗

eprasa.pl 923cd8b555

Z PIERWSZEJ STRONY

Co najbardziej drenuje nasze portfele na zakupach?

Beata Busz

Najszybciej drożały w sklepach słodycze i desery, używki, ryby i mięso. Z kolei wyraźnie wyhamowały podwyżki cen chemii gospodarczej, karm dla zwierząt i artykułów dla dzieci. Nadal najmocniej taniały produkty tłuszczowe.

FOT. 123RF

Mięso to jeden z liderów podwyżek cen

Tak wynika z najnowszego raportu pt. „Indeks Cen w Sklepach Detalicznych", autorstwa UCE Research i Uniwersytetów WSB Merito. We wrześniu najwyższą dynamikę wzrostu cen rok do roku odnotowały słodycze i desery (plus 6,7 proc.). Na kolejnych miejscach uplasowały się używki (6,1 proc.), napoje bezalkoholowe (4,8 proc.), ryby (4,6 proc.), a także mięso (4,4 proc.).

Droga kawa i herbata

Według dr inż. Anna Motylska-Kuźma z Uniwersytetu DSW Ideis, w przypadku używek, które w sierpniu zdrożały rdr. 0,6 proc., a we wrześniu już o 6,1 proc., znaczenie mają zarówno ceny kawy i herbaty na rynkach światowych, jak i obciążenia podatkowe dotyczące alkoholu. - W przypadku mięsa znaczenie mają koszty pasz, energii, transportu i chłodnictwa, ale również sytuacja podażowa poszczególnych gatunków – wyjaśnia ekspertka w rozmowie z Serwisem Agencyjnym MondayNews.

Dla drożejących słodyczy istotne pozostaje opóźnione przenoszenie wcześniejszych kosztów kakao, tłuszczów i energii na ceny końcowe. We wrześniu światowe ceny cukru wzrosły o 6,1 proc. względem sierpnia, co może dodatkowo zwiększać presję kosztową. Jak zauważa Bartosz Białas, analityk Erste Bank Polska, wspomniany wzrost cen cukru mógł też przyczynić się do utrzymania wysokiej dynamiki cen napojów bezalkoholowych, z których przecież wiele jest napojami słodzonymi. - Wejście ryb do czołówki najszybciej drożejących produktów może odzwierciedlać po prostu dostosowanie cen do trendów widocznych w danych GUS, według których inflacja cen ryb i owoców morza przyspiesza od około 4 proc. rdr. na początku roku do ponad 5 proc. - dodaje ekspert.

Wyhamowały kategorie, które jeszcze miesiąc wcześniej należały do najmocniej drożejących. Dynamika cen chemii gospodarczej spadła rdr. z 6,7 do 3,7 proc., karm dla zwierząt – z 5,7 do 4,2, a artykułów dla dzieci – z 4,7 do 2,5 proc. Dr Rafał Parvi podejrzewa, że spadek cen w tych kategoriach jest następstwem efektu bazy i zmiany polityki cenowo-promocyjnej.

Masło wciąż tanie

Z raportu też wynika, że we wrześniu nadal taniały produkty tłuszczowe (o 8,1 proc. mniej niż przed rokiem), jednak miesiąc wcześniej spadek wynosił aż 15,4 proc. Dr Mariusz Dziwulski, analityk PKO BP, wskazuje, że wrzesień przyniósł już pewne ożywienie cen tłuszczów na poziomie hurtowym, co może się przełożyć na ceny detaliczne w kolejnych okresach.

Z kolei Jarosław Kwiatkowski, analityk sektora rolnego w Erste Leasing, uważa, że mniejsze tempo spadku cen produktów tłuszczowych we wrześniu to przede wszystkim efekt wygasania silnego efektu wysokiej bazy oraz stopniowej stabilizacji rynku surowcowego. - Spójrzmy na masło, którego cena na koniec września wciąż była o 20,56 proc. niższa niż przed rokiem. Wyraźnie koreluje to z rocznym spadkiem cen mleka w skupie o 21,55 proc., będącym konsekwencją wysokiej nadprodukcji w sezonie wiosenno-letnim. Obecnie na rynku widoczne są jednak pierwsze sygnały zmiany trendu. Według danych GUS za sierpień, cena mleka wzrosła mdm. o ok. 2,5 proc., tj. z 1,72 zł do 1,77 zł/l, przełamując długotrwałą tendencję spadkową – tłumaczy Kwiatkowski.

Wśród kategorii ze spadkiem cen znalazły się też produkty sypkie (mniej o 4,5), nabiał (2,4 proc.), a także środki higieny osobistej (0,3 proc.). Zdaniem dr Rafał Parvi, zmiana cen środków higieny osobistej może być wynikiem konkurencji pomiędzy sieciami, ponieważ produkty są często sprzedawane w ramach akcji rabatowych.

W opinii eksperta, to są ważne sygnały, że rozpiętość pomiędzy najszybciej drożejącą a najmocniej taniejącą kategorią zmniejszyła się we wrześniu. Spadła do 14,8 p.p. z 22,1 p.p. w sierpniu, a ogólna dynamika cen wzrosła z 1,7 do 1,9 proc. rdr. Dane mogą wskazywać, że ekstremalne ruchy cenowe w poszczególnych kategoriach zaczynają się pomału wygaszać. Jednak nie oznaczają jeszcze pełnego wyrównania cen. ©℗

NASZ PATRONAT 0011560081

Biopaliwa wesprą transformację energetyczną. ORLEN stawia na istniejącą infrastrukturę i krajowe surowce

Wykorzystanie istniejących instalacji przemysłowych, rozwój nowych technologii i krajowej bazy surowcowej – to ważne elementy transformacji energetycznej, w której coraz większą rolę odgrywają biopaliwa. Uczestnicy Polskiego Kongresu Naftowego i Gazowniczego rozmawiali m.in. o tym, jak rozwijać nowe rozwiązania energetyczne, jednocześnie wzmacniając bezpieczeństwo dostaw i krajową gospodarkę.

Te zagadnienia znalazły się w centrum panelu moderowanego przez Kamila Klejnę, eksperta analiz ekonomicznych ORLENU. W dyskusji uczestniczyli dr Tim Davies, dyrektor ds. rozwoju biznesu w Gaffney Cline, Dominika Niewierska, dyrektor Biura Koordynacji i Wsparcia Biopaliw i Wodoru w ORLENIE, Wojciech Wrochna, wiceminister energii, oraz Ming Zhu, dyrektor cyfrowy SLB Europe.

Istniejące instalacje przyspieszą wdrażanie nowych technologii

Jednym z głównych tematów debaty było wykorzystanie infrastruktury sektora paliwowego do rozwoju niskoemisyjnych rozwiązań. Jak zaznaczała Dominika Niewierska, stopniowa modernizacja istniejących instalacji może być korzystniejsza niż budowa całkowicie nowych zakładów. Takie podejście pozwala wprowadzać zmiany etapami, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia i zaplecze techniczne.

Przykładem takiego podejścia są prowadzone przez ORLEN projekty związane z rozwojem odnawialnego oleju napędowego HVO oraz zrównoważonego paliwa lotniczego SAF. Oba produkty pozwalają ograniczać emisje gazów cieplarnianych w sektorach transportu drogowego i lotnictwa, jednocześnie wykorzystując doświadczenia oraz część istniejącej infrastruktury sektora rafineryjnego.

Rozwój tych paliw wymaga jednak nie tylko odpowiednich technologii, ale również zapewnienia stabilnych dostaw surowców.

Krajowe surowce wzmocnią bezpieczeństwo energetyczne

Dostęp do surowców pochodzących z krajowego rynku może ograniczyć zależność od importu, a jednocześnie stworzyć nowe możliwości dla polskich przedsiębiorstw i rolnictwa.

W tym kontekście ORLEN rozwija program „Bioplony dla biopaliw", którego celem jest zwiększenie krajowej bazy surowcowej wykorzystywanej do produkcji biopaliw zaawansowanych. Rozwiązanie to ma wspierać rozwój rynku, a zarazem ułatwiać budowanie bardziej odpornych łańcuchów dostaw.

Kompetencje sektora naftowo-gazowego wykorzystane w nowych technologiach

Wiedza zgromadzona przez branżę upstream, dotycząca realizacji złożonych inwestycji, zarządzania ryzykiem, projektowania infrastruktury i współpracy z partnerami może znaleźć zastosowanie w wielu nowych obszarach energetyki.

Dr Tim Davies zwracał uwagę, że przeciwstawianie odnawialnych źródeł energii sektorowi węglowodorów nie odpowiada skali wyzwań stojących przed gospodarką.

– Powinniśmy odejść od myślenia „OZE kontra węglowodory". Potrzebujemy zintegrowanego ekosystemu energetycznego, który zapewni dostępność energii, bezpieczeństwo dostaw i konkurencyjne ceny – podkreślał ekspert Gaffney Cline.

Kompetencje sektora naftowo-gazowego mogą być wykorzystywane m.in. przy projektach geotermalnych, technologiach wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz rozwoju magazynów energii. Istotnym obszarem pozostaje także wodór, wykorzystywany np. przy produkcji nawozów.

– Możemy wykorzystywać istniejące instalacje i krok po kroku uzupełniać i/lub stopniowo zastępować wodór produkowany obecnie w oparciu o surowce konwencjonalne, jak gaz ziemny, wodorem odnawialnym i niskoemisyjnym produkowanym w oparciu o nowe technologie – podkreślała Dominika Niewierska.

Stabilne regulacje warunkiem długoterminowych inwestycji

Ważnym wątkiem dyskusji była też rola państwa w tworzeniu warunków do rozwoju nowych technologii energetycznych. Wojciech Wrochna, wiceminister energii, podkreślał znaczenie stabilnych i przewidywalnych regulacji, które umożliwiają przedsiębiorstwom planowanie inwestycji w dłuższej perspektywie.

Jak zaznaczył, polska strategia energetyczna opiera się na trzech podstawowych celach: transformacji energetycznej, bezpieczeństwie dostaw oraz konkurencyjności gospodarki. Utrzymanie równowagi pomiędzy nimi ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju takich obszarów jak biopaliwa, biogaz i wodór.

Przewidywalne otoczenie regulacyjne ułatwia podejmowanie decyzji kapitałowych, szczególnie w sektorach, w których przygotowanie infrastruktury i osiągnięcie odpowiedniej skali produkcji wymaga wielu lat. Równie ważne są dostęp do surowców, rozwój technologii oraz współpraca pomiędzy administracją publiczną a przedsiębiorstwami.

eprasa.pl 923cd8b555

KULTURA

Jan Englert na festiwalu ToruńCAMERIMAGE odbierze Złotą Żabę

Justyna Wojciechowska-Narloch

14 listopada w trakcie gali zamknięcia Festiwalu ToruńCAMERIMAGE nagrodę specjalną za wybitne osiągnięcia w sztuce aktorskiej obierze Jan Englert.

Jan Englert jest jednym z najwybitniejszych polskich aktorów scenicznych i filmowych, reżyserem, pedagogiem oraz profesorem sztuk teatralnych. Zarówno jego role dramatyczne, takie jak w „Katyniu" czy „Kolumbach", przez kreacje takie jak w „Piłkarskim pokerze", po komediowe role jak w „Komedii małżeńskiej", zapadły głęboko w pamięć widzów.

Jan Englert uczył się w warszawskiej Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza, której Wydział Aktorski ukończył w 1964 roku.

Z uczelnią tą związał się na dekady jako wykładowca. W latach 1981–1987 pełnił funkcję dziekana Wydziału Aktorskiego, a następnie czterokrotnie sprawował urząd rektora (1987–1993 oraz 1996–2002). W 1989 roku otrzymał tytuł profesora sztuk teatralnych. Wychował całe pokolenia artystów.

Karierę rozpoczął debiutując jako nastolatek w filmie „Kanał" (1957) Andrzeja Wajdy w roli łącznika „Zefira". Związany był m.in.

FOT. JOLANTA PIEROŃCZYK

Jan Englert przyjedzie do Torunia

z warszawskim Teatrem Współczesnym (1964–1981) oraz Teatrem Polskim (1964–1969, 1981–1994), a od 1997 do 2003 roku należał do zespołu Teatru Narodowego. Do jego najważniejszych kreacji należą role w śląskich dramatach Kazimierza Kutza („Sól ziemi czarnej", „Perła w koronie"), a także w dziełach, takich jak „Noce i dnie", „Doktor Judym", „Akcja pod Arsenałem" czy kultowy serial „Dom". Publiczności zapisał się w pamięci również znakomitą rolą komediową senatora Lipskiego w „Kilerze".

Jan Englert pracował także jako reżyser sięgając po klasykę polską i światową. Przez ponad dwie dekady piastował funkcję dyrektora artystycznego Teatru Narodowego w Warszawie.

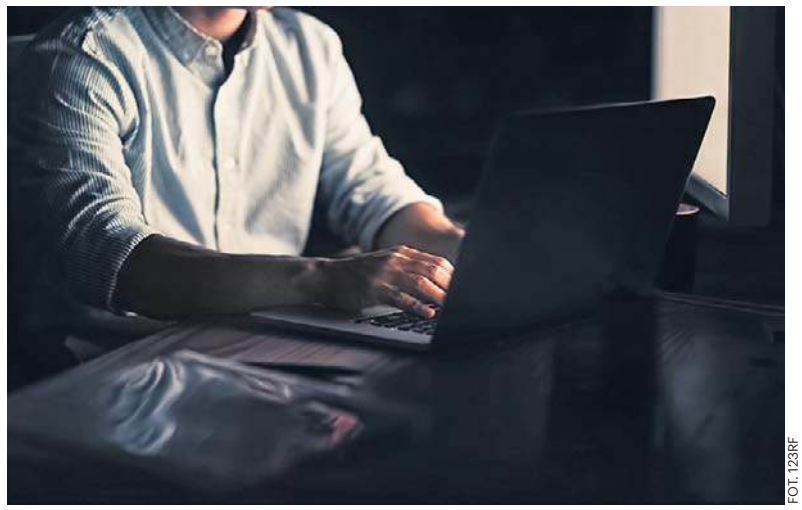
Był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany. ©℗

UWAGA, OSZUŚCI

Fałszywy marynarz wyłudził od 66-latki pół miliona złotych!

Opr. Jakub Kisiel

66-letnia mieszkanka Bydgoszczy padła ofiarą oszusta podszywającego się pod marynarza. Mężczyzna przez wiele miesięcy budował z nią relację w internecie, a następnie przekonał kobietę do przekazywania pieniędzy. W efekcie straciła blisko pół miliona złotych.

FOT. 123RF

Z Bydgoszczanką za pośrednictwem komunikatora w mediach społecznościowych skontaktowała się osoba podająca się za marynarza

Historia tej znajomości rozpoczęła się już w grudniu 2025 roku. Z mieszkanką Bydgoszczy za pośrednictwem komunikatora w mediach społecznościowych skontaktowała się osoba podająca się za marynarza. Przez kolejne tygodnie rozmówca zdobywał jej zaufanie, aż w końcu poprosił o wsparcie finansowe.

Bydgoszczanka wysyłała paczki z gotówką

66-latka uwierzyła w przedstawiane przez mężczyznę historie, a pod koniec stycznia 2026 roku nadała pierwszą paczkę z gotówką.

Znajdowało się w niej 126 tysięcy złotych. Oszust na tym jednak nie zakończył swoich próśb, zapewniając kobietę, że po powrocie do Polski zwróci wszystkie pieniądze.

Od stycznia do października 2026 roku mieszkanka Bydgoszczy wysłała łącznie dziewięć przesyłek zawierających gotówkę. W sumie przekazała oszustowi niemal pół miliona złotych.

Kobieta dopiero po pewnym czasie zorientowała się, że padła ofiarą oszustwa. W piątek, 23 października 2026 roku, zgłosiła sprawę bydgoskim policjantom, którzy prowadzą w tej sprawie postępowanie.

Policja apeluje o ostrożność w internecie

- Nie wysyłajmy gotówki ani nie róbmy przelewów na prośbę osób, których tożsamości nie potwierdziliśmy - przypomina młodszy aspirant Jakub Skrzypek z Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy.

Funkcjonariusze przypominają o zachowaniu szczególnej ostrożności podczas kontaktów z osobami poznanymi w internecie. Oszuści niezmiennie żerują na empatii i łatwowierności seniorów.

Przestępcy często przez długi czas budują relacje i zdobywają zaufanie swoich ofiar. Policja apeluje, by nie przekazywać pieniędzy ani nie wysyłać gotówki osobom, których tożsamość nie została zweryfikowana.

W przypadku podejrzenia oszustwa warto zachować korespondencję oraz potwierdzenia przekazania środków i poinformować o sprawie policję. ©℗

KONTROWERSJE

17-latka planowała zabójstwo w szkole. Trafiła już do aresztu

Iwona Góralczyk, DD

17-letnia mieszkanka powiatu żnińskiego została zatrzymana pod zarzutem przygotowania do zabójstwa pracowników jednej ze szkół. Jak informuje policja, nastolatka usłyszała zarzut, a sąd zdecydował o jej tymczasowym aresztowaniu na trzy miesiące. Śledztwo prowadzi Prokuratura Rejonowa w Szubinie z siedzibą w Żninie.

Żnińscy policjanci zatrzymali 17-latkę podejrzaną o przygotowanie do zabójstwa pracowników jednej ze szkół na terenie powiatu żnińskiego. Nastolatka usłyszała zarzut i decyzją sądu została tymczasowo aresztowana na trzy miesiące.

Jak przekazała Komenda Powiatowa Policji w Żninie, czynności wobec dziewczyny podjęto 22 października br.

Usłyszała zarzut przygotowania do zabójstwa

- Funkcjonariusze wydziału kryminalnego żnińskiej policji podjęli czynności wobec 17-latki, która miała planować zabójstwo w jednej ze szkół na terenie powiatu żnińskiego - poinformował sierż. szt. Piotr Kasprzak, oficer prasowy KPP w Żninie.

Zatrzymanie nie miało miejsca na terenie placówki, do której uczęszcza podejrzana.

Ze względu na dobro prowadzonego postępowania, śledczy nie ujawniają jednak szczegółów dotyczących okoliczności sprawy ani miejsca przeprowadzenia czynności.

- Po zatrzymaniu 17-latka usłyszała zarzut przygotowania do zabójstwa. Na wniosek śledczych sąd zastosował wobec niej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy.

Planowała zabójstwo dwóch nauczycielek

Postępowanie prowadzone jest pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Szubinie z siedzibą w Żninie. Prawdopodobnie dziewczyna nie miała wcześniej do czynienia z wymiarem sprawiedliwości.

Według informacji przekazanej przez Prokuraturę Okręgową dla TVB, 17-latka miała się przygotowywać do zabójstwa dwóch nauczycielek. Do przestępstwa miało dojść w okresie od 18 do 22 października.

Śledczy ustalili, że nastolatka miała dwa noże, które miały posłużyć do realizacji planowanego ataku. Jeden z nich przechowywała w domu, natomiast drugi nosiła w plecaku szkolnym.

Jak wskazuje prokuratura, za ten czyn 17-latce grozi od 2 do 15 lat pozbawienia wolności. Nastolatka będzie oczekiwać na dalszy rozwój śledztwa w areszcie.

To nie pierwszy taki incydent

To już drugi taki przypadek w naszym regionie, kiedy uczeń wybierał się do szkoły z nożem. Przypomnijmy, we wrześniu tego roku 13-latek z miejscowości Książki został zatrzymany po tym jak policjanci otrzymali sygnał, że może on planować zamach.

Sam się tym chwalił w internecie. Jak informował podinsp. Andrzej Fijołek, rzecznik Komendy Głównej Policji, chłopiec z okolic Wąbrzeźna pochwalił się swoim planem obywatelowi Szwecji, z którym grał w grę sieciową.

Ten o rozmowie poinformował lokalnych funkcjonariuszy, a ci niepokojący sygnał przekazali do Polski. I dzięki temu policjanci z Wąbrzeźna zapukali do drzwi domu 13-latka. W szkolnym plecaku chłopca funkcjonariusze znaleźli bagnet o długości ok. 30 cm, a w domu tasak, którym w wakacje zabijał koty.

Sąd Rodzinny w Wąbrzeźnie pod koniec września zastosował wobec nieletniego środek tymczasowy w postaci umieszczenia nieletniego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Z uwagi na dobro postępowania oraz ochronę prywatności osoby małoletniej, sąd nie udziela szczegółowych informacji w niniejszej sprawie.
©℗

eprasa.pl 923cd8b555

KONGRES KLASTRÓW POLSKICH

Od rolników do zaawansowanych technologii

Maciej Czerniak

Przedsiębiorcy i urzędnicy dyskutują w Bydgoszczy o tym, jak rozwijać rolę klastrów przemysłowych. I dlaczego to właśnie one mogą stać się podstawą bezpieczeństwa w dobie nowych zagrożeń - od ataków hakerskich po zawirowania na światowych rynkach.

Bezpieczeństwo, przemysł, cyfryzacja i współpraca - to najważniejsze zagadnienia rozpoczynającej się 28 października w bydgoskiej Akademii Muzycznej dwunastej edycji Kongresu Klastrów Polskich.

W otwarciu i panelach dyskusyjnych trzydniowego wydarzenia, którego partnerem strategicznym jest samorząd województwa, wzięli udział Łukasz Krupa, zastępca prezydenta Bydgoszczy, marszałek Piotr Całbecki i wicemarszałek województwa Zbigniew Ostrowski. W inauguracji uczestniczył także wicepremier i min. cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Klastry odpowiedzią na potrzeby

Celem organizowanego przez Związek Pracodawców Klastry Polskie kongresu jest tworzenie przestrzeni do dialogu i wymiany doświadczeń dla przedsiębiorców, przedstawicieli administracji, nauki i instytucji otoczenia biznesu. - Zajmuję się klastrami od kilkunastu lat, bo w nie wierzę - mówił Krzysztof Krystowski, prezes Związku Pracodawców Klastry Polskie i Śląskiego Klastru Lotniczego. - Jestem menadżerem jednej z firm przemysłu obronnego. Uważam, że klastry są odpowiedzią na współcześnie ważne potrzeby. Mam na myśli budowę kapitału społecznego, zaufania, współpracy. Jeżeli jesteśmy zintegrowani jako społeczeństwo, jesteśmy też mniej podatni na zagrożenia zewnętrzne .

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Dyskusję na Kongresie Klastrów Polskich zdominowała tematyka bezpieczeństwa w biznesie i w obronności

- Nie jesteśmy, jako klastry, najważniejszymi podmiotami w tej dziedzinie w Polsce. Nie przeceniam nas, ale jestem głęboko przekonany, że ten nasz sukces gospodarczy, z którego dzisiaj jesteśmy tak dumni, w dużej mierze wynika z przemian społecznych. To już nie są czasy manufaktur, gdzie jeden zdolny rzemieślnik mógł robić najlepsze buty w mieście. Żeby robić duże rzeczy, duże biznesy, trzeba to robić zespołowo - dodał Krystowski.

Bezpieczeństwo i konkurencyjność

Mirosław Kamiński, prezes Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, zwrócił uwagę, że do najważniejszych wyzwań polskiej gospodarki należy zapewnienie bezpieczeństwa i konkurencyjności.

- Nie ma bezpieczeństwa bez silnej gospodarki - mówił Mirosław Kmiński. - Trzydzieści lat temu powstawały pierwsze strefy ekonomiczne, takie miejsca jak Wałbrzych, Mielec. Od podstaw budowano gałęzie przemysłu, które u nas nie były najmocniejsze. Dwadzieścia lat temu rodził się przemysł produkcji telewizorów. Wartość tych inwestycji była na poziomie 160 mld zł.

Strefy dały zatrudnienie dla blisko 380 tys. osób. - Gospodarczy zaczyn spowodował, że staliśmy się dwudziestą gospodarką świata - podkreślał. - Czeka nas teraz pewna rewolucja, chodzi o łańcuchy dostaw. Zobaczmy, co się dzieje w przemyśle elektronicznym, półprzewodnikowym. To zadanie nie tylko dla Polski, ale dla całej Unii Europejskiej. Obecnie przegrywamy w wielu obszarach ceną. Nie jesteśmy konkurencyjni dla produktów chińskich. Europa musi stać się konkurencyjna dla inwestorów.

Marszałek Piotr Całbecki zaznaczał, że województwo kujawsko-pomorskie to bardzo silny ośrodek rolno-spożywczy, ale również ośrodek militarny. W dyskusji panelowej, pytany o strategię województwa we wspieraniu kluczowym branż przemysłu, mówił o balansie między wspieraniem, a kreowaniem rzeczywistości biznesowej.

- Narzucanie biznesowi pewnych kierunków może skończyć się katastrofą. Już przerabialiśmy w Polsce gospodarkę centralną, opartą o planowanie centralne. Z drugiej strony wiemy, że bez współpracy różnych partnerów kluczowych, interesariuszy jakiegoś projektu, nie ma mowy o osiągnięciu sukcesu - mówił marszałek Całbecki. - Władza administracyjna musi mieć świadomość, że od decyzji urzędniczych zależy wiele. To czasami są drobne rzeczy, a mogą przesądzić o wielkim sukcesie lub o katastrofie. ©℗

NAGRODY DLA RATOWNIKÓW MEDYCZNYCH

FOT. DARIUSZ BLOCH

W Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy wczoraj obchodzono uroczyście Dzień Ratownictwa Medycznego. Osoby szczególnie zaangażowane w tworzenie i sprawne funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w województwie kujawsko-pomorskim odebrały medale przyznane przez Karola Nawrockiego, prezydenta RP i wyróżnienia wojewody kujawsko-pomorskiego. - Jesteście wzorem do naśladowania dla innych - mówił wojewoda Michał Sztybel

REKLAMA 0011604077

WYCIĄG Z OGŁOSZEŃ O PRZETARGACH

sporządzony zgodnie z § 6 ust. 5a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213)

BURMISTRZ KORONOWA

ogłasza

Lp.	Forma przetargu	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej i ewidencji gruntów, opis nieruchomości	Cena wywoławcza (zł netto)	Wadium (zł netto)	Godzina przetargu
1.	VII przetarg ustny nieograniczony na zbycie	działka nr 101/1 o pow. 0,1135 ha, sklasyfikowana jako RIVb - 0,0010 ha, RV - 0,1125 ha, zapisana w KW nr BY1B/00068301/1, położona w miejscowości Samociążek, niezabudowana, przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	100.000,00 do wylicytowanej kwoty sprzedaży zostanie naliczony podatek VAT w wysokości 23%	10.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	9:00
2.	VII przetarg ustny nieograniczony na zbycie	działka nr 101/7 o pow. 0,1018 ha, sklasyfikowana jako RV - 0,1018 ha, zapisana w KW nr BY1B/00068301/1, położona w miejscowości Samociążek, niezabudowana, przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	90.000,00 do wylicytowanej kwoty sprzedaży zostanie naliczony podatek VAT w wysokości 23%	9.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	9:30
3.	VII przetarg ustny nieograniczony na zbycie	działka nr 76/9 o pow. 0,1464 ha, sklasyfikowana jako RIVb - 0,0010 ha, RV - 0,1125 ha, zapisana w KW nr BY1B/00067336/8, położona w miejscowości Nowy Dwór, niezabudowana, przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	70.000,00 do wylicytowanej kwoty sprzedaży zostanie naliczony podatek VAT w wysokości 23%	7.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	10:00
4.	VI przetarg ustny nieograniczony na zbycie	działka nr 112, o pow. 0,2553 ha, zapisana w KW nr BY1B/00067846/6, sklasyfikowana jako Bi - inne tereny zabudowane, położona w miejscowości Wierzchucin Królewski, brak obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem sprzedaży jest działka zabudowana dwoma budynkami o funkcji budynku gospodarczo-magazynowej o łącznej pow. zabudowy 73 m² oraz budynkiem o funkcji mieszkalno-użytkowej o pow. zabudowy 360 m². Teren równy, płaski, częściowo ogrodzony, zagospodarowany infrastrukturą szkolną, porośnięty roślinami zielonymi, krzewami i drzewami	160.000,00 zwolnienie z VAT	16.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	10:30
5.	VII przetarg ustny nieograniczony na zbycie	lokal użytkowy numer 7 o pow. użytkowej 76,65 m² położony na parterze budynku przy ul. Tucholskiej 1 w Koronowie wraz z pomieszczeniami przynależnymi o łącznej pow. 8,22 m² oraz udziałem wynoszącym 8487/38000 części w działce nr 798/8 o pow. 0,0211 ha, zapisanej w KW nr BY1B/00080580/0, brak obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	130.000,00 zwolnienie z VAT	13.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	11:00
6.	I przetarg ustny ograniczony na zbycie	działka nr 278/2 o pow. 1,6200 ha, sklasyfikowana jako RIIIb - 1,2400 ha, RIVa - 0,3800 ha, zapisana w KW nr BY1B/00094175/9, położona w miejscowości Sitowiec, niezabudowana, użytkowana dotychczas rolniczo	170.000,00 zwolnienie z VAT	17.000,00 płatne do dnia 26.11.2026 r.	11:30

Przetargi na sprzedaż odbędą się w dniu 1.12.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Koronowie, Plac Zwycięstwa 1, pokój nr 27.

Szczegółowe informacje dotyczące nieruchomości oraz warunków sprzedaży można uzyskać od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-14:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Koronowie, Plac Zwycięstwa 1, pok. nr 3 lub pod nr tel. (52) 38 26 422.

Niniejsze ogłoszenia wywiesza się na okres od 29.10.2026 r. do 1.12.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Koronowie, Plac Zwycięstwa 1, na stronie http://www.bip.koronowo.pl zakładka Gmina Koronowo – Gospodarka nieruchomościami – sprzedaż.

eprasa.pl 923cd8b555

NASZ RANKING

Posypały się nagrody dla ekologicznych gmin

Za nami gala wręczenia nagród w rankingu Ekologiczna Gmina. Towarzyszyły jej ciekawe debaty i wystąpienia.

We wtorek w urzędzie wojewódzkim laureaci rankingu Ekologiczna Gmina odebrali wyróżnienia. To ranking „Expressu Bydgoskiego", „Gazety Pomorskiej" i „Nowości Dziennika Toruńskiego". Patronami merytorycznymi są Urząd Statystyczny w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, który w tym roku przyznał dodatkowe nagrody „Lider czystego powietrza". Częścią wydarzenia było wystąpienie na temat azbestu w regionie oraz dwie debaty. Jedną poświęcono transformacji energetycznej, a drugą roli edukacji w rozwoju gospodarki obiegu zamkniętego. Szczegóły w dzisiejszym dodatku „Ekologiczna gmina".

AGA

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Laureaci rankingu Ekologiczna Gmina zostali wyłonieni w pięciu kategoriach

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Anna Mackiewicz odebrała dyplom dla Bydgoszczy

FOT. PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Wyróżniono też gminę wiejską Aleksandrów Kujawski

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Statuetka dla gmin najlepszych w ekologii

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Gmina Szubin wśród „Liderów czystego powietrza"

FOT. PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Laureatem rankingu jest m.in. gmina wiejska Choceń

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Debata o roli edukacji w systemie obiegu zamkniętego

FOT.PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Debata poświęcona transformacji energetycznej

FOT. PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Wystąpienie o postępach w likwidacji azbestu

FOT. PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Rozmowy były też prowadzone w kuluarach

FOT. PRZEMYSŁAW POPOWSKI

Liczni goście w głównej sali urzędu wojewódzkiego

AUTOREKLAMA 0111590464

ORGANIZATOR
EXPRESS BYDGOSKI
GAZETA POMORSKA
NOWOŚCI

PARTNER STRATEGICZNY
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu

PARTNER GŁÓWNY
KUJAWSKO-POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W BYDGOSZCZY

PARTNERZY MERYTORYCZNI
2026 ROK LUDZI FILMU Z KLIMATEM I POMORZA
Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
KUJAWY POMORZE
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
2026 ROKIEM NSZZ SOLIDARNOŚĆ RI I BYDGOSKIEGO MARCA 1981
Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

PATRONAT HONOROWY
Wojewoda Kujawsko-Pomorski Michał Sztybel
Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki

PARTNERZY
HOLCIM
tesla electrorecycling
REMONDIS WORKING FOR THE FUTURE
SWIMER
MPO TORUŃ
EUROBAC
INTER-VAX ŻNIN
SEDO RECYKLING
SKR KOMPLEKSOWA GOSPODARKA ODPADAMI
EL-KAJO
KAPRAL-CAR
KIWW KRAJOWY INSTYTUT WSPARCIA WSPÓLNOT
STENA RECYCLING

eprasa.pl 923cd8b555

FOKUS

• **Dziś** litr benzyny 95 ma kosztować nie więcej niż 6,53 zł, benzyny 98 – 7,37 zł, a diesla – 8,20 zł

BEZPIECZEŃSTWO

Stała baza USA w Polsce będzie tematem Rady Bezpieczeństwa Narodowego

Stała baza wojsk USA w Polsce oraz obecna sytuacja bezpieczeństwa – to sprawy do omówienia wskazane przez szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza w kontekście posiedzenia RBN

oprac. Karolina Wrońska

Prezydent Karol Nawrocki zwołał na wtorek, 3 listopada, posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Omówiona ma zostać m.in. sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce.

Kosiniak–Kamysz zapytany w środę rano w TVN24, czy jest obecnie jakaś pilna sprawa, która powinna zostać omówiona na posiedzeniu RBN, odpowiedział, że „każdego dnia w tej sprawie jest coś pilnego".

– Oczywiście jest temat wiodący, to jest budowa baz, no i aktualna sytuacja bezpieczeństwa – powiedział szef MON. Dodał przy tym, że strona rządowa za każdym razem, gdy jest oskarżana, że „jakoś straszy", odpowiada, że „Rosja idzie bardzo szybko po drabinie eskalacyjnej do góry".

Dopytywany o wypowiedź prezydenta Nawrockiego z połowy października, gdy stwierdził on, że nie widzi obecnie „drastycznej zmiany zagrożenia rosyjskiego", szef MON zaznaczył, że pomimo uspokojenia poczynań Rosji w ostatnich 3-4 dniach, co – jak stwierdził – „też może niepokoić", w ciągu ostatnich dwóch miesięcy nieustannie musiały być wysyłane alerty bezpieczeństwa do mieszkańców województw we wschodniej Polsce.

– Chyba 60 alertów wysłanych do województwa lubelskiego i podkarpackiego, podnoszone statki powietrzne non stop de facto, gigantyczne zagrożenie dla przejść granicznych, którego nie było, akcje sabotażu, podpalenie bazy Starlinków – tego jest coraz więcej – powiedział Kosiniak-Kamysz. – Ile jest udaremnionych aktów sabotażu, to dodaje obraz poważnego zagrożenia – dodał.

FOT. ALBERT ZAWADA

W ocenie Władysława Kosiniaka-Kamysza Rosja w ostatnich miesiącach idzie bardzo szybko do góry po drabinie eskalacyjnej

Informując we wtorek o zwołaniu przez prezydenta posiedzenia RBN na 3 listopada, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Bartosz Grodecki poinformował, że „omówione zostaną bieżące kwestie dotyczące bezpieczeństwa narodowego oraz sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce".

Historyczna decyzja

We wtorek resort obrony narodowej ogłosił, że USA podjęły decyzję o ulokowaniu w Polsce centrum serwisowego rakiet PAC-3 do systemów obrony powietrznej. Polska zabiegała o tę decyzję od miesięcy i rywalizowała o lokalizację inwestycji z Niemcami, Holandią i Norwegią; w dalszej perspektywie celem jest dążenie do ulokowania w Polsce fabryki deficytowych pocisków.

Według wiceszefowej MON Magdaleny Sobkowiak-Czarneckiej, wybór ten jest potwierdzeniem siły współpracy transatlantyckiej oraz zaufania Stanów Zjednoczonych do Polski.

– To jest jasna gwarancja ze strony NATO, że NATO trzyma się razem i całe NATO stoi za każdym swoim partnerem, za każdym elementem sojuszu. I to jest jasne pokazanie, że Polska i Polacy mogą czuć się bezpiecznie, bo nie są dzisiaj osamotnieni w tym, co się dzieje – powiedziała wiceministra na konferencji prasowej w Kwaterze Głównej Sojuszu w Brukseli.

Dodała, że w procesie przygotowania oferty ważne było zaangażowanie premiera Donalda Tuska, wicepremiera, szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza oraz prezydenta Karola Nawrockiego.

Szef prezydenckiego Biura Polityki Międzynarodowej Marcin Przydacz podkreślił w rozmowie z PAP, że decyzja strony amerykańskiej jest efektem zabiegów prezydenta Karola Nawrockiego i współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej.

– Pan prezydent uczestniczy w tym procesie od samego jego początku. Temu służyła wizyta pana prezydenta w Stanach Zjednoczonych wiosną tego roku i rozmowy z przedstawicielami Lockheed Martin – powiedział Przydacz. **PAP**

WOJSKO

Kamizelki i hełmy z programu SAFE trafią do żołnierzy

oprac. Karolina Wrońska

– Pierwsza partia kamizelek kuloodpornych i hełmów zamówionych w ramach programu SAFE wyjechała w środę z zakładów Maskpol do wojska – poinformował wiceszef MON Cezary Tomczyk.

– Po raz pierwszy z mechanizmu SAFE wyposażenie wprost do żołnierzy Wojska Polskiego trafia z firmy Maskpol – powiedział Tomczyk podczas konferencji prasowej w zakładach. Jego zdaniem to „moment przełomowy".

Wiceszef MON zapowiedział, że do końca b.r. do żołnierzy w 16. i 18. Dywizji Zmechanizowanej trafi 17 tysięcy kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 oraz 20 tysięcy hełmów HBT-02.

W ramach SAFE firma Maskpol S.A. dostarczy na rzecz Wojska Polskiego 300 tysięcy hełmów HBT-02 i 50 tys. kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 za łączną kwotę blisko 1,5 miliarda złotych. **PAP**

POLITYKA

Hołownia nie jest zainteresowany rządowym stołkiem

oprac. Karolina Wrońska

Szef klubu Polski 2050 Szymon Hołownia podkreślił w środę, że nie było żadnych rozmów o jego obecności w rządzie.

Hołownia zapewnił w środę w rozmowie z Kanałem Zero, że nie kandyduje na szefa partii po rezygnacji Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz.

Podkreślił też, że „nie dzieją się żadne rzeczy, które pozwoliłyby komukolwiek powiedzieć, że Hołownia zabiega o miejsce w rządzie, że walczy o tekę wicepremiera".

– Nie było żadnych rozmów o mojej obecności w rządzie, nie było żadnych propozycji dotyczących mojej obecności w rządzie – dodał.

Poinformował, że we wtorek rozmawiał z premierem Donaldem Tuskiem nt. bieżącej sytuacji. – Słowem się nie zająknąłem na temat tego, że może teraz jest miejsce, w którym mógłbym powalczyć o ten mityczny stołek – mówił. – Otóż stołek mnie nie interesuje, nic się w tej sprawie nie zmieniło – podkreślił Hołownia. **PAP**

KRÓTKO

Warszawa

Sabotażysta pracujący dla Rosji zatrzymany

Funkcjonariusze CBŚP zatrzymali w Warszawie obywatela Ukrainy podejrzewanego o udział w przygotowaniu aktów dywersji, których celem było podpalenie zakładu zajmującego się rozwojem broni i amunicji o strategicznym znaczeniu międzynarodowym. Mężczyzna współpracował z dwoma Białorusinami, którzy zostali zatrzymani na terytorium Niemiec. Do zatrzymania na platformie X odniósł się również szef MSWiA Marcin Kierwiński. „CBŚP zatrzymało w Warszawie Artema S., obywatela Ukrainy poszukiwanego ENA przez stronę rumuńską. Jest podejrzewany o udział w przygotowaniu dywersji poprzez podpalenie zakładu zbrojeniowego. Do podpalenia doszło 14 września 2026 r." – napisał Kierwiński.

Lublin

Chciał przemycić 41 żywych jaszczurek

Lubelska Krajowa Administracja Skarbowa udaremniła próbę przemytu żywych jaszczurek. Do Polski chciał je przywieźć obywatel Białorusi. Wartość rynkową zabezpieczonych zwierząt oszacowano wstępnie na blisko 100 tys. zł.

Białystok

Zamiast opakowań na lizaki opakowania na papierosy

Funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej z Podlasia udaremnili przemyt blisko 4 mln sztuk podrobionych opakowań do papierosów znanych marek. Transport przewożony był w ciężarówce jadącej z Litwy. Miała być załadowana opakowaniami na słodycze. Szacunkowa wartość rynkowa takiej liczby oryginalnych opakowań wynosi blisko miliona złotych.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Wiemy, że polscy seniorzy mają szereg problemów. Problemów ze zdrowiem, (...) ale mamy także bardzo poważny problem z przestępcami, którzy dybią na naszych seniorów

WALDEMAR ŻUREK
minister sprawiedliwości

eprasa.pl 923cd8b555

Grudziądz

• **Kontakt:**
redakcja.grudziadz@pomorska.pl

WOKÓŁ ZDROWIA

Pacjenci mogli tylko „pocałować klamkę". NFZ oczekuje wyjaśnień

Aleksandra Pasis

- Skierowaliśmy do placówki pismo z prośbą o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji oraz okoliczności związanych z organizacją dyżurów - informuje Daria Szcześniak z Zespołu Komunikacji Społecznej i Promocji NFZ w Bydgoszczy. Chodzi o to, że szpital w Grudziądzu odciął dorosłych od opieki w niedzielę, 25 października.

Chorzy, którzy w niedzielę, 25 października poszukiwali pomocy medycznej w ramach tzw. „świątecznej i nocnej" opieki zdrowotnej dla dorosłych w ambulatorium szpitalnym w Grudziądzu, odchodzili z kwitkiem. Mimo że - zgodnie z kontraktem jaki szpital ma z NFZ - w niedziele i święta opieka ta powinna być pełniona całodobowo!

Drzwi były zamknięte, światło wyłączone

Kto liczył na pomoc mógł tylko „pocałować klamkę". Jak sprawdziła „Pomorska", drzwi wejściowe do ambulatorium dla dorosłych były zamknięte, światło zgaszone. Na drzwiach wisiała tylko zwykła kartka informująca, że nocna i świąteczna opieka dla dorosłych nie jest pełniona oraz adresy szpitali, w których można szukać pomocy.

Informacja o tym, że nocna i pomoc w szpitalu nie będzie świadczona, lecznica uprzedziła wyłącznie na swoim profilu facebookowym, w piątkowe popołudnie.

W tym samym czasie szpital o tym, że dyżur nie będzie pełniony poinformował Narodowy Fundusz Zdrowia.

- Skierowaliśmy do placówki pismo z prośbą o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji oraz okoliczności związanych z organizacją dyżurów - informuje „Pomorską" Daria Szcześniak z Zespołu Komunikacji Społecznej i Promocji NFZ w Bydgoszczy.

Także „Pomorska" wysłała pytania do lecznicy o powód nieczynnej NiŚOZ w niedzielę, 25 października oraz o to, czy w najbliższym czasie takie sytuacje mogą się powtarzać. Czekamy na odpowiedzi.

Tutaj szukać można pomocy

Jednocześnie NFZ przypomina, że w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej nie obowiązuje rejonizacja. Oznacza to, że w sytuacji nagłego zachorowania lub pogorszenia stanu zdrowia pacjent może udać się po pomoc do dowolnego innego punktu NiŚOZ. Mogą to być np. szpitale w Chełmnie, Łasinie, Świeciu i Wąbrzeźnie.

Dodatkowo w przypadkach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zawsze należy niezwłocznie wezwać zespół ratownictwa medycznego (karetkę) pod numerem 999 lub 112, bądź udać się bezpośrednio do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR).

©℗

GRUDZIĄDZKI BUDŻET OBYWATELSKI

Mieszkańcy wybrali, ale inwestycji nie będzie

Aleksandra Pasis

Nieczęsto, ale jednak zdarza się, że nie wszystkie zwycięskie projekty w ramach Grudziądzkiego Budżetu Obywatelskiego są realizowane. Tak też stało się niestety, w edycji 2026. Dlaczego? Na realizację dwóch nie znaleźli się chętni wykonawcy, a jeden nie ma pełnej dokumentacji technicznej.

Do „kasacji" poszły wybrane w głosowaniu projekty za łączną kwotę ponad pół miliona złotych:

- modernizacja boiska wielofunkcyjnego na osiedlu Strzemięcin
- instalacja do gromadzenia wody opadowej do podlewania ogrodów na terenie kościoła na osiedlu Rządz
- asfaltowy tor rowerowy typu pumtrack

W przypadku boiska przy ul. Śniadeckich 64, które miało być remontowane, zabrakło pieniędzy.

- Miejski Ośrodek Rekreacji i Wypoczynku dwukrotnie przeprowadził procedurę wyłonienia wykonawcy. Niestety, w obu postępowaniach nie wpłynęła oferta mieszcząca się w budżecie jaki na ten cel zarezerwował MORiW - wyjaśnia Karol Piernicki, rzecznik prezydenta.

Kwota zarezerwowana na modernizację tego boiska to 200 tys. zł. Projekt zgłosiła Janina Drypa-Czarnecka. Oddano na niego 261 głosów.

FOT. PIOTR BILSKI

Boisko wielofunkcyjne przy ul. Śniadeckich 64 na os. Strzemięcin nie zostanie zmodernizowane. Choć chcieli tego mieszkańcy, było za drogo

Z kolei aż trzykrotnie był przeprowadzany przetarg na instalację do gromadzenia wody opadowej do podlewania ogrodów na terenie kościoła na osiedlu Rządz i tutaj również nie udało wyłonić się firmy, która zajęłaby się tym projektem. W pierwszym postępowaniu, nie zgłosił się nikt. - W kolejnych dwóch, potencjalni wykonawcy po zapoznaniu się ze specyfiką zadania, zrezygnowali z realizacji - tłumaczy Karol Piernicki.

Dlaczego firmy rezygnowały? Oto niektóre powody: nietypowe wymiary rur spustowych, które są trudno dostępne na rynku, brak bezpośredniego źródła prądu na obiekcie, duży zakres robót przygotowawczych (konieczność usunięcia progów betonowych, stabilizacja gruntu, wykonanie prac betonowych oraz ingerencję w istniejącą roślinność).

- Mając na uwadze czas potrzebny na przeprowadzenie kolejnej procedury wyłonienia wykonawcy, czas potrzebny na realizację zadania oraz fakt, że nie należy instalować zestawów do gromadzenia deszczówki w okresie zimowym, nie ma możliwości zrealizowania zadania w 2026 roku - informuje Karol Piernicki, rzecznik prasowy prezydenta Grudziądza.

Kwota zabudżetowana na ten projekt to 67, 5 tys. zł. Autorem był Zdzisław Łagoda, a na tę inwestycję oddano 341 głosów.

Trzecie przedsięwzięcie, które nie zostanie wykonane w bieżącym roku to asfaltowy tor rowerowy typu pumtrack. Tutaj powodem takiej decyzji jest brak wymaganych dokumentów projektowych.

- Koniecznym bowiem okazało się uzyskanie zaktualizowanej decyzji o ustaleniu tak zwanej lokalizacji inwestycji celu publicznego niezbędnej do wydania pozwolenia na budowę - tłumaczy Karol Piernicki. - Przedłużająca się procedura otrzymania takiego dokumentu uniemożliwi wykonanie toru rowerowego w 2026 roku.

Na ten cel zabezpieczono w ramach GBO 311 tys. zł. Projekt zgłosiła Sławomira Rohde. Zagłosowało na niego 1174 osób.

Łącznie trzy projekty opiewają na kwotę 578,5 tys. zł. Pieniądze te pozostają w budżecie miasta. ©℗

KRÓTKO

Sukces

Antoni Stańdo szachowym mistrzem województwa

Dla 10-letniego Antoniego Stańdo z UKS Rotmistrz nie ma rzeczy niemożliwych, jeśli chodzi o szachy! Właśnie wrócił z Mistrzostw Województwa w Szachach Błyskawicznych w Szubinie, na których zdobył tytuł mistrza województwa w kategorii zawodników do 10 lat. Antoni w 2026 roku zdobył mistrzostwo województwa we wszystkich trzech odmianach szachów: klasycznych, szybkich i błyskawicznych. - Takie osiągnięcie jest powodem do dumy zarówno dla zawodnika, jak i całego klubu - podkreśla Michał Stańdo, tata Antoniego.

Pozostali zawodnicy UKS Rotmistrz Grudziądz także zaprezentowali się znakomicie: ● Michalina Żmijewska zajęła 4. miejsce wśród dziewcząt do lat 10 ● Błażej Karczewski uplasował się na 9. miejscu, a Jakub Szymiczek na 22 - w kategorii do lat 14 ● Radosław Grzemski zajął 9. miejsce, natomiast Piotr Długoński zakończył rywalizację na 10. pozycji - w kategorii do lat 18.

W konkurencji drużynowej UKS Rotmistrz Grudziądz zajął 6 miejsca na 10 drużyn z całego województwa. **(PA)**

WYDARZENIE

FOT. PIOTR BILSKI

Festyn

Wesoło w Centrum Edukacji Ekologicznej

Warsztaty, podczas których wykonywano leśne skrzaty i jesienne wianki, a także gra terenowa z jeżem w roli głównej i nagrodą w postaci budki dla takiego ssaka były atrakcjami, z których skorzystały rodziny z dziećmi podczas festynu w Centrum Edukacji Ekologicznej w Grudziądzu.

Największą ze wszystkich atrakcji było jednak zwiedzanie kwater z danielami. Więcej zdjęć na www.pomorska.pl/grudziadz **(PB)**

eprasa.pl 923cd8b555

PRZED 1 LISTOPADA

Wiele zmian w ruchu przy cmentarzu Św. Jerzego

FOT. GRZEGORZ OLKOWSKI

Niedawno zakończył się remont odcinka ulicy Gałczyńskiego, znajdującego się przy cmentarzu Św. Jerzego

Marek Nienartowicz

Zmieniona organizacja ruchu będzie obowiązywać przy cmentarzach w Toruniu w związku ze świętem Wszystkich Świętych.

Zmiany zostaną wprowadzone już w piątek 30 października, od godziny 18. Będą obowiązywać do godziny 15 w poniedziałek 2 listopada.

Można dotrzeć do nekropolii komunikacją miejską - 1 listopada przejazdy tramwajami i autobusami MZK będą darmowe. Nie będzie też opłat za postój samochodów na parkingach park&ride przy ulicach Olimpijskiej i Dziewulskiego.

Z najpoważniejszymi zmianami trzeba się liczyć w rejonie cmentarza Św. Jerzego. I to nie tyle z tymczasowymi, wprowadzonymi z okazji Wszystkich Świętych, ale tymi obowiązującymi tu na stałe. Wynikają one przede wszystkim z otwarcia kilka miesięcy temu, po wschodniej stronie cmentarza, trasy staromostowej i znajdujących się przy niej parkingów. Pamiętać trzeba o specyficznym spięciu jej z ulicą Sportową.

Niedawno zakończył się z kolei remont biegnącego wzdłuż tej nekropolii odcinka ulicy Gałczyńskiego. Nie jest on dwukierunkowy, jak przed remontem. Obowiązuje tu ruch jednokierunkowy - od strony trasy staromostowej w kierunku ulicy Matejki.

W okresie Wszystkich Świętych dozwolone będzie na ulicy Gałczyńskiego parkowanie równoległe wzdłuż cmentarza, po północnej stronie jezdni. Dla osób odwiedzających groby na tej nekropolii w niedzielę 1 listopada zostanie udostępniony parking przy kinie Cinema City (bezpłatny, niestrzeżony). Pozostawić będzie można samochód także na Jordankach, przy budowanym centrum filmowym - wjazd od Czerwonej Drogi. Korzystać będzie też można z parkingu przy Arenie Toruń przy ulicy Bema.

Kierowcy muszą też liczyć się z nowymi warunkami w pobliżu cmentarza przy ulicy Wymyślonej w Grębocinie. Powodem jest oczywiście rozpoczęta kilka miesięcy temu przebudowa pobliskiej ulicy Olsztyńskiej.

Podobna organizacja ruchu do ubiegłorocznej będzie obowiązywać w rejonie Centralnego Cmentarza Komunalnego w Toruniu, cmentarza na ulicy Wybickiego w Toruniu oraz starego i nowego cmentarza na toruńskim Podgórzu.

KRÓTKO

Toruń

4 kg narkotyków na działce ROD

Do zatrzymania doszło 22 października. Kryminalni sprawdzili informacje dotyczące możliwego narkotykowego procederu na jednej z działek ROD na toruńskim lewobrzeżu.
W trakcie przeszukania miejsca zamieszkania zajmowanego przez 27-latka, policjanci zabezpieczyli znaczną ilość środków odurzających.
Wstępne policyjne testy wykazały, że funkcjonariusze przejęli blisko 3,4 kg amfetaminy, przeszło 243 g mefedronu oraz ponad 228 g marihuany.
Zabezpieczone substancje trafiły do laboratorium. Mężczyzna usłyszał zarzuty i trafił na trzy miesiące do aresztu.
Grozi mu kara do 12 lat pozbawienia wolności.

ŁL

REKLAMA 0011604152

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o gospodarce nieruchomościami
(Dz.U. z 2026 r., poz. 399, poz. 912)

PREZYDENT GRUDZIĄDZA
podaje do publicznej wiadomości informację,

że zostały sporządzone wykazy nieruchomości stanowiących własność gminy – miasto Grudziądz, przeznaczonych do zbycia:

- w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego, na którym umieszczono nieruchomość położoną w Grudziądzu przy **ul. Mickiewicza**, oznaczoną jako działka nr 37/4 w obr. 47;
- w drodze bezprzetargowej na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, na którym umieszczono nieruchomość położoną w Grudziądzu przy **ul. Dr. Ludwika Rydygiera**, oznaczoną jako działka nr 8/38 w obr. 121;
- w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, na którym umieszczono nieruchomość położoną w Grudziądzu przy **ul. Janusza Korczaka**, oznaczoną jako działki nr 15/5 i nr 15/8 w obr. 106.

Wykazy zostały podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Grudziądzu przy ul. Ratuszowej 1 oraz zamieszczenie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.grudziadz.pl w zakładce „informacje" —> „gospodarka nieruchomościami" oraz na stronie internetowej Grudziądza www.grudziadz.pl w zakładce „dla inwestorów" —> „gospodarka nieruchomościami" —> „wykaz – zbycie" / "wykaz nieruchomości – sprzedaż".
Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Grudziądzu - Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, tel. 56 45 10 274.

REKLAMA 0011604784

CHEŁMIŃSKA SPOŁECZNA INICJATYWA MIESZKANIOWA SP. Z O.O. Z SIEDZIBĄ W CHEŁMNIE

Informuje,

że na stronie internetowej Chełmińskiej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Sp. z o.o. www.chsim.pl i na tablicy ogłoszeń spółki oraz na stronie internetowej Gminy Miasto Chełmno www.bip.chelmno.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta w Chełmnie przy ul. Dworcowej 1 został wywieszony:

- wykaz o oddaniu w dzierżawę na okres **od 1.01.2027 r. do 31.12.2037 r.** w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego lokalu użytkowego o powierzchni **22,03 m²** z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową, zlokalizowanego w Chełmnie przy **ul. Dworcowej 21**, zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/PZ/2026 Zarządu Chełmińskiej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmnie z dnia 26.10.2026 r. oraz Zarządzeniem Nr 118/2026 Burmistrza Miasta Chełmna z dnia 26.10.2026 r.

- wykaz o oddaniu w dzierżawę na okres 10 lat od 1.12.2026 do 30.11.2036 r. w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego lokalu użytkowego o powierzchni użytkowej **88,46 m²** z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową zlokalizowanego przy ul. M.C. Skłodowskiej 19 w Chełmnie zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/PZ/2026 Zarządu Chełmińskiej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmnie z dnia 26.10.206 r. oraz Zarządzeniem Nr 118/2026 Burmistrza Miasta Chełmna z dnia 26.10.2026 roku.

Prezes Zarządu:
Jolanta Padzik

REKLAMA 0011604458

OBWIESZCZENIE STAROSTY GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO
z dnia 29.10.2026 r.
o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

zawiadamiam

że dnia 29.10.2026 r. Starosta Golubsko-Dobrzyński wydał decyzję nr 4/ZRID/2026, znak: AB.6740.8.11.2026.CWoj o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania pn. **„Rozbudowa drogi gminnej nr 110213C Wrocki – gr. Gminy (Łobdowo) na odcinku km 0+666 – km 1+525 oraz drogi gminnej na działce nr 54 obr. Wrocki na odcinku od km 0+006 do km 1+256".**

Jednocześnie informuję, że strony postępowania mogą zapoznać się z treścią ww. decyzji w Starostwie Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu, ul. Plac Tysiąclecia 25, Wydział Architektury i Budownictwa (pokój S16) w dniach pracy tut. Urzędu, w godz. 7.30-15.30.

Na mocy art. 17 ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, nadaję niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Od decyzji służy odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pośrednictwem Starosty Golubsko-Dobrzyńskiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Zgodnie z art. 11f ust. 3 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych w związku z art. 49 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego, zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływnie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie w Starostwie Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu oraz urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, tj. Urzędzie Gminy Golub-Dobrzyń i w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 127a § 1 i 2 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią stronę postępowania, decyzja stanie się ostateczna.
Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego).

REKLAMA 0011604904

Starosta Grudziądzki
ul. Małomłyńska 1
86-300 Grudziądz

Grudziądz, dnia 29 października 2026 r.

ŚB.6740.204.2026

OBWIESZCZENIE STAROSTY GRUDZIĄDZKIEGO
z dnia 29 października 2026 r.
o wydaniu decyzji nr 4.2026.ZRID
na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11c, 11f ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) zawiadamiam, że w dniu 29 października 2026 r. dla Gminy Gruta została wydana decyzja nr 4.2026.ZRID zezwalająca na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie układu dróg gminnych w miejscowości Gruta, obręb Gruta, gmina Gruta.

W związku z powyższym informuję, że z treścią decyzji można zapoznać się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Grudziądzu, ul. Małomłyńska 1, 86-300 Grudziądz, po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu – tel. 56 45 14 420, w godzinach pracy urzędu.

Od ww. decyzji, zgodnie z art. 11g ust. 1 pkt 1 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, za pośrednictwem organu wydającego przedmiotową decyzję. Zgodnie z art. 49 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie.

eprasa.pl 923cd8b555

PRZED 1 LISTOPADA

Od róż po ozdobną kapustę, czyli dekoracje na groby

Oliwia Kutyła

Przed 1 listopada zmieniają się nie tylko kwiatowe trendy i ceny, ale również zwyczaje związane z dekorowaniem grobów bliskich. Te zmiany zauważają także florystki..

FOT. GRZEGORZ OLKOWSKI

To czas niezwykle intensywny dla kwiaciarni

Okres przed świętem Wszystkich Świętych to oczywiście wyjątkowy czas dla florystów. Więcej pracy mają kwiaciarnie, a wśród pytań klientów, chcących wyrazić pamięć o bliskich, często pojawia się to: "czy nie za późno, kiedy zamówić kwiaty na grób?". Do tego zmieniają się ich oczekiwania, wybierane dekoracje.

- Duże zmiany obserwujemy już od około dekady i z każdym rokiem stają się one coraz bardziej widoczne - mówi Małgorzata Mucharska, która od 26 lat prowadzi kwiaciarnię "Kozacka" w Toruniu.

Czas przed świętem Wszystkich Świętych jest niezwykle intensywny dla kwiaciarni. Wypełniają się one wtedy wiązankami i kompozycjami. Przygotowania rozpoczynają się dużo wcześniej.

- Rozpoczynamy je, we wrześniu. To jest czas pierwszych zamówień w kontekście Wszystkich Świętych, wystawiania pierwszych projektów wiązanek. One się, jak u nas widać, wtapiają w tło kwiaciarni. I są nim przez te osiem tygodni - opowiada Małgorzata Mucharska.

Jak wyrażają się wspomniane zmiany? Choćby w tym, że zamiast kilku mniejszych wiązanek coraz częściej klienci wybierają jedną, bardziej wyszukaną kompozycję, na którą rodzina może się złożyć się. Do niej dobierane są kwiaty umieszczane w wazonie.

- Dekoracje zmieniają się także dlatego, że rośnie liczba grobów urnowych. Generalnie widać, że coraz więcej klientów robi bardzo przemyślane zakupy - mówi właścicielka kwiaciarni "Kozacka".

- Tradycyjna chryzantema, duża kula, odchodzi już powoli w zapomnienie, nie jest już na naszych grobach kwiatem dominującym. Coraz częściej widzimy wiązanki, które przypominają bukiety florystyczne - zauważa Małgorzata Mucharska.

To efekt tego, że klienci szukają czegoś innego niż tradycyjne, kuliste dekoracje. Oczekują oryginalności.

- W tym roku pracowałyśmy głównie na roślinach i dodatkach barwionych i farbowanych. Myślę, że wiele takich kwiatów będziemy mogli zobaczyć w tym roku w wiązankach nagrobnych - dodaje florystka.

Popularne w tegorocznym sezonie kolory wiązanek to ecru, oberżyna, lawenda i fuksja. Każdy rok przynosi nowe trendy, które widać również w zamówieniach klientów i towarze trafiającym do kwiaciarni. W przypadku żywych kwiatów wybór kolorów jest oczywiście zawężony. To biały, żółty, pomarańcz i czerwień.

- Klienci zwracają uwagę, żeby te kwiaty były dobrane do pory roku, by były chłodnolubne i dobrze przetrwały zmienne warunki atmosferyczne - wyjaśnia Małgorzata Mucharska.

Do roślin, które dobrze sprawdzają się w jesiennych warunkach, należą chryzantemy, goździki i róże. Coraz częściej w kompozycjach na końcówkę roku pojawiają się także hortensje i brassica, czyli ozdobna kapusta.

- Po pierwszych przymrozkach nie tracą tak łatwo koloru, dzięki czemu kompozycja z nich powstała dłużej będzie zdobić grób. Tak w ogóle to dbaniem o wiązankę nie ma się co przesadnie przejmować. Matka natura za nas to zrobi - zauważa toruńska florystka.

Na trwałość wiązanki wpływ ma odpowiedni podkład. Do jego wykonania wykorzystuje się między innymi gałęzie jodły, jodły kaukaskiej, żywotnika i świerku. Tworzą one podstawową bazę kompozycji i pomagają zachować jej świeży wygląd. Wybierając dekorację, warto więc wziąć pod uwagę zarówno kwiaty, jak i pozostałe elementy nagrobnej dekoracji. Istotne jest, by dopasować ją do miejsca, w którym zostanie wyeksponowana, i warunków, na jakie będzie narażona.

- Klienci bardziej niż kiedyś zwracają uwagę na miejsce, w których dekoracja zostanie postawiona - dodaje Małgorzata Mucharska.©℗

REKLAMA

0111584791

INFORMATOR

HOTELE

Bydgoszcz

Tanie noclegi dla firm, 601-919-805

LEKARSKIE

Włocławek

Badania okresowe pracowników, kierowców, posiadających broń - lek. Wojciech Cader, Plac Wolności 17, pn. 10.15-13.00, wt. 8.00-11.00, śr. 14.00-19.00, czw. 8.00-11.00, pt.14.00-19.00, tel. 603-767-838, 54/231-43-54. Współpraca z LUXMED i MEDICOVER.

Radziejów

Internista Mieczysław Wolański, przyjmuje codzienne od 9.00, Radziejów, ul. Łokietka 3, ekg, holter usg, laboratorium. Tel. 607 402 122, 54/285 22 40

USŁUGI

Bydgoszcz

Śmieci - wywóz, kontenery, gruz „Corimp" 52/320-81-85.

Grudziądz:

STACJA demontażu pojazdów przyjmuje samochody do złomowania, Grudziądz, tel. 56/465-48-88

USŁUGI POGRZEBOWE

Bydgoszcz

Dylewscy Zakład Usług Pogrzebowych, Plac Piastowski 9, Bydgoszcz. Tel. Całodobowe 52/322-29-16, 602-26-34-72, www.dylewscy.pl Biuro Fordon ul.Piwnika Ponurego 1D, 52/342-95-16. Obsługujemy cmentarze w Bydgoszczy i okolicy, kompleksowe usługi krajowe i zagraniczne, usługi kremacyjne w Bydgoszczy - duży wybór trumien i urn. Kredytowanie pogrzebów ZUS, KRUS, wojsko, policja

Chojnice

Zakład Pogrzebowy Tadeusz Porożyński, Gdańska 3. Przechowywanie, przewóz zwłok Chojnice bezpłatnie całodobowo. 52/397-20-47, 604-755-900.

Toruń

Sotor Usługi Pogrzebowe i Cmentarne, Toruń, tel. 56/655 33 50 całą dobę. Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Inowrocław

Credo -Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy -św. Ducha 33, 88-100 Inowrocław. 52/357-74-16, 509-946-759, trumny już od 349 zł, do każdej usługi baldachim i winda nagrobna gratis, dostosowujemy się do możliwości finansowych każdego Klienta, wypłacamy zasiłki z ZUS i KRUS przed pogrzebem http://www.pogrzeb.net

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Inowrocław Św. Ducha 53, Kruszwica Kolegiacka 12F, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

MEMORIA Zakład Pogrzebowy Waldemar Wójcik, ul. Marulewska 40, Inowrocław. Dyżur całodobowy - tel. 602-189-676, 52/355-66-77. Załatwiamy wszystkie formalności w imieniu rodziny. Wypłacamy zasiłek pogrzebowy przed pogrzebem. Posiadamy profesjonalny baldachim pogrzebowy oraz windę nagrobną. Świadczymy usługi na najwyższym poziomie. www.memoria.pl

Barcin

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Sławomir Makowski, Barcin, ul. Żnińska 25 (naprzeciwko cmentarza) Tel. 52/383-64-09, 601-681-917.

Pakość

„Konkordia" kompleksowe usługi pogrzebowe, Pakość, Inowrocławska 10, 52/35-18-766, 500-697-316, całą dobę. Wypłacamy zasiłki pogrzebowe KRUS i ZUS.

Gniewkowo

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Gniewkowo, ul. Króla Jana III Sobieskiego 22, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Sotor - Usługi Pogrzebowe i Cmentarne Gniewkowo 56/655 33 50 całą dobę Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Janikowo

NAJTAŃSZY CAŁODOBOWY ZAKŁAD POGRZEBOWY ROBERT KURCZEWSKI

JANIKOWO, ul. Główna 18G TEL. 507 364 717

Kruszwica

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Kruszwica Kolegiacka 12F, Inowrocław Św. Ducha 53, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Żurawski ul. Kolegiacka 12E Kruszwica, tel. 666-999-917

Złotniki Kujawskie

Zakład Pogrzebowy - całodobowy Andrzej Pabjańczyk, Złotniki Kujawskie ul. Podgórna 13, tel. 52/351-71-03, 504-270-409, 604-542-322

Żnin

Całodobowe, kompleksowe usługi pogrzebowe „Chmielewscy", ul. Górska 10, 52/302-14-67, 502-314-898. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem.

Całodobowo-Usługi Pogrzebowe Firma Pietras, Żnin, Pl. Wolności 15/4. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem. 52/30-22-031, 509-917-648

Włocławek

TARTAR spopielarnia i dom pogrzebowy, Włocławek ul. Bojańczyka 3/5, ul. Cmentarna 12, 54/231-44-55, 54/413-15-93.

Kowal

Całodobowa obsługa pogrzebów, Producent trumien. Lewandowski, 87-820 Kowal ul. Kościuszki 56. Tel. 603-998-321

WETERYNARYJNE

Toruń

„Salus" Przychodnia Weterynaryjna, Lelewela 33 /teren Arpolu/8-22, 56/652-81-67. Interna, chirurgia, profilaktyka. RTG, USG. Całodobowy dyżur 504-052-789.

ZDROWIE I URODA

Toruń

Optyk Trejnowscy. Bezpłatne badanie wzroku. Okulary progresywne.

Zniżki: na NFZ. Karta dużej rodziny, karta seniora i osoby niepełnosprawne.

ul. Kościuszki 41/47 pawilon Herbowa (obok Biedronki) tel. 56/623-23 26 www.optyk-trejnowski.pl

eprasa.pl 923cd8b555

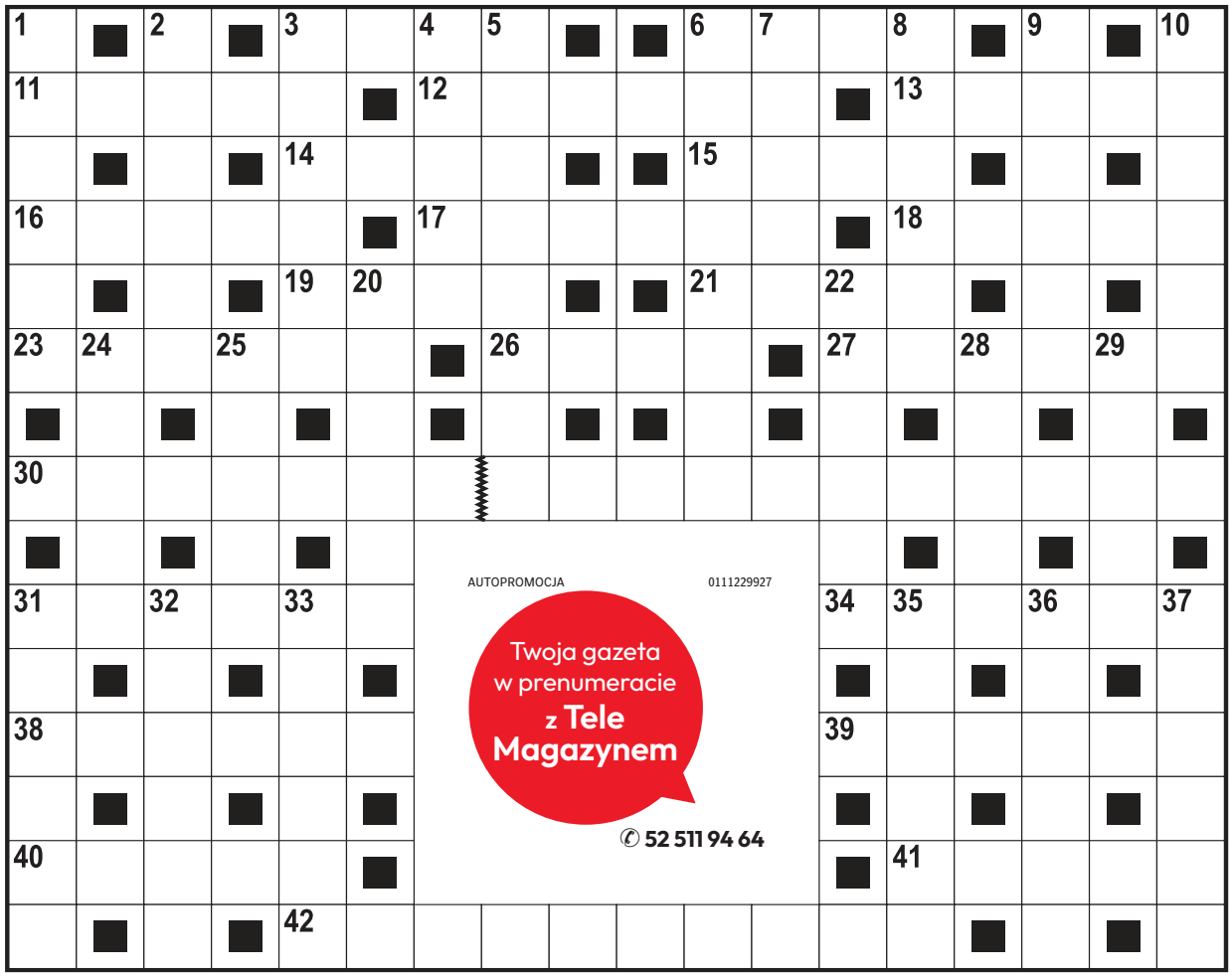
KRZYŻÓWKA NR 168

Poziomo:

3) jeden z głównych bogów nordyckich,
6) imię kilku papieży,
11) „… na kraterze”, powieść Melchiora Wańkowicza,
12) człowiek przesadnie poważny,
13) drzazga pod paznokciem,
14) założyciel wawelskiego grodu,
15) drapieżna ryba morska o spłaszczonym ciele,
16) nagranie dźwięku na taśmę,
17) układny sługa władcy,
18) pierwowzór hokeja na lodzie,
19) singapurski producent elektroniki,
21) skala barw lub dźwięków,
23) groźny wypadek na autostradzie,
26) dwukomorowy w kuchni,
27) unika życiowych przyjemności,
30) Monika Ross-Nawrot w „Klanie”,
31) historyczna powieść Bolesława Prusa,
34) tłusty, słony śledź,
38) pchnięcie szpadą lub rapierem,
39) stop odlewniczy żelaza z węglem,
40) gonitwa trzyletnich koni,
41) reprezentacja kraju w piłce nożnej,
42) np. „M. jak miłość” lub „Szansa na sukces”.

Pionowo:

1) odgłos z szermierczej planszy,
2) model auta z turyńskiej fabryki,
3) amerykański stan z Austin,
4) np. dwójka ze sternikiem,
5) przedmiot używany przez aktora,
6) państwo śródlądowe w Ameryce Południowej,
7) rodzinna wyspa Odyseusza,
8) świąteczny dzień w judaizmie,
9) pojedyncze lub złożone,
10) imię wykonawczyni piosenki „Ludzkie gadanie”,
20) naturalny krzemień glinu,
22) marka lodów koncernu Unilever,
24) cienka gałązka do chłosty,
25) Teatr Sensacji w TVP,
28) nie brak mu odwagi, zuch,
29) pajęczyca z filmów animowanych,
31) frontowa ściana kamienicy,
32) odbicie piłki serwisowej w tenisie,
33) wygłaszany przez prelegenta,
35) niewielka ścieżka parkowa,
36) epos przypisywany Homerowi,
37) Juraj Janosik lub Peter Sagan.

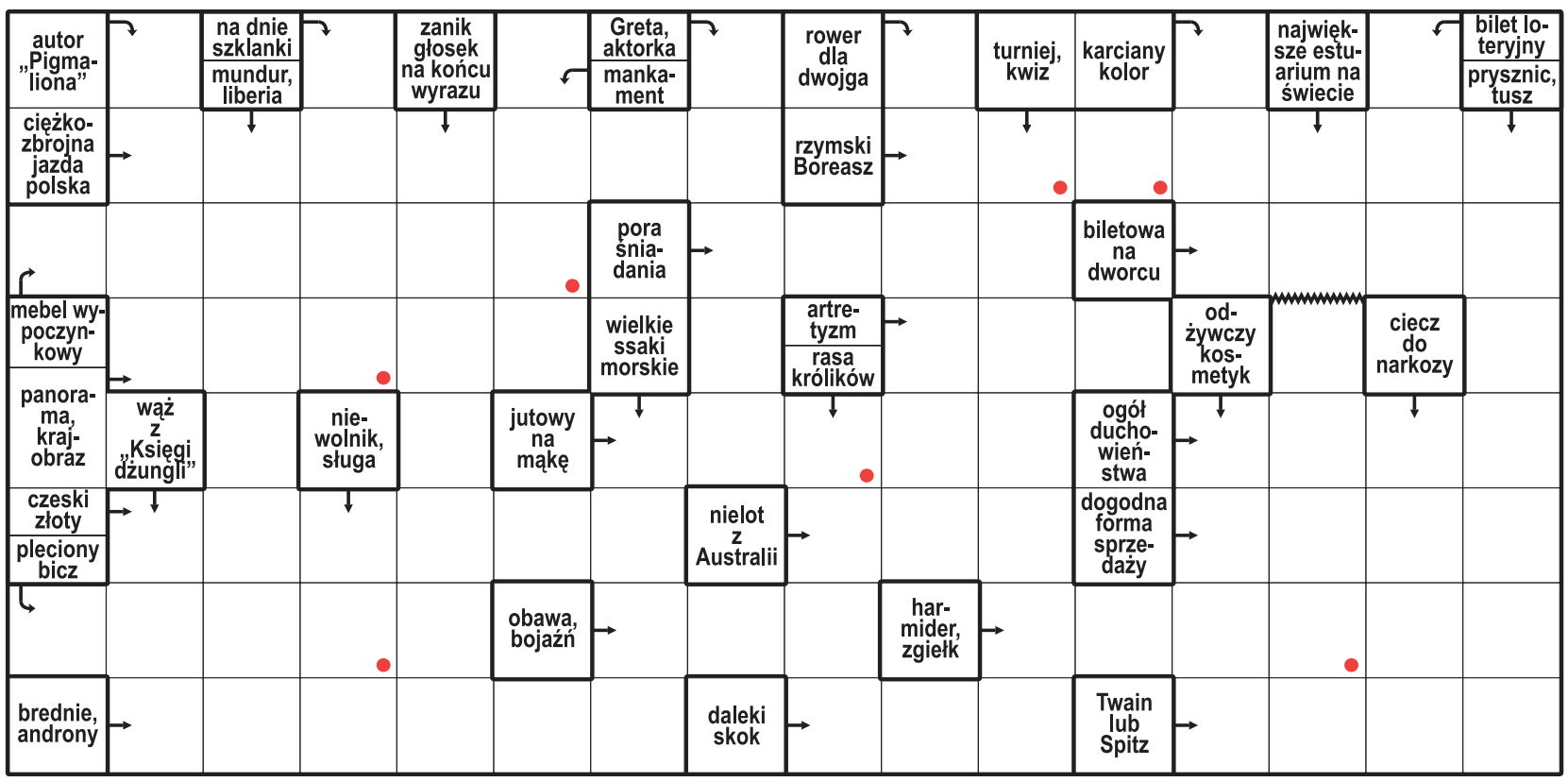

AUTOPROMOCJA 0111229927
Twoja gazeta w prenumeracie z Tele Magazynem
✆ 52 511 94 64

ROZWIĄZANIE NR 167

B	■	O	■	B	L	O	K	■	■	D	A	N	E	■	L	■	M	
R	E	T	O	R	■	P	O	R	T	E	R	■	T	R	E	M	A	
Z	■	O	■	U	R	O	K	■	■	M	E	W	A	■	G	■	R	
D	U	K	A	T	■	K	A	N	T	O	N	■	L	U	I	Z	A	
Ą	■	A	■	U	D	A	R	■	■	N	A	T	O	■	O	■	Z	
C	A	R	U	S	O	■	D	A	L	I	■	A	N	O	N	I	M	
■	T	■	R	■	M	■	K	■	■	Z	■	R	■	B	■	S	■	
E	L	Ż	B	I	E	T	A	R	O	M	A	N	O	W	S	K	A	
■	A	■	A	■	N							I	■	Ó	■	R	■	
P	S	I	N	K	A							K	I	D	M	A	N	
E	■	L	■	I	■							■	Z	■	I	■	A	
S	P	I	S	E	K							Ż	Y	R	A	N	T	
T	■	A	■	R	■							■	D	■	R	■	U	
K	A	D	R	A	■							■	O	S	K	A	R	
A	■	A	■	T	R	A	N	Z	Y	S	T	O	R	■	A	■	A	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: KWADRAT.

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Wrażliwość pomoże Ci dostrzec potrzeby bliskich. Horoskop dzienny radzi uporządkować swoje myśli.

Ryby (19.02 - 20.03)
Kreatywny pomysł zachwyci innych. Horoskop na dziś sugeruje nie rezygnować z własnej oryginalności.

Baran (21.03 - 19.04)
Konsekwencja przyniesie pierwsze efekty. Horoskop dzienny na czwartek radzi nie bać się prosić o pomoc.

Byk (20.04 - 20.05)
Nowa perspektywa doda Ci energii. Horoskop dzienny zaleca otwartość na propozycje innych osób.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Intuicja podpowie Ci właściwy kierunek. Horoskop na dziś to podpowiedź, by zachowywać dyskrecję.

Rak (22.06 - 22.07)
Gwiazdy sprzyjają porozumieniu. Horoskop dzienny na czwartek mówi, by nie odkładać ważnej rozmowy.

Lew (23.07 - 22.08)
Drobny szczegół okaże się ważny. Horoskop dzienny to wyraźna wskazówka, by zaufać swojej intuicji.

Panna (23.08 - 22.09)
Twoja pewność siebie przyciągnie uwagę otoczenia. Horoskop na dziś wróży, że zabłyśniesz wśród ludzi.

Waga (23.09 - 22.10)
Postaw na bliskich. Horoskop dzienny na czwartek mówi, że szczera rozmowa pomoże Ci odzyskać harmonię.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Czeka Cię szansa na nowe znajomości. Horoskop dzienny radzi wykorzystać czas na rozwijanie planów.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Spokojna rozmowa pomoże wyjaśnić nieporozumienie. Horoskop na dziś sugeruje wieczorem zadbać o siebie.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Horoskop dzienny na czwartek przestrzega przed jakimkolwiek działaniem pod wpływem emocji.

eprasa.pl 923cd8b555

PO STRONIE SENIORA

WSPARCIE

Kto może starać się o zasiłek pogrzebowy z ZUS po śmierci bliskiej osoby. Takie są formalności

Organizacja pogrzebu wiąże się z konkretnymi wydatkami. Dlatego warto wiedzieć, z jakiego wsparcia można skorzystać. Jedną z form pomocy jest zasiłek pogrzebowy, który może choć trochę odciążyć finansowo rodzinę

Małgorzata Stempinska

Po niemal 15 latach bez podwyżek zasiłek pogrzebowy wzrósł z 4000 do 7000 złotych. Wyższa kwota obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku. Wcześniej, od marca 2011 roku, maksymalna wysokość świadczenia wynosiła 4000 zł.

Nie każdy otrzyma jednak pełne 7000 zł. Wysokość wypłaty zależy od tego, kto poniósł wydatki na pogrzeb. – Członkowi rodziny osoby zmarłej przysługuje pełna kwota zasiłku, niezależnie od faktycznych kosztów. Osobie spoza rodziny lub innemu uprawnionemu podmiotowi świadczenie wypłacane jest do wysokości udokumentowanych wydatków, nie więcej jednak niż 7000 złotych. Jeśli koszty pokryło kilka osób lub instytucji, zasiłek dzieli się proporcjonalnie do poniesionych wydatków – zaznacza Krystyna Michałek, regionalny rzecznik ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Jak dodaje, przepisy przewidują również waloryzację świadczenia od 1 marca, jeśli inflacja w poprzednim roku przekroczy 5 procent. W 2026 roku kwota zasiłku pozostała bez zmian.

FOT. FREEPIK.COM

Członkowi rodziny osoby zmarłej przysługuje pełna kwota zasiłku, niezależnie od faktycznych kosztów. Osobie spoza rodziny lub innemu uprawnionemu podmiotowi świadczenie wypłacane jest do wysokości udokumentowanych wydatków, nie więcej jednak niż 7000 złotych

Komu przysługuje zasiłek pogrzebowy

O zasiłek może ubiegać się osoba, która opłaciła pogrzeb osoby ubezpieczonej w ZUS, emeryta, rencisty lub członka ich rodziny oraz osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania.

Do członków rodziny zalicza się m.in.:

- małżonka, także pozostającego w separacji;
- rodziców;
- ojczyma;
- macochę;
- dzieci własne;
- dzieci drugiego małżonka i przysposobione;
- dzieci przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej;
- rodzeństwo;
- dziadków;
- wnuki;
- osoby, nad którymi ustanowiono opiekę prawną.

Świadczenie może otrzymać także osoba niespokrewniona ze zmarłym, np. pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina, powiat lub osoba prawna kościoła albo związku wyznaniowego, jeśli pokryli koszty pogrzebu.

Wniosek o zasiłek wraz z dokumentami należy złożyć w ciągu 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której pogrzeb opłacono

KRYSTYNA MICHAŁEK,
rzeczniczka ZUS
Oddział w Bydgoszczy

Jakie wydatki uwzględnia ZUS do wypłaty zasiłku

Podstawą przyznania zasiłku są rachunki potwierdzające wydatki bezpośrednio związane z pochówkiem, poniesione od chwili śmierci do zakończenia pogrzebu. Nie zalicza się do nich m.in.:

- kosztów nagrobka;
- konsolacji, czyli spotkania po pogrzebie;
- opłaty pobieranej przez zakład pogrzebowy za złożenie wniosku w ZUS;
- kosztów związanych z funkcjonowaniem zakładu pogrzebowego.

– Sam zakup kwiatów również nie jest podstawą do otrzymania świadczenia. Faktura wystawiona wyłącznie za kwiaty nie potwierdza pokrycia kosztów pogrzebu uprawniających do zasiłku. Jeżeli istnieją przyczyny uniemożliwiające przedłożenie rachunku za trumnę lub urnę, należy to wyjaśnić – mówi Krystyna Michałek.

Jak złożyć wniosek i jakie dokumenty przygotować

Aby otrzymać zasiłek pogrzebowy, należy wypełnić wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego (Z-12) i złożyć go w oddziale ZUS, przesłać pocztą tradycyjną, przekazać przez platformę eZUS lub za pośrednictwem upoważnionego zakładu pogrzebowego. Przy składaniu wniosku przez eZUS dokumenty, w tym rachunki, można dołączyć elektronicznie.

Do wniosku o zasiłek należy dołączyć:

- kartę zgonu lub jej kopię albo zaświadczenie lekarza posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii lub lekarza w trakcie odbywania specjalizacji w tej dziedzinie albo położnej o martwym urodzeniu, bez względu na czas trwania ciąży, wydane na podstawie dokumentacji medycznej – w przypadku gdy nie został sporządzony akt urodzenia dziecka;
- rachunki poniesionych kosztów pogrzebu, a jeżeli rachunki zostały złożone w banku – kopie rachunków, potwierdzone przez bank za zgodność z oryginałem;
- dokument potwierdzający umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej.

Do wniosku o zasiłek pogrzebowy dołącza się również akt zgonu albo akt urodzenia dziecka, które urodziło się martwe, jeżeli dokumenty te zostały sporządzone za granicą.

Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie będzie w stanie potwierdzić pokrewieństwa lub powinowactwa zgłaszającego wniosek z osobą zmarłą, a jest to niezbędne dla jego rozpatrzenia, wezwie wnioskodawcę do przedstawienia dokumentów potwierdzających te okoliczności w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieprzedstawienie tych dokumentów spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania.

Ile czasu jest na złożenie wniosku

Wniosek wraz z dokumentami należy złożyć w ciągu 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której pogrzeb opłacono. Jeśli dotrzymanie tego terminu było niemożliwe z powodu późniejszego odnalezienia lub zidentyfikowania zmarłego albo innych przyczyn całkowicie niezależnych od wnioskodawcy, termin wynosi 12 miesięcy od dnia pogrzebu. Trzeba wówczas dołączyć dokument potwierdzający przyczynę opóźnienia, np. zaświadczenie policji lub prokuratury, odpis zupełny aktu zgonu albo inny dokument urzędowy. ©℗

eprasa.pl 923cd8b555

FORMALNOŚCI

Emerytura lub renta po śmierci bliskiego. Kiedy można zatrzymać pieniądze, a kiedy trzeba je oddać

Co dzieje się z ostatnią emeryturą lub rentą zmarłego? Czy pieniądze, które wpłynęły na konto po śmierci, trzeba zwrócić? Czy można odebrać świadczenie od listonosza? Wyjaśniamy na przykładach

Małgorzata Stempinska

FOT. FREEPIK.COM

Aby otrzymać niezrealizowane świadczenie, należy złożyć wniosek ENS. Formularz jest dostępny w każdej placówce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na stronie internetowej Zakładu (www.zus.pl) oraz na platformie eZUS. Do wniosku trzeba dołączyć odpis aktu zgonu, chyba że został już wcześniej przekazany do ZUS, np. przy ubieganiu się o zasiłek pogrzebowy

Prawo do emerytury lub renty ustaje wraz ze śmiercią osoby uprawnionej. Świadczenie przysługuje jednak za cały miesiąc, w którym nastąpił zgon niezależnie od tego, czy osoba zmarła na początku, w połowie czy pod koniec miesiąca. Nie jest ono pomniejszane proporcjonalnie do liczby dni życia. Nie oznacza to jednak, że rodzina w każdej sytuacji może odebrać ostatnią wypłatę bez dodatkowych formalności.

Jeśli emeryturę lub rentę przyniósł listonosz jeszcze za życia świadczeniobiorcy, należną wypłatę można zatrzymać. – Na przykład jeśli pani Anna odebrała emeryturę za październik 20 października, a zmarła trzy dni później, rodzina nie musi zwracać pieniędzy do ZUS. Było to świadczenie należne, wypłacone jeszcze za jej życia. Gdyby natomiast listonosz przyszedł już po śmierci pani Anny, domownicy nie powinni przyjmować pieniędzy. W takiej sytuacji uprawniony członek rodziny może złożyć wniosek o wypłatę tej kwoty jako niezrealizowanego świadczenia – wyjaśnia Krystyna Michałek, regionalny rzecznik ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Co w sytuacji, gdy pieniądze wpłyną na konto

Nieco inaczej wygląda sytuacja, gdy ZUS przekazuje emeryturę lub rentę na rachunek bankowy. Wypłatę za miesiąc, w którym zmarł świadczeniobiorca, można zatrzymać, nawet jeśli pieniądze wpłynęły już po jego śmierci. Np. jeśli pan Jan zmarł 10 października, a emerytura za październik wpłynęła na jego konto 15 października, nie trzeba jej zwracać do ZUS.

Zwrócić trzeba natomiast świadczenia za kolejne miesiące, nawet jeśli wpłynęły na konto jeszcze w miesiącu śmierci. Może się tak zdarzyć, gdy ZUS przekaże pieniądze wcześniej z powodu weekendu lub święta. Przykładowo: pani Maria zmarła 29 października. Jeśli emerytura za listopad wpłynęła na jej konto najpóźniej w dniu śmierci, nie trzeba jej zwracać. Jeśli jednak przelew dotarł 30 października, czyli już po jej śmierci, pieniądze należy oddać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Co to jest niezrealizowane świadczenie

Niezrealizowane świadczenie to pieniądze, które przysługiwały osobie zmarłej, ale nie zdążyła ich odebrać albo nie zostały jej wypłacone. Np. jeśli emeryt zmarł w październiku, a ZUS po otrzymaniu informacji o zgonie wstrzymał wypłatę świadczenia za ten miesiąc, uprawniony członek rodziny może ubiegać się o tę kwotę, składając odpowiedni wniosek.

Dotyczy to także sytuacji, gdy zmarły złożył wniosek o emeryturę lub rentę, ale nie doczekał wydania decyzji albo wystąpił o ponowne przeliczenie świadczenia i zmarł przed zakończeniem sprawy. – Wówczas należne mu pieniądze mogą zostać wypłacone uprawnionym członkom rodziny jako niezrealizowane świadczenie – mówi Krystyna Michałek.

O wypłatę niezrealizowanego świadczenia należy wystąpić przed upływem 12 miesięcy od śmierci osoby uprawnionej

KRYSTYNA MICHAŁEK
rzeczniczka ZUS Oddział w Bydgoszczy

Kto może ubiegać się o niezrealizowane świadczenie

- W pierwszej kolejności prawo do pieniędzy ma małżonek oraz dzieci, jeżeli prowadzili ze zmarłym wspólne gospodarstwo domowe.
- W drugiej kolejności – małżonek i dzieci, którzy ze zmarłym nie mieszkali. Jeśli jednak w rodzinie są zarówno osoby z pierwszej, jak i drugiej grupy, to w pierwszej kolejności uwzględnia się tych, którzy prowadzili wspólne gospodarstwo. Jeśli kilka osób ma prawo do wypłaty, ZUS dzieli pieniądze między nich po równo.
- W trzeciej kolejności – inni członkowie rodziny, którzy są uprawnieni do renty rodzinnej albo byli na utrzymaniu zmarłego. Oni mogą ubiegać się o świadczenie wtedy, gdy nie ma małżonka ani dzieci.

Jakie dokumenty trzeba złożyć do ZUS

Aby otrzymać niezrealizowane świadczenie, należy złożyć wniosek ENS. Formularz jest dostępny w każdej placówce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na stronie internetowej Zakładu (www.zus.pl) oraz na platformie eZUS. Do wniosku trzeba dołączyć odpis aktu zgonu, chyba że został już wcześniej przekazany do ZUS, np. przy ubieganiu się o zasiłek pogrzebowy.

Małżonek powinien dołączyć odpis aktu małżeństwa, a dziecko zmarłego – odpis aktu urodzenia. W zależności od sytuacji potrzebne są także oświadczenie lub inne dowody potwierdzające prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego albo przyczynianie się do utrzymania zmarłego.

Wniosek wraz z dokumentami można złożyć w dowolnej placówce ZUS, wysłać pocztą lub przekazać elektronicznie przez eZUS. W imieniu osoby uprawnionej może również działać pełnomocnik.

Ile czasu na złożenie wniosku do ZUS

O wypłatę niezrealizowanego świadczenia należy wystąpić przed upływem 12 miesięcy od dnia śmierci osoby uprawnionej. Po tym czasie roszczenie wygasa, chyba że został zgłoszony wniosek o dalsze prowadzenie postępowania w sprawie. Nie warto więc odkładać formalności, nawet jeśli rodzina potrzebuje czasu na zebranie dokumentów.

ZUS wydaje decyzję w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do rozstrzygnięcia sprawy. Termin ten nie zawsze biegnie od dnia złożenia wniosku, ponieważ czasem konieczne jest uzupełnienie dokumentacji lub przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

Niezrealizowane świadczenie podlega opodatkowaniu. Co do zasady, ZUS pobiera zaliczkę na podatek dochodowy i przekazuje ją do urzędu skarbowego. Po zakończeniu roku osoba, która otrzymała pieniądze po zmarłym, dostaje informację PIT-11. Na jej podstawie uwzględnia ten dochód w rocznym rozliczeniu podatkowym. ©℗

eprasa.pl 923cd8b555

PITAWAL WARSZAWSKI

Jak Leon Packiewicz cudem wywinął się od stryczka

Zachowany częściowo do dziś Fort Śliwickiego (Jasińskiego) był fragmentem Cytadeli zlokalizowanym na warszawskiej Pradze

stanmajer

W „Kurjerze Warszawskim", datowanym na 4 stycznia 1892/1893 r., znaleźć było można taki oto tekst:

„Zabójstwo w celu rabunku i kradzież.

W grudniu r.z. drugi wydział karny miejscowego sądu okręgowego pod prezydencją wiceprezesa p. Limanowskiego osądził sprawę Leona Packiewicza, mieszkańca miasta Wielunia, oskarżonego o spełnienie w d. 5-ym lipca r.b. w pobliżu fortu Śliwickiego zabójstwa, połączonego z rabunkiem na osobie robotnika Franciszka Dawida. Oskarżenie popierał podprokurator Delarow, a bronił z urzędu adw. przys. Szteyner.

Z aktu oskarżenia, odczytanego na posiedzeniu, dowiadujemy się, iż 5-go lipca r.b. o godz. 10-ej zrana na łące w pobliżu fortu Śliwickiego spostrzeżono zwłoki człowieka z jawnemi oznakami gwałtownej śmierci. Przy zrewidowaniu trupa nie znaleziono w kieszeniach ubrania jego ani pieniędzy, ani też żadnych dowodów, któreby wskazały pochodzenie denata i dlatego ujawniał się tylko niezbicie sam fakt morderstwa, dokonanego w chęci rabunku.

Wskutek badania świadków, stwierdzono fakt, iż od połowy czerwca r.b. przy budowie koszar na Pradze zaczął pracować niejaki Leon Packiewicz, człowiek podejrzany, kilkakrotnie za różne przestępstwa karany. Według opowieści tych świadków, zabity Dawid był niezmiernie oszczędny, nie używał żadnych trunków, trzymał się zdała od swoich towarzyszów i zebrał kilkadziesiąt rubli, które zawsze przy sobie trzymał, a o czem zresztą doskonale wiedział Packiewicz. Dawid niejednokrotnie uskarżał się na Packiewicza, że pracuje razem z takim »grandusem«, którego trzeba się ztrzedz.

Zeznania te, wspólnie z okrwawionemi chustkami, znalezionemi u osób trzecich, a doręczonych im przez Packiewicza po dokonanej zbrodni, dały powód do uformowania Packiewiczowi sprawy o zabójstwo z premedytacją, t.j. o przestępstwo przewidziane 1353 im art. kod. karn.

Niezależnie od tego, Packiewicz oskarżony był o kradzież, spełnioną w tymże czasie u Filipa Bodymira, do czego zresztą się przyznał, co się zaś tyczy śladów krwi na chustkach, doręczonych przez oskarżonego osobie trzeciej, utrzymywał, iż często miewał krwotoki z nosa.

Wszystkie te i tym podobne okoliczności, lubo rzucały podejrzenie, nie nastręczały przecież wyraźnego dowodu winy oskarżonego co do spełnionego zabójstwa. Sąd okręgowy przeto, wysłuchawszy świadków, których zeznania były bardzo sprzeczne, przemówień prokuratora, tudzież obrońcy, dowodzącego, iż oskarżenie oparte zostało na niezmiernie błahych poszlakach – skazał na zasadzie 1655 art. kod. karn. Leona Packiewicza za kradzież u Bodymira na oddanie do rot aresztanckich na rok jeden, co się tyczy winy zabójstwa w celu rabunku, dla braku dowodów, Packiewicza od odpowiedzialności uwolnił".

OBYCZAJE

Uroki Machajewszczyzny

żar

27 grudnia 1866 roku w Busku urodził się Jan Wacław Machajski, ps. A. Wolski, działacz anarchistyczny, twierdzący m.in., że dla dobra rewolucji proletariackiej wszystkich inteligentów trzeba profilaktycznie wymordować.

Przypisuje mu się ukucie teorii tzw. Machajewszczyzny – robotniczego ruchu antyinteligenckiego, występującego przeciw szeroko pojętej klasie inteligencji i państwu jako jej wytworu. Prócz tego zasłynął jako krytyk Lenina i komunistów, którzy, według niego, wprowadzili mechanizm władzy niewiele różniący się od carskiego.

Machajski twierdził, że ruchy rewolucyjne są zawłaszczane przez „pracowników umysłowych" dążących do dominacji nad robotnikami

Prywatnie był ponoć człowiekiem miłym i oględnym, przyjaźnił się nawet ze Stefanem Żeromskim, który na jego wzór stworzył postać Andrzeja Radka z „Syzyfowych prac". Lecz z uroków marksizmu nie wyzwolił się nigdy. Ale był to marksizm pojmowany dość subiektywnie, o czym zgodnie zaświadczają jego biografiowie z dwóch historycznych epok: Zygmunt Zaremba w „Słowo o Wacławie Machajskim" z 1967 roku i Lech Dubel w „Zapomnianym proroku rewolucji. Szkicu o Janie Wacławie Machajskim" z roku 2009.

W 1917 roku Machajski wyruszył do ogarniętej chaosem Rosji, a po rewolucji październikowej zamieszkał w Moskwie. W napisanym wówczas dziele „Robotnicza rewolucja" napiętnował nawet bolszewików za wprowadzone przez nich roboty przymusowe. I, co więcej, zdobył całkiem sporą grupę wyznawców.

Zaremba pisze, że po zdobyciu władzy przez komunistów Machajski odrzucił proponowaną mu funkcję redaktora w czasopiśmie „Narodnoje choziajstwo", zadowalając się skromną posadą korektora technicznego pisma. Ominęły go komunistyczne śledztwa i sita. Zmarł w ojczyźnie proletariatu 26 lutego 1926 roku na atak serca.

REKLAMA 0011604593

BYDGOSZCZ

OBWIESZCZENIE

Prezydenta Miasta Bydgoszczy
z dnia 26.10.2026 r. o wydaniu decyzji
zezwalającej na realizację inwestycji drogowej

Zgodnie z art. 11f. ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamia się o wydaniu decyzji Nr 8/2026 z dnia 26.10.2026 r., znak: WAB-VI.6740.345.2026.MM, dla Prezydenta Miasta Bydgoszczy będącego Zarządcą Drogi, reprezentowanego przez pełnomocnika Pana Macieja Gusta - Zastępcę Dyrektora ds. Inwestycji Drogowych w Zarządzie Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. **„Budowa ul. Podhalańskiej w Bydgoszczy – na odcinku od posesji Podhalańska 6 do działki nr 201/8 obr. 0099".**

Inwestycja swym zakresem obejmuje:

- budowę ul. Podhalańskiej, tj. drogi gminnej nr DG200712C na długości około 160 m polegającą na budowie jezdni z kostki betonowej o szerokości 5,0 m wraz z miejscami postojowymi wzdłuż projektowanej ulicy;
- budowę zjazdów;
- budowę odwodnienia drogowego;
- budowę oświetlenia ulicznego;
- likwidację istniejącego oświetlenia;
- przebudowę kolidującego uzbrojenia z projektowanym układem;
- zabezpieczenia kanałów KPEC płytami odciążającymi;
- wycinkę kolidującej szaty roślinnej;
- wykonanie nasadzeń zastępczych.

Oznaczenie nieruchomości lub ich części, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej:

- *przed nawiasem podano numer działki ulegającej podziałowi,*
- *w nawiasach podano numery działek po podziale,*
- *w nawiasach pogrubioną czcionką zaznaczono numery działek niezbędnych dla realizacji inwestycji*

Powiat Miasto Bydgoszcz, jednostka ewidencyjna 046101_1 Miasto Bydgoszcz

I. **Numery działek wchodzące w całości lub w części w zakres linii rozgraniczających:**
obręb 0099: 186/3, 191/8, 191/9, 193/10, 196/9, 197/12, 200/8, 201/6, 278/1, 278/2 (**278/3**; 278/4);

II. **Numery działek przewidziane do ograniczenia nieruchomości** – *pozostające przy dotychczasowych właścicielach,* w związku z koniecznością budowy lub przebudowy zjazdów oraz budowy lub przebudowy sieci uzbrojenia terenu:
obręb 0099: 191/11, 193/11, 196/10, 197/13, 197/15, 200/9, 278/2 (**278/4**);

III. **Numery działek przewidziane na realizację inwestycji, dla których przedłożono oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane:**
obręb 0099: 254/2.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Jednocześnie informuje się, iż zgodnie z art. 18 ust 1 pkt 1e Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 311):

„W przypadku, w którym dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej odpowiednio wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

1) doręczenia zawiadomienia w wydaniu decyzji, o której mowa w art. 17,

2) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności albo

3) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna

- wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego".

Wszelkie sprawy związane z wydaniem nieruchomości należy kierować do Wydziału Mienia i Geodezji UMB - Referatu Terenowo-Prawnego – budynek A, pokój 119 – ul. Grudziądzka 9-15 w Bydgoszczy w godzinach pracy urzędu.

Strony postępowania zakończonego wydaniem ww. decyzji mogą zapoznać się z jej treścią w Wydziale Administracji Budowlanej Urzędu Miasta Bydgoszczy w Bydgoszczy przy ul. Grudziądzkiej 9-15, budynek A, II p., pokój 213 – w dniach i godzinach pracy urzędu.

Treść decyzji zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Bydgoszczy od dnia 26.10.2026 r.

Od decyzji służy odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pośrednictwem Prezydenta Miasta Bydgoszczy, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określa istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazuje dowody uzasadniające to żądanie (art. 11g ust. 1a specustawy drogowej).

Zgodnie z art. 11f ust 3. specustawy drogowej, w związku z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2025r., poz. 1691) zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenie w prasie lokalnej, na tablicach w Urzędzie Miasta Bydgoszczy w Bydgoszczy oraz w urzędowych publikatorach teleinformatycznych - Biuletynie Informacji Publicznej tut. urzędu.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

z up. PREZYDENTA MIASTA
Katarzyna Łaskarzewska-Karczmarz
Dyrektor Wydziału Administracji Budowlanej
Architekt Miasta

eprasa.pl 923cd8b555

DROBNE

Nieruchomości

MIESZKANIA - SPRZEDAM

2-POKOJOWE, 41 m², ul. Lubicka, parter, Toruń cena 285 tyś. zł. rel. 575-655-727

MIESZKANIE, I piętro, 3 pokoje, drobny remont, Kraszewskiego, Toruń 789-198-511

Praca

ZATRUDNIĘ

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, dobrze widziana obsługa ciągnika, zapewniam mieszkanie i wyżywienie tel. 665 411 350

Usługi

INNE

ZŁOM, Żeliwo i Akumulatory, złomowanie piecy. Skupujemy w dobrej cenie, odbieramy własnym transportem. 602-726-894

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURKI, kury, nioski odchowane, Zieleń, 509746597, 506405692.

KURY nioski dowóz 600539790

Usługi pogrzebowe

"KONKORDIA", kompleksowe usługi pogrzebowe Pakość ul. Inowrocławska 10, 52/ 35-18-766, 500-697-316, całą dobę Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem.

CREDO - Najtańszy Całodobowy Zakład Pogrzebowy Inowrocław, św. Ducha 33. 52/357-74-16, 509-946-759. Baldachim, winda nagrobna gratis. Wypłacamy zasiłki z ZUS i KRUS przed pogrzebem, www.pogrzeb.net

MEMORIA Zakład Pogrzebowy Waldemar Wójcik ul. Marulewska 40, Inowrocław. Dyżur całodobowy 602-189-676, 52/3556677 Załatwiamy wszystkie formalności w imieniu rodziny. Wypłacamy zasiłek pogrzebowy przed pogrzebem. www.memoria.pl

NAJTAŃSZY całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego w Kruszwicy, własna chłodnia, producent trumien - już od 300 zł, winda i baldachim gratis. Inowrocław Św. Ducha 53, Kruszwica Kolegiacka 12F, Gniewkowo Króla Jana III Sobieskiego 22, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

ZAKŁ. Usług Pog. "Dylewscy" Plac Piastowski 9 tel.24h 52/ 322- 29-16, biuro Fordon ul. Piwnika Ponurego 1 D tel. 52/ 342- 95-16 ZUS KRUS, wojsko, policja. Usługi krajowe i zagraniczne; www.dylewscy.pl

AUTOREKLAMA

TELEMAGAZYN

Twój wybór programów

telemagazyn.pl

0011605145

Panu

Bogdanowi Jurasowi

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Ojca

składają

Zarząd i pracownicy
firmy Samindruk sp. z o.o.

0011605151

Panu

Sebastianowi Borowiakowi

Dyrektorowi Oddziału GDDKiA w Bydgoszczy

wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają

Pracownicy Rejonu GDDKiA w Inowrocławiu

0011605440

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci
długoletniego członka naszego Stowarzyszenia

ŚP

Jerzego Tybelskiego

Pan Jerzy przez wiele lat z pełnym oddaniem pełnił
w naszym ośrodku funkcję gospodarza,
wykazując się
pracowitością, sumiennością i pogodą ducha.

Zapamiętamy go jako dobrego człowieka.

Rodzinie i bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Zarząd i Członkowie
Stowarzyszenia Przyjaciół Krówki Leśnej.

0011605207

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 27.10.2026 r. zmarł
mój najukochańszy Mąż i nasz kochany Tata i Dziadek

ŚP

Leszek Szejn

Lat 68

Msza św. żałobna odprawiona zostanie
dnia 30.10.2026 r. o godz. 10:00
w Bazylice Mniejszej Imienia NMP w Inowrocławiu.
Ceremonia pogrzebowa odbędzie się tego samego dnia
po mszy św. na cmentarzu parafii Zwiastowania NMP
przy ulicy Marcinkowskiego w Inowrocławiu.
Pogrążeni w smutku

Żona i Córka z Rodziną

AUTOPROMOCJA

Kondolencje i nekrologi w Twojej gazecie przez Internetowe Biuro Ogłoszeń, bez wychodzenia z domu

Tutaj zlecisz ogłoszenie
ibo.polskapress.pl

0011604941

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 27 października 2026 roku,
przeżywszy 84 lata,
zmarła tragicznie
Nasza Ukochana Żona, Mama i Babcia

ŚP.

Maria Smentek

O dacie i miejscu uroczystości pogrzebowych
poinformujemy w terminie późniejszym.

W głębokim smutku pogrążona
Rodzina

0011604999

Czas wszystko zabiera,
bo zabrać jest w stanie,
lecz nigdy nie zabierze tego,
co w sercu zostanie.

Szanownemu Panu Dyrektorowi
Sebastianowi Borowiakowi

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Matki

składa

Dyrekcja wraz z Pracownikami Oddziału
Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
w Bydgoszczy

AUTOREKLAMA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne
w Twojej gazecie zlecisz
bez wychodzenia z domu
przez Internetowe
Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Sport

Siatkówka. Reprezentacja Polski kobiet poznała rywalki w mistrzostwach świata w USA i Kanadzie (31 sierpnia-12 września 2027). Biało-czerwone zagrają w grupie E z Niemkami, Słowenkami i Kubankami.

KOSZYKÓWKA

Fatalna diagnoza dla Kacpra Kłaczka i duży problem dla bydgoskiej drużyny

Joachim Przybył

Enea Łaciate Astoria Bydgoszcz traci jednego ze swoich kluczowych graczy. Kacper Kłaczek w tym sezonie już nie zagra!

Najlepszy polski gracz beniaminka został zniesiony z parkietu w trakcie sobotniego meczu Enea Łaciate Astorii we Wrocławiu. Już pierwsze badania nie były optymistyczne. Mowa była o poważnej kontuzji ścięgna achillesa i około trzech miesiącach przerwy. - Wyglądało to poważnie - przyznał trener „Asty" Anders Sommer.

Klub w poniedziałek informował, że ostateczną diagnozę poznamy po konsultacji ortopedycznej we wtorek.I choć nastroje nie były optymistyczne, w Bydgoszczy tliły się iskierki nadziei.

Niestety. Szczegółowa konsultacja ortopedyczna potwierdziła pierwsze doniesienia: Kłaczek doznał bardzo poważnej kontuzji ścięgna Achillesa. Koszykarz musi poddać się operacji, potem czeka go długa rehabilitacja. W tym sezonie do gry już nie wróci.

Dla Enea Łaciate Astorii to ogromna strata. Debiutujący w zawodowym baskecie koszykarz wypadł w pierwszych meczach tak dobrze, że zapracował na powołanie do szerokiej reprezentacji Polski. Bydgoskiej drużynie dostarczał nie tylko ponad 10 punktów, 4 zbiórki i 2 asysty, ale także mnóstwo pozytywnej energii na parkiecie.

Tym samym polska rotacja w „Aście" została mocno okrojona, a jeszcze problemy ze zdrowiem miał ostatnio Piotr Wińkowski. Nie wiemy jeszcze, czy bydgoski klub będzie szukał kolejnego Polaka, ale sytuacja na rynku i tak jest bardzo trudna. Przypomnijmy, że w drużynie jest też jeszcze jedno wolne miejsca dla obcokrajowca, jego zajęcie wiąże się z wykupieniem dodatkowej licencji.

Ruchy są potrzebne, bo bydgoska drużyna sportowo nie wypada najlepiej na początku rozgrywek. Sezon co prawda zaczęła świetnie - od domowego zwycięstwa nad Zastalem Zielona Góra (to była jedyna, jak dotąd porażka wicemistrzów Polski), ale potem było już znacznie gorzej. Asta przegrała kolejno z GTK Gliwice u siebie, w Toruniu i we Wrocławiu. W tym pierwszym meczu ledwie o punkt, ale w dwóch ostatnich straciła łącznie 210 punktów i przegrała łącznie różnicą 47 punktów.

Już w sobotę (31 października) bydgoskich koszykarzy czeka wyjazd do Sopotu, gdzie zagrają z ostatnim w tabeli Treflem. 6 listopada zmierzą się u siebie z PGE Startem Lublin.

FOT. JAKUB SOBOCZYŃSKI

Kacper Kłaczek musi przejść operację, potem czeka go rehabilitacja. To duża strata dla zawodnika i drużyny

ŻUŻEL

Tarsenko i toruńscy juniorzy na plus, Drabik do poprawki

Magdalena Zimna

Emocje po ligowej walce już dawno opadły, jest czas na podsumowania i wnioski. Kto zachwycał w tym sezonie, a dla kogo rozgrywki zakończyły się rozczarowaniem?

Najbardziej zadowoleni z minionego sezonu byli w Toruniu. Pres obronił tytuł Drużynowego Mistrza Polski, młodzieżowcy zdobyli srebro Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, a Robert Lambert jest indywidualnym mistrzem świata.

Najwięksi rozczarowani to zapewne Sparta Wrocław - wicemistrz Polski bardzo liczył na złoto, Bayersystem GKM Grudziądz - skończył sezon poza play off i Włókniarz Częstochowa - rozgrywki zakończył spadkiem.

Indywidualnie? Najskuteczniejszy w lidze znów był Bartosz Zmarzlik, a w gronie tych, którzy pozytywnie zaskoczyli w tym sezonie znaleźli się m.in. Jack Holder (mimo kontuzji) i Anders Thomsen ze Stali Gorzów, drugi i trzeci zawodnik pod względem średniej biegopunktowej. Na dobrą ocenę zasłużył też Wadim Tarasenko. - Wadim to z pewnością jedno z większych pozytywnych zaskoczeń tego roku. Zdarzały mu się wpadki na przestrzeni całego sezonu, ale nie można powiedzieć, że w jakimś stopniu zawiódł Bayersystem GKM - ocenia Marek Cieślak, były trener kadry w rozmowie z ekstraliga.pl

FOT. SŁAWOMIR KOWALSKI

Drużynowo Pres Toruń był znacznie lepszy od Bayersystem GKM

Rozwinęło się też kilku młodych zawodników. - Szczególnie Adam Bednar, bo Nazar Parnitskyi pokazał, na co go stać już wcześniej. Utworzyła się grupa zdolnych zagranicznych juniorów, ale polskich tak samo. Mam tutaj na myśli chłopaków z Torunia, czyli Antoniego Kawczyńskiego i Mikołaja Duchińskiego, którzy podnieśli swój poziom i zdobyli kolejny złoty medal Drużynowych Mistrzostw Polski - dodał były trener.

Kto na drugim biegunie? Sezonu do udanych nie zaliczy Paweł Przedpełski (Stal Gorzów), na więcej liczyli pracodawcy Maksyma Drabika (GKM) czy Martina Vaculika (Motor).

- Przedpełski pokładanych w sobie nadziei nie spełnił, powinien w tym sezonie lepiej punktować. Drabik to samo, ale GKM mógł się tego spodziewać, bo on od lat nie potrafi poradzić sobie na torze w Grudziądzu, czemu się jednak bardzo dziwię, bo nawet słonia da się nauczyć tańczyć. Jeśli chodzi o Vaculika to nie był to dla niego dobry rok, ale uważam, że jeszcze wróci do swojej najlepszej formy. Mecz o brąz pokazał, że wciąż potrafi się ścigać - powiedział Cieślak.- Zły sezon ma za sobą też Dominik Kubera, ale jego forma spada już od dwóch lat. Czym to jest spowodowane, nie wiem, bo potencjał ma bardzo duży. Dużo zastrzeżeń pojawia się też do Maćka Janowskiego. Został indywidualnym mistrzem Polski, wicemistrzem Europy, ale najważniejsze mecze Sparcie po prostu położył. To kawał zawodnika, dla niego dwucyfrówka powinna być jak splunięcie - zakończył Cieślak.

SIATKÓWKA

Nie było dobrego przyjęcia, nie ma punktów dla Pałacu

Joachim Przybył

Bydgoskie siatkarki przegrały wyjazdowy mecz z Uni Opole w 4. rundzie Tauron 1. Ligi.

UNI OPOLE - METALKAS PAŁAC BYDGOSZCZ 3:0 (26:24, 25:22, 25:19)

UNI: Makarowska-Kulej 3, Pavlyk 21, Kecher 7, Kępa 16, Palazzolo 3, Filipovic 11, Łyduch (libero) , Wieczorek

PAŁAC: Pol 4, Łyczakowska 3, Makarewicz 16, Dębowska 7, Hevelt 6, Pinczewska 8, Jagła (libero), Ziółkowska (libero)

Bydgoska drużyna pojechała do Opola z dużymi nadziejami na zwycięstwo. Nie bez podstaw, bo podopieczne Bartłomieja Łyczakowskiego dobrze radziły sobie od początku sezonu.

W Opolu mecz był wyrównany, a pałacanki miały swoje szanse. W pierwszym secie, po zaciętej grze na początku, zaczęły odskakiwać rywalkom w końcówce (21:18, 24:22), ale straciły czujność i skuteczność. Ekipa z Opola to wykorzystała i doprowadziła do wyrównania (24:24). Czas dla bydgoskiej ekipy pomógł niewiele; po przerwie miejscowe przeprowadziły dwie skuteczne akcje i wygrały tego seta. Drugiego Bydgoszczanki też rozpoczęły lepiej, prowadziły już 11:4. Rywalki znów jednak powoli, ale skutecznie odrabiały straty i doprowadziły do remisu (17:17, 22:22), a w końcówce miały „pewną rękę". To tylko pozytywnie je napędziło, bo w trzeciej partii zagrały znacznie lepiej od bydgoskiej ekipy i zgarnęły pełną pulę.

- Zabrakło nam dobrego przyjęcia, to było kluczowe - powiedziała libero Pałacu Oliwia Ziółkowska.

eprasa.pl 923cd8b555

EKOLOGICZNA GMINA

FOT. GETTY IMAGES

ROZMOWA Z GRZEGORZEM BORONIEM, PREZESEM WFOŚIGW W TORUNIU
STR. 8

MAŁGORZATA GÓRKA Z URZĘDU STATYSTYCZNEGO W BYDGOSZCZY TŁUMACZY DANE O ŚRODOWISKU
STR. 12

RANKING EKOLOGICZNYCH GMIN I RELACJA Z WRĘCZENIA NAGRÓD NA UROCZYSTEJ GALI
STR. 6

eprasa.pl 923cd8b555

MATERIAŁ INFORMACYJNY WFOŚIGW W TORUNIU 0011591091

WFOŚIGW W TORUNIU – ŚRODKI NA DZIAŁANIA, KTÓRE MAJĄ ZNACZENIE

Oferta WFOŚiGW w Toruniu obejmuje różne grupy odbiorców – od osób fizycznych przez organizacje pozarządowe i samorządy po przedsiębiorców i inne uprawnione podmioty. Zakres wsparcia zależy od konkretnego programu, jego regulaminu i warunków naboru. Za każdą formą dofinansowania stoi konkretny cel: ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko, poprawa jakości życia i wspieranie rozwiązań, które pozwalają odpowiedzialniej korzystać z zasobów naturalnych.

WYBRANE PROGRAMY I PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ WFOŚIGW W TORUNIU

Preferencyjny Program Pożyczkowy (EKO-pożyczka) – zielone inwestycje z finansowym wsparciem

Ekologiczne rozwiązania to nie tylko korzyść dla środowiska, ale także inwestycja w nowoczesną i bardziej efektywną przyszłość. EKO-pożyczka ułatwia realizację przedsięwzięć służących ochronie środowiska, oferując preferencyjne finansowanie inwestycji, które pomagają ograniczać presję na przyrodę i racjonalniej wykorzystywać zasoby.

Dla kogo? Dla szerokiego grona podmiotów realizujących inwestycje środowiskowe: osób fizycznych, przedsiębiorców, osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych uprawnionych jednostek organizacyjnych. Zakres uprawnionych wnioskodawców zależy od rodzaju planowanego przedsięwzięcia.

Spółdzielnie Energetyczne – wsparcie dla lokalnej transformacji energetycznej

Lokalna energia to większa niezależność i szansa na efektywniejsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Regionalny Program Priorytetowy „Spółdzielnie Energetyczne 2026" wspiera gminy wiejskie i miejsko-wiejskie w przygotowaniu do tworzenia spółdzielni energetycznych, finansując opracowanie dokumentacji niezbędnej do zaplanowania ich funkcjonowania – od analizy potencjału energetycznego po rozwiązania organizacyjne i prawne. Dofinansowanie może wynieść do 70% kosztów kwalifikowanych, maksymalnie 70 000 zł na jednego beneficjenta.

Dla kogo? Dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z województwa kujawsko-pomorskiego.

H_2O – wodne granty – czysta woda na wyciągnięcie ręki

Program „H_2O – wodne granty" wspiera szkoły w zapewnianiu uczniom dostępu do wody pitnej z sieci wodociągowej. To inwestycja w zdrowe nawyki, komfort dzieci i młodzieży oraz ograniczenie zużycia jednorazowych opakowań. Dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych, maksymalnie 10 000 zł na szkołę, i obejmuje m.in. zakup oraz montaż poidełek i stacji napełniania bidonów.

Dla kogo? Dla publicznych i niepublicznych szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego.

Azbest – bezpieczniejsze otoczenie i czystsze środowisko

Program wspiera samorządy w usuwaniu wyrobów zawierających azbest poprzez dofinansowanie ich demontażu, transportu i unieszkodliwiania. To działanie na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców i ochrony środowiska. Dofinansowanie może wynieść do 95% kosztów kwalifikowanych, przy limicie 800 zł za tonę odpadów zawierających azbest.

Dla kogo? Dla jednostek samorządu terytorialnego i ich związków. Ostatecznymi odbiorcami korzyści są posiadacze obiektów budowlanych, z wyłączeniem beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Zielona Infrastruktura – więcej zieleni, większa odporność na zmiany klimatu

Zieleń to nie tylko estetyka, ale także naturalna ochrona przed skutkami zmian klimatu i wsparcie dla bioróżnorodności. Program „Zielona Infrastruktura 2026" wspiera rozwój zielonych przestrzeni miejskich oraz nasadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów na obszarach wiejskich. Budżet programu wynosi 1,5 mln zł.

Dla kogo? Dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich z województwa kujawsko-pomorskiego – w zakresie rozwoju zieleni miejskiej – oraz gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, które planują nasadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów.

Ochrona Przyrody – zachowajmy naturalne bogactwo regionu

Przyroda wymaga troski, ochrony i świadomych działań. Program „Ochrona Przyrody 2026" wspiera przedsięwzięcia służące zachowaniu i odtwarzaniu cennych walorów przyrodniczych województwa kujawsko-pomorskiego. Obejmuje m.in. ochronę siedlisk, pielęgnację pomników przyrody i zabytkowych parków, zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych oraz leczenie i rehabilitację dzikich ptaków. Budżet programu wynosi 1 mln zł. Wnioskowane dofinansowanie na jedno przedsięwzięcie wynosi od 5 000 zł do 100 000 zł.

Dla kogo? Dla uprawnionych podmiotów, w tym jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów odpowiedzialnych za ochronę przyrody, a także ośrodków rehabilitacji zwierząt – w zależności od rodzaju przedsięwzięcia.

Edukacja Ekologiczna – wiedza, która zmienia codzienne nawyki

Świadome wybory zaczynają się od wiedzy. Działania z zakresu edukacji ekologicznej pomagają lepiej rozumieć wyzwania środowiskowe i pokazują, jak przekładać tę wiedzę na codzienne decyzje. To inwestycja w postawy, które procentują czystszym otoczeniem, większą odpowiedzialnością i troską o przyszłe pokolenia. Program wspiera m.in. wydarzenia edukacyjne, konferencje, zajęcia terenowe, tworzenie materiałów edukacyjnych i konkursy ekologiczne

Dla kogo? Dla organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, uczelni, uprawnionych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów gospodarczych działających w obszarze ekologii, ochrony środowiska i przyrody.

Mikroretencja – zatrzymaj wodę tam, gdzie spada

Każda kropla ma znaczenie. Gromadzenie deszczówki pozwala lepiej wykorzystywać naturalne zasoby, ograniczać spływ wody i przygotować ogród na okresy suszy. Program „Mikroretencja" wspiera przydomowe rozwiązania, dzięki którym woda opadowa pozostaje bliżej miejsca, w którym jest najbardziej potrzebna.

Dla kogo? Dla osób fizycznych będących właścicielami, współwłaścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości z budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, które realizują kwalifikujące się instalacje do gromadzenia, zatrzymywania i wykorzystywania wód opadowych.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską

Czyste Powietrze – czystsze powietrze, cieplejszy dom i niższe rachunki

Program „Czyste Powietrze" wspiera właścicieli domów jednorodzinnych w wymianie nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizacji budynków. To inwestycja w poprawę jakości powietrza, większą efektywność energetyczną i komfort mieszkańców. Wysokość dotacji zależy od poziomu dochodów oraz spełnienia warunków programu i może wynieść do 100% kosztów kwalifikowanych netto. Dofinansowanie obejmuje m.in. wymianę nieefektywnego źródła ciepła, ocieplenie budynku oraz wymianę okien i drzwi.

Dla kogo? Dla osób fizycznych będących właścicielami lub współwłaścicielami domów jednorodzinnych albo lokali mieszkalnych w budynkach jednorodzinnych z wyodrębnioną księgą wieczystą, spełniających kryteria programu.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Ministerstwo Klimatu i Środowiska | NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ | Dofinansowane przez Unię Europejską

eprasa.pl 923cd8b555

MATERIAŁ INFORMACYJNY WFOŚIGW W TORUNIU 001159109

WSPIERAMY INICJATYWY SŁUŻĄCE POPRAWIE JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Jak WFOŚiGW w Toruniu wspiera mieszkańców, samorządy oraz przedsiębiorców województwa kujawsko-pomorskiego w realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska?

Ochrona środowiska jest możliwa dzięki realizowaniu konkretnych inwestycji, zadań i projektów, które kosztują. Mogą one dotyczyć poprawy efektywności energetycznej budynków, wymiany źródeł ciepła, instalacji OZE, budowy sieci wodno-kanalizacyjnych, instalacji do zbierania deszczówki, unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, instalacji do zbierania i recyklingu odpadów, tworzenia terenów zieleni, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej itp. WFOŚiGW w Toruniu wspiera finansowo i merytorycznie realizację takich projektów. Jakie możliwości oferuje Fundusz i gdzie szukać informacji o dostępnych formach wsparcia?

PROJEKT DORADZTWA ENERGETYCZNEGO

– BEZPŁATNA WIEDZA, KONKRETNE ROZWIĄZANIA

Jak obniżyć zużycie energii, dobrać odnawialne źródła energii i zaplanować inwestycję przyjazną środowisku?

Pomagają w tym Doradcy Energetyczni działający w ramach ogólnopolskiego Projektu Doradztwa Energetycznego 2.0, realizowanego przez NFOŚiGW we współpracy ze wszystkimi 16 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Również w WFOŚiGW w Toruniu działa zespół specjalistów, którzy bezpłatnie wspierają mieszkańców, samorządy, przedsiębiorców i sektor mieszkaniowy. Doradcy pomagają m.in. w poprawie efektywności energetycznej, wykorzystaniu OZE, adaptacji do zmian klimatu oraz poszukiwaniu źródeł finansowania inwestycji.

172 mln zł - budżet Projektu Doradztwa Energetycznego

Dla kogo?
Mieszkańcy, samorządy, przedsiębiorcy, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe oraz inne podmioty sektora mieszkaniowego.

Bezpłatne wsparcie obejmuje m.in.:
- efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii (OZE),
- poprawę jakości powietrza i gospodarkę niskoemisyjną,
- adaptację do zmian klimatu i gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- konsultacje dotyczące możliwych źródeł finansowania inwestycji.

Projekt jest realizowany przez NFOŚiGW we współpracy z 16 WFOŚiGW i finansowany ze środków programu **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (FEnIKS)**.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Projekt Doradztwa Energetycznego

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?

Odwiedź stronę WFOŚiGW w Toruniu!

Sprawdź możliwości wsparcia i dowiedz się, jak działać na rzecz środowiska.
Na stronie internetowej Funduszu znajdziesz:

PROGRAMY I DOFINANSOWANIA
Aktualne nabory, zasady wsparcia, warunki finansowania i dokumenty dla wnioskodawców.

KONTAKT DO EKSPERTÓW I PRACOWNIKÓW MERYTORYCZNYCH
Dane kontaktowe do właściwych działów i zespołów, które udzielają informacji dotyczących programów oraz zasad ubiegania się o wsparcie.

BEZPŁATNE DORADZTWO ENERGETYCZNE
Kontakt z Doradcami Energetycznymi, którzy pomagają w sprawach efektywności energetycznej, OZE i planowania inwestycji proekologicznych.

AKTUALNOŚCI I KOMUNIKATY
Informacje o nowych inicjatywach, zmianach w programach i ważnych terminach.

www.wfosigw.torun.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu

eprasa.pl 923cd8b555

FOT. 123RF

Samorządy mają uprawnienia do kształtowania polityki ekologicznej. Mogą realizować inwestycje i prowadzić działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza, wód i gleb

Gminy muszą być eko. Zadanie dla samorządów, ale też mieszkańców

Ranking. Pod uwagę brane były różnorodne wskaźniki, m.in. zużycie wody na potrzeby gospodarstw domowych, stopień selekcji odpadów, odsetek ludności korzystającej z kanalizacji, ilość oczyszczonych ścieków komunalnych, powierzchnia terenów zielonych czy łączna moc odnawialnych źródeł energii zainstalowanych w gminach.

Red

Wiele samorządów z Pomorza i Kujaw przeszło już daleką drogę, podejmując liczne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zmianom klimatycznym. Inne mają jeszcze wiele do zrobienia. Ale są do tego narzędzia, bo samorządy mają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej na swoim terenie. Mogą m.in. realizować inwestycje i prowadzić działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza, wód czy gleb. Mają też swoje obowiązki. A należą do nich:

- określenie zasad (głównie w formie regulaminów) utrzymania czystości i porządku w gminie i dbanie o ich przestrzeganie,
- selektywne zbieranie odpadów komunalnych,
- sporządzanie i uchwalanie gminnego programu ochrony środowiska,
- zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych czy stacji zlewnych dla ścieków gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych,
- prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco na nie wpływać oraz strategii, planów i programów w dziedzinach związanych z ochroną środowiska,
- zbieranie informacji od osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska,
- przeprowadzanie kontroli przestrzegania oraz stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością gminy,
- wydawanie decyzji nakładających na prowadzącego instalację obowiązek wykonania w określonym czasie pomiarów wielkości emisji,
- udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, znajdujących się w posiadaniu gminy,
- wdrażanie na terenie gminy działań odgórnych, związanych z wdrażaniem aktów prawnych, podyktowanych przez prawo krajowe czy unijne,
- tworzenie oraz utrzymywanie w należytym stanie terenów zieleni i zadrzewienia.

Dobre praktyki dla dobra środowiska

Samorządy podejmuje też wiele dodatkowych inicjatyw proekologicznych. To m.in. wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania części infrastruktury gminnej (np. latarnie zasilane bateriami słonecznymi), czy też wprowadzanie na terenie gminy mobilnych punktów odbioru elektroodpadów, ale też innych frakcji odpadów komunalnych.

Nie brakuje również gmin, które prowadzą racjonalną gospodarkę wodami opadowymi i zastępują istniejące źródła wytwarzania energii, tymi niskoemisyjnymi. W dodatku modernizują sieci dystrybucji ciepła, tym samym ograniczając jego straty.

Wiele gmin stawia w ostatnim czasie na poprawę bilansu wodnego i zwiększenie retencji. Nie bez znaczenia jest edukacja ekologiczna mieszkańców. I tutaj dobrze sprawdzają się warsztaty, konkursy plastyczne, wernisaże o tematyce proekologicznej. Ale też edukowanie w zakresie prawidłowej segregacji odpadów i zapewnienie odpowiednich pojemników na ten cel.

Część gmin z naszego regionu - obok programu „Czyste Powietrze" - wydzieliła własne budżety na likwidacje „kopciuchów".

Poza tym samorządy wymieniają tabor komunikacji miejskiej na ten zasilany alternatywnymi źródłami energii (napęd elektryczny lub hybrydowy), a także zaczynają tak planować przestrzeń miejską, by ograniczyć ruch samochodów w centrach dużych miast.

Drugi taki ranking ekologicznych gmin w regionie

Ekologiczna Gmina to ranking „Gazety Pomorskiej", „Expressu Bydgoskiego" i „Nowości Dziennika Toruńskiego", który powstał w oparciu o dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Zestawienie zostało przygotowane już po raz drugi.

W tym roku pod uwagę brane były następujące wskaźniki:

- zużycie wody na potrzeby gospodarstw domowych
- zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem
- odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych
- odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej lub oczyszczalni
- udział ścieków komunalnych oczyszczanych w ściekach komunalnych odprowadzanych
- powierzchnia gminnych terenów zieleni
- udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem
- utrzymanie zieleni w miastach i gminach
- ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu
- moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii
- liczba zakończonych inwestycji w ramach PP Czyste Powietrze.

Laureaci zostali wybrani w pięciu kategoriach:

- do 5 tys. mieszkańców
- od 5 tys. do 10 tys. mieszkańców
- od 10 tys. do 15 tys. mieszkańców
- od 15 tys. do 50 tys. mieszkańców
- powyżej 50 tys. mieszkańców

Wyniki rankingu zostały ogłoszone podczas gali, która odbyła się 27 października w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Relacja z gali na str. 6 -7.

A pełne wyniki rankingu można prześledzić na str. 14 - 17.

Zapraszamy do lektury.

„EKOLOGICZNA GMINA"
BEZPŁATNY DODATEK DO GAZETY

Redaktor naczelna
Alicja Polewska
Polska Press Makroregion Wielkopolska Kujawsko-Pomorskie
Redakcja ul. Zamoyskiego 2,
85-063 Bydgoszcz,
tel. 52 32 63 100
gp.redakcja@polskapress.pl
Prezes Makroregionu
Marek Ciesielski
Dyrektor reklamy
Agnieszka Perlińska
Dyrektor marketingu
Katarzyna Jabłońska
Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45,
02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00,
fax: 22 201 44 10
Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Robert Feluś
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA

0011590672

MAXICAR®

WYWÓZ ODPADÓW,
WYNAJEM KONTENERÓW
604 901 143

eprasa.pl 923cd8b555

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Pamiątkowe zdjęcie wszystkich laureatów II rankingu Ekologiczna Gmina. - To przedstawiciele gmin, które nie tylko w sposób wzorowy dbają o ekologię, ale dzięki rozwiązaniom zastosowanym w celu ochrony lokalnego środowiska, mogą stanowić przykład dla innych miast i gmin - podkreślają organizatorzy rankingu

Ekologiczne gminy nagrodzone na gali. Wzorowo troszczą się o środowisko

Bydgoszcz, Chełmża, Radziejów i podwójny laureat - Chełmno - te gminy zdobyły najwyższe wyróżnienia w II edycji rankingu Ekologiczna Gmina, organizowanym przez „Gazetę Pomorską", „Express Bydgoski" i „Nowości Dziennik Toruński".

Agnieszka Romanowicz

We wtorek 27 października w urzędzie wojewódzkim w Bydgoszczy wręczyliśmy nagrody w drugiej edycji rankingu Ekologiczna Gmina, organizowanego przez „Express Bydgoski", „Gazetę Pomorską" oraz „Nowości Dziennik Toruński". Celem rankingu jest wyróżnienie tych gmin, które nie tylko dbają o ekologię, ale mogą być przykładem dla innych.

Wskaźniki, dzięki którym można było wyłonić laureatów, opracowali patroni merytoryczni naszego rankingu: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Prezes Funduszu - Grzegorz Boroń - podziękował samorządowcom za współpracę: - Wsłuchujemy się w wasze głosy i liczymy na więcej.

Katarzyna Klamrowska, dyrektor Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy zaznaczyła, że każda gmina ma inne wyzwania środowiskowe. - Ranking Ekologiczna Gmina ma być inspiracją do poszukiwania rozwiązań - wyjaśniła.

Kolejnym punktem było wystąpienie Sławomira Piernickiego, kierownika w departamencie środowiska urzędu marszałkowskiego w Toruniu, na temat azbestu ciągle obecnego w naszym regionie. - Do 2032 roku wyroby azbestowe mają być zutylizowane, a mamy niewiele zrobione, bo tylko 23 procent - poinformował.

Wręczenie nagród poprzedziły dwie debaty. Pierwszą przygotował WFOŚiGW w Toruniu na temat: „Rola samorządu terytorialnego w transformacji energetycznej".

Prowadzący ją - Piotr Wielgus, pełnomocnik ds. strategii i rozwoju toruńskiego funduszu -zwrócił uwagę na to, że transformacja energetyczna jest obecnie priorytetem w ochronie środowiska.

- Dlatego zachęcamy gminy do zatrudniania energetyków i regularnie ich szkolimy. Po siedmiu szkoleniach mamy przeszkolonych 160 osób - powiedziała Joanna Ciuba, koordynator Zespołu Doradców Energetycznych WFOŚiGW w Toruniu.

- Energetyk gminny na pewno na siebie zarobi - zaręczał Tomasz Bońdos, dyrektor Zespołu ds. Zarządzania Energią Urzędu Miasta Bydgoszczy.

Zespół ten wdrożył narzędzie, które przeanalizowało ok. 140 tys. faktur za energię (na niektórych znajduje się 36 pozycji). - Wdrożenie tego narzędzia od 2020 do końca ubiegłego roku przyniosło miastu Bydgoszcz 70 mln zł oszczędności - mówił Bońdos.

Olgierd Dziekoński, pełnomocnik zarządu województwa ds. rozwoju gospodarczego zachęcał samorządowców do wycieczki do Tychów:

- Funkcjonuje tam system biogazowania odpadów komunalnych, również przemysłowych z rozmaitych firm, gdzie regionalne przedsiębiorstwo komunalne ma przychody rzędu 15 mln zł rocznie. Bez żadnych dotacji potrafili wybudować aquapark i lodowisko. Bo mają nadmiar energii.

Ambitne plany ma też Bydgoszcz. - Produkujemy więcej energii niż zużywamy, dlatego chcemy stworzyć społeczność energetyczną Bydgoszczy z ościennymi gminami. Podzielimy się z nimi energią - zapowiedział Bońdos.

Ekspertkami w kolejnej debacie, pt. „Ekologiczna gmina to świadomi mieszkańcy. Jak edukacja i dialog społeczny wspierają gospodarkę obiegu zamkniętego?" były Joanna Pepłowska, prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w Toruniu oraz dr hab. inż. Małgorzata Gotowska z zarządu Remondis w Bydgoszczy. - Gospodarka odpadami zaczyna się w domu - podkreśliła Joanna Pepłowska. - Chociaż jesteśmy w tym coraz lepsi, musimy poprawić segregację odpadów biodegradowalnych. Stanowią aż 30 procent wszystkich odpadów. Jeśli wrzucimy je do pojemnika ze zmieszanymi, nie zrobimy już nich kompostu.

Dr Małgorzata Gotowska, równolegle prorektor ds. kształcenia Politechniki Bydgoskiej, zwróciła uwagę na ekoprojektowanie: - Uczymy tak projektować opakowania, żeby dało się je ponownie wykorzystać. Najpierw zastanawiamy się nad tym, co się z nimi stanie, gdy zostaną odpadem.

Po debacie prezes Grzegorz Boroń wręczył nagrody finansowe, które WFOŚIGW w Toruniu przyznał w konkursie „Lider czystego powietrza". Liczyła się m. in. liczba inwestycji zrealizowanych dzięki programowi „Czyste powietrze".

- I miejsce i nagrodę w wysokości 20 tys. zł otrzymała gmina wiejska Rypin
- II miejsce i 10 tys. zł przyznano gminie Szubin
- III miejsce i 5 tys. zł otrzymała Gmina Dobrzyń nad Wisłą.

Następnie rozpoczął się główny punkt programu, czyli wręczenie wyróżnień za najwyższe miejsca w rankingu Ekologiczna Gmina.

Laureaci zostali wyłonieni w pięciu kategoriach:

- I miejsce w kategorii do 5 tys. mieszkańców zajęła gmina miejska Radziejów
- I miejsce (od 5001 do 10 tys. mieszkańców) - gmina wiejska Chełmno
- I miejsce(od 10001 do 15 tys. mieszkańców) - gmina miejska Chełmża
- I miejsce (od 15 001 do 50 tys. mieszkańców) - gmina miejska Chełmno
- I miejsce (powyżej 50 tys. mieszkańców) - miasto Bydgoszcz.

Pełen ranking laureatów znajduje się na stronach 14 - 17.

©℗

eprasa.pl 923cd8b555

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

I miejsce w kategorii do 5 tys. mieszkańców zajęła gmina miejska Radziejów. Nagrodę z rąk Agnieszki Perlińskiej oraz Katarzyny Jabłońskiej z Polska Press Grupy odebrał burmistrz Krzysztof Wolański

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

I miejsce dla gminy powyżej 50 tys. mieszkańców zajęła Bydgoszcz. Nagrodę odebrała Anna Mackiewicz, z-ca prezydenta Bydgoszczy

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Debata zorganizowana przez WFOŚiGW w Toruniu na temat roli samorządu terytorialnego w transformacji energetycznej. Od lewej: Piotr Wielgus, Tomasz Bońdos, Joanna Ciuba i Olgierd Dziekoński

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Wyróżnienie za I miejsce dla gminy miejskiej Chełmża odebrał burmistrz Paweł Polikowski

FOT. ARRKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Laureaci w kategorii od 10 001 do 15 tys. mieszkańców, czyli Aleksandrów Kujawski, Chełmża i Więcbork

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Joanna Pepłowska, prezes MPO Toruń i dr Małgorzata Gotowska z zarządu Remondis Bydgoszcz

FOT. ARKADIUSZ WOJTASIEWICZ

Gmina wiejska Rypin to „Lider czystego powietrza”. Nagrodę (20 tys. zł) odebrał wójt Janusz Tyburski

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Do udziału w gali zaproszono samorządowców z najbardziej ekologicznych gmin w województwie

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Przerwa w trakcie gali Ekologiczna Gmina była okazją do wymiany doświadczeń między samorządowcami

eprasa.pl 923cd8b555

Naszą misją jest ochrona środowiska. Realizujemy ją we współpracy z gminami. Dla nich mamy najwięcej programów

Rozmowa z Grzegorzem Boroniem, prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Fundusz jest partnerem merytorycznym w naszym rankingu Ekologiczna Gmina.

FOT. AGNIESZKA ROMANOWICZ

Grzegorz Boroń, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu mówi o głównych celach Funduszu i programach, które są zaplanowane na przyszły rok

Agnieszka Romanowicz

Ochrona środowiska obejmuje wiele działań: od transformacji energetycznej po ochronę bioróżnorodności. Które są obecnie strategiczne dla WFOŚiGW w Toruniu?

Nasze priorytety określa wspólna strategia działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2025 - 2028. Zgodnie z nią wspieramy transformację energetyczną, czyli zmniejszamy emisję CO_2. Mamy problem z jakością powietrza, więc te działania też finansujemy. Poza tym wspieramy gospodarkę w obiegu zamkniętym, ochronę bioróżnorodności, adaptację do zmian klimatu, edukację ekologiczną, a także innowacyjność. To są priorytety, na podstawie których planujemy ofertę na każdy rok.

Kto może z niej skorzystać?

Pożyczki, kierujemy w zasadzie do wszystkich podmiotów. Mamy klientów w postaci gmin, ale też przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, spółdzielni mieszkaniowych i osób fizycznych. Oferta dla nich jest bardzo szeroka, obejmuje wsparcie finansowe całego obszaru ochrony środowiska i ochrony klimatu. Programy dotacyjne dotyczą osób fizycznych, organizacji pozarządowych i państwowych jednostek budżetowych, jednak najwięcej oferujemy dla gmin. Finansujemy pro środowiskowe projekty realizowane przez samorządy, w tym inwestycje, ale też dzielimy się z nimi wiedzą, np. podczas konferencji, szkoleń czy innych wydarzeń, które organizujemy.

Czy samorządy mają wpływ na działania, które podejmujecie? Jak wybieracie zadania, które sfinansujecie w danym roku?

Oprócz dużych programów krajowych, jak np. „Czyste powietrze", mamy własne programy regionalne, które zmieniają się co roku. Odpowiadają one na potrzeby naszego województwa, zawarte m. in. w dokumentach strategicznych, np. wojewódzkim programie ochrony powietrza. O potrzebach informują nas też gminy. Na bieżąco badamy ich oczekiwania, np. w formie ankiet, spotkań czy uczestnicząc w konwentach burmistrzów i wójtów województwa kujawsko-pomorskiego. To właśnie z ankiet okazało się, że najistotniejszy dla gmin jest program unieszkodliwiania azbestu. Problem ten został ponownie zgłoszony na ostatnim konwencie wójtów.

Jakie programy aktualnie realizujecie z myślą o samorządach?

Mamy program, który pozwala na zorganizowanie w gminie spółdzielni energetycznej (więcej na str. 26). Trwa też program modernizacji energetycznej budynków OSP. H2O to niewielki program sondujący zapotrzebowanie, chodzi o poidełka i punkty napełniania butelek wodą wodociągową. Cieszy się dużym zainteresowaniem. Szkoły przystępują właśnie do realizacji zamówień. Celem jest m. in. redukcja opakowań plastikowych i zwrócenie uwagi na to, że to, co płynie z kranu ma wartość, czasem większą niż woda butelkowana. Działają też programy edukacyjne - w szerokim zakresie - od niewielkich dotacji na nagrody w konkursach, po kilkudniowe zajęcia w zielonych szkołach czy parkach krajobrazowych. Oprócz tego wspieramy wspomniane unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Czas na ich likwidację minie w 2032 r. a ponieważ tempo mamy niewielkie, dokładamy się do środków narodowego funduszu. Realizujmy jeszcze dwa programy regionalne. Pierwszy to „Zielona infrastruktura". Finansujemy niewielkie obiekty w gminach typu parki kieszonkowe, co pozwala na podniesienie jakości życia w małych społecznościach. W miastach zwykle powstają skwery, a na wsiach - aleje drzew. Obecnie realizujemy 30 takich projektów. Ostatni program ukierunkowany jest na ochronę przyrody, m.in. pielęgnację parków krajobrazowych.

Nie tylko finansujemy projekty realizowane przez samorządy, ale też dzielimy się z nimi wiedzą, np. podczas konferencji, szkoleń, czy innych wydarzeń, które organizujemy

Z jakich programów mogą skorzystać pozostali?

Dla osób fizycznych pozostają „Mikroretencja" i „Czyste powietrze". Dla organizacji samorządowych mamy program wspierający edukację ekologiczną, prowadzimy w tym roku dużą kampanię edukacyjną. Dla wszystkich zaś mamy Preferencyjny Program Pożyczkowy, który obejmuje cały katalog zadań, a priorytetowe to: transformacja energetyczna, poprawa jakości powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami i adaptacja do zmian klimatu. Finansujemy do stu procent kosztów, gminom oferujemy umorzenie do 15 procent, a okres spłaty wynosi do 15 lat. To interesująca oferta, sięgają po nią nie tylko samorządy, również osoby fizyczne, przedsiębiorstwa, każdy może wykorzystać te środki. Zespół Funduszu, który analizuje wnioski, wspiera merytorycznie wszystkich zainteresowanych.

Jakie są plany Funduszu na przyszły rok?

Zapowiadany jest duży program narodowy dla jednostek samorządu w celu współtworzenia spółdzielni energetycznych. I ten program i nasz regionalny skupiają się na włączeniu jak najwięcej mieszkańców w struktury spółdzielcze. Chodzi o produkcję energii odnawialnej i maksymalne jej wykorzystanie na miejscu, co ma wpłynąć na obniżenie kosztów energii. Oprócz fotowoltaiki, wspierane będą biogazownie, wiatraki i magazyny energii. Zapowiadany jest program doposażania straży gminnych i międzygminnych w urządzenia do kontroli, np. drony, kamer termowizyjne. Spodziewamy się dużego zainteresowania. Edukacja ekologiczna w regionach to kolejny program zapowiadany przez fundusz narodowy. Pojawi się w nim kilka działań inwestycyjnych, jak doposażenie pracowni edukacji ekologicznej. Mamy dużą bazę takich pracowni, ale wymagają one modernizacji. Można też będzie utworzyć nowe. Następny program to poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych na terenach wiejskich, dawnych pegeerów. Chodzi o ich całkowitą termomodernizację, wymianę źródła ciepła, wyposażenie w magazyn energii i jakieś źródło energii odnawialnej oraz energooszczędne oświetlenie. To pilotaż, który pozwoli na zmodernizowanie kilkunastu obiektów na terenie województwa, a wiemy, że zapotrzebowanie jest duże. Zakładamy współpracę z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym. Nasze środki pozwolą na termomodernizację i wymianę źródła ogrzewania, zaś fundusz pożyczkowy uruchomił program na środki, których może zabraknąć. Chodzi o pożyczkę umarzalną w 49 procentach. Końcowym beneficjentem ma być wspólnota mieszkaniowa, która już jest albo zostanie powołana, a środki będą przekazywane za pośrednictwem gminy, odpowiedzialnej za przeprowadzenie prac. Programy regionalne planowane z naszej puli, to nadal unieszkodliwianie azbestu, bo funduszy na ten cel zawsze jest za mało, więc staramy się te kwotę zwiększać. Będziemy kontynuować program „Zielona infrastruktura". Osoby fizyczne w dalszym ciągu będą mogły korzystać z programów „Czyste powietrze" i „Mikroretencja". Kontynuowany będzie także program pożyczkowy, który oferujemy dla wszystkich.

©℗

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011598170

SPRZEDAŻ CIĄGNIKÓW I MASZYN
TEL. 606 407 352
SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH
TEL. 798 806 204 (możliwość wysyłki)

INTER – VAX ŻNIN
UL. DWORCOWA 29, 88-400 ŻNIN
www.inter-vax.pl www.sklepprolniczy.pl

ODDZIAŁ
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE
ul. Kościuszki 15
tel. kom.: 601 900 523
tel. kom.: 798 806 219

PŁUGI ODŚNIEŻNE | ZAMIATARKI | POSYPYWARKI | KOSIARKI | GŁOWICE ROBOCZE | PRZYCZEPY

METAL-FACH® KÄRCHER

SZEROKA OFERTA OSPRZĘTU DO WSZYSTKICH CIĄGNIKÓW!

SPRZEDAŻ / SERWIS / FINANSOWANIE

Solis | LOVOL | Zetor | McCORMICK | DIECI

od 18 KM do 90 KM | od 25 KM do 136 KM | od 75 KM do 170 KM | od 50 KM do 313 KM

CIĄGNIKI / MASZYNY ROLNICZE / CZĘŚCI ZAMIENNE /SPRZĘT KOMUNALNY

REKLAMA 0011590774

EURO recyclable BAC

Grupa EUROBAC w składzie:
Eurobac Organizacja Odzysku Opakowań S.A.
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ROBAC Krzysztof Boniecki
EUROBAC Sp. z o.o.
Posiadamy koncesję WPC
nr WPC/234/22520/W/DPC/2018/M

EURO recyclable bac

OFERUJĄ:

- odbiór i zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne,
- odbiór odpadów z przeznaczeniem do produkcji paliw alternatywnych,
- kompleksową obsługę punktów PSZOK,
- odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- odbiór olejów przepracowanych i ich rerafinację we własnej instalacji,
- sprzedaż produktów rerafinacji olejów przepracowanych,
- pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów,
- usługi czyszczenia separatorów, zbiorników paliwowych oraz osadników,
- doradztwo z zakresu ADR,
- szkolenia audyty środowiskowe
- **PRZEJĘCIE OBOWIĄZKU ODZYSKU I RECYKLINGU OPAKOWAŃ, OLEJÓW, OPON, BATERII i AKUMULATORÓW**
- **ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW**
- **FACHOWE DORADZTWO W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEJ GOSPODARKI ODPADAMI**

PAMIĘTAJ! SEGREGUJĄC ODPADY TY RÓWNIEŻ DBASZ O ŚRODOWISKO!

JESTEŚ ZAINTERESOWANY OFERTĄ? ZADZWOŃ!

P.W. ROBAC Krzysztof Boniecki
ul. Błękitna 6, 85-370 Bydgoszcz
tel./fax: 52/564 05 25, 52/564 05 01
robac@robac.pl www.robac.pl

Eurobac Organizacja Odzysku Opakowań S.A
ul. Błękitna 6, 85-370 Bydgoszcz
tel.: 52/564 05 07, fax: 52/564 05 09
eurobac@robac.pl www.eurobac.pl

EUROBAC Sp. z o.o. Paterek
ul. Przemysłowa 9, 89-100 Nakło nad Notecią
tel. 52/564 05 01, fax: 52/564 05 09

eprasa.pl 923cd8b555

Gminy mogą być niezależne energetycznie

Rozmowa z Piotrem Wielgusem, pełnomocnikiem ds. Strategii i Rozwoju Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Urząd jest partnerem merytorycznym w naszym rankingu Ekologiczna Gmina.

Agnieszka Romanowicz

Transformacja energetyczna to jeden z najważniejszych priorytetów państwa. Czy samorządy powinny włączać się w ten proces?

Rola jednostek samorządu terytorialnego jest bardzo istotna w transformacji energetycznej. Choć zaopatrzenie w energię jest jednym z zadań własnych gminy, w praktyce to zadanie realizuje KSE i OSD. Dlatego w urzędach gmin nie ma specjalistów z tej dziedziny. Transformacja energetyczna to zmienia, ponieważ umożliwia samodzielnie wytwarzanie energii, co znacząco obniża koszty i daje potencjał do rozwoju gospodarczego. Gminy mogą wg własnego pomysłu planować rozwój OZE, zarządzać wytwarzaniem i konsumpcją energii, mogą zakładać spółdzielnie energetyczne i budować samowystarczalność energetyczną. A to oznacza bezpośredni wpływ bezpieczeństwo energetyczne na swoim terenie.

Jak Fundusz wspiera gminy w transformacji energetycznej?

Przede wszystkim prowadzimy różnego rodzaju szkolenia dla gmin, organizujemy konferencje poświęcone tematyce transformacji energetycznej. W tym roku było ich już kilka, przed nami konferencja dotycząca inwestowania w biogazownie. Uczestnicy dowiedzą się, jak taką inwestycję przygotować i sfinansować oraz dlaczego tego typu jednostka wytwórcza jest tak istotna w lokalnym miksie energetycznym. Poza tym zatrudniamy sześciu doradców energetycznych, którzy są do dyspozycji dla wszystkich gmin w województwie. Pomagają im w różnych aspektach tej transformacji, m. in.

FOT. MARIKA MIECHOWICZ

Piotr Wielgus: - Energetyk przyniesie gminie wiele korzyści

szkolą kandydatów na energetyków gminnych, których dotąd nie było. Doradzają, podpowiadają jak sfinansować inwestycję. W ofercie dla gmin w tym roku uruchomiliśmy Program Regionalny „Spółdzielnie energetyczne", który skupia się na tzw. bilansie otwarcia spółdzielni energetycznej. Eksperci sprawdzają, jakie są możliwości gminy, jaki ma ona potencjał, jakie potrzeby energetyczne i na tej podstawie opracowują plany inwestycyjne i dokumentację założycielską. Mamy zamiar w tym roku dalej wspierać te spółdzielnie energetyczne, które powstaną dzięki naszemu Programowi. Program jeszcze nie powstał, ale pracujemy nad tym.

Oferujemy także gminom Preferencyjny Program Pożyczkowy, z którego mogą sfinansować OZE, magazyny energii i system zarządzania tą energią, a także wymienić źródła ciepła. Katalog zadań jest bardzo szeroki, zapewniamy więc finansowanie transformacji energetycznej i to na bardzo dobrych warunkach, ponieważ oprocentowanie wynosi 4,56.

Dlaczego samorządy powinny zatrudniać energetyków gminnych?

Energetyk zajmuje się inwestycjami pod kątem efektywności energetycznej, szukaniem oszczędności, zarządzaniem energią, rozwojem własnych jednostek wytwórczych. Realizuje on cały proces związany z transformacją energetyczną. Np. gminy, które zainwestowały po 2022 w fotowoltaikę, dziś nic na tym nie zyskują. Bo do takich decyzji potrzebna jest wiedza, a w gminach jej brakuje. Energetyk gminny mógłby również pozyskiwać fundusze na transformację energetyczną, a są one potężne. Lista programów jest bardzo długa, ale ktoś w urzędzie gminy musi przygotować projekty i wnioski. Dlatego namawiamy gminy na zatrudnienie energetyków.

Niestety, często jest tak, że gminy wysyłają na szkolenie kogoś, kto zajmuje się innymi obszarami, np. drogami czy ochroną środowiska. To jednak nie ma sensu. Natomiast te gminy, które zdecydowały się na zatrudnienie energetyków i korzystają z ich wiedzy, mają z tego realne korzyści.

Jakie korzyści przyniesie gminie założenie spółdzielni energetycznej?

Przede wszystkim niskie koszty energii. W zasadzie po paru latach, czyli po spłaceniu ewentualnych pożyczek, koszty znikają. To najistotniejszy element, a kolejny to bezpieczeństwo energetyczne. Są gminy, które zaczęły dążyć do niezależności energetycznej. Na razie jesteśmy na początku tej drogi, bo gminy inwestują głównie na potrzeby swoich jednostek, m. in. urzędów, instytucji, czy oświetlenia. Ale celem jest rozszerzanie spółdzielni energetycznych o lokalne firmy i mieszkańców, żeby więcej osób mogło skorzystać z tańszej energii. To proces na długie lata, który wpłynie na konkurencyjność między gminami. Bo jeśli w jednej gminie energia będzie kosztować 300 zł, a w drugiej - 700 zł, będą inwestować tam, gdzie jest taniej.

©℗

REKLAMA

0011604640

Dbałość o środowisko – jedną z naszych misji

Gmina Lubanie od wielu lat ma na uwadze poprawę jakości życia mieszkańców, między innymi poprzez dbałość o środowisko naturalne i kształtowanie postaw proekologicznych.

Korzystamy z dostępnych dofinansowań ze źródeł zewnętrznych, unijnych i krajowych.
Przystąpiliśmy do stowarzyszenia klastra energii. Realizujemy programy utylizacji azbestu; montażu instalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej oraz dla mieszkańców. Zmodernizowaliśmy gminną oczyszczalnię ścieków, wybudowaliśmy nowoczesną stację uzdatniania wody, odcinek sieci kanalizacyjnej.
Za szczególnie ważny segment naszej działalności uważamy współpracę z mieszkańcami. Realizujemy programy ekologiczne, które finansujemy wyłącznie ze środków budżetu gminy i pieniędzy pochodzących z podatków naszych mieszkańców. Co roku udzielamy mieszkańcom gminy dotacji celowych: na wymianę pieców, na zakup i montaż paneli fotowoltaicznych, na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, na wspomaganie retencji.

Zajęliśmy 3 miejsce
w rankingu
Ekologiczna Gmina,
który dotyczy zestawienia
najbardziej ekologicznych
samorządów w 2025 roku
w województwie
kujawsko-pomorskim
jako samorząd promujący
proekologiczne działania dążące
do poprawy ochrony środowiska,
co przekłada się na dobro
mieszkańców naszego regionu.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011597797

ZDROWY I PIĘKNY
WÓJCIN
GOSPODARSTWO NATURALNE

ROŚLINY Z PASJĄ
SZEROKI WYBÓR ROŚLIN
NA KAŻDĄ PRZESTRZEŃ

SZKÓŁKA ROŚLIN
- SPRZEDAŻ - NASADZENIA
KWIATY RABATOWE I BALKONOWE
- KOLOR PRZEZ CAŁY SEZON

BYLINY WIELOLETNIE
PIĘKNE LIŚCIE
PRZEZ CAŁY SEZON

Wójcin 49
88-324 Jeziora Wielkie
biuro@wojcin.eu
tel. 884 987 000

SZKÓŁKA ROŚLIN W WÓJCINIE

Od lat z pasją zajmujemy się uprawą i sprzedażą roślin. Oferujemy rośliny najwyższej jakości, starannie wyselekcjonowane i pielęgnowane, aby zdobiły wasze ogrody, tarasy i balkony przez długi czas. Stawiamy na zdrowe, mocne sadzonki i sprawdzone odmiany, które doskonale sprawdzają się w naszym klimacie.

Naturalnie piękne rośliny – prosto od nas!

Drzewka owocowe - smaczne owoce prosto z ogrodu

Oferujemy zazielenianie i nasadzenia

- nasadzenia roślin do ogrodów
- zakładanie trawników i rabat
- zazielenianie tarasów i balkonów
- dobór roślin do warunków stanowiska
- nasadzenie na terenach firm i osiedli
- tworzenie zielonych przestrzeni wokół domu
- doradztwo i pomoc w doborze roślin

trawy ozdobne - lekkość i styl w ogrodzie

iglaki - zawsze zielony ogród

drzewka owocowe - smaczne owoce prosto z ogrodu

kwiaty rabatowe - kolor przez cały sezon

rośliny balkonowe - piękne kompozycje na tarasy i balkony

Zapraszamy na zakupy!!!
rośliny do ogrodu,
na taras i na każdą przestrzeń

REKLAMA 0011595890

OSIEDLE DOMÓW ENERGOOSZCZĘDNYCH

Szczegóły oferty na
www.lamkowska.pl/oferty/domy/

Każdy budynek to
połączenie nowoczesnej architektury,
wysokiej jakości wykonania oraz rozwiązań,
które realnie ograniczają zużycie energii.

Energooszczędny dom zapewnia
wysoki komfort cieplny
przy obniżonym zapotrzebowaniu na energię.

Zastosowane technologie wspierają nie tylko
oszczędności, ale również **troskę o środowisko.**

MARUSZA
5 km
od Grudziądza

Natalia Lamkowska
NIERUCHOMOŚCI
Doskonali agenci, znakomite wyniki.

Zielona Marusza
EKOBUD

693 547 171, 665 251 027

www.lamkowska.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Ekologiczna Gmina. Co naprawdę mówią nam liczby o środowisku w województwie kujawsko-pomorskim?

Rozmowa z Małgorzatą Górką, kierownik Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy. Urząd jest partnerem merytorycznym w naszym rankingu Ekologiczna Gmina.

oprac. Tomasz Skory

Za nami druga edycja rankingu. Czy na podstawie tegorocznych wyników możemy powiedzieć, że kujawsko-pomorskie gminy stają się coraz bardziej ekologiczne?

Analiza danych pozwala dostrzec pozytywne zmiany w wybranych obszarach ochrony środowiska. Dobrym przykładem jest selektywna zbiórka odpadów czy rozwój infrastruktury kanalizacyjnej. Musimy jednak pamiętać, że ranking jest obrazem wielu różnych zjawisk, a jego wynik nie sprowadza się do jednego wskaźnika. W dodatku w drugiej edycji zmienił się zestaw zmiennych, dlatego bezpośrednie porównywanie miejsc zajętych przez gminy w obu rankingach mogłoby prowadzić do błędnych wniosków. Znacznie bardziej miarodajna jest analiza poszczególnych wskaźników w czasie.

W pierwszej edycji ranking opierał się na 17 wskaźnikach, w drugiej wykorzystano ich 11. Dlaczego zdecydowano się na tak istotną zmianę metodologii?

W drugiej edycji zastosowano zmodyfikowany zestaw 11 wskaźników. Obejmuje on między innymi gospodarkę wodno-ściekową, odpady komunalne, tereny zieleni, wydatki związane z ochroną środowiska oraz odnawialne źródła energii. Nowym istotnym elementem są informacje dotyczące programu „Czyste Powietrze" i udziału kotłów pozaklasowych w budynkach jednorodzinnych. Pozwalają one spojrzeć na ekologiczne działania gmin także przez pryzmat ograniczania emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania.

Co ciekawe, nowe wskaźniki dotyczą nie tylko samorządowych inwestycji, ale również domów mieszkańców. Czy to oznacza, że w ocenie ekologiczności gminy coraz większą rolę odgrywają indywidualne decyzje?

Z pewnością warto zwrócić uwagę na współzależność działań samorządów i mieszkańców. Gmina może rozwijać infrastrukturę, prowadzić edukację ekologiczną czy wspierać określone programy, ale wiele decyzji podejmowanych jest bezpośrednio w gospodarstwach domowych. Dotyczy to chociażby sposobu ogrzewania budynków, oszczędzania wody czy segregowania odpadów. Dlatego wyniki rankingu warto traktować jako obraz lokalnych uwarunkowań i efektów działań różnych podmiotów, a nie wyłącznie ocenę pracy urzędu.

Czy z danych wynika, że mieszkańcy regionu coraz lepiej radzą sobie z segregowaniem odpadów?

Porównanie odpowiednich wskaźników z lat 2023 i 2025 wskazuje na poprawę w zdecydowanej większości gmin. W 131 ze 144 porównanych gmin zwiększył się udział odpadów zbieranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych. To pozytywny sygnał. Należy jednak odróżnić wzrost udziału odpadów selektywnie zbieranych od rzeczywistego poziomu recyklingu. Sam fakt, że więcej odpadów trafia do odpowiednich pojemników, nie oznacza jeszcze, że wszystkie te odpady zostaną przetworzone i ponownie wykorzystane.

A czy wraz z poprawą segregacji produkujemy mniej odpadów zmieszanych?

Tutaj obraz jest mniej jednoznaczny. Spośród wszystkich 144 gmin w 65 zmniejszyła się ilość zmieszanych odpadów komunalnych przypadających na mieszkańca, ale w 79 odnotowano wzrost. Pokazuje to, że poprawa selektywnej zbiórki nie zawsze idzie w parze ze spadkiem ilości odpadów zmieszanych. To ważna wskazówka, że obok segregowania odpadów istotne pozostają działania prowadzące do ograniczania ich powstawania.

Coraz więcej mówi się o oszczędzaniu wody. Czy dane wskazują, że mieszkańcy regionu rzeczywiście zaczynają zużywać jej mniej?

Dane pokazują, że sytuacja jest zróżnicowana. W analizowanej grupie 144 gmin w 53 zmniejszyło się zużycie wody na jednego mieszkańca na potrzeby gospodarstw domowych, natomiast w 91 wzrosło. Nie można zatem mówić o powszechnym spadku zużycia wody. Na wynik mogą wpływać między innymi warunki pogodowe, charakter zabudowy czy sposób korzystania z wody. Dlatego pojedynczy wskaźnik należy analizować w szerszym kontekście.

Czy wielkość gminy ma decydujący wpływ na jej pozycję w rankingu? Czy duże miasta mają przewagę nad mniejszymi samorządami?

W drugiej edycji zmienił się zestaw zmiennych, dlatego bezpośrednie porównywanie miejsc zajętych przez gminy w obu rankingach mogłoby prowadzić do błędnych wniosków.

W rankingu gminy zostały podzielone na pięć kategorii według liczby mieszkańców. Dzięki temu porównuje się jednostki o bardziej zbliżonej skali funkcjonowania. Trzeba jednak pamiętać, że nawet gminy podobnej wielkości mogą różnić się charakterem zabudowy, położeniem, infrastrukturą czy uwarunkowaniami przyrodniczymi. Właśnie dlatego sukces ekologiczny nie powinien być utożsamiany wyłącznie z wielkością samorządowego budżetu. Istotne są także lokalne potrzeby i konkretne rozwiązania.

Nowością w rankingu są dane dotyczące programu „Czyste Powietrze" oraz udziału kotłów pozaklasowych. Co te wskaźniki mówią nam o gminach?

To dwa uzupełniające się spojrzenia na problem ogrzewania budynków jednorodzinnych. Pierwszy wskaźnik pokazuje liczbę zakończonych inwestycji w ramach programu „Czyste Powietrze" w odniesieniu do liczby budynków jednorodzinnych. Drugi informuje o udziale kotłów pozaklasowych w ogólnej liczbie takich budynków. Łącznie pozwalają lepiej opisać skalę podejmowanych działań oraz wyzwań pozostających do rozwiązania. Nie są jednak bezpośrednim pomiarem jakości powietrza ani stężenia zanieczyszczeń.

FOT. NADESŁANE

Małgorzata Górka, kierownik Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Na co samorządowcy powinni zwrócić szczególną uwagę, analizując swoje wyniki?

Przede wszystkim na poszczególne wskaźniki, a nie tylko na końcową lokatę. Dwa samorządy mogą osiągnąć podobny wynik sumaryczny, mimo że różnią się pod względem mocnych i słabych stron. Dla jednej gminy priorytetem może być rozbudowa kanalizacji, dla innej modernizacja systemów ogrzewania, a dla kolejnej poprawa gospodarki odpadami. Ranking może być więc punktem wyjścia do stawiania pytań, identyfikowania potrzeb i planowania dalszych działań.

131

ze 144 gmin poprawiło wynik selektywnej zbiórki odpadów

Co powinny zrobić gminy, które w kolejnej edycji chciałyby znaleźć się wśród liderów? Czy z danych statystycznych można wyczytać receptę na ekologiczny sukces?

Nie ma jednej recepty, która sprawdziłaby się w każdym samorządzie. Najważniejsze jest rozpoznanie własnej sytuacji i konsekwentne podejmowanie działań odpowiadających na lokalne wyzwania. Dane statystyczne pomagają ustalić, w których obszarach gmina osiąga dobre rezultaty, a gdzie istnieje przestrzeń do poprawy. Warto też korzystać z doświadczeń innych samorządów, pamiętając, że celem nie powinien być wyłącznie awans w rankingu, ale przede wszystkim poprawa jakości życia mieszkańców i stanu środowiska.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011588804

SWIMER®
OCHRONA LUDNOŚCI
I OBRONA CYWILNA

MOBILIS **AQUA**
SLP 6000
CYSTERNA DO TRANSPORTU WODY PITNEJ

LAUREAT KONKURSU
TERAZ POLSKA

DOSTĘPNA W RAMACH PROGRAMU OLIOC

GDY ZAWIEDZIE SIEĆ, WODA PITNA DOTRZE DO MIESZKAŃCÓW

Mobilna cysterna MOBILIS AQUA SLP 6000 – zaplecze wodne gminy na wypadek awarii wodociągu, powodzi, suszy i skażenia wody. Gotowa w każdym terminie, o każdej porze.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

6000L
WODY PITNEJ NA JEDEN KURS

Zapas wody dla kilkuset osób.
Punkt poboru rozstawiany w kilka minut.

Homologacja UE
Cysterna posiada homologację na terenie Unii Europejskiej.

Hamulec pneumatyczny i LED
Dwuprzewodowy układ hamulcowy i oświetlenie do pracy po zmroku.

Polska produkcja
Producent z Torunia, serwis i części bez czekania.

Zbiornik HDPE
Nie rdzewieje – bezpieczny przy długim składowaniu wody i gotowy do użycia.

Koła terenowe 400/60 R15,5
Cysterna dojedzie tam, gdzie drogi są zalane lub zniszczone.

Kule przeciwfalowe ASBS
Stabilizują transport i hamowanie z pełnym zbiornikiem.

NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO · PIB ·
PRODUKT Z ATESTEM
Nr B,BK,60110,0117,2026
Ważny do: 02.03.2029

ZAPYTAJ O OFERTĘ DLA GMINY

+48 56 681 47 22 | handel@swimer.pl | obrona-cywilna.swimer.pl

AI

eprasa.pl 923cd8b555

Lokata gminy	Gmina Typ: (m) - miejska, (m-w) - miejsko-wiejska, (w) - wiejska	Liczba ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca na potrzeby gospodarstw domowych w 2025 r. (w m^3)		Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca w 2025 r. (w kg)		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych w 2025 r. (w %)		Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2025 r. (w %)		Powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca w 2025 r. (w m^2)	
			1 w m^3	lokata	2 w kg	lokata	3 w %	lokata	4 w %	lokata	5 w m^2	lokata
Ekologiczna Gmina powyżej 50 000 mieszkańców												
1	**Bydgoszcz (m)**	**321 100**	**36,9**	**5**	**219,6**	**1**	**47,0**	**1**	**93,4**	**1**	**16,5**	**3**
2	**Włocławek (m)**	**98 038**	**29,8**	**1**	**238,3**	**3**	**38,2**	**3**	**92,7**	**2**	**5,6**	**5**
3	**Grudziądz (m)**	**86 811**	**31,9**	**2**	**230,7**	**2**	**44,7**	**2**	**92,6**	**3**	**24,8**	**1**
4	Inowrocław (m)	65 742	32,7	3	286,4	5	36,3	5	90,8	5	21,9	2
5	Toruń (m)	192 784	36,1	4	276,9	4	36,8	4	91,5	4	8,9	4
Ekologiczna Gmina od 15 001 do 50 000 mieszkańców												
1	**Chełmno (m)**	**17 540**	**32,1**	**4**	**190,1**	**2**	**47,4**	**5**	**99,2**	**1**	**56,4**	**1**
2	**Rypin (m)**	**15 143**	**32,2**	**5**	**253,3**	**12**	**41,4**	**11**	**96,9**	**3**	**13,7**	**3**
3	**Białe Błota (m)**	**26 961**	**35,0**	**9**	**235,2**	**9**	**58,3**	**1**	**54,9**	**15**	**0,0**	**16**
4	Świecie (m-w)	32 404	37,9	13	290,9	15	31,6	14	91,7	4	17,6	2
5	Nakło nad Notecią (m-w)	29 279	32,4	7	308,4	16	29,9	16	80,8	7	8,9	7
6	Solec Kujawski (m-w)	16 157	32,5	8	224,6	5	52,8	3	84,3	5	12,9	4
7	Tuchola (m-w)	19 277	30,0	2	173,6	1	49,2	4	83,5	6	6,8	9
8	Brodnica (m)	27 695	32,3	6	364,0	17	21,1	17	98,1	2	6,5	10
8	Szubin (m-w)	25 258	31,6	3	233,2	7	45,1	7	40,6	17	2,9	12
10	Obrowo (w)	21 160	36,6	11	220,4	4	45,7	6	66,6	12	0,0	16
11	Osielsko (w)	19 488	48,0	17	231,6	6	55,5	2	79,1	8	1,6	13
12	Żnin (m-w)	22 401	38,5	14	289,6	14	37,6	12	68,3	10	10,9	5
12	Kruszwica (m-w)	17 329	28,8	1	243,6	10	33,3	13	74,1	9	7,0	8
14	Koronowo (m-w)	22 990	37,1	12	244,3	11	43,1	9	56,3	13	9,6	6
14	Lubicz (w)	21 356	35,0	10	234,8	8	41,5	10	53,6	16	0,9	15
16	Zławieś Wielka (w)	16 578	38,5	15	201,9	3	44,2	8	67,8	11	1,2	14
17	Mogilno (m-w)	23 516	40,0	16	289,4	13	30,8	15	55,5	14	3,6	11
Ekologiczna Gmina od 10 001 do 15 000 mieszkańców												
1	**Chełmża (m)**	**13 386**	**27,5**	**2**	**193,1**	**5**	**45,3**	**11**	**87,4**	**3**	**9,6**	**9**
2	**Więcbork (m-w)**	**12 695**	**28,3**	**3**	**151,1**	**4**	**50,4**	**6**	**56,8**	**13**	**12,3**	**5**
3	**Aleksandrów Kujawski (w)**	**11 940**	**34,8**	**13**	**112,1**	**1**	**63,6**	**1**	**51,6**	**16**	**10,1**	**8**
4	Barcin (m-w)	13 961	34,8	14	259,4	18	30,0	21	75,8	6	16,9	2
5	Janikowo (m-w)	12 178	39,8	17	296,2	24	17,6	23	72,7	8	34,7	1
6	Sępólno Krajeńskie (m-w)	14 813	30,6	7	217,8	9	43,1	12	67,3	10	14,9	3
7	Kowalewo Pomorskie (m-w)	11 058	53,5	24	150,5	3	52,0	4	50,8	17	2,8	15
7	Strzelno (m-w)	10 649	40,9	19	198,9	6	45,6	10	55,3	14	1,6	18
9	Lipno (m)	13 191	30,6	8	205,1	8	36,0	17	76,8	4	8,9	10
10	Wąbrzeźno (m)	12 593	30,3	5	229,2	13	42,7	13	91,2	2	10,9	7
10	Nowa Wieś Wielka (m)	10 489	27,4	1	267,8	19	52,1	3	66,7	11	1,7	17
12	Grudziądz (m)	14 080	34,0	12	200,0	7	51,0	5	40,5	20	0,0	21
13	Golub-Dobrzyń (m)	10 945	30,9	9	271,5	20	30,9	19	95,5	1	10,9	6
14	Łabiszyn (m-w)	10 662	30,5	6	223,8	11	46,3	9	49,0	19	14,7	4
15	Dobrcz (w)v	13 100	47,5	23	220,3	10	54,6	2	37,6	21	0,5	20
16	Lipno (w)	11 379	40,2	18	132,1	2	41,6	14	10,5	24	3,3	14
17	Łysomice (w)	11 162	42,2	20	245,8	17	41,5	15	76,4	5	0,0	21
18	Gniewkowo (m-w)	13 299	32,2	11	279,8	22	27,3	22	63,8	12	7,4	11
19	Sicienko (w)	11 130	37,0	15	232,9	14	46,7	7	50,4	18	7,1	12
20	Brześć Kujawski (m-w)	10 999	42,8	21	236,6	16	46,3	8	71,3	9	1,1	19
21	Aleksandrów Kujawski (m)	11 303	29,2	4	295,4	23	34,4	18	73,6	7	5,6	13
22	Fabianki (w)	10 391	43,1	22	224,3	12	30,4	20	52,7	15	0,0	21
23	Inowrocław (w)	11 925	37,2	16	271,7	21	38,8	16	29,1	23	0,0	21
24	Kcynia (m-w)	11 873	31,9	10	234,4	15	16,0	24	30,0	22	1,8	16
Ekologiczna Gmina od 5 001 do 10 000 mieszkańców												
1	**Chełmno (w)**	**6 063**	**33,7**	**9**	**134,4**	**2**	**44,2**	**18**	**3,3**	**46**	**0,0**	**36**
2	**Stolno (w)**	**5 095**	**36,3**	**16**	**167,4**	**13**	**38,0**	**33**	**52,7**	**16**	**10,8**	**10**
3	**Choceń (w)**	**7 389**	**34,0**	**11**	**169,2**	**14**	**50,8**	**9**	**55,6**	**15**	**13,0**	**9**
4	Dobrzyń nad Wisłą (m-w)	6 916	34,6	14	204,4	32	38,7	32	28,5	38	10,6	11
5	Pakość (m-w)	8 953	33,3	8	230,6	36	35,4	37	47,5	22	3,6	23
5	Kamień Krajeński (m-w)	6 416	28,1	1	169,6	15	41,1	23	70,8	7	15,6	7
7	Łubianka (w)	8 357	49,5	42	219,2	35	45,8	17	57,1	13	1,2	29
8	Skępe (m-w)	6 927	65,4	46	181,7	22	49,4	11	50,8	19	25,3	4
9	Łasin (m-w)	7 104	44,7	35	145,4	6	58,2	2	46,9	23	26,7	3
9	Wielka Nieszawka (w)	5 251	40,4	30	272,2	45	50,1	10	94,2	1	3,6	22
11	Golub-Dobrzyń (w)	8 885	39,4	27	144,6	5	30,9	42	73,2	4	0,0	36
12	Lubraniec (m-w)	8 288	37,7	23	141,0	4	52,6	6	35,5	33	6,9	14
12	Cekcyn (w)	6 783	39,9	29	147,0	7	48,9	13	71,2	6	0,0	36
14	Osięciny (w)	6 987	39,4	26	154,0	9	52,4	7	39,7	30	6,2	16
15	Jabłonowo Pomorskie (m-w)	8 281	36,8	18	180,4	21	38,8	31	59,6	11	2,7	26
16	Gruta (w)	5 920	34,5	12	153,8	8	55,7	4	39,6	31	16,1	6
17	Ciechocinek (w)	9 889	39,6	28	306,8	46	43,2	20	85,3	2	72,0	1
18	Włocławek (w)	7 496	35,2	15	172,7	18	48,2	14	30,9	35	1,2	28
19	Chełmża (w)	9 377	39,3	25	196,4	29	40,7	24	28,5	39	0,2	34
20	Czernikowo (w)	8 803	37,0	20	251,9	42	35,8	36	43,4	26	4,4	20
21	Piotrków Kujawski (m-w)	8 435	57,4	45	183,0	23	50,9	8	45,0	25	5,0	17
22	Brodnica (w)	9 799	46,6	39	231,8	37	29,4	44	46,4	24	0,4	32
22	Unisław (w)	6 623	47,5	41	161,3	12	47,7	15	50,6	20	0,0	36
24	Śliwice (w)	5 627	31,5	6	156,5	10	42,9	21	59,7	10	7,1	13

eprasa.pl 923cd8b555

Oczyszczalnie przydomowe na 1000 mieszkańców niekorzystających z sieci kanalizacyjnej w 2025 r. (w szt.)		Wydatki majątkowe inwestycyjne gmin w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na 1 mieszkańca latach 2023-2025 (w zł)		Wydatki gmin z działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na 1 mieszkańca w latach 2023-2025 (90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu)		Moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii w 2025 r. (w MW)		Liczba zakończonych inwestycji w ramach Programu Czyste Powietrze na 1000 budynków jednorodzinnych w latach 2018-2025		Udział kotłów pozaklasowych w ogólnej liczbie budynków jednorodzinnych w 2025 r. (w %)		Suma
6 w szt.	**lokata**	**7** w zł	**lokata**	**8** w zł	**lokata**	**9** w MW	**lokata**	**10** w szt.	**lokata**	**11** w %	**lokata**	
2,5	**5**	**185,7**	**1**	**107,44**	**1**	**29,61**	**2**	**94,49**	**4**	**7,24**	**1**	**25**
46,4	**1**	**92,1**	**3**	**13,81**	**2**	**166,92**	**1**	**93,12**	**5**	**14,68**	**5**	**31**
44,1	**2**	**27,0**	**5**	**0,00**	**5**	**21,57**	**4**	**106,57**	**1**	**13,47**	**4**	**31**
16,6	3	114,0	2	1,32	4	22,99	3	94,50	3	9,50	3	**38**
3,3	4	63,4	4	8,75	3	8,46	5	104,20	2	8,77	2	**40**
226,3	**2**	**244,0**	**4**	**14,41**	**5**	**0,00**	**16**	**142,11**	**8**	**12,93**	**4**	**52**
216,7	**3**	**155,7**	**9**	**9,61**	**6**	**3,20**	**13**	**183,87**	**3**	**22,42**	**11**	**79**
136,5	**5**	**446,1**	**2**	**19,94**	**3**	**2,52**	**14**	**116,71**	**11**	**9,90**	**2**	**87**
243,8	1	457,9	1	2,26	16	211,81	1	113,20	12	18,39	9	**88**
34,2	16	73,7	10	20,77	2	63,44	3	174,27	4	12,81	3	**91**
54,0	13	190,9	7	3,22	15	1,70	15	111,65	13	15,00	7	**95**
79,4	10	158,9	8	1,31	17	10,73	8	74,10	16	28,14	16	**97**
130,5	6	52,4	13	14,45	4	7,20	12	197,38	2	22,56	12	**101**
71,5	11	45,8	14	9,34	7	13,67	6	149,48	7	22,17	10	**101**
205,6	4	14,3	17	3,49	14	7,89	11	205,45	1	14,55	6	**102**
60,7	12	60,7	12	26,44	1	0,00	16	60,91	17	6,17	1	**105**
47,8	15	237,3	5	5,77	9	74,36	2	133,61	9	24,11	14	**109**
50,0	14	197,0	6	5,24	11	13,27	7	97,82	15	27,91	15	**109**
26,8	17	285,6	3	5,84	8	42,83	4	101,93	14	23,08	13	**110**
107,1	7	45,6	15	5,64	10	10,73	9	167,17	5	13,37	5	**110**
81,8	9	25,0	16	3,59	13	10,72	10	152,42	6	15,56	8	**113**
86,4	8	67,0	11	4,20	12	15,25	5	132,58	10	30,78	17	**132**
21,3	**22**	**590,5**	**2**	**17,81**	**5**	**17,15**	**6**	**169,00**	**6**	**6,30**	**1**	**72**
62,8	**12**	**254,5**	**10**	**19,36**	**3**	**22,31**	**5**	**134,86**	**17**	**26,46**	**17**	**95**
84,2	**8**	**75,2**	**20**	**15,39**	**7**	**7,51**	**15**	**180,80**	**4**	**29,51**	**22**	**115**
61,7	13	320,8	5	35,52	2	7,25	17	135,42	16	14,10	4	**118**
22,8	21	438,3	4	228,27	1	61,20	1	156,36	8	25,56	16	**124**
20,6	23	124,3	16	2,86	21	22,96	4	136,62	15	17,20	6	**126**
159,7	4	153,1	14	5,50	17	55,18	2	147,25	11	27,15	18	**129**
23,6	20	675,3	1	9,83	12	46,77	3	141,59	14	22,99	12	**129**
47,6	15	218,7	12	7,32	14	4,88	18	249,55	1	30,16	23	**130**
36,1	17	71,3	21	10,08	11	1,79	21	133,39	18	13,82	3	**131**
42,4	16	251,0	11	3,25	20	13,60	12	145,19	12	18,89	9	**131**
222,4	2	469,6	3	2,44	22	9,23	14	125,63	20	18,74	8	**134**
28,6	18	273,4	8	4,24	19	7,40	16	190,81	3	28,53	20	**139**
87,1	7	94,3	17	11,42	9	0,98	23	112,19	22	22,99	13	**140**
75,3	10	76,5	19	10,77	10	13,97	11	147,76	10	16,21	5	**141**
102,4	5	302,6	7	0,39	24	16,10	9	177,13	5	28,82	21	**143**
94,6	6	41,9	24	12,96	8	2,00	20	166,73	7	11,81	2	**145**
54,8	14	80,2	18	17,35	6	16,28	8	148,07	9	25,47	15	**148**
65,5	11	168,9	13	18,23	4	1,12	22	88,07	24	19,15	10	**150**
258,1	1	305,5	6	1,66	23	4,65	19	122,00	21	24,12	14	**157**
6,4	24	149,3	15	6,69	15	0,89	24	209,84	2	28,22	19	**164**
182,9	3	47,5	23	4,65	18	15,64	10	142,40	13	21,23	11	**168**
81,0	9	57,2	22	8,98	13	16,39	7	126,80	19	18,24	7	**174**
24,9	19	266,7	9	6,16	16	11,62	13	91,73	23	37,60	24	**191**
171,3	**7**	**161,8**	**21**	**16,27**	**13**	**25,03**	**6**	**195,94**	**2**	**23,59**	**12**	**172**
169,9	**8**	**67,5**	**32**	**29,09**	**9**	**27,93**	**4**	**118,28**	**30**	**23,03**	**11**	**182**
143,6	**15**	**450,4**	**9**	**5,65**	**33**	**4,50**	**20**	**121,29**	**26**	**28,11**	**24**	**185**
153,0	9	105,0	29	7,13	26	39,49	2	179,38	7	14,09	4	**204**
58,5	35	703,4	3	11,14	19	29,95	3	152,95	14	21,52	8	**208**
48,1	39	632,0	5	11,29	18	1,00	33	85,66	44	25,25	16	**208**
304,8	2	39,1	38	39,73	4	3,00	24	185,15	4	8,78	1	**209**
39,6	42	184,1	18	12,71	15	4,08	21	171,86	11	21,58	9	**218**
78,5	28	116,6	27	6,34	30	12,49	12	106,70	37	25,64	17	**220**
107,5	20	70,8	31	22,31	10	0,70	36	172,07	10	14,47	5	**220**
406,6	1	34,0	39	6,36	29	7,33	17	167,38	12	22,27	10	**222**
152,2	11	204,2	16	3,32	39	23,79	7	108,86	34	32,42	37	**224**
126,5	17	1482,6	1	42,28	3	0,00	40	57,93	46	28,28	26	**224**
187,1	4	172,5	20	3,00	40	1,43	30	145,94	17	30,14	29	**228**
93,8	23	517,7	8	21,72	11	10,87	13	128,58	22	39,11	45	**229**
146,1	12	26,3	41	5,05	36	5,14	19	95,27	41	27,58	22	**232**
11,7	46	523,8	7	35,28	5	0,00	40	107,56	36	13,91	3	**234**
145,3	13	216,7	14	12,40	17	0,20	39	116,09	31	24,83	13	**237**
56,1	37	299,4	12	9,57	22	19,95	9	174,00	9	12,74	2	**242**
152,7	10	198,2	17	10,37	21	8,31	16	228,90	1	31,70	34	**243**
78,6	27	137,3	23	2,80	41	54,49	1	138,17	20	26,43	19	**249**
173,0	6	63,6	34	12,42	16	19,63	10	180,94	6	18,61	7	**255**
20,5	45	132,4	24	119,85	2	2,18	27	190,85	3	30,56	30	**255**
75,1	30	84,2	30	0,98	44	1,36	32	93,17	42	26,27	18	**256**

eprasa.pl 923cd8b555

Lokata gminy	Gmina Typ: (m) - miejska, (m-w) - miejsko-wiejska, (w) - wiejska	Liczba ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca na potrzeby gospodarstw domowych w 2025 r. (w m^3) **1** w m^3	**lokata**	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca w 2025 r. (w kg) **2** w kg	**lokata**	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych w 2025 r. (w %) **3** w %	**lokata**	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2025 r. (w %) **4** w %	**lokata**	Powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca w 2025 r. (w m^2) **5** w m^2	**lokata**
Ekologiczna Gmina od 5 001 do 10 000 mieszkańców												
25	Skrwilno (w)	5 200	51,7	43	103,9	1	56,1	3	29,8	36	21,3	5
26	Chodecz (m-w)	5 299	38,7	24	175,5	19	58,2	1	26,1	41	0,9	30
27	Mrocza (m-w)	8 671	30,3	4	263,3	44	26,0	46	69,8	8	9,1	12
28	Lubiewo (w)	5 803	32,8	7	134,9	3	54,9	5	48,9	21	0,0	36
29	Wielgie (w)	6 603	44,6	34	160,6	11	39,6	27	28,3	40	29,4	2
29	Lubień Kujawski (m-w)	6 519	43,2	33	202,0	31	29,9	43	32,3	34	4,6	19
31	Nowe (m-w)	9 435	30,2	3	185,7	26	37,3	35	59,4	12	2,2	27
31	Dragacz (w)	6 755	30,7	5	209,8	33	46,4	16	60,8	9	0,0	36
33	Rypin (w)	7 252	45,5	37	170,7	16	38,9	30	25,2	43	0,0	36
34	Dąbrowa Chełmińska (w)	8 691	37,6	22	210,9	34	40,2	25	42,1	28	0,6	31
35	Pruszcz (m-w)	9 117	45,8	38	262,5	43	39,2	28	28,7	37	14,0	8
36	Izbica Kujawska (m-w)	6 998	34,5	13	179,4	20	49,0	12	25,3	42	4,9	18
37	Ryńsk (w)	8 239	36,9	19	185,3	24	34,8	38	20,5	44	0,0	36
37	Jeżewo (w)	7 579	42,1	32	185,9	27	42,5	22	55,9	14	6,7	15
39	Kikół (m-w)	6 532	52,8	44	191,0	28	39,0	29	19,6	45	3,1	24
40	Rogowo (w)	6 472	36,3	17	240,6	39	37,3	34	51,6	18	0,3	33
40	Warlubie (w)	5 971	33,9	10	200,5	30	31,4	41	40,9	29	0,0	36
42	Osie (w)	5 362	40,6	31	249,5	41	33,4	39	71,6	5	2,8	25
43	Sadki (w)	6 831	29,7	2	185,6	25	39,9	26	36,2	32	0,0	36
44	Złotniki Kujawskie (w)	8 783	37,4	21	236,9	38	43,4	19	74,0	3	0,0	35
44	Janowiec Wielkopolski (m-w)	8 318	45,2	36	245,2	40	29,2	45	51,7	17	3,9	21
46	Bobrowo (w)	5 908	47,4	40	171,7	17	31,8	40	42,5	27	0,0	36
Ekologiczna Gmina do 5 000 mieszkańców												
1	**Radziejów (m)**	**4 934**	**33,5**	**6**	**332,4**	**52**	**29,4**	**44**	**95,2**	**2**	**7,5**	**17**
2	**Bobrowniki (m-w)**	**2 945**	**33,2**	**4**	**69,4**	**1**	**77,1**	**1**	**27,3**	**40**	**2,1**	**27**
3	**Lubanie (w)**	**4 287**	**41,4**	**22**	**129,8**	**14**	**61,5**	**6**	**42,5**	**21**	**4,0**	**20**
4	Raciążek (w)	3 094	37,3	15	122,6	9	61,9	5	34,9	31	8,4	13
5	Papowo Biskupie (w)	3 947	33,6	7	178,9	34	34,7	38	84,5	4	0,8	33
6	Świecie nad Osą (w)	3 642	33,5	5	113,7	8	45,6	16	52,6	14	1,5	29
7	Książki (w)	3 708	39,1	18	140,2	18	42,3	19	42,7	20	0,3	34
8	Kęsowo (w)	4 194	36,6	12	103,0	7	56,4	9	85,5	3	8,4	14
9	Dobre (w)	4 763	51,1	38	123,1	10	52,6	13	43,6	18	0,0	35
10	Kowal (w)	3 225	30,9	2	215,4	43	53,6	11	99,9	1	20,5	5
11	Boniewo (w)	3 096	36,6	13	99,9	5	53,0	12	15,2	49	35,5	2
12	Drzycim (w)	4 732	33,6	8	172,3	32	38,9	22	52,7	13	1,1	31
13	Waganiec (w)	4 363	34,4	10	94,3	4	68,4	3	36,0	28	0,0	35
14	Gostycyn (w)	4 841	34,1	9	134,4	16	54,6	10	74,2	5	3,7	22
15	Kijewo Królewskie (w)	4 290	44,2	28	162,5	28	43,0	18	43,8	17	4,0	21
16	Radziejów (w)	4 148	46,0	33	149,6	22	36,6	30	13,7	50	42,4	1
17	Świekatowo (w)	3 494	41,2	21	194,5	38	35,4	35	60,9	10	12,9	9
18	Lisewo (w)	4 789	39,2	19	166,4	29	49,4	14	30,4	38	0,0	35
18	Bądkowo (w)	3 945	42,0	25	80,3	3	65,6	4	34,7	32	19,5	6
18	Zakrzewo (w)	3 269	56,4	44	78,1	2	70,5	2	39,5	26	30,0	3
21	Dębowa Łąka (w)	2 927	41,5	23	152,0	24	33,7	40	37,9	27	0,0	35
22	Płużnica (w)	4 399	46,2	34	179,7	35	35,8	33	46,5	15	0,0	35
22	Radzyń Chełmiński (m-w)	4 325	39,1	17	226,3	45	27,6	47	40,8	22	8,0	15
24	Zbiczno (w)	4 948	35,3	11	191,9	37	34,2	39	43,3	19	0,9	32
24	Bukowiec (w)	4 837	54,4	40	244,6	48	33,6	41	53,3	12	7,9	16
26	Górzno (m-w)	3 660	42,7	26	185,6	36	42,1	20	40,5	24	29,7	4
27	Zbójno (w)	4 127	48,1	36	148,7	21	40,6	21	25,3	42	2,4	26
28	Radomin (w)	3 916	55,8	41	128,5	13	32,2	42	45,5	16	16,3	7
29	Tłuchowo (w)	4 365	37,9	16	130,4	15	35,7	34	23,7	45	2,7	24
30	Lniano (w)	3 984	44,2	29	174,2	33	38,2	24	73,9	6	15,1	8
31	Bartniczka (w)	4 474	32,8	3	197,7	40	28,4	46	55,9	11	0,0	35
32	Rogóźno (w)	3 949	40,5	20	156,9	25	45,0	17	30,8	37	2,5	25
33	Jeziora Wielkie (w)	4 455	73,9	51	161,1	27	58,7	8	66,5	7	0,0	35
34	Wąpielsk (w)	3 612	36,6	14	134,7	17	37,3	26	23,5	47	0,0	35
35	Brzuze (w)	4 760	53,1	39	160,9	26	35,3	36	26,2	41	0,0	35
36	Nieszawa (w)	1 713	69,7	50	238,7	47	36,2	32	62,3	9	11,7	11
37	Ciechocin (w)	3 781	48,8	37	269,0	49	22,7	51	23,9	43	11,6	12
38	Rogowo (w)	4 497	45,7	31	150,4	23	36,7	29	35,5	30	5,8	19
39	Bytoń (w)	3 240	45,8	32	224,8	44	35,1	37	33,5	34	0,0	35
40	Dąbrowa (w)	4 242	61,8	48	232,1	46	23,7	50	65,1	8	0,0	35
41	Rojewo (w)	4 338	59,2	47	195,9	39	37,7	25	35,8	29	0,0	35
42	Sośno (w)	4 360	28,7	1	124,4	11	38,5	23	40,6	23	0,0	35
43	Baruchowo (w)	3 258	74,3	52	148,1	20	47,0	15	23,8	44	0,0	35
44	Kowal (w)	3 814	41,7	24	168,4	31	37,1	27	32,4	35	0,0	35
45	Chrostkowo (w)	2 692	58,8	46	127,4	12	26,5	49	0,0	51	1,6	28
46	Dąbrowa Biskupia (w)	4 840	42,9	27	203,8	41	27,2	48	27,9	39	0,0	35
47	Brzozie (w)	3 689	56,0	42	166,9	30	36,8	28	40,3	25	12,3	10
48	Koneck (w)	3 040	58,1	45	102,2	6	60,6	7	16,2	48	3,3	23
49	Topólka (w)	4 403	45,5	30	282,7	51	36,5	31	0,0	51	7,0	18
49	Osiek (w)	3 747	56,1	43	204,2	42	17,2	52	33,5	33	0,0	35
51	Gąsawa (m-w)	4 784	47,1	35	280,1	50	31,4	43	32,0	36	1,3	30
52	Świedziebnia (w)	4 799	63,3	49	143,1	19	28,9	45	23,6	46	0,0	35

eprasa.pl 923cd8b555

Oczyszczalnie przydomowe na 1000 mieszkańców niekorzystających z sieci kanalizacyjnej w 2025 r. (w szt.)		Wydatki majątkowe inwestycyjne gmin w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na 1 mieszkańca latach 2023-2025 (w zł)		Wydatki gmin z działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na 1 mieszkańca w latach 2023-2025 (90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu)		Moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii w 2025 r. (w MW)		Liczba zakończonych inwestycji w ramach Programu Czyste Powietrze na 1000 budynków jednorodzinnych w latach 2018-2025		Udział kotłów pozaklasowych w ogólnej liczbie budynków jednorodzinnych w 2025 r. (w %)		Suma
6 w szt.	**lokata**	**7** w zł	**lokata**	**8** w zł	**lokata**	**9** w MW	**lokata**	**10** w szt.	**lokata**	**11** w %	**lokata**	
88,8	25	547,5	6	6,08	31	0,00	40	126,99	23	38,23	44	**257**
58,2	36	693,6	4	3,77	38	3,00	25	115,10	32	25,12	14	**264**
37,9	43	296,0	13	32,12	7	0,00	40	164,36	13	33,01	38	**268**
145,1	14	20,0	44	5,34	35	1,00	34	88,09	43	31,41	32	**274**
175,9	5	16,8	46	7,42	25	0,00	40	182,19	5	36,79	43	**278**
122,1	18	114,1	28	119,96	1	25,62	5	111,28	33	31,68	33	**278**
77,0	29	182,7	19	5,58	34	1,00	35	134,50	21	34,28	41	**282**
103,0	22	131,5	25	0,00	45	0,00	40	147,54	15	31,86	36	**282**
206,0	3	20,4	43	10,86	20	23,65	8	146,51	16	31,23	31	**283**
71,8	32	121,1	26	6,86	28	2,08	28	119,59	27	15,77	6	**287**
58,7	34	347,9	10	29,62	8	0,38	38	138,33	19	28,23	25	**288**
58,9	33	299,8	11	7,06	27	1,53	29	101,41	38	41,01	46	**289**
91,0	24	58,4	35	34,11	6	15,59	11	107,67	35	27,07	20	**292**
73,5	31	33,2	40	5,92	32	3,35	23	119,11	28	29,27	28	**292**
119,4	19	64,6	33	14,90	14	1,42	31	174,73	8	28,57	27	**302**
105,6	21	753,3	2	7,80	24	0,00	40	62,28	45	31,81	35	**308**
36,3	44	210,3	15	8,18	23	7,10	18	100,20	39	28,04	23	**308**
82,7	26	41,3	37	1,25	43	9,03	14	97,28	40	25,17	15	**316**
40,4	41	48,9	36	4,47	37	0,68	37	118,47	29	27,08	21	**322**
42,9	40	18,7	45	2,53	42	8,99	15	126,13	25	34,27	40	**323**
51,8	38	152,6	22	19,70	12	2,43	26	126,93	24	36,48	42	**323**
133,9	16	26,1	42	0,00	45	4,03	22	139,90	18	33,42	39	**342**
226,9	**2**	**332,6**	**8**	**32,38**	**10**	**6,46**	**9**	**186,32**	**2**	**19,23**	**3**	**155**
115,4	**26**	**499,9**	**3**	**15,02**	**16**	**0,00**	**46**	**151,72**	**11**	**27,70**	**17**	**192**
97,3	**32**	**172,4**	**12**	**109,53**	**2**	**1,75**	**33**	**144,04**	**14**	**28,13**	**18**	**194**
60,6	46	76,1	25	22,22	14	24,64	6	130,84	23	30,94	25	**212**
172,9	6	453,4	5	296,90	1	0,19	45	154,25	9	35,01	34	**216**
154,7	10	114,5	20	8,64	29	66,28	3	100,00	44	39,27	44	**222**
151,5	11	43,2	38	52,36	6	37,67	5	115,85	35	28,20	19	**223**
138,4	14	60,6	35	23,56	13	0,60	43	123,99	27	41,02	47	**224**
133,0	16	105,5	22	58,88	4	3,20	21	160,79	6	39,13	43	**226**
0,0	52	32,1	42	6,34	37	2,84	25	239,45	1	25,66	14	**233**
126,5	20	126,4	17	55,22	5	2,59	28	72,12	51	35,58	37	**239**
106,3	29	75,9	26	10,03	24	5,33	11	141,66	15	33,58	29	**240**
113,1	28	20,2	47	0,00	52	41,20	4	131,94	20	24,29	10	**241**
56,9	47	168,3	13	11,52	20	0,97	39	99,13	45	29,45	22	**248**
71,8	40	68,2	32	5,16	42	6,72	8	174,00	5	24,73	11	**250**
134,4	15	38,3	40	8,01	32	74,50	2	135,19	18	23,87	9	**252**
127,5	19	200,9	10	33,85	9	0,00	46	84,58	49	22,09	7	**253**
129,5	18	6,6	51	10,09	23	3,95	14	177,82	4	26,95	16	**261**
98,9	31	74,4	27	6,29	38	3,00	24	124,89	25	40,07	46	**261**
39,4	49	123,0	19	34,09	8	0,95	41	131,96	19	42,62	48	**261**
132,1	17	125,0	18	15,71	15	2,70	27	118,95	30	23,37	8	**264**
124,9	21	158,8	14	105,43	3	3,20	20	100,78	42	25,64	13	**265**
119,1	23	282,5	9	4,26	43	117,93	1	119,57	28	26,09	15	**265**
138,6	13	345,2	7	6,41	35	1,00	37	105,10	39	18,13	2	**271**
117,6	25	417,8	6	30,46	11	3,00	23	119,13	29	28,34	20	**271**
62,0	44	142,4	16	48,99	7	3,48	16	87,23	48	34,62	33	**274**
139,8	12	41,6	39	9,86	25	0,60	43	160,66	7	19,39	4	**276**
224,3	3	18,7	48	1,70	46	4,93	12	131,87	21	34,37	30	**279**
167,0	7	2,9	52	11,44	21	0,00	46	180,67	3	32,69	28	**291**
305,4	1	60,7	34	0,14	49	0,97	39	83,33	50	28,49	21	**294**
84,7	36	79,7	24	11,88	19	6,85	7	117,33	33	38,99	42	**296**
115,3	27	71,9	28	5,87	41	2,20	29	100,47	43	19,86	5	**297**
44,3	48	111,9	21	4,20	44	1,99	30	117,55	32	16,59	1	**304**
120,8	22	142,7	15	0,34	48	1,48	35	131,87	21	34,51	32	**312**
62,1	43	565,1	2	9,60	26	3,40	18	125,86	24	29,55	23	**313**
20,2	50	630,3	1	10,10	22	1,92	31	114,11	36	31,53	26	**315**
188,6	5	28,7	43	30,40	12	0,00	46	153,50	10	25,04	12	**320**
83,4	37	55,6	36	8,90	28	3,62	15	40,94	52	31,81	27	**327**
103,5	30	68,6	30	12,14	18	3,25	19	147,73	13	36,47	38	**330**
157,2	9	178,7	11	7,61	33	3,02	22	113,90	37	35,21	35	**334**
80,1	39	70,3	29	7,55	34	5,53	10	158,89	8	40,02	45	**340**
84,9	35	62,8	33	0,02	51	1,00	37	96,66	46	44,42	50	**345**
204,7	4	21,5	46	8,58	30	1,00	36	104,48	40	29,76	24	**346**
158,3	8	11,9	50	9,39	27	0,00	46	116,11	34	34,42	31	**348**
118,9	24	55,4	37	14,36	17	3,42	17	117,89	31	43,36	49	**361**
61,9	45	464,1	4	0,03	50	2,83	26	148,52	12	35,52	36	**363**
82,7	38	68,2	31	6,01	39	0,85	42	101,46	41	37,11	41	**367**
67,9	41	22,2	45	3,45	45	1,55	34	124,32	26	45,19	52	**372**
89,9	33	37,8	41	0,37	47	1,90	32	136,01	16	37,00	39	**389**
88,7	34	18,0	49	8,17	31	4,74	13	135,94	17	37,08	40	**389**
65,2	42	86,2	23	6,40	36	0,00	46	88,66	47	20,01	6	**394**
18,5	51	26,9	44	5,88	40	0,00	46	110,58	38	44,63	51	**464**

eprasa.pl 923cd8b555

Coraz więcej chętnych na żywność eko. Przybywa klientów i producentów

Wartość rynku żywności ekologicznej w Polsce przekracza 2,14 mld zł, a rynek produktów ekologicznych rośnie. Decydują konsumenci, a oni coraz częściej wybierają zdrowie, jakość i środowisko. Mogą być pewni produktów, które kupują.

Agnieszka Romanowicz

- Prawie połowa (47,3 proc) producentów i dystrybutorów produktów ekologicznych ocenia sytuację finansową swojej działalności jako dobrą lub bardzo dobrą – informuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W 2025 r. działało w Polsce 25875 producentów ekologicznych, co oznacza wzrost o 4,4 proc. w porównaniu z 2024 r. Kujawsko-Pomorskie ma przedostatni wynik w Polsce - 478 producentów.

Równolegle przybywa ekologicznych użytków rolnych. W 2025 r. ich powierzchnia wynosiła 757 094,9 ha, o 9,5 proc. więcej wobec roku 2024. Województwo kujawsko-pomorskie zajęło pod tym względem dziesiąte miejsce (14 580,80 ha).

Wśród upraw ekologicznych od kilku lat największy udział mają zboża, rośliny okopowe i przemysłowe. W produkcji zwierzęcej dominuje chów drobiu. - Najczęściej kupowane produkty to: nabiał, jaja, warzywa, owoce i przetwory zbożowe - podaje ministerstwo rolnictwa.

Co to jest produkt ekologiczny?

Czy produkty ekologiczne mogą być zafałszowane? Mocno utrudniają to przepisy, zgodnie z którymi, produkt ekologiczny:

FOT. ARCHIWUM PPG

Najbardziej popularne kategorie to mleko i przetwory, owoce i warzywa ekologiczne, a także przetwory zbożowe, jak mąka, kasze, makarony, płatki

- powstał z ekologicznych i naturalnych składników,
- nie zawiera sztucznych dodatków ani polepszaczy,
- jest kontrolowany na każdym etapie produkcji, przygotowywania i dystrybucji,
- powstał z poszanowaniem dla środowiska i dobrostanu zwierząt,
- spełnia restrykcyjne warunki dotyczące metody produkcji, przetwarzania, transportu i przechowywania.

Nie wykryto nieprawidłowości

W br. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawdziła czy faktycznie tak jest. Inspektorzy zaopatrzyli się w 32 sklepach we wszystkich województwach, w tym wielkopowierzchniowych oraz specjalizujących się w sprzedaży tzw. zdrowej żywności. Pod lupę trafiły m. in. jabłka, cytryny, marchew, cebula, maliny, kapusta, pomidory, ogórki, truskawki czy awokado.©℗

AUTOREKLAMA 0011604630

forum rolnicze 26

XIII Forum Rolnicze Gazety Pomorskiej
już 5 grudnia 2026 r. w Hotelu Cukrownia Żnin

KONKURS
dla rolników i ich rodzin
„ROLNICTWO MAM W GENACH"

Opowiedz nam historię swojego gospodarstwa i przedstaw plany na jego przyszłość.

Na zgłoszenia czekamy do 5 listopada.
Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród podczas Forum Rolniczego.

NAGRODA GŁÓWNA 5000 zł

Łączna pula nagród
10 500 zł

Formularz zgłoszeniowy

Szczegóły konkursu, regulamin i formularz na:
pomorska.pl/forum-rolnicze

ORGANIZATOR Gazeta Pomorska
WSPÓŁORGANIZATOR Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
PARTNER GŁÓWNY I MECENAS Kujawy Pomorze, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
Partnerem głównym wydarzenia jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
2026 ROKIEM NSZZ SOLIDARNOŚĆ RI I BYDGOSKIEGO MARCA 1981
SPONSORZY GENERALNI INTER-VAX ŻNIN, Krajowa Grupa Spożywcza
PARTNERZY SKAVSKA, SWIMER, ZPBC w Bydgoszczy, drobex, drobexagro
PARTNER MOTORYZACYJNY MG Auto Styl
PATRONAT MEDIALNY TVP3 Bydgoszcz, TVP info, PiK Polskie Radio

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011592001

REKLAMA 0011588714

tesla
electrorecycling

Zakład:
ul. Toruńska 304
85-880 Bydgoszcz

Kontakt bezpośredni:
biuro@teslaelectro.pl
+48 508 181 592
www.teslaelectro.pl

- Twoje elektroodpady, nasza odpowiedzialność.

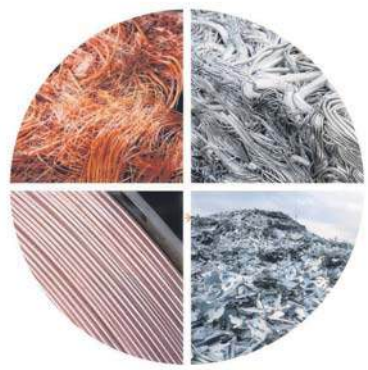
Zmień odpady technologiczne w czysty zysk i chroń środowisko.

Oferujemy pełne wsparcie:
od bezpiecznej logistyki i ważenia, po precyzyjną segregację i przetwarzanie.

Elektroodpady

Metale

ZSEE

Co przetwarzamy?

- **Sektor IT & Telecom:**
  - urządzenia telekomunikacyjne
  - rozwiązania serwerowe
  - układy scalone i obwody drukowane (PCB).
- **Elektroodpady & Metale:**
  - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE)
  - złom metali nieżelaznych.

Dlaczego warto nam zaufać?

- **Nowoczesny zakład w Bydgoszczy:** Zaawansowane technologie gwarantujące maksymalny odzysk surowców.
- **Ekologia i prawo:** Działamy w 100% zgodnie z przepisami ochrony środowiska w Polsce i UE.
- **Obsługa 360°:** Odbieramy, transportujemy i recyklingujemy – zapewniając pełną dokumentację środowiskową.

POSTAW NA ODPOWIEDZIALNY RECYKLING. SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI!

eprasa.pl 923cd8b555

Na zakupy idźmy z listą. Zapomnijmy też o foliówkach. Zróbmy to dla środowiska, a przede wszystkim dla nas samych!

red.

Eko możemy być na przykład podczas zakupów, a także robiąc domowe wiosenne porządki lub te przed świętami. Wystarczy przestrzegać tylko kilku prostych zasad, a nie tylko nam się to opłaci.

Przede wszystkim nie wrzucajmy do koszyka, co popadnie. Zanim wybierzemy się na zakupy, zróbmy listę rzeczy, których naprawdę potrzebujemy. Nie ulegajmy promocjom ani kuszącym obniżkom typu trzy w cenie dwóch. Zawsze przeanalizujmy na spokojnie czy na pewno wykorzystamy większą liczbę produktów, czy też nie trafią one do śmietnika.

Lepiej wybrać materiałówki

Kupujmy rzeczy zapakowane w materiały, które są biodegradowalne lub mogą być poddane recyklingowi (szkło, papier, metal), zwrotne (butelki), napełnione powtórnie lub też same zostały wyprodukowane z materiałów pochodzących z recyklingu. Po wykorzystaniu opakowania segregujmy zgodnie z ich przeznaczeniem.

Koniecznie zabierzmy na zakupy materiałowe torby wielokrotnego użytku, o tych plastikowych jednorazówkach najlepiej zapomnijmy raz na zawsze.

Kupujmy rzeczy zapakowane w materiały, które są biodegradowalne lub mogą być poddane recyklingowi (szkło, papier, metal), zwrotne (butelki), napełnione powtórnie lub też same zostały wyprodukowane z materiałów pochodzących z recyklingu. Po wykorzystaniu opakowania segregujmy zgodnie z ich przeznaczeniem.

Znacznie łatwiej przyczynić się do poprawy stanu środowiska, wybierając lokalne i sezonowe produkty spożywcze. Transport egzotycznych owoców i warzyw jest obarczony produkcją ogromnych ilości spalin i zanieczyszczeń. Wybierając regionalne wyroby, do minimum skracamy łańcuch dostaw, czyli drogę od produkcji do naszego domu.

Przywiązujmy również wagę do tego, z czego wykonana jest odzież i obuwie, które planujemy kupić. Częściej decydujmy się na bawełnę organiczną, tencel (lyocell), len, econyl, a także buty z podeszwą z naturalnego kauczuku lub egzemplarze wykonane z ekoskóry. Zwracajmy uwagę na certyfikaty takie jak GOTS (Global Organic Textiles Standard). To gwarancja, że producentowi nie są obojętne kwestie społeczne oraz środowiskowe.

Wybierajmy produkty ekologiczne

Istnieje wiele oznaczeń, które definiują produkty jako ekologiczne (w tym Certyfikat Ekologiczny PCBiC, EU Ecolabel, Ecocert, GOTS, MSC, FSC i wiele innych).

Analiza procesów biznesowych pod tym kątem rozpoczyna się już na etapie pozyskiwania surowców poprzez warunki pracy, aż po transparentne informowanie klientów o składzie produktu czy rodzaju zastosowanego opakowania. Tego typu działania są wspierane złożonym systemem certyfikacji, który informuje czy dane wyroby są produkowane w określonych reżimach prośrodowiskowych. Sięgajmy zatem po oznakowane produkty, które powstały z poszanowaniem środowiska i ludzkiej pracy.

Warto zwrócić uwagę na oznaczenie Cruelty Free, mogą posiadać je wegańskie kosmetyki i chemia gospodarcza. Dzięki temu zyskujemy pewność, że to, co kupujemy, na żadnym etapie produkcji nie było testowane na zwierzętach.

Pomagają tez certyfikaty, na przykład sygnowane hasłem Fairtrade - zrównoważony handel. To ważne, aby swoimi wyborami konsumenckimi wspierać producentów, którzy przestrzegają praw człowieka i w najlepszy możliwy sposób ograniczają swój negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Od tego roku mamy obowiązek selektywnego zbierania odpadów typu: tekstylia, odzież, obuwie. To zadanie gmin, które jest realizowane w ramach Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Każda gmina musiała ustanowić przynajmniej jeden taki punkt na swoim terenie. To tam powinny trafiać rzeczy, którym można dać drugie życie.

Sprzątanie bez chemii,

A jak sprzątać w domu w duchu eko? Otóż do sprzątania możemy wykorzystać stare, zniszczone ubrania przerobione na szmatki, a domowe mikstury sprzątające przygotować w szklanych naczyniach.

Aby do minimum ograniczyć zużycie mocnej chemii podczas porządków, możemy też wypróbować sprzęt czyszczący na parę. Stosując uniwersalną myjkę parową, skutecznie pozbędziemy się brudu i drobnoustrojów.

FOT. 123RF

Koniecznie zabierzmy na zakupy materiałowe torby wielokrotnego użytku, o tych plastikowych jednorazówkach najlepiej zapomnijmy raz na zawsze. Kupujmy rzeczy zapakowane w materiały, które są biodegradowalne lub mogą być poddane recyklingowi

Preparaty do czyszczenia przygotowane samodzielnie z naturalnych składników są nie tylko bardzo skuteczne, ale także pozbawione mikroplastiku i bezpieczne dla wszystkich domowników, zwłaszcza dzieci oraz naszych ukochanych pupili. Stosując opakowania wielokrotnego użytku, nie wprowadzamy też do środowiska nowych odpadów z tworzywa sztucznego, które w coraz większym, negatywnym stopniu na nie wpływają.

Naturalne środki czyszczące to rozwiązanie, po które sięga coraz więcej osób. Wbrew pozorom nie potrzeba wiele, aby przygotować skuteczne mleczko do czyszczenia łazienki albo preparat usuwający kamień. Sprawdźmy zatem, czego spodziewać się, stosując tanie i łatwo dostępne produkty spożywcze, które prawdopodobnie już znajdują się w naszej kuchni.

Niemal wszystkie, przyjazne środowisku, produkty czyszczące składają się z zaledwie kilku składników, które naturalnie usuwają brud, działają bakteriobójczo, skutecznie rozpuszczają tłuszcz, a nawet trudne osady wapienne. Sięgnijmy po:

- sodę oczyszczoną,
- ocet spirytusowy,
- kwasek cytrynowy lub świeże cytrusy,
- sól kamienną,
- kawę.

Kuchnia

Wiosenne porządki w kuchni to ogromne wyzwanie. Na szczęście z pomocą przychodzi cytryna. Gotując skórki tego cytrusa w niewielkiej ilości wody, z łatwością usuniemy kamień znajdujący się wewnątrz czajnika. Przykre zapachy z lodówki zniwelujemy, umieszczając w niej pojemnik ze świeżą, najlepiej ziarnistą kawą.

Zamiast konwencjonalnych tabletek do zmywarki zastosujmy mieszaninę gruboziarnistej soli i kwasku cytrynowego w proporcji 1:1. Taką miksturę wystarczy spryskać wodą i przełożyć na kilka godzin do pojemniczków na lód, aby uzyskać pożądany kształt tabletek. Zamiast nabłyszczacza do naczyń, wypróbujmy łyżeczkę octu spirytusowego, który nada wszystkim szklankom wspaniały blask.

Łazienka

Zanieczyszczone fugi z łatwością umyjemy pastą przygotowaną z sody oraz wody. Powstałą mieszankę wystarczy rozprowadzić w newralgicznych miejscach i porządnie wyszorować. Drobnoustroje i uciążliwy osad, pojawiający się w toalecie, usuniemy za pomocą połączenia sody i octu. Zacieki na kabinie prysznicowej znikną, jeśli potraktujemy je roztworem octu, w którym przez kilka dni moczyły się skórki owoców cytrusowych.

Kamień i uporczywe osady z mydła zlikwidujemy za pomocą uniwersalnego płynu do czyszczenia zrobionego z wody, octu, soli kuchennej i soku z cytryn. Składniki wystarczy zamieszać aż do uzyskania gęstej mikstury i na kilka minut nałożyć na zabrudzone powierzchnie. Jeśli w łazience pojawiła się pleśń, wówczas najlepiej sprawdzi się ocet połączony z sodą oczyszczoną.

Pokoje

Aby usunąć zalegający od zimy kurz, przetrzyjmy meble szmatkami wykonanymi ze starych, zniszczonych ubrań, które nasączymy naparem z herbaty lub naturalną oliwą.
Do czyszczenia jasnych chodników i dywanów przyda się talk. Wystarczy wetrzeć cienką warstwę produktu w dywan, a następnie bardzo dokładnie odkurzyć.

Równie skuteczna będzie soda, która wspaniale odświeży dywan i usunie z niego nieprzyjemne zapachy, szczególnie jeśli w domu mieszkają zwierzęta.

Podłogi

Prosty sposób na czyste podłogi? Aby uzyskać wyjątkowo skuteczny preparat do czyszczenia, do ciepłej wody wlejmy kilka łyżek octu. Jeśli obawiamy się ostrego zapachu, dodajmy kilka kropel olejku miętowego lub lawendowego.

Takie rozwiązanie sprawdzi się zarówno w przypadku powierzchni drewnianych, jak i ceramicznych.

Okna

Nie ma wiosennych porządków bez umycia okien. Jak sprawić by lśniły bez stosowania mocnej chemii?

Skutecznym sposobem na czyste szyby bez żadnych smug i zacieków jest roztwór soku z cytryny i ciepłej wody. Wystarczy rozpuścić pół szklanki soku w jednej szklance wody i spryskać szyby powstałą miksturą, a następnie wytrzeć do sucha za pomocą ściereczki wykonanej ze starych ubrań lub starej gazety. Tak umyte okna będą nie tylko błyszczeć, ale także staną się bardziej odporne na ponowne zabrudzenie.

Porady zostały zaczerpnięte ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011593907

STENA RECYCLING

WSKAZUJEMY KIERUNEK SUROWCOM

Sprawiamy, że **pozostają w obiegu.**

OD 25 LAT W POLSCE

Stena Recycling działa w Polsce od 2001 roku i jest liderem kompleksowych rozwiązań w gospodarowaniu odpadami dla firm przemysłowych. Firma wspiera przedsiębiorstwa w realizacji celów środowiskowych i ESG tj. pomaga efektywnie zamykać obieg materiałów.

Stena Recycling → **25** lat • **15** oddziałów • blisko **700** pracowników • ponad **2000** klientów

REKLAMA 0011594627

KUJAWSKO-POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W BYDGOSZCZY

EKOLOGIA ZACZYNA SIĘ **LOKALNIE**

- dobra jakość powietrza
- odpowiedzialne gospodarowanie wodą
- zielona przestrzeń
- lepsza jakość życia

Ekologiczna Gmina = świadomi mieszkańcy

eprasa.pl 923cd8b555

Większość Polaków segreguje śmieci, ale nadal co czwarty z nas robi to źle

96 proc. Polaków segreguje odpady w swoich gospodarstwach domowych, ale niemal 1/4 ankietowanych błędnie wskazuje pojemnik do ich segregacji - wynika z badania przeprowadzonego przez SW Research dla Fundacji ProKarton.

Materiał informacyjny Newseria

- Z tegorocznego badania, które zrealizowała dla nas pracownia SW Research, wynika, że 96 proc. z nas segreguje odpady opakowaniowe. Deklarowana segregacja odpadów jest więc na wysokim, stabilnym poziomie - podkreśla w rozmowie z agencją Newseria Łukasz Sosnowski, prezes Fundacji ProKarton.

W porównaniu z ubiegłym rokiem odsetek osób deklarujących prawidłową segregację kartonów po płynnej żywności wzrósł o 4 pkt proc. Nadal jednak spora część z badanych nie wie, który pojemnik wybrać.

– 62 proc. badanych mówi, że kartony po mleku i sokach wyrzuca prawidłowo, do żółtego pojemnika, 13 proc. błędnie wskazuje pojemnik niebieski na papier, a 11 proc. – czarny na odpady zmieszane. Wynika z tego, że wiedza o tym, do jakich pojemników wyrzucać konkretne rodzaje odpadów, wciąż wymaga utrwalania i wzmacniania – ocenia Łukasz Sosnowski.

Ekspert tłumaczy te wątpliwości faktem, że karton po mleku czy soku jest opakowaniem wielomateriałowym, zbudowanym głównie z papieru. Zawiera również cienkie warstwy polimerów, a czasem również aluminium. Może to

FOT. ARCHIWUM PPG

62 proc. badanych mówi, że kartony po mleku i sokach wyrzuca prawidłowo - do żółtego pojemnika

więc powodować błędne skojarzenie z papierem i w konsekwencji decyzję o wrzuceniu opakowania do niebieskiego zamiast żółtego pojemnika.

- Bywa też, że konsumenci źle odczytują etykietę „Mieszany/Mix", umieszczoną na kartonach do płynnej żywności, która nie ma nic wspólnego z zasadami selektywnej zbiórki – takich kartonów nigdy nie wyrzucamy do pojemnika na odpady zmieszane – tłumaczy prezes Fundacji ProKarton.

– Pamiętajmy o tym, że w całej Polsce obowiązują te same zasady dotyczące wyrzucania zużytych opakowań i w każdej gminie kartony po mleku i sokach wyrzucamy do żółtego.

Prawidłowa selektywna zbiórka kartonów ma znaczenie. Jest pierwszym etapem procesu recyklingu, który umożliwia ponowne wykorzystanie cennych surowców.

– Mamy w Polsce instalacje i technologie, które pozwalają takie opakowania przetwarzać. W Ostrołęce, w papierni Stora Enso, działa nowoczesna linia, na której odzyskiwane są włókna celulozowe wykorzystywane do produkcji np. tektury falistej czy opakowań do e-commerce. Z kolei w zakładzie Plastigram w Szczuczynie poddaje się recyklingowi polimery i aluminium, czyli tzw. frakcję PolyAl. Produktem tego procesu jest lekki, trwały i wszechstronny granulat, znajdujący zastosowanie w wielu sektorach gospodarki, m.in.: motoryzacyjnym i meblarskim, a także w produkcji akcesoriów designerskich, wytwarzaniu płytek podłogowych czy budownictwie – wymienia ekspert.

AUTOREKLAMA

0011604626

SPORTOWA AKCJA PROFILAKTYCZNA

4. BIEG DLA JAJ

8.11.26

BYDGOSZCZ BCTW/MYŚLĘCINEK

organizatorzy EXPRESS BYDGOSKI GAZETA POMORSKA NOWOŚCI

DODATKOWY KONKURS DLA BIEGACZY!

BIEGNIJ Z NAMI!

Szczegóły i zapisy na POMORSKA.PL/BIEGDLAJAJ

SPONSOR STRATEGICZNY Enea

PARTNER GŁÓWNY I MECENAS Kujawy Pomorze

PARTNERZY GŁÓWNI Bank Pekao, Aspargin®

PARTNER BIURA ZAWODÓW Bydgoszcz Centrum Handlowe

PARTNER MOTORYZACYJNY Xpeng Plichta

PATRONAT HONOROWY Minister Zdrowia, Ministerstwo Sportu i Turystyki

PARTNERZY

PARTNERZY MERYTORYCZNI

PATRONI MEDIALNI

TVP3 Bydgoszcz, Eska, TVP Info

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA

0011598413

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu

Prawie 250 lat tradycji i doświadczenia w kompleksowej gospodarce odpadami i oczyszczaniu miasta

Zakres działalności:

- ✓ odbiór i zagospodarowanie odpadów
- ✓ oczyszczanie miasta
- ✓ prowadzenie PSZOK i Odzyskowni
- ✓ edukacja ekologiczna
- ✓ obsługa imprez plenerowych
- ✓ niszczenie dokumentów
- ✓ prowadzenie cmentarza dla zwierząt „Tęczowy Las”
- ✓ produkcja i sprzedaż kompostu Torhum

ZAMÓW KONTENER

Planujesz remont, budowę lub większe porządki?

Zamów kontener i pozbądź się odpadów szybko, legalnie i bezpiecznie.
Terminy wstawiania i odbioru kontenerów ustalane są indywidualnie.
Pojemności kontenerów od 3,5 m³ do 15 m³

ZAMÓW BEZPŁATNY WOREK BIG BAG

Jesteś właścicielem nieruchomości zamieszkałej w Toruniu?

Raz w roku przysługuje Ci **bezpłatny worek** BIG BAG.

CO ZAWIERA USŁUGA:

- ✓ worek BIG BAG o pojemności 1 m³
- ✓ odbiór zapełnionego worka bezpośrednio z nieruchomości
- ✓ zagospodarowanie odebranych odpadów

Biuro Obsługi Klienta MPO

56 63 98 124/125
bok@mpo.torun.pl
www.mpo.torun.pl

REKLAMA

0011598372

EL-KAJO

EL-KAJO sp. z o. o.
Hutnicza 139A
85-873 Bydgoszcz

T: 52 321 12 02
E: biuro@elkajo.pl

T: 601 827 718
T: 782 347 567

elkajo.pl

Dlaczego warto postawić na produkty recyklingowe?

Oferujemy szeroką gamę produktów, które spełnią oczekiwania wymagających klientów! Niezależnie od tego, jakiego kruszywa szukasz, u nas znajdziesz idealne rozwiązanie. Sprawdź wyjątkowe produkty już dziś i przekonaj się, jak może to ułatwić prowadzenie budowy!

- **Ekologia na pierwszym miejscu:** Produkty są wytwarzane z surowców wtórnych, co pomaga zredukować odpady i chronić zasoby naturalne.
- **Wysoka jakość:** Oferujemy kruszywa i prefabrykaty, które utrzymują standardy jakościowe, zapewniając trwałość i bezpieczeństwo.
- **Oszczędności:** Dzięki zastosowaniu materiałów recyklingowych obniżamy koszty budowy, jednocześnie dbając o środowisko.
- **Innowacyjne rozwiązania:** Nasze kruszywa to nie tylko ekologia, ale także nowoczesne technologie, które zapewniają doskonałe parametry użytkowe.

Mieszanki Kruszyw Recyklingowych

Idealne do Budowy i Utrzymania Dróg! Nasze mieszanki kruszyw recyklingowych to niezawodne rozwiązanie przy budowie i modernizacji dróg oraz innych projektów infrastrukturalnych. Wybór z kilku proponowanych wariantów mieszanek oraz dostępność różnych frakcji umożliwia dostosowanie rozwiązań do Twoich potrzeb.

Zalety naszych mieszanek:

- **Uniwersalne zastosowanie** – idealne do budowy dróg, podbudowy, stabilizacji gruntu i utwardzeń
- **Różnorodność frakcji** – szeroka oferta pozwala na precyzyjne dopasowanie do każdego projektu
- **Ekologiczne rozwiązanie** – wykorzystanie materiałów recyklingowych sprzyja ochronie środowiska

Bloki Betonowe

Szybkie i Solidne Rozwiązanie w Budownictwie!
Dzięki zastosowaniu receptury opartej o materiały pochodzące z recyklingu możemy produkować bloki betonowe idealne do zastosowań zarówno przemysłowych, jak i prywatnych. Kształt przypominający klocki zapewnia szybki i łatwy montaż, a zastosowane wypustki umożliwiają stabilne układanie bloków bez konieczności stosowania tradycyjnych spoiw.

Dlaczego warto wybrać nasze bloki?

- **Ekspresowa budowa** – oszczędzaj czas i pieniądze, wznosząc trwałe konstrukcje w mgnieniu oka
- **Łatwy montaż bez spoiw** – specjalne wypustki pozwalają na układanie bloków jeden na drugim bez potrzeby stosowania zapraw cementowych czy betonowych
- **Wytrzymałość na obciążenia** – solidne bloki doskonale radzą sobie nawet w najbardziej wymagających warunkach

Tworzymy innowacyjne produkty spełniające wysokie normy budowlane oraz środowiskowe. Budujesz drogi, place czy inne projekty infrastrukturalne? Wybierz kruszywa i prefabrykaty z materiałów recyklingowych i przyczyń się do ochrony środowiska!

eprasa.pl 923cd8b555

Eko decyzje dla długofalowych korzyści

Coraz więcej Polaków zwraca uwagę na zużycie wody i energii podczas zakupu sprzętu AGD. Świadomość ekologiczna staje się ważnym czynnikiem – często ważniejszym niż cena. Co ciekawe, to starsze pokolenia częściej podejmują wybory korzystne dla planety.

FOT. 123RF

Kto kupuje ekologiczne AGD? Wyniki badania zaskakują

Opr. Małgorzata Czuba-Skarzyńska

Coraz więcej osób zwraca również uwagę na codzienne czynności i ich wpływ na zużycie zasobów. Aż 88% respondentów wyłącza światło w pomieszczeniach, z których nie korzysta, 87% uruchamia pralkę i zmywarkę dopiero wtedy, gdy są pełne, a blisko 70% korzysta z programu „Eco" w pralkach i zmywarkach.

82 % uczestników badania uznaje także, że mycie naczyń w zmywarce zużywa mniej wody niż tradycyjne mycie ręczne.

Wyniki badania wskazują, że kobiety odgrywają szczególną rolę w kształtowaniu domowych nawyków proekologicznych. 80% z nich deklaruje, że w ostatnim roku wprowadziło zmiany pozwalające na oszczędzanie wody, energii i ograniczenie marnowania żywności. Wśród mężczyzn ten odsetek wynosi 70%. Kobiety również częściej stosują się do praktyk takich jak uruchamianie urządzeń tylko przy pełnym załadunku, zakręcanie wody podczas mycia zębów czy ograniczanie korzystania z elektroniki.

Ekologiczne rozwiązania technologiczne

Rosnące oczekiwania wobec energooszczędności urządzeń domowych wpływają na kierunki rozwoju technologii. Przykładem są nowoczesne sprzęty AGD, w których stosuje się m.in. materiały o niższej emisji CO_2, funkcje automatycznego dozowania detergentów czy programy pozwalające na ograniczenie zużycia energii przy zachowaniu wysokiej efektywności. Takie urządzenia mogą wspierać codzienne wybory użytkowników, nie narzucając im rezygnacji z komfortu ani jakości.

Choć cena wciąż pozostaje istotnym kryterium – wskazuje na nią 19% ankietowanych jako na najważniejszy czynnik przy zakupie urządzenia – coraz więcej osób skłania się ku ocenie sprzętu w szerszej perspektywie. Aż 47% badanych twierdzi, że zdecydowałoby się na droższy model, jeśli oferowałby wyższą klasę efektywności energetycznej.

Nieoczywisty lider

Wbrew powszechnemu przekonaniu, że to młodsze pokolenia w największym stopniu troszczą się o środowisko, wyniki badania pokazują inny obraz. Tylko 57% osób w wieku do 24 lat deklaruje, że zwraca uwagę na klasę energetyczną sprzętów, podczas gdy w grupie wiekowej 55+ odsetek ten wynosi aż 92%. Podobne różnice dotyczą korzystania z programu „Eco" – używa go 76% starszych użytkowników i jedynie 57% młodych dorosłych.

Codzienne nawyki mają znaczenie

JW ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost liczby osób, które świadomie wybierają sprzęty domowe pod kątem ich efektywności energetycznej. Jak wynika z badania SW Research, ośmiu na dziesięciu badanych przyznaje, że zawsze sprawdza klasę energetyczną i zużycie wody przed dokonaniem zakupu.

Co więcej, 79procent respondentów stwierdza, że gdyby wcześniej mieli wiedzę o tym, jak bardzo odpowiedni sprzęt wpływa na wysokość rachunków, ich wcześniejsze decyzje zakupowe wyglądałyby inaczej. Dziś taka świadomość pozwala podejmować bardziej przemyślane wybory.

Kujawsko-Pomorskie pozbywa się azbestu

W województwie kujawsko-pomorskim usunięto 23 procent wyrobów zawierających azbest. Termin na zlikwidowanie pozostałych 67 procent minie z końcem 2032 roku. W osiągnięciu tego celu mają pomóc nowe dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Agnieszka Romanowicz

- Przez lata azbest był powszechnie stosowany w budownictwie. Dziś wiadomo, że jego włókna mają działanie rakotwórcze, dlatego wyroby zawierające azbest powinny być sukcesywnie i bezpiecznie usuwane z dachów, elewacji i innych elementów starszych obiektów - podkreśla Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Usuwanie azbestu w regionie - jak nam idzie?

W województwie kujawsko-pomorskim zinwentaryzowano około 610,5 tys. ton wyrobów azbestowych. Ok. 140,7 tys. ton zostało unieszkodliwionych, natomiast ok. 469,8 tys. ton jeszcze na to czeka. Oznacza to, że pozbyliśmy się dotąd około 23 proc. azbestu.

Są różnice pomiędzy powiatami. Duże ilości azbestu do likwidacji znajdują się nadal w powiatach inowrocławskim - ok. 38,1 tys. ton, włocławskim - ok. 36,8 tys. ton, świeckim - ok. 31,4 tys. ton i lipnowskim - ok. 28,8 tys. ton.

Prym w likwidacji azbestu wiedzie gmina Pruszcz w powiecie świeckim, na terenie której od 2005 r. funkcjonuje składowisko odpadów azbestowych. W latach 2013-2015 Pruszcz przeznaczył z gminnej kasy 122 tys. zł dla właścicieli nieruchomości, którzy chcą usunąć azbest. To były nagrody za działania proekologiczne. Dzięki nim gmina podpisała 106 wniosków na likwidację azbestu. Pruszcz nadal wspiera mieszkańców w tym celu. Do 15 lutego każdego roku mogą się oni ubiegać o dofinansowanie na demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów z azbestem.

FOT. GETTYIMAGES

Ok. 140,7 tys. ton azbestu w Kujawsko-Pomorskiem zostało unieszkodliwionych, ale ok. 469,8 tys. ton jeszcze na to czeka

- Istotne znaczenie ma zarówno sukcesywne usuwanie istniejących wyrobów, jak i rzetelna ewidencja materiałów zawierających azbest - podkreśla Marika Miechowicz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Nie tylko dachy i elewacje

Gdzie może się znajdować azbest? W falistych i płaskich płytach azbestowo-cementowych stosowanych na dachach, płytach elewacyjnych, elementach budynków gospodarczych i przemysłowych, rurach azbestowo-cementowych, niektórych przewodach i elementach instalacyjnych, izolacjach cieplnych, materiałach ogniochronnych, wybranych elementach instalacji grzewczych, wentylacyjnych i przemysłowych.

WFOŚiGW wyjaśnia, że aktualne informacje pozwalają lepiej określać potrzeby, planować działania i monitorować postępy w realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu. Wyznaczył on termin - 31 grudnia 2032 r. - na wyeliminowanie go ze środowiska.

Nowy nabór w pierwszym kwartale 2027 roku

Mają w tym pomóc dotacje z Funduszu. W latach 2011-2025 przeznaczył na nie ok. 55,1 mln zł, usunięto ponad 114 tys. ton azbestu.

- W pierwszym kwartale 2027 r. planowane jest uruchomienie kolejnego naboru wniosków. Przewidywany budżet wynosi 7, 673 mln zł, w tym 5 mln zł ze środków WFOŚiGW w Toruniu - informuje Fundusz.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA

0011596631

Gmina Dąbrowa Chełmińska - ochrona środowiska w skrócie

Gmina Dąbrowa Chełmińska jest jedyną gminą powiatu bydgoskiego położoną na prawym brzegu Wisły. Wyróżnia się bogactwem przyrody, licznymi terenami podmokłymi, lasami, łąkami oraz wysoką różnorodnością gatunków roślin i zwierząt. Na jej terenie znajdują się liczne formy ochrony przyrody, m.in. obszary Natura 2000, rezerwaty przyrody, Nadwiślański Park Krajobrazowy, 103 użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

Gospodarka odpadami

Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkanych realizuje firma Remondis S.A. na podstawie umowy obowiązującej w latach 2025-2026. Mieszkańcy segregują odpady w systemie workowym i pojemnikowym. Dzięki czemu uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła", czyli bezpośrednio na terenie nieruchomości. Odbiorem odpadów „u źródła" zostały objęte następujące frakcje odpadów:

WOREK ŻÓŁTY – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, makulatura,
WOREK ZIELONY – szkło,
WOREK NIEBIESKI – papier i tektura,
WOREK BRĄZOWY – bioodpady (ci, którzy zadeklarowali, że nie posiadają przydomowego kompostownika),
WOREK FIOLETOWY – odpady tekstyliów i odzieży (zmiana, która ma wejść od stycznia 2027 r.)

Przy ul. Bazowej 6 działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać m.in. odpady wielkogabarytowe, elektroodpady, baterie, opony, odpady budowlane, tekstylia oraz odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych.

Od 2025 r. obowiązuje zakaz wyrzucania tekstyliów i odzieży do odpadów zmieszanych. Mieszkańcy mogą przekazywać je do PSZOK lub do specjalnych pojemników przeznaczonych na odzież używaną.

PSZOK czynny jest w każdy wtorek od 15.00 do 18.00 i w każdą sobotę w godzinach od 7.00 do 13.00 z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy.

Do PSZOK mieszkańcy Gminy Dąbrowa Chełmińska mogą dostarczać w ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi następujące rodzaje odpadów:

- papier i tektura, opakowania z papieru i tektury,
- tworzywa sztuczne,
- opakowania wielomateriałowe,
- szkło,
- metale,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte opony,
- żarówki, świetlówki,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Do PSZOK nie są przyjmowane odpady budowlane i rozbiórkowe zawierające azbest, papę, smołę oraz nie przyjmuje się zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów wytworzonych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny dostarczony do PSZOK nie może być zdekompletowany. Do PSZOK nie są przyjmowane szyby samochodowe i części samochodowe.

Wyniki recyklingu

Gmina osiągnęła wymagane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
47,16% w 2024 r. (wymagane 45%),
61,35% w 2025 r. (wymagane 55%).

Dotacje ekologiczne

Usuwanie azbestu

Gmina realizuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2011-2032. W latach 2023-2025 udzielono łącznie 30 dotacji, dzięki którym usunięto ponad 90 Mg wyrobów azbestowych.

Rok	Ilość udzielonych dotacji na usunięcie wyrobów zawierających azbest pochodzących z wymiany pokryć dachowych pochodzących z budynków mieszkalnych, gospodarczych i inwentarskich.	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest [Mg]	Kwota przyznanego dofinansowania [zł]
2025	8	17,660	22.243,40
2024	14	48,160	31.498,60
2023	8	24,620	18.709,60

Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie do 50% kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, maksymalnie 4 tys. zł. W latach 2023-2025 przyznano 41 dotacji o łącznej wartości ponad 126 tys. zł.

Rok	Ilość udzielonych dotacji	Kwota przyznanego dofinansowania [zł]
2025	11	38.108,98
2024	19	66.573,31
2023	11	21.790,00

Inwestycje w Gminie poprawiające jakość środowiska:

Najważniejsze działania realizowane przez gminę:

- budowa ścieżki rowerowej Dąbrowa Chełmińska - Bolumin o długości 2,2499 km, Wartość projektu: 3 822 575,82 zł. Realizacja tak dużego zadania nie byłaby możliwa bez zewnętrznego wsparcia. Samorząd pozyskał na ten cel wysokie, bo sięgające aż 85% dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu 3. Fundusze Europejskie na zrównoważony transport miejski, Działania 3.1. Rozwój i usprawnienie mobilności miejskiej i podmiejskiej bydOF-IP Celu szczegółowego 2 (VIII.) wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

- budowa nowej stacji uzdatniania wody w Nowym Dworze. Zadanie współfinansowane jest ze środków pochodzących z budżetu państwa – dotacji z programu ochrony ludności i obrony cywilnej w roku 2026 dla jednostek samorządu terytorialnego, koszt 4 784 700,00 zł

- W grudniu 2025 r. Gmina Dąbrowa Chełmińska zakupiła 3 czujniki jakości powietrza (Syngeos Air Pro), które zostały zainstalowane na budynkach szkół w Dąbrowie Chełmińskiej, Ostromecku i Czarżu. Wyniki pomiarów dostępne są na bieżąco dla każdego mieszkańca w aplikacji Syngeos. Dzięki temu możemy monitorować parametry PM1, PM2.5, PM10, temperaturę, ciśnienie i wilgotność w czasie rzeczywistym.
- instalacja paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.

Program „Czyste Powietrze"

W gminie działa punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze", w którym mieszkańcy mogą bezpłatnie uzyskać pomoc przy składaniu wniosków o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków. Najbliższe spotkanie z Ekspertem odbędzie się 4 Listopada 2026 r. (środa) o godzinie 17:00 w Sali OSP w Dąbrowie Chełmińskiej.

eprasa.pl 923cd8b555

Gmina buduje na pokolenia. Ważny jest dobry projekt

Szkoła, przedszkole czy urząd służą mieszkańcom przez dziesięciolecia. - Dlatego o wartości gminnej inwestycji powinien decydować także koszt jej utrzymania – podkreślają eksperci. Odpowiedzią na to jest budownictwo pasywne i energooszczędne.

FOT. GETTYIMAGES

Eksperci podkreślają, że nawet najlepsze okna nie spełnią swojej roli bez fachowego montażu.

Agnieszka Romanowicz

Budownictwo pasywne i energooszczędne to sposób na ograniczenie zużycia energii, poprawę komfortu użytkowników i odpowiedzialne gospodarowanie publicznymi pieniędzmi.

Standard przyszłości - do tego dążymy

Zgodnie z nowelizacją unijnej dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków, od 1 stycznia 2028 r. standard bezemisyjny ma obejmować nowe budynki będące własnością instytucji publicznych, a od 1 stycznia 2030 r. wszystkie nowe budynki.

Dyrektywa mówi o budynkach bezemisyjnych, co nie oznacza braku zużycia energii ani obowiązku samowystarczalności energetycznej. Chodzi o bardzo wysoką efektywność energetyczną, brak emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych oraz zerowe lub bardzo niskie emisje gazów cieplarnianych.

- Podstawą jest spójny projekt całego obiektu: dobrze izolowane przegrody, ograniczenie mostków cieplnych, szczelna powłoka budynku, odpowiednia stolarka oraz wentylacja z odzyskiem ciepła – wylicza Michał Michałowicz, certyfikowany mistrz budownictwa pasywnego i energooszczędnego. - Równie ważne są ochrona przed letnim przegrzewaniem i dopasowanie instalacji do rzeczywistych potrzeb.

Przede wszystkim oszczędności

Najpierw należy ograniczyć straty energii, a następnie dobrać sposób jej dostarczania.

- Sama instalacja fotowoltaiczna nie zastąpi jakości przegród i wykonania – wyjaśnia specjalista. - Szczególnej uwagi wymagają połączenia okien i drzwi z budynkiem. Nawet bardzo dobre parametry stolarki nie wystarczą, jeśli jej montaż spowoduje straty ciepła i nieszczelności.

Dla gminy oznacza to potrzebę jasnego zapisania oczekiwanych parametrów i sposobu ich sprawdzenia już w dokumentacji inwestycji.

- Warto przewidzieć kontrolę robót zanikających, czyli tych, których efekty po wykonaniu kolejnych etapów stają się niewidoczne lub do których dostęp jest mocno ograniczony.

Istotne są też próba szczelności powietrznej oraz regulacja i odbiór wentylacji – radzi Michałowicz. – Przy porównywaniu rozwiązań należy uwzględniać koszty energii, serwisu i wymiany urządzeń w całym okresie użytkowania.

Po oddaniu obiektu potrzebne są również monitoring zużycia energii i przeszkolenie obsługi.

Niezbędna jest kompleksowa modernizacja

Podobnego podejścia wymagają istniejące szkoły, świetlice i budynki komunalne.

- Modernizację warto poprzedzić oceną stanu technicznego i audytem energetycznym, a poszczególne prace połączyć w przemyślany plan. Dobrze przygotowana inwestycja może przynieść trwałe oszczędności i lepsze warunki dla mieszkańców – rekomendują eksperci.

REKLAMA

0011594646

Wygenerowne przez AI

BUDUJ MĄDRZE

dla mieszkańców, dla gminy, dla przyszłości.

NIŻSZE KOSZTY UTRZYMANIA

Mniejsze wydatki na energię i eksploatację budynków gminnych.

WYŻSZY KOMFORT

Lepsze warunki w szkołach, urzędach, przedszkolach i obiektach publicznych.

MNIEJSZA EMISJA CO

Lepszy bilans energetyczny i wsparcie celów klimatycznych samorządu.

TRWAŁOŚĆ I JAKOŚĆ

Nowoczesne, solidne rozwiązania dla inwestycji publicznych na lata

Energooszczędne i pasywne budownictwo publiczne to niższe koszty eksploatacji, wyższy komfort użytkowników i realna troska o środowisko.

Zapraszamy samorządy i gminy do współpracy z Nami!

Budujemy zespoły projektowo-wykonawcze

Weryfikujemy projekty

Prowadzimy nadzór nad inwestycjami

BUD SYSTEM

tel. +48 503 440 251

Passive House Institute Darmstadt

Szkoły • przedszkola • urzędy • obiekty komunalne

RAZEM TWORZYMY NOWOCZESNE, OSZCZĘDNE I ZRÓWNOWAŻONE GMINY.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011589067

HOLCIM

BUDUJMY RAZEM!

Beton architektoniczny ARTEVIA™ Kolor na fasadzie Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

REKLAMA 0011598301

Beretta

POMPY CIEPŁA | KOTŁY GAZOWE | KLIMATYZACJA

Zeskanuj kod QR i zapoznaj się z ofertą

www.beretta.pl

Autoryzowany Dystrybutor

PHU GRUPA RENOVA

ul. Mazowiecka 35–41, Toruń
tel. 797 642 682

eprasa.pl 923cd8b555

System kaucyjny uderzy po kieszeni mieszkańców. Samorządy już biją na alarm, bo problem nie kończy się na zbiórce

Maciej Badowski

FOT. 123RF

Odpady energetyczne wywożone są z naszego kraju, a uzyskana z nich energia służy mieszkańcom innych państw. Tymczasem w Polsce wciąż brakuje decyzji dotyczących instalacji, które mogłyby je zagospodarować

W pierwszym rok funkcjonowania powszechnego systemu kaucyjnego do punktów zbiórki wróciło ponad 5 mld butelek i puszek objętych kaucją. W całym kraju działa już ponad 65,5 tys. punktów zwrotu, z czego 23,5 tys. wyposażonych jest w automaty kaucyjne.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska ocenia, że system znacząco zwiększył poziom zbiórki opakowań po napojach oraz przybliżył Polskę do realizacji unijnych celów związanych z recyklingiem. Jednocześnie resort pracuje nad kolejnymi zmianami, które mają m.in. wydłużyć ważność bonów wydawanych przez automaty kaucyjne oraz rozszerzyć system o kolejne rodzaje opakowań. Także część samorządowców przyznaje, że efekty działania systemu są widoczne.

– Widzimy pewne pozytywne skutki. Jest trochę mniej opakowań porzuconych w parkach, rowach czy nad rzekami. To z pewnością zaleta tego rozwiązania – mówi Grzegorz Cichy, burmistrz Proszowic i prezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich, ale jednocześnie podkreśla, że bilans zmian nie jest jednoznaczny.

– Pojawiło się również zjawisko wybierania butelek z ulicznych i parkowych koszy. Zdarza się, że przy okazji śmieci są rozrzucane wokół pojemników, co nie wygląda dobrze i budzi niezadowolenie mieszkańców – dodaje.

Zniknęły najbardziej wartościowe odpady

Najwięcej obaw samorządowców budzi jednak nie kwestia samej zbiórki, lecz wpływ systemu kaucyjnego na finanse gospodarki odpadami. Przez lata firmy odbierające i przetwarzające odpady mogły częściowo finansować swoją działalność dzięki sprzedaży najcenniejszych surowców wtórnych. Dotyczyło to przede wszystkim butelek PET, puszek aluminiowych oraz części opakowań szklanych. Po uruchomieniu systemu kaucyjnego znacząca część tych materiałów trafiła jednak poza system komunalny.

– Firmy bardzo często ujmowały w swoich kalkulacjach dochody ze sprzedaży tych surowców. Dziś około 15-20 proc. tego strumienia zniknęło. Obawiamy się, że kolejne przetargi na odbiór i zagospodarowanie odpadów będą znacznie droższe – mówi Cichy.

Podobne sygnały płyną z Miejskiej Górki. – Z informacji przekazywanych przez zarządzających naszym związkiem międzygminnym i spółką zajmującą się zagospodarowaniem odpadów wynika, że finansowo odczuli utratę tego energetycznego towaru, który został objęty systemem kaucyjnym. Jakiś wpływ na kondycję tych podmiotów z pewnością to ma – mówi nam burmistrz Karol Skrzypczak.

Zdaniem Karola Wójcika z Izby Branży Komunalnej takie skutki były przewidywane jeszcze przed uruchomieniem nowego systemu. – Ostrzegaliśmy, że może to prowadzić do wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami. Dziś widzimy, że te obawy się materializują. Instalacje przetwarzające odpady utraciły część przychodów ze sprzedaży najbardziej wartościowych frakcji, a ta luka finansowa jest później przenoszona na mieszkańców – mówi.

Jak szacuje Izba Branży Komunalnej, sam wpływ systemu kaucyjnego może odpowiadać nawet za około 10 proc. wzrostu kosztów gospodarowania odpadami.

Samorządy spodziewają się podwyżek

W ocenie części samorządowców mieszkańcy mogą odczuć skutki zmian już przy kolejnych aktualizacjach opłat za odbiór odpadów.

– Spodziewałbym się około 20-procentowego wzrostu stawek. Mamy sytuację, w której mieszkańców jest coraz mniej, natomiast ilość odpadów stale rośnie. Firmy przedstawiają coraz wyższe oferty, a koszty funkcjonowania systemu nieustannie się zwiększają – prognozuje Grzegorz Cichy.

Jak podkreślają przedstawiciele samorządów, problem nie sprowadza się wyłącznie do systemu kaucyjnego. Wpływ mają również rosnące koszty energii, transportu i pracy, a także zmieniające się nawyki konsumentów. Coraz większym wyzwaniem stają się opakowania związane z handlem internetowym.

– Zakupy online powodują gwałtowny wzrost ilości kartonów, folii, wypełniaczy czy innych materiałów opakowaniowych. To problem widoczny praktycznie w całym kraju – wskazuje Cichy.

Wiele gmin już dziś dopłaca do systemu z własnych budżetów. Samorządowcy podkreślają jednak, że nie jest to rozwiązanie, które można utrzymywać w nieskończoność.

– System powinien się bilansować. Jeżeli koszty będą nadal rosły, część samorządów nie będzie miała innego wyjścia niż podniesienie opłat – podkreśla prezes Unii Miasteczek Polskich.

Bez ROP koszty nadal będą trafiać do mieszkańców

Zdaniem samorządowców i branży odpadowej kluczowe znaczenie dla stabilizacji systemu będzie miało wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, czyli tzw. ROP. To rozwiązanie od lat funkcjonujące w wielu krajach Europy zakłada, że większą część kosztów związanych z zagospodarowaniem opakowań ponoszą firmy wprowadzające produkty na rynek.

– Wójt, burmistrz czy prezydent miasta nie ma wpływu na to, jakie produkty kupuje mieszkaniec i ile opakowań trafia do obiegu. Dlatego producenci powinni w większym stopniu uczestniczyć w finansowaniu systemu – uważa Cichy.

Podobne stanowisko prezentuje Stanisław Jastrzębski, wójt gminy Długosiodło, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, który podkreśla, że „ktoś wprowadza te opakowania na rynek i na nich zarabia". – To właśnie producenci powinni przejąć największą część kosztów związanych z ich recyklingiem i zagospodarowaniem – mówi.

Minister klimatu i środowiska Paulina Hennig-Kloska przekonuje, że odpowiednie przepisy są już przygotowane.

– Projekt ustawy o rozszerzonej odpowiedzialności producenta został przekazany do dalszych prac. Producent będzie płacił za odpady już na etapie wprowadzania produktu na rynek, a nie samorząd przy końcu procesu. To rozwiązanie problemów, które dziś sygnalizują gminy – tłumaczyła minister podczas konferencji podsumowującej pierwszy rok działania systemu kaucyjnego.

Jej zdaniem regulacje powinny zostać wdrożone możliwie szybko, ponieważ pozwolą ograniczyć ryzyko przerzucania kolejnych kosztów na mieszkańców.

Problem nie kończy się na zbiórce odpadów

Choć debata publiczna wokół gospodarki odpadami koncentruje się obecnie na systemie kaucyjnym, samorządowcy zwracają uwagę, że najważniejsze wyzwania zaczynają się dopiero po zebraniu odpadów. Jednym z nich pozostaje zagospodarowanie frakcji wysokoenergetycznych, które nie nadają się do klasycznego recyklingu. Zdaniem Jastrzębskiego, Polska wciąż nie wykorzystuje w pełni potencjału takich odpadów.

– Mam informacje, że część odpadów energetycznych jest wywożona za granicę i tam spalana. Dzięki temu mieszkańcy innych państw korzystają z energii elektrycznej czy ciepła powstających z ich przetwarzania. Tymczasem w Polsce nadal brakuje odpowiednich instalacji – mówi.

Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP uważa, że wokół nowoczesnych instalacji termicznego przekształcania odpadów narosło wiele mitów.

– Dzisiejsze spalarnie są wyposażone w bardzo zaawansowane systemy filtracji. Jednocześnie odzyskana energia mogłaby służyć naszym mieszkańcom. To temat, o którym trzeba rozmawiać w sposób oparty na faktach, a nie na emocjach – podkreśla.

Jego zdaniem niezbędna jest również edukacja społeczna oraz stworzenie mechanizmów, które pozwolą mieszkańcom odczuć korzyści wynikające z funkcjonowania takich instalacji.

Czy system kaucyjny poszedł za daleko?

Nie brakuje głosów, że debata o gospodarce odpadami zbyt mocno skupia się na samym systemie kaucyjnym, a za mało uwagi poświęca modernizacji istniejącej infrastruktury. Karol Wójcik zwraca uwagę, że obecny system komunalny rozwijany jest od kilkunastu lat i osiąga coraz lepsze wyniki.

– System kaucyjny miał większe uzasadnienie 20-30 lat temu, kiedy brakowało nowoczesnych instalacji zdolnych skutecznie odzyskiwać surowce z odpadów. Dziś sytuacja wygląda zupełnie inaczej – mówi.

Jego zdaniem dalsza poprawa poziomów recyklingu mogłaby następować poprzez inwestycje w sortownie i instalacje przetwarzania odpadów.

– Gdyby większe środki przeznaczyć na rozwój instalacji do przetwarzania odpadów oraz nowoczesnych linii do sortowania i doczyszczania selektywnie zbieranych frakcji, moglibyśmy osiągnąć bardzo duży postęp technologiczny – ocenia.

Przedstawiciel branży komunalnej sceptycznie podchodzi również do pomysłów dalszego rozszerzania systemu kaucyjnego.

– Mam wrażenie, że często przedstawia się obraz kraju zalanego butelkami PET czy innymi opakowaniami. Tymczasem ani przed wprowadzeniem systemu kaucyjnego, ani dziś nie obserwowaliśmy takiej skali zjawiska – mówi.

Wójcik szczególnie krytycznie odnosi się do pomysłów obejmowania systemem kolejnych opakowań po napojach alkoholowych.

– Ja naprawdę zadaję pytanie, czy my w XXI wieku chcemy oprzeć system zbiórki i segregacji odpadów na kloszardach, którzy będą zbierać małpki i nosić je do sklepu? – pyta.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011598506

WORKI BIG BAG

KONTENERY NA ODPADY BUDOWLANE I POREMONTOWE

SPRZEDAŻ KOMPOSTU

ODBIÓR ODPADÓW KOMUNALNYCH

ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW

USŁUGI OCZYSZCZANIA

CO MOŻEMY DLA CIEBIE ZROBIĆ?

www.remondis.bydgoszcz.pl

REMONDIS®
WORKING FOR THE FUTURE

REKLAMA 0011599128

SKR
KOMPLEKSOWA GOSPODARKA ODPADAMI

KIM JEST SKR SP. Z O.O.?

WWW.SKREC.PL

To nowoczesna, lokalna firma z siedzibą w Chełmży. Ich nadrzędnym celem jest **dążenie do czystości naszej planety** poprzez mądrą i odpowiedzialną gospodarkę odpadami. SKR działa sprawnie, ekologicznie i zawsze na czas, dysponując **własną, nowoczesną flotą transportową.**

CZYM DOKŁADNIE SIĘ ZAJMUJĄ?

SKR Sp. z o.o. to kompleksowe wsparcie w segmencie zarządzania odpadami.
W ich ofercie znajdziecie:

- **Odbiór odpadów poremontowych** – idealne rozwiązanie, gdy planujesz metamorfozę domu lub biura lub innej inwestycji.
- **Skup i odbiór surowców** – profesjonalne zarządzanie surowcami wtórnymi: makulaturą oraz tworzywami sztucznymi.
- **Przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych** – dawanie drugiego życia przedmiotom o dużych gabarytach.
- **Recykling tekstyliów** – odpowiedzialne podejście do materiałów tekstylnych.

Wybierając SKR Sp. z o.o., wybierasz czystszą przyszłość dla naszego regionu i wspierasz rozwój lokalnego sportu!

eprasa.pl 923cd8b555

Zużywamy około 3 900 litrów wody dziennie! Z tego ok. 92 litry na własny użytek, reszta konieczna jest m.in. do produkcji żywności

red.

FOT. 123RF

Woda należy do najważniejszych zasobów naturalnych na Ziemi. Pozwala na utrzymanie równowagi środowiska, ale przede wszystkim jest niezbędna dla naszego życia i zdrowia.

I chociaż pokrywa ponad 70 proc. naszej planety, to zaledwie 2,5 proc. stanowi woda słodka, a tylko 0,6 proc. jej zasobów to wody słodkie będące źródłem wody pitnej . Dlatego powinniśmy ją traktować z należytym szacunkiem i w miarę możliwości jak najwięcej oszczędzić.

3900 litrów dziennie na każdego z nas

Każdego dnia woda jest wykorzystywana w niemal wszystkich obszarach naszego życia. Korzystamy z niej zarówno w domu – m.in. do przygotowywania żywności, prania, sprzątania, higieny osobistej, mycia samochodu, podlewania kwiatów, ale również w działalności przemysłowej i rolnictwie.

Jak wyjaśnia Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w kontekście zużywania wody stosuje się pojęcie tzw. śladu wodnego, który powstaje po zsumowaniu dwóch czynników – bezpośredniego zużycia wody oraz tzw. wirtualnego zużycia, czyli wody, która jest konieczna do produkcji żywności i innych dóbr konsumpcyjnych. - Chociaż bezpośrednie zużycie w przeliczeniu na jednego Polaka wynosi dziennie zaledwie 92 litry, to wirtualne zużycie oznacza dodatkowo ponad 3800 litrów. Łącznie to około 3900 litrów dziennie - wskazuje MKiŚ.

Jak zatrzymać wodę, czyli konieczna retencja

Jednym z najważniejszych aspektów ochrony zasobów wody jest jej retencja.

Jak wyjaśnia na swojej stronie internetowej Ministerstwo Klimatu i Środowiska, to gromadzenie zasobów wodnych i ich długotrwałe przechowywanie w celu jej odpowiedniego gospodarowania i oszczędności. - To jedno z najważniejszych działań związanych z ochroną wody pitnej - informuje resort klimatu.

Retencja może przybierać różne formy, wśród których do najpopularniejszych zaliczamy:

- Retencję przydomową – polegającą przede wszystkim na magazynowaniu wody opadowej w specjalnych pojemnikach lub oczkach wodnych. W naszym kraju nie została odpowiednio rozwinięta tradycja zbierania tzw. deszczówki, w związku z czym większość opadów trafia np. do kanalizacji bytowo-gospodarczej czy rowów odwadniających. Tymczasem, wystarczy podjęcie prostych kroków, aby wydatnie przyczynić się do ochrony wody. Do tej formy retencji wodnej zachęcał również program „Moja Woda", który zakładał dofinansowanie wynoszące nawet 5 tys. zł na wybudowanie przydomowych instalacji, umożliwiających zatrzymanie tzw. deszczówki. Założeniem programu było m.in. zapobieganie skutkom suszy, poprzez zagospodarowanie wód opadowych oraz roztopowych np. do podlewania ogrodów.
- Retencję zbiornikową – czyli magazynowanie wody w naturalnych (np. jeziora) lub sztucznych zbiornikach. Stanowią one swoiste „zabezpieczenie" na okres suszy, minimalizują również ryzyko występowania powodzi na określonym terenie. Największe zbiorniki są odpowiednio projektowane, aby stanowić wsparcie zarówno dla rzek oraz dla rolnictwa w okresie mniejszych opadów.
- Retencję korytową – której zadaniem jest zatrzymywanie wody w rowach melioracyjnych, ciekach wodnych i kanałach. W przypadku zapotrzebowania okolicznego rolnictwa, np. w okresie suszy, dzięki specjalnym urządzeniom pozwala na nawodnienie pól, co w dużej mierze chroni plony przez zniszczeniem. Tym samym minimalizowane są m.in. koszty wynikające ze skutków suszy.

Chociaż bezpośrednie zużycie w przeliczeniu na jednego Polaka wynosi dziennie zaledwie 92 litry, to wirtualne zużycie oznacza dodatkowo ponad 3800 litrów. Łącznie to około 3900 litrów dziennie

Oszczędzazacznijmy od siebie. To takie proste!

Jak możemy oszczędzać wodę na własną rękę?

Podajemy kilka prostych sposobów (wyliczenia pochodzą ze strony lepiej.tauron.pl)

- Bierz szybki prysznic zamiast kąpieli: przyjmując, że masz standardową wannę o długości 160–170 cm, podczas jednorazowej kąpieli zużywasz nawet 170 litrów wody! Tymczasem 4-minutowy prysznic wymaga jedynie... 40 litrów. Pozwoli to zaoszczędzić 47 450 litrów rocznie, czyli około 470 złotych;
- Zakręcaj kurek podczas mycia zębów: przyjmijmy, że szczotkujesz zęby przepisowe 2 minuty (rano i wieczorem) przy odkręconym kranie, w ten sposób marnujesz 16 litrów czystej wody;
- Naprawiaj wadliwe instalacje : cieknący kran to około 200 mililitrów wody na godzinę i ponad 1700 litrów straconej wody rocznie. Cieknąca spłuczka to nawet 9 litrów wody na godzinę, a zatem 78 900 litrów uciekającej wody na rok;
- Używaj odpowiednich baterii, perlatora i słuchawek prysznicowych z ogranicznikiem przepływu: wybierz jednouchwytowe, termostatyczne lub automatyczne baterie kuchenne i łazienkowe. Dzięki nim możesz zaoszczędzić nawet do 40 proc. wody. Warto zamontować perlator - małą nakładkę w kształcie sitka, której zadaniem jest napowietrzanie strumienia wody. Dzięki temu masz wrażenie, że z kranu płynie więcej wody niż w rzeczywistości;
- Używaj regulowanej spłuczki: zamień tradycyjną spłuczkę kompaktową (jedno spłukiwanie = 9 litrów wody) na model z podwójnym systemem spłukiwania (jedno spłukiwanie = 3 lub 6 litrów);
- Zainwestuj w zmywarkę: podczas ręcznego zmywania zużywasz nawet 30 proc. więcej wody; aWypełniaj zmywarkę i pralkę do końca: uruchamiaj je tylko wtedy, gdy są pełne. Zmniejszysz częstotliwość prania i zmywania, oszczędzisz więcej wody, prądu i pieniędzy;
- Używaj programów eko: długie cykle (oznaczane najczęściej skrótem EKO lub symbolem listka) zużywają mniej wody i prądu niż cykle standardowe, dla których priorytetem jest szybki efekt. Pralka ustawiona na tryb EKO zużyje nawet 9 litrów wody mniej.
- W miarę możliwości ponownie użyj brudnej wody. Np. złapaną do naczynia wodę z mycia rąk, naczyń czy ręcznego prania możesz ponownie wykorzystać np. do spłukiwania w toalecie;
- Łap deszczówkę: możesz ją wykorzystać do prac ogrodniczych lub do podlewania roślin domowych;
- Nie marnuj wody w ogrodzie: trawnik i rośliny ogrodowe najlepiej podlewać wcześnie rano, gdyż popołudniowe słońce wzmaga parowanie wody i może prowadzić do oparzeń liści. Dodatkowo ziemię dookoła roślin przysyp ściółką, która zatrzyma wilgoć w ziemi, a przy tym powstrzyma atak upartych chwastów;
- Stosuj w codziennym życiu zasadę zrównoważonej konsumpcji – na przykład ogranicz zakupy artykułów spożywczych, gdy ich nie potrzebujesz. Należy pamiętać, że produkcja żywności generuje zużycie wielu litrów wody. Np. do wyprodukowania kilograma wołowiny potrzebne jest aż 15 tys. litrów wody. O wiele mniej wody zużywa się do produkcji warzyw, owoców i pieczywa;
- Nie myj słoików lub plastikowych pojemników przed ich wyrzuceniem;
- Samochód wypucuj w myjni, która przetwarza wodę, zamiast myć auto w domu za pomocą węża.

Przemysł też musi zrobić oszczędności

Każdego dnia również przemysł w codziennym funkcjonowaniu wykorzystuje tysiące litrów wody.

Dla przykładu produkcja:

- bochenka chleba odpowiada za zużycie 1,6 tys. litrów wody,
- 1 kg wołowiny – 15 tys. litrów, l książki (500 stron) – 1,3 tys. litrów, l1 kg czekolady – 17 tys. litów. Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań w zakładach produkcyjnych, aby minimalizować ślad wodny, ale też ważna jest przemyślana konsumpcja.

Jakie działania mogą wprowadzić poszczególne firmy?

Są to in.in.:

- Restrukturyzacja wyposażenia fabryki (m.in. maszyn) lub ich wymiana na bardziej efektywne modele, pozwalające na oszczędność wody.
- Modernizacja sieci kanalizacyjnej w zakładzie, które wyeliminuje niekontrolowany ubytek wody (np. poprzez przecieki).
- Budowa przyzakładowych zbiorników, pozwalających na gromadzenie, a następnie wykorzystanie wody pochodzącej z opadów atmosferycznych.
- Wybudowanie przyzakładowych stacji uzdatniania wody – dzięki czemu możliwe stanie się ponowne wykorzystanie jej zasobów i ograniczenie ogólnego zużycia.

To tylko nieliczne przykłady mogące służyć ochronie zasobów wody w zakładach przemysłowych. Ich wprowadzanie w życie pozwala również na sporą oszczędność pieniędzy.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA

0011602830

POMPY CIEPŁA • KLIMATYZCJA
• SERWIS • SPRZEDAŻ • HURT
MONTAŻ • OPIEKA POSPRZEDAŻOWA
WE WSZYSTKIE DNI TYGODNIA

MIRTOR
KLIMATYZACJA

ul. Szosa Bydgoska 60A,
87-100 Toruń
56 661 99 00 508 338 991
mirtor@mirtor.com.pl
www.mirtor.com.pl

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR I SERWIS:

FUJITSU Panasonic GROUPE ATLANTIC Haier KAISAI MITSUBISHI ELECTRIC

REKLAMA

0011599944

GMINA
BIAŁE BŁOTA

Ekologiczna Gmina Białe Błota – wspólnie dbamy o środowisko

Czyste powietrze, zadbane otoczenie i odpowiedzialne gospodarowanie odpadami – Gmina Białe Błota konsekwentnie realizuje działania na rzecz ochrony środowiska. Wiele z nich przynosi wymierne efekty, a mieszkańcy mogą aktywnie włączyć się w troskę o przyszłość swoich miejscowości.

Czyste powietrze pod kontrolą

Jakość powietrza na terenie gminy monitorowana jest od 2019 roku. Czujniki zamontowane na budynku Urzędu Gminy oraz w sołectwach Ciele i Łochowo mierzą stężenie pyłów zawieszonych PM1, PM2,5 i PM10, a także wilgotność i ciśnienie. Dzięki temu mieszkańcy mogą na bieżąco sprawdzać stan powietrza i lepiej planować codzienne aktywności. Aktualne wyniki pomiarów dostępne są na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Wsparcie w wymianie ogrzewania

Jednym z ważnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza jest wspieranie mieszkańców w wymianie nieefektywnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne rozwiązania. Gmina prowadzi Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze", w którym można uzyskać pomoc w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność. Dodatkowym wsparciem jest gminny program wymiany ogrzewania na proekologiczne. W 2026 roku mieszkańcy mogą uzyskać dotację w wysokości do 7000 zł, nieprzekraczającą 50 proc. kosztów kwalifikowanych. To konkretna pomoc w podejmowaniu inwestycji, które służą zarówno domowym budżetom, jak i środowisku.

Razem przeciw dzikim wysypiskom

Czysta gmina to efekt wspólnej pracy samorządu i mieszkańców. Dlatego Gmina Białe Błota wspiera organizowane przez sołectwa akcje sprzątania, zapewniając kontenery na odpady, a także ich odbiór i zagospodarowanie. Równie ważna jest szybka reakcja na przypadki nielegalnego porzucania śmieci. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców możliwe jest sprawniejsze podejmowanie działań i wspólne dbanie o estetykę oraz bezpieczeństwo najbliższego otoczenia.

Bezpieczne usuwanie azbestu

Istotnym elementem działań proekologicznych jest również usuwanie wyrobów zawierających azbest. Gmina od 2005 r. wspiera mieszkańców w ich transporcie i unieszkodliwianiu, dodatkowo korzystając z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Prawidłowe usuwanie azbestu ma znaczenie nie tylko dla ochrony środowiska, lecz także dla zdrowia mieszkańców. Właściwe postępowanie z materiałami zawierającymi tę niebezpieczną substancję pozwala ograniczać ryzyko związane z uwalnianiem szkodliwych włókien.

Małe działania, wspólny efekt

Dbałość o środowisko to proces, który wymaga systematyczności i współpracy. Monitoring jakości powietrza, wsparcie w wymianie ogrzewania, akcje wymiany odpadów na sadzonki, sprzątanie terenów gminy oraz bezpieczne usuwanie azbestu składają się na działania, które mają realne znaczenie dla jakości życia mieszkańców. Ekologiczna Gmina Białe Błota to wspólna odpowiedzialność i wspólne korzyści.

„Budowa instalacji fotowoltaicznej do mocy 500 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą" w zakresie budowy urządzeń elektrowni fotowoltaicznych (m.in. modułów fotowoltaicznych, inwerterów, kablowych linii nN, linii komunikacyjnych) o mocy zainstalowanej do 500 kW.

Inwestycja zlokalizowana jest w miejscowości Ciele, gmina Białe Błota.

W ramach zadania inwestycyjnego powstała instalacja fotowoltaiczna o mocy zainstalowanej 500 kW i 400 kW przyłączeniowej posadowiona na konstrukcji wsporczej na gruncie. Instalacja to 908 szt. paneli fotowoltaicznych o mocy 550 WP każdy oraz 4 falowniki o mocy 125 kW o powierzchni zabudowy pod panelami blisko 2000 m².

Roboty budowlane rozpoczęto w marcu 2025 r., a w listopadzie 2025 r. powstała instalacja została przyłączona do infrastruktury Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych i zasila SUW. Energia pozyskana z instalacji PV obecnie podlega wyłącznie autokonsumpcji. Tylko w roku 2026 do miesiąca sierpnia pozyskano blisko 150 MWh. W związku z brakiem możliwości przesyłu pozyskanej energii do infrastruktury zewnętrznej pozyskanie energii jest ograniczone do potrzeb własnych. W celu lepszego zagospodarowania pozyskanej energii trwają prace nad przyłączeniem magazynów energii umożliwiających magazynowanie energii wyprodukowanej przez istniejącą instalację fotowoltaiczną. Zmagazynowana nadwyżka wyprodukowanej energii pozwoli na zasilanie obiektu SUW w Cielu w godzinach nocnych oraz zabezpieczy dostawy energii w przypadkach kryzysowych i braku dostaw energii od OSD.

Docelowo można uzyskać średnioroczną oszczędność energii:

końcowej 516,25 MWh/rok średnioroczna oszczędność energii pierwotnej 1 548,74 MWh/rok szacowana wielkość redukcji emisji CO2 365,5 ton/rok Teren, na którym znajdują się panele fotowoltaiczne, posiada monitoring CCTV IP, w skład którego wchodzą urządzenie rejestrujące i zarządzające systemem CCTV zlokalizowane w budynku oraz stacjonarne kamery termowizyjne umieszczone na słupach.

eprasa.pl 923cd8b555

Smog wciąż straszy. Jakość powietrza jest u nas zła nawet przez 8 miesięcy w roku! Trzeba monitorować na bieżąco

red., PAP

Smog ma szkodliwy wpływ na nasz układ sercowo-naczyniowy i oddechowy, wiąże się z chorobami takimi jak stwardnienie rozsiane, choroba Alzheimera czy Parkinsona i przyczynia do skrócenia życia.

Za skutki zdrowotne odpowiada w szczególności zanieczyszczenie PM2,5 – cząstkom o tej wielkości tylko w roku 2015 przypisuje się około 4,2 mln zgonów!

Trzeba mieć smog na oku, monitorować na bieżąco

Eksperci nie mają złudzeń: do pogorszenia stanu zdrowia wystarczy nawet krótka ekspozycja na zanieczyszczone powietrze. Gorzej, jeśli ekspozycja powtarza się – wtedy może na trwałe zmienić sposób funkcjonowania organizmu i wpłynąć na rozwój różnych schorzeń. Niektóre są dyskretne lub ujawniają się w późniejszym wieku.

Badania naukowe potwierdzają związek pomiędzy ekspozycją dzieci na zanieczyszczenie powietrza a ich rozwojem, zdrowiem oraz funkcjonowaniem w szkole i poza nią. Analizy ekspertów z Centrum Modelowania Meteorologicznego IMGW-PIB i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego wskazują na istotne powiązanie pomiędzy poziomem zanieczyszczeń danego dnia, a wzrostem liczby hospitalizacji dorosłych pacjentów z chorobami płuc w Polsce.

Jaka jest jakość powietrza w okolicy danej szkoły czy przedszkola w całym kraju w czasie rzeczywistym, można sprawdzić wchodząc na stronę Edukacyjnej Sieci Antysmogowej esa.nask.pl.

„Świadomość problemu to początek zmiany. Dlatego staramy się, aby w szkołach i przedszkolach biorących udział w projekcie ESA, instalowane były mierniki pyłów zawieszonych, które stale monitorują poziom zanieczyszczenia powietrza" - informowano na stronie internetowej tego projektu.

Na stronie ESA, oprócz bieżących wskazań, dostępne są również archiwalne dane z pomiarów. Dodatkowo na budynkach szkół instalowane są wyświetlacze LED podające aktualną wartość stężenia pyłu na zewnątrz szkoły. Podawane na bieżąco dane z mierników są istotnym elementem zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli. Mogą też przydać się rodzicom i całej społeczności lokalnej, bo każdy może śledzić wyniki pomiarów. To zaś, w zależności od stopnia zanieczyszczenia, pozwala decydować o aktywnościach i jeśli wskazania są alarmujące – w miarę możliwości ograniczyć przebywanie na zewnątrz, powstrzymać się od joggingu czy spaceru.

Smog może źle wpływać na naukę

W skali całego kraju przekroczenie progu stężenia pyłów drobnych 75 g/m3 (mikrogramów na każdy metr sześcienny) w pomiarach godzinowych nie pojawia się właściwie jedynie latem, czyli wówczas kiedy szkoły pozostają zwykle zamknięte.

Dzięki współpracy ESA z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej, realizowane były przed rokiem działania w zakresie monitorowania stanu powietrza.

- Pierwsze wspólnie wykonane analizy danych pomiarowych pokazują, że w niektórych miejscach w Polsce jakość powietrza jest zła nawet przez 8 miesięcy w roku! Kolejnym krokiem będzie zastawianie takich danych na przykład z nasiloną absencją uczniów w czasie epizodów smogowych - informowała Barbara Leśniczak, kierownik programu Edukacyjna Sieć Antysmogowa w NASK-PIB.

Zanieczyszczone powietrze może nie tylko rzutować na osiągnięcia w szkole, ale też zaburzać rozwój intelektualny i behawioralny dzieci. – Dotychczasowe badania naukowe potwierdzają związek pomiędzy ekspozycją dzieci na zanieczyszczenie powietrza a ich rozwojem, zdrowiem oraz funkcjonowaniem w szkole i poza nią. Dzieci, ze względu na poziom rozwoju i wydolność układu oddechowego oraz częstsze i aktywne przebywanie na zewnątrz, są bardziej narażone na negatywny wpływ złej jakości powietrza - wyjaśniała dr Joanna Wieczorek z Centrum Modelowania Meteorologicznego IMGW-PIB.

Oddychanie zanieczyszczonym powietrzem może być przyczyną:

- częstszych nieobecności w szkole z powodu choroby;
- gorszych wyników sprawdzianów;
- niższych ocen z czytania i matematyki;
- trudności z koncentracją i zapamiętywaniem;
- słabszej motoryki;
- wyższego poziomu agresji.

FOT. DARIUSZ BLOCH

W skali kraju przekroczenie progu stężenia pyłów drobnych 75 g/m3 (mikrogramów na każdy metr sześcienny) w pomiarach godzinowych nie pojawia się jedynie latem

Za skutki zdrowotne odpowiada w szczególności zanieczyszczenie PM2,5 – cząstkom o tej wielkości tylko w roku 2015 przypisuje się około 4,2 mln zgonów

Wystawieni na próbę w zanieczyszczonym powietrzu

Jak wykazali naukowcy z uniwersytetów w Birmingham i Manchesterze - wyniki ich badań opublikowało pismo „Nature Communications" - zanieczyszczenie powietrza negatywnie oddziaływało na selektywność uwagi oraz rozpoznawanie emocji – niezależnie od tego, czy badani oddychali normalnie, czy tylko przez usta. W związku z tym mniejsza była zdolność oddychających zanieczyszczonym powietrzem osób do wykonywania codziennych czynności.

Naukowcy wystawiali uczestników badania na działanie wysokiego poziomu zanieczyszczenia powietrza - za pomocą dymu świec - lub czystego powietrza, testując zdolności poznawcze przed i cztery godziny po narażeniu. Testy mierzyły pamięć roboczą, selektywną uwagę, rozpoznawanie emocji, szybkość psychomotoryczną i stałą uwagę.

Eksperci sugerują, że za obserwowane deficyty może odpowiadać stan zapalny wywołany zanieczyszczeniem powietrza. Zauważyli również, że podczas gdy selektywna uwaga i rozpoznawanie emocji uległy pogorszeniu, nie dotyczyło to pamięci roboczej. To sugeruje, że niektóre funkcje mózgu są bardziej odporne na krótkotrwałe narażenie na zanieczyszczenie.

- Nasze badanie dostarcza przekonujących dowodów na to, że nawet krótkotrwałe narażenie na cząstki stałe może mieć natychmiastowy negatywny wpływ na funkcje mózgu niezbędne do wykonywania czynności takich jak cotygodniowe zakupy w supermarkecie - skomentował współautor badań, dr Thomas Faherty z University of Birmingham.

- Słaba jakość powietrza obniża zdolności intelektualne i wydajność pracowników, co ma znaczące implikacje społeczne i ekonomiczne w świecie high-tech zależnym od doskonałości poznawczej -wskazywał współautor, prof. Francis Pope z University of Birmingham. - Zmniejszona produktywność wpływa na wzrost gospodarczy, co dodatkowo podkreśla pilną potrzebę surowszych przepisów dotyczących jakości powietrza i środków ochrony zdrowia publicznego w celu zwalczania szkodliwych skutków zanieczyszczenia dla zdrowia mózgu, szczególnie w silnie zanieczyszczonych obszarach miejskich.

To pierwsze badanie, które eksperymentalnie manipuluje drogami wdychania zanieczyszczeń powietrza PM, dostarczając cennych informacji na temat tego, jak różne ścieżki wpływają na funkcje poznawcze. Autorzy podkreślają potrzebę dalszych prac, dotyczących długoterminowych skutków zanieczyszczenia powietrza i potencjalnych środków ochronnych.

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011602436

KIWW
KRAJOWY INSTYTUT
WSPARCIA WSPÓLNOT

Krajowy Instytut Wsparcia
Wspólnot Sp. z o.o.

ul. Polna 65 / Bud. C,
87-100 Toruń

Telefon: 48 576 586 775
E-mail: biuro@kiww.pl

Kompleksowe wsparcie wspólnot mieszkaniowych

Pomagamy wspólnotom zmieniać budynki w bezpieczne i oszczędne miejsca do życia.

Zawsze dbamy o to, by proces był przejrzysty, bezpieczny i prowadził do realnych oszczędności.

10 LAT
doświadczenia
w branży budowlanej

PONAD 20 MLN ZŁ
skutecznie pozyskanych
dofinansowań

SPRAWDZONE PROCEDURY
prowadzenia inwestycji

PEŁNA OBSŁUGA
– od analizy po rozliczenie inwestycji

kiww.pl

REKLAMA 0011601818

REJS
PIECE C. O.

NOWY KOCIOŁ?

DOBIERZEMY GO DLA CIEBIE

CIEPŁO ZACZYNA SIĘ TUTAJ.

5 KLASA wg normy EN 303-5:2012

ECODESIGN

czyste powietrze

ODWIEDŹ NAS W RYPINIE
ul. Dojazdowa 6D tel. 666 869 567

REJS-PIECE.PL

NA MIEJSCU HURTOWNIA HYDRAULICZNA
HYDRAULIK

eprasa.pl 923cd8b555

Producenci ciężarówek przygotowani na szybszą elektryfikację transportu

Sprzedaż ciężarówek elektrycznych ma wciąż niewielki udział w całym rynku, ale w ostatnim czasie dynamicznie rośnie. Problemem jest brak odpowiedniej infrastruktury ładowania. Liczba ładowarek dla największych aut ma być zwiększona.

FOT. ARCHIWUM PPG

Park samochodów dostawczych i ciężarowych z napędem elektrycznym liczył na koniec maja br. 13 438 sztuk, w tym 185 pojazdów ciężarowych powyżej 12 ton

Materiał informacyjny Newseria

– Elektryfikacja polskiej floty jest na wstępnym etapie. Jesteśmy trochę za krajami Europy Zachodniej. Polska ma bardzo duże znaczenie na europejskim rynku transportu drogowego, więc w przypadku pojazdów ciężarowych ta sytuacja jest o tyle niepokojąca, że tracimy konkurencyjność poprzez brak elektryfikacji polskiej floty. A jest to bardzo strategiczny element polskiej gospodarki i pozycji polskich przewoźników na arenie międzynarodowej – mówi agencji Newseria Piotr Ziółkowski z Polskiego Stowarzyszenia Nowej Mobilności (PSNM).

Ostrożne tempo elektryfikacji

Z danych przytaczanych w raporcie Volvo 4Poland „Trendbook – Przyszłość transportu ciężkiego w Polsce 2026/2027" wynika, że w 2025 roku elektryczne ciężarówki stanowiły 4,2 proc. sprzedaży nowych pojazdów w Unii Europejskiej. Rok wcześniej było to 2,3 proc. W Polsce było to mniej niż 1 proc.

– Tempo elektryfikacji branży ciężarowej oceniam dosyć wysoko. Jako producenci jesteśmy gotowi – mamy za sobą fazę eksperymentów i pilotażowych klientów, mamy gotowe produkty, inwestujemy bardzo dużo w nowe rozwiązania akumulatorowe – mówi Monika Trzosek, dyrektor ds. handlowych Volvo Trucks Polska.

Badanie firm transportowych – przeprowadzone na potrzeby Trendbooka – wskazuje, że branża ostrożnie ocenia tempo zachodzących na rynku zmian.

Co czwarta uważa, że pojazdy nisko- lub zeroemisyjne w ogóle nie staną się istotną częścią flot, a 34 proc. ocenia tę perspektywę na ponad 10 lat. 54 proc. firm deklaruje, że wykorzystuje lub planuje wykorzystanie pojazdów nisko- lub zeroemisyjnych, ale tylko 14 proc. rzeczywiście już z nich korzysta, a kolejne 14 proc. prowadzi testy. Prawie połowa nie planuje wykorzystania w najbliższych latach.

– Sprzedaż jest nadal na stosunkowo niewielkim poziomie, jeżeli porównamy to z konwencjonalnymi napędami, ale liczba zapytań i potencjalnych klientów zainteresowanych technologią i możliwościami, jakie dają pojazdy elektryczne, znacząco wzrasta. To jest bardzo obiecujące, ponieważ pojawiło się również wsparcie finansowe na rynku i programy, które będą promowały elektromobilność. Liczymy na to, że najbliższe miesiące i lata przyniosą dynamiczny wzrost – mówi Monika Trzosek.

Sieć ładowania rośnie

Jak wynika z Licznika Elektromobilności, uruchomionego przez PSNM i PZPM, park samochodów dostawczych i ciężarowych z napędem elektrycznym liczył na koniec maja br. 13 438 sztuk, w tym 185 pojazdów ciężarowych powyżej 12 t. Od stycznia do maja br. dynamika wzrostu rejestracji w całej kategorii (nowych i używanych) wyniosła +92 proc. r/r.

– Sieć serwisowa rozwija się odpowiednio do prędkości rozwoju elektryfikacji czy sprzedaży pojazdów elektrycznych. Oczywiście zamówienie pojazdu elektrycznego to jest proces, więc mamy czas, żeby zabezpieczyć odpowiednie umiejętności i narzędzia w danym serwisie, ale też nie czekamy na te zamówienia. Część z naszych serwisów już jest w pełni przygotowana do obsługi pojazdów elektrycznych. Mechanicy są przygotowani, mają rozwinięte kompetencje, odpowiednie szkolenia i narzędzia, żeby obsłużyć taki pojazd – mówi Michał Proc, dyrektor ds. obsługi posprzedażowej i rozwoju sieci serwisowej w Volvo Trucks Polska.

Zgodnie z unijnymi regulacjami producenci mają obowiązek zredukowania emisji CO_2 z nowych pojazdów ciężarowych o 45 proc. do 2030 roku oraz o 90 proc. do 2040 roku (w porównaniu z latami 2019–2020). Oznacza to konieczność radykalnego przestawienia produkcji na pojazdy zeroemisyjne, głównie elektryczne. Eksperci wskazują jednak, że silniejszym impulsem do inwestycji niż sama regulacja mogą być oczekiwania konkretnych klientów korporacyjnych, którym zależy na ekologicznym transporcie.

– Trzeba pamiętać, że cel został nałożony na producentów, ale przecież oni nie produkują samochodów po to, żeby je postawić na plac, tylko dla klienta. Potrzebujemy też, aby klienci byli zainteresowani w odpowiednim stopniu tymi samochodami, a tu znowu pozostaje kwestia kosztu i odpowiedniej infrastruktury. Samochody mamy dostępne, niestety infrastruktura nie do końca jest taka, jak powinna być, szczególnie dla samochodów ciężarowych – mówi Michał Wekiera, dyrektor generalny Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM).

– W przypadku pojazdów elektrycznych bardzo uboga infrastruktura ładowania zdecydowanie opóźnia popularyzację tego typu transportu. Ładowarek do pojazdów ciężarowych jest w Polsce zaledwie kilka – mówi Małgorzata Kulis, dyrektor zarządzająca, Volvo Trucks Polska.

Jak w marcu informowała Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, sieć ładowania pojazdów elektrycznych jest dwukrotnie większa niż w połowie 2022 roku. Stacje ładowania znajdują się na 145 z 412 Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) na sieci dróg szybkiego ruchu w Polsce. To łącznie przekłada się na 493 punkty ładowania, ale tylko kilka z nich jest przeznaczonych dla samochodów ciężarowych. Z opublikowanego przez PSNM Licznika AFIR za I kwartał 2026 roku wynika, że ogólnodostępne punkty ładowania funkcjonują w zaledwie siedmiu lokalizacjach, w zdecydowanej większości przypadków położonych między sobą w zbyt dużych odległościach z perspektywy wymogów rozporządzenia. W realizacji są stacje ładowania dla pojazdów osobowych i ciężarowych na 40 MOP-ach, które będą spełniały wymagania rozporządzenia AFIR pod względem mocy ładowania i lokalizacji. Punkty ładowania zostaną uruchomione w latach 2026–2030.

Może zabraknąć prądu

Eksperci wskazują, że istniejące punkty ładowania są projektowane z myślą o samochodach osobowych i dostawczych, więc na większość z nich ciągnik siodłowy z naczepą fizycznie nie może wjechać.

– Mówimy też o przepustowości sieci, bo jeśli tych ładowarek w jednym miejscu powstanie dużo i wszystkie nagle zaczną ładować pojazdy ciężarowe, to może zabraknąć prądu – podkreśla Małgorzata Kulis. – Mówimy też o skomplikowanych regulacjach. Od momentu wystąpienia o pozwolenie na instalację takiej ładowarki do finalnego projektu, kiedy można ją oddać do użytkowania, czasem mijają dwa lata albo więcej. Tu jest wymagana współpraca wszystkich uczestników tego złożonego ekosystemu.

Raport PSNM wskazuje, że strefy ładowania dla ciężarówek to inwestycje wymagające bardzo wysokich nakładów, liczonych w setkach tysięcy lub nawet milionach złotych na jedną lokalizację. Miesięczne koszty stałe za energię mogą sięgać kilkudziesięciu tysięcy złotych, bez względu na to, czy ktokolwiek się na takiej stacji ładuje. Dla obecnej floty niecałych 200 pojazdów realizacja większej liczby inwestycji na zasadach czysto rynkowych nie jest możliwa.

– Ten rozwój jednak znacznie przyspiesza. Teraz oddawane są stacje, które były dofinansowane ze środków unijnych, więc w najbliższych miesiącach możemy się spodziewać wysypu nowych hubów ładowania dla pojazdów ciężarowych – dodaje Ziółkowski.

Impulsem do przyspieszenia budowy nowej infrastruktury będzie dofinansowanie z Funduszu Modernizacyjnego. 11 czerwca br. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zatwierdził przedsięwzięcia rekomendowane do dofinansowania, które pozwolą na budowę ogólnodostępnych stacji ładowania dla zeroemisyjnych pojazdów ciężarowych, m.in. wzdłuż sieci TEN-T, w centrach logistycznych, bazach eksploatacyjnych oraz terminalach intermodalnych. Wsparcie trafi do 170 przedsięwzięć, w ramach których powstaną 843 ogólnodostępne stacje ładowania dla transportu ciężkiego. Całkowity budżet to 2 mld zł.

– Te huby zostaną wybudowane najpóźniej do 2030 roku. To wszystko jest skoordynowane pod tym kątem, aby sprostać europejskim przepisom dotyczącym rozwoju infrastruktury ładowania dla paliw alternatywnych, rozporządzenia AFIR, które nakłada bardzo jasne cele na to, jak, gdzie i kiedy powinna być rozwijana infrastruktura ładowania, zarówno dla pojazdów osobowych, jak i ciężarowych – mówi ekspert z PSNM.©℗

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011603114

Miasto i Gmina Bobrowniki

Gmina Bobrowniki ekologiczną gminą

Gmina Bobrowniki dba o środowisko naturalne i jakość życia mieszkańców. Nowo otwarta Stacja Uzdatniania Wody, zmodernizowana Oczyszczalnia Ścieków oraz rozbudowany Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) to ważne elementy infrastruktury wspierającej ochronę przyrody. Dzięki nim troszczymy się o czystą wodę, właściwe gospodarowanie odpadami i nasze otoczenie. Wspólnie budujemy zieloną, przyjazną środowisku gminę, dbając o przyszłość kolejnych pokoleń!

REKLAMA 0011603362

GMINA LUBIEŃ KUJAWSKI

WSPÓLNIE DBAJMY O ZDROWSZE POWIETRZE

ODDYCHAJMY LEPIEJ

CZYSTE POWIETRZE

Cieplejszy dom. Mniej zanieczyszczeń.

Skorzystaj z programu „Czyste Powietrze” i wsparcia naszego gminnego punktu.

PROGRAM W NASZEJ GMINIE

420 złożonych wniosków

8,77 mln zł wypłaconych dotacji

Dane dla terenu Gminy Lubień Kujawski, stan na koniec II kwartału 2026 r.

MASZ PYTANIA? POMOŻEMY!

Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny
Urząd Miejski, ul. Wojska Polskiego 29
87-840 Lubień Kujawski | w godzinach pracy urzędu

54 284 43 20

sekretariat@lubienkujawski.pl

lubienkujawski.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Chronione krajobrazy, bogactwo rzadkich rośliny i zwierząt - warto poznać parki krajobrazowe na Kujawach i Pomorzu

red.

Organem prowadzącym jest samorząd województwa kujawsko-pomorskiego. Urząd Marszałkowski regularnie wspiera parki w aktywnej ochronie przyrody i rozbudowie bazy dydaktycznej, z której korzystają mieszkańcy regionu. Poznawanie uroków parków krajobrazowych w Kujawsko-Pomorskiem umożliwiają liczne szlaki turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, a nawet konnej.

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Bagienna Dolina Drwęcy znajduje się na terenie Brodnickiego Parku Krajobazowego, gniazduje tutaj wiele gatunków ptaków

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Widłaki w rezerwacie Lutowo - bór bagienny w Krajeńskim Parku Krajobrazowym, gdzie szata roślinna jest bardzo zróżnicowana

Brodnicki Park Krajobrazowy

Był to pierwszy park krajobrazowy jaki powstał w byłym województwie toruńskim, a 25 w Polsce. Położony jest na obszarze dwóch województw: kujawsko - pomorskiego (12 457,62 ha) i warmińsko - mazurskiego (4 478,31 ha). Zajmuje centralną, najbardziej wartościową pod względem przyrodniczym i kulturowym część Pojezierza Brodnickiego.

Na obszarze parku znajduje się ponad 40 jezior, z czego 7 o powierzchni ponad 100 ha. Najgłębszym jest Zbiczno (41 m). Wody powierzchniowe należą do najczystszych w województwie. Większość jezior znajduje się w II klasie czystości.

Typową cechą parku jest występowanie naturalnych zbiorowisk torfowiskowych, szuwarowych i wodnych. Występuje tu około 950 gatunków roślin naczyniowych, z czego wiele to gatunki objęte ochroną całkowitą lub częściową a także gatunki reliktowe. Oglądać można też kilkusetletnie drzewa - pomniki przyrody (dęby, buki, sosny, lipy).

Występujących tu chronionych i rzadkich gatunków można zaliczyć: bielika, orlika krzykliwego, bociana czarnego, bąka, kilka gatunków perkozów, żurawia, a także wydrę i bobra europejskiego. Czasami spotkać można sokoła wędrownego.

Oprócz atrakcji przyrodniczych występuje tutaj szereg zabytków kultury materialnej.

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy

To ważny element naturalnego korytarza ekologicznego łączącego Kampinoski Park Narodowy z Puszczą Bydgoską i dalej - z Borami Tucholskimi. Ponad 60 proc. powierzchni zajmują lasy, wśród których dominują bory sosnowe i bory mieszane. Szacuje się, że w granicach Parku występuje około 800 gatunków roślin naczyniowych, spośród których około 180 to gatunki rzadkie w skali regionu, a około 50 objętych jest ochroną prawną (m.in. widłak goździsty, lilia złotogłów, sasanka łąkowa, naparstnica zwyczajna, storczyk szerokolistny).

Wśród fauny najcenniejszą grupę stanowią ptaki, a zwłaszcza gatunki wodno-błotne. Występują tu m.in. umieszczone w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt": bocian czarny, bąk, żuraw, batalion, błotniak łąkowy i zbożowy, krwawodziób i derkacz.

W 1991 roku przeprowadzono tu pierwszą w Europie Środkowo-Wschodniej reintrodukcję sokoła wędrownego, kontynuowaną do dzisiaj. W 1981 roku rozpoczęto też udaną reintrodukcję bobra europejskiego.

Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy

Znajduje się tutaj 29 jezior o powierzchni ponad 1 ha, zajmujących łączną powierzchnię około 490 ha. Najważniejsze jeziora Parku należą do typu rynnowego. Charakteryzują się wąskim i wydłużonym kształtem, średnimi na ogół głębokościami, niewyrównanym dnem – z licznymi przegłębieniami, płyciznami i mało rozwiniętą linią brzegową.

W północno-wschodniej części występują jeziora typu morenowego. Ich brzegi są na ogół płaskie, a stoki misy jeziornej łagodnie nachylone.

Liczne są jeziora wytopiskowe tzw. „oczka". Są to jeziora małe – często poniżej 1 ha, płytkie (z reguły poniżej 3 m), o kształcie okrągłym lub owalnym. W okresie letnim oczka często wysychają.
Do największych jezior na terenie parku należą: Leźno Wielkie (86,2 ha) i Samińskie (55,6 ha). Najgłębszym zbiornikiem natomiast jest jezioro Wlecz, osiągające głębokość maksymalną 26 m i średnią 10,8 m.

Ważnym walorem przyrodniczym parku są mokradła, bagna i trzęsawiska, występujące zwykle w dolinach rzecznych, rynnach jeziornych i obniżeniach wytopiskowych.

Flora cechuje się dużym bogactwem, różnorodnością i naturalnością. Stwierdzono ponad 900 gatunków roślin naczyniowych. Wiele z nich to rośliny chronione, rzadkie i zagrożone w skali Polski.

Obok pospolicie występujących dzików, zajęcy, saren i jeleni coraz częściej zobaczyć można np. łosie. W lasach żyje również niewielka populacja wilków. Spośród ssaków około 25 proc. stanowią nietoperze. Stwierdzono występowanie 11 gatunków, co stanowi 90 proc. chiropterofauny tej części Niżu Polski.
Na obszarze parku licznie występują również gatunki płazów. Bogaty jest świat ptaków (ok. 85 gatunków).

Krajeński Park Krajobrazowy

To największy park krajobrazowym w Kujawsko-Pomorskiem i jeden z największych w Polsce. Zajmuje 74 985,60 ha w powiatach: sępoleńskim, tucholskim oraz nakielskim.

Grunty uprawiane rolniczo poprzeplatane pagórkami, zadrzewieniami i oczkami śródpolnymi stanowią 66 proc. obszaru KPK. Zachowały się tu zbiorowiska wodne i bagienne, a także torfowiskowe. Na uwagę zasługują chronione rośliny wodne jak grążel żółty i grzybień biały. Wśród torfowisk można spotkać różne gatunki turzyc, z którymi najczęściej występują kosaciec żółty, jaskier płomieńczyk czy fiołek błotny. Torfowiska są również miejscem występowania objętych ochroną rosiczek, widłaków, żurawiny błotnej czy też reliktowej bażyny czarnej.

W czystych jeziorach kryją się raki. Ichtiofauna jest reprezentowana w dużej mierze przez pospolite gatunki ryb krajowych. Zbiorniki wodne zasiedlają m.in. leszcz, okoń, karaś, szczupak, lin, płoć.

Można też spotkać liczne płazy. Interesującym ptakiem występującym na terenie KPK jest żuraw.

– Str. 38

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Góra Zamkowa w Starogrodzie z punktem widokowym na dolinę Wisły, położona w Zespole Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Gostyńsko-Włocławski Park Krajobrazowy upodobały sobie gatunki wodno-błotne, można tu m.in. spotkać czaplę białą

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA

0011604441

wspólnie
bezpieczni

Razem z samorządami dbamy o bezpieczeństwo!

Skuteczne narzędzia komunikacji i edukacji pomagają gminom:

- zbudować świadomość społeczną w zakresie współczesnych zagrożeń
- przygotować mieszkańców do działania w sytuacjach kryzysowych
- wzmocnić rolę samorządu jako lidera bezpieczeństwa
- zwiększyć zaufanie społeczne do włodarzy
- zdobyć skuteczne narzędzia na potrzeby szkoleń w samorządach

NOWOŚĆ OD LISTOPADA:
„Wspólnie Bezpieczni dla Uczniów" – program dla szkół skierowany do uczniów oraz rodziców i opiekunów.

Szczegóły na temat specjalnego materiału drukowanego i interaktywnego przewodnika:

Roksana Mazur,
e-mail: roksana.mazur@polskapress.pl

Organizator projektu:

POLSKA PRESS GRUPA

Patroni projektu:

Ministerstwo Obrony Narodowej

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ochrona ludności i obrona cywilna

eprasa.pl 923cd8b555

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Jednym z największych walorów krajobrazowych Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego są jeziora

FOT. WWW.ISTOCKPHOTO.COM/ZDJĘCIE ILUSTRACYJNE

Brda w granicach Tucholskiego Parku Krajobrazowego jest rzeką o największych stwierdzonych zagęszczeniach zimorodka w Polsce

– Str. 36

Nie bez powodu został on uznany za symbol parku.

W lasach Krajny występuje wiele gatunków zwierzyny łownej: jelenie, daniele, sarny, dziki, lisy, borsuki, jenoty i kuny, a na polach zwierzyny drobnej: zające, kuropatwy oraz bażanty.

Nadgoplański Park Tysiąclecia

Teren parku znajduje się głównie na obszarach pól uprawnych, łąk i pastwisk, lasów, bagien, trzcinowisk i innych nieużytków. Jego sercem jest jezioro Gopło. Zajmuje 9 982,71 ha w powiatach: inowrocławskim, radziejowskim, mogileńskim.

Flora liczy 865 gatunków roślin naczyniowych co stanowi około 50 proc. całej flory naczyniowej Polski! Pewną osobliwością są rośliny kserotermiczne, czyli ciepłolubne, występuje ślazówka turyngska, czyściec wyprostowany, dziewanna fioletowa.

W okolicach Gopła spotkać można również halofity, czyli rośliny słonolubne np. mlecznika nadmorskiego, muchotrzewa solniskowego oraz świbkę morską.

Na terenie NPT możemyżyje kilkanaście gatunków ssaków, są to: jeż europejski, kret, ryjówka aksamitna, gacek wielki, zając szarak, królik, wiewiórka, bóbr europejski, badylarka, lis rudy, wydra, jeleń szlachetny, sarna europejska, dzik, kuna leśna, kuna domowa, borsuk, piżmak, karczownik, nornica ruda, mysz polna, mysz domowa, łasica, gronostaj, tchórz zwyczajny.

Niestety NPT boryka się również z problemem gatunków inwazyjnych jak jenot azjatycki, szop pracz czy norka amerykańska.

Podczas wędrówek na terenach parku można obserwować liczne ptaki, m.in. ostrygojada, gęś białoczelną, bernikle białolice, bernikle rdzawoszyje, bielaczki, rożeńce.

Tucholski Park Krajobrazowy

Obejmuje swoim granicami południowo-wschodnią część zwartego kompleksu Borów Tucholskich, zajmuje w sumie 36 983 ha.

Licznie występujące jeziora, rzeki i cieki wodne sprzyjają rozwojowi bogatej i różnorodnej roślinności wodnej. W jeziorach spotyka się m.in. grzybienie białe i północne, grążele żółte. Ważnym elementem flory TPK są zbiorowiska roślinności torfowiskowej, które zachowały cechy naturalne. Występują tu torfowiska turzycowe i mszarne.

Bór świeży jest najbardziej rozpowszechnionym zbiorowiskiem leśnym na obszarze parku. Drzewostan tego boru tworzą sosny z niewielką domieszką brzozy brodawkowatej, z kolei podszyt - młode drzewa, jałowiec i kruszyna. W piętrze runa leśnego przeważają krzewinki: borówka czarna, borówka brusznica, wrzos zwyczajny; często spotyka się też widłaki. Mniejsze powierzchnie zalesione zajmuje bór suchy. Dominuje tu sosna, a piętro podszytu jest słabo rozwinięte. Borom, świeżemu i suchemu, towarzyszy bór mieszany świeży. Rosną tu sosny, brzozy, pojawia się świerk i dąb. Bór bagienny jest częstym zbiorowiskiem roślinnym występującym na brzegach torfowisk.

Najstarszymi przedstawicielami flory parku są m.in. borówka bagienna, mącznica lekarska, bagno zwyczajne, trzcinnik prosty, bażyna czarna. Grupę tę licznie reprezentuje również: brzoza niska, żurawina drobnolistkowa, fiołek torfowy i gwiazdnica grubolistna. Na szczególną uwagę zasługują: grzybienie północne i drapieżne rosiczki. Do rzadkości reliktowych należy chamedafne północna.

Bogatą w gatunki grupę kręgowców stanowią ptaki. Na terenie parku stwierdzono lęgi 131 gatunków ptaków i regularne przeloty ponad 20. Wysokie walory przyrodnicze tego obszaru podkreśla obecność gatunków umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: bociana czarnego, żurawia, bielika, kropiatki i derkacza oraz kani czarnej i rdzawej.

Na obszarze parku stwierdzono występowanie 44 gatunków ssaków. Spośród drobnych ssaków owadożernych spotykamy jeża wschodniego, kreta, ryjówkę aksamitną i malutką oraz rzęsorka rzeczka; wszystkie te gatunki podlegają ścisłej ochronie.

Do drapieżników należą: lis, jenot, borsuk, kuny i gronostaje. Spotykamy też zdziczałą i ekspansywną norkę amerykańską, uciekinierkę z hodowli, która stanowi duże zagrożenie dla ptactwa wodnego. Nad brzegami rzek i jezior, a niekiedy w norach lisa czy borsuka zamieszkuje wydra.

Lasy stanowią schronienie i ostoję dla licznie reprezentowanych: jeleni, saren, dzików i królików.

Wdecki Park Krajobrazowy

Wschodnia część Borów Tucholskich, a zwłaszcza tereny w środkowym biegu rzeki Wdy, od dawna urzekały niepowtarzalnością krajobrazu. W 1993 rok utworzono Wdecki Park Krajobrazowy, wraz z otuliną objął swym zasięgiem obszar 23 786,39 ha. Lasy zajmują około 60 proc. powierzchni parku. Są to w zdecydowanej większości zbiorowiska boru świeżego, z przewagą drzewostanu w postaci sosny zwyczajnej.

Na terenie Wdeckiego Parku Krajobrazowego występuje wiele interesujących gatunków roślin. Pozostałościami szaty roślinnej schyłku okresu lodowcowego są szeroko rozpowszechnione na terenie całych Borów Tucholskich borówka bagienna, bagno zwyczajne i mącznica lekarska. W runie spotykamy tu unikatowe, chronione gatunki roślin np. wawrzynka wilczełyko i lilię złotogłów.

Ostatnim odkryciem jest arcydzięgiel litwor – bardzo rzadki składnik naszej flory spotykany dziko w Sudetach i Karpatach, ponadto niekiedy na niżu, gdzie stanowi w większości gatunek zdziczały.

W bogatej faunie występują ryby – m.in. pstrąg potokowy i lipień, sum, szczupak i okazałe trocie jeziorowe.

Na terenie Wdeckiego Parku Krajobrazowego żyje poza tym 13 gatunków płazów – w tym traszka grzebieniasta, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, rzekotka drzewna i 5 gatunków chronionych gadów.

Bory sosnowe zasiedlane są stosunkowo niewielką ilością zwierząt kręgowych, natomiast lasy liściaste i mieszane są schronieniem dla saren, jeleni, danieli i dzików.

Tereny podmokłe są doskonałym siedliskiem dla awifauny- wśród 149 gatunków ptaków aż 113 objętych jest ochroną: bocian czarny, gągoł, bielik, kropiatka, biegus zmienny, kania ruda, zimorodek, błotniak stawowy, krogulec, nurogęś.

Spośród ssaków - 16 objętych jest ochroną, m.in. bóbr europejski, wydra, ryjówka aksamitna, nocek rudy, borowiec wielki, gacek wielkouch. Zmiany następujące w środowisku przyrodniczym spowodowały wyginięcie niektórych gatunków zwierząt, a zagrożenie wielu pozostałych.

Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą

Obejmuje dolinę rzeki Wisły od Bydgoszczy do ujścia Nogatu w okolicach Gniewu. Dolina rozciąga się na przestrzeni 120 km; na całej swojej długości ma zróżnicowaną szerokość, która waha się w granicach 5-6 km.

Na terenie parku flora roślin naczyniowych (kwiatowych i paprotników) jest bardziej zróżnicowana niż na terenach przyległych i liczy około 1000 gatunków. Na obszarze parku stwierdzono występowanie 67 gatunków roślin pod całkowitą ochroną i 14 pod częściową. Większość roślin chronionych to jednocześnie gatunki zagrożone wyginięciem, zamieszczone w „Czerwonej Księdze".

Dolina jest znanym skupieniem roślinności kserotermicznej, która najczęściej występuje na stromych, niezarośniętych lasem zboczach, często o wystawie południowej. Część rosnących tam gatunków przetrwała od końca ostatniego zlodowacenia, z czasów panowania lasów tundry i „zimnego stepu".

Ze względu na szczególne usytuowanie wzdłuż szlaku wędrówkowego jakim jest korytarz Wisły, a także mnogość niezwykle dogodnych siedlisk jakie oferuje rozległa sieć kanałów i starorzeczy, obszar ten jest szczególnie ważny dla ptaków wędrownych.

Więcej informacji i ciekawostek o parkach krajobrazowych regionu na parki.kujawsko-pomorskie.pl

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Sercem Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia jest jezioro Gopło - największy zbiornik wodny w regionie, a 11. jezioro w Polsce

FOT.PARKI.KUJAWSKO-POMORSKIE.PL

Na terenie WPK zachowały się drewniane domy, charakterystyczne dla Borów Tucholskich, z XIX i początku XX wieku

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011600343

SEDO RECYKLING

ODBIÓR · TRANSPORT · UTYLIZACJA ODPADÓW

Odbierzemy je za Ciebie – bezpiecznie i zgodnie z przepisami.
Działamy w całej Polsce, dla fi rm i instytucji publicznych.

ODPADY NIEBEZPIECZNE I „TRUDNE”?

ODBIERAMY M.IN.

- chemikalia i odczynniki
- odpady ropopochodne, oleje
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- farby, lakiery, rozpuszczalniki
- świetlówki i akumulatory
- dokumenty i nośniki danych dozniszczenia

NIKT NIE CHCE ICH ODEBRAĆ?

Odpady nietypowe, nieopisane, zalegające w magazynie – zadzwoń. Ocenimy je, dobierzemy sposób przekazania i przygotujemy dokumentację.

- ✓ wszystkie wymagane zezwolenia
- ✓ własny transport
- ✓ indywidualna wycena
- ✓ pomoc w BDO i kartach KPO
- ✓ mauzery, kontenery, tuby
- ✓ BDO: 000100888

ZADZWOŃ I ZAPYTAJ O WYCENĘ

sedorecykling.pl **535 793 462 | 530 634 640** **Zakład: Toruń, ul. Szymańskiego 16**

REKLAMA 0011603385

greenpetrol

Produkujemy, obsługujemy, przetwarzamy

Polska firma

z wieloletnim doświadczeniem!

Green Petrol Sp. z o.o.
ul. Jasna 1/307
00-013 Warszawa

- Paliwa alternatywne
- Przetwarzanie opon
- Przetwarzanie metali
- Obsługa produkcji Klienta
- Usługi transportowe
- Usługi niszczenia
- Odpady budowlane
- Rekultywacja składowisk

eprasa.pl 923cd8b555

REKLAMA 0011601651

ZAMOCOWANIA
DEMAR
– TORUŃ –

SOLIDNE MOCOWANIA • PEWNE ROZWIĄZANIA

WSZYSTKO DO
MOCOWAŃ
W JEDNYM MIEJSCU!

- ŚRUBY DROBNOZWOJNE
- PRĘTY GWINTOWANE
- WPUSTY
- KOŁKI ROZPOROWE MARKI fischer innovative solutions
- WKRĘTY DO KONSTRUKCJI DREWNIANYCH SPAX®
- WKRĘTY DO PŁYT WARSTWOWYCH
- OKUCIA BUDOWLANE

Wysoka Jakość
Sprawdzeni Dostawcy
Profesjonalna Obsługa

TORUŃ
ul. Chrobrego 145/147

56 623 03 26
609 339 121

biuro@demartorun.pl

REKLAMA 0011601511

Ponad 35 lat wspólnych podróży z Nadgoplańską Komunikacją Autobusową

Od ponad trzydziestu pięciu lat świadczy usługi transportu publicznego. NKA Kruszwica dba o komfort i bezpieczeństwo pasażerów, zapewniając regularne przejazdy do kluczowych miejscowości oraz realizując trasy do miast w całej Europie. Świadcząc usługi transportowe, przedsiębiorstwo stało się ważną częścią codzienności wielu

Nadgoplańska Komunikacja Autobusowa w Kruszwicy na rynku lokalnym działa od 1991 roku. Od ponad 35 lat świadczy usługi transportu publicznego, zapewniając regularne linie do Torunia, Inowrocławia, Piotrkowa Kujawskiego, Radziejowa, a także wielu innych miejscowości. Przewoźnik przyczynił się do poprawy komunikacji w regionie, umożliwiając pasażerom dotarcie do szkół, pracy czy lekarza. Dla wielu mieszkańców załatwienie zwykłych, codziennych spraw, stało się po prostu znacznie łatwiejsze. Wraz z biegiem lat rozwijana jest sieć połączeń, pojawiają się nowe kierunki tras, oferowane przez Nadgoplańską Komunikacją Autobusową. Aktualnie przewoźnik realizuje kursy w ramach linii gminnych, powiatowych oraz komercyjnych.

Przedsiębiorstwo świadczy także dodatkowe usługi. Wśród nich możemy wymienić m.in. współpracę z wieloma biurami podróży. NKA Kruszwica posiada w swojej flocie nowoczesne autokary, jak Mercedes, Setra, Iveco, które są przystosowane do realizacji długich tras. W ramach współpracy z polskimi biurami podróży wykonuje przewozy wycieczkowe po całej Europie. Pojazdy posiadają niezbędne udogodnienia, aby zapewnić komfort podróżującym. Każdy z autokarów wycieczkowych jest klimatyzowany, posiada wnętrze o wysokim standardzie, wyposażony jest w toaletę na pokładzie.

Oferta Nadgoplańskiej Komunikacji Autobusowej w Kruszwicy jest także wyborem wielu szkół, firm i instytucji, wynajmujących autokary na potrzeby organizowanych przez siebie wyjazdów. Więcej informacji dotyczących świadczonych usług można uzyskać telefonicznie.

Nadgoplańska Komunikacja Autobusowa Kruszwica,
ul. Radziejowska 70
88-153 Kruszwica
tel. 512 890 401

Znajdź nas na Facebooku

Wynajem autokarów od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-13.00 pod nr tel. 512 890 401, wewnętrzny 22.

eprasa.pl 923cd8b555

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

POGRZEB TO FINANSOWE WYZWANIE

KTO MOŻE STARAĆ SIĘ O ZASIŁEK POGRZEBOWY Z ZUS? str. 12-13

Nr ISSN 0867-4965
Nr indeksu 350184

www.pomorska.pl

Nr 252 (23.762) | Nakład: 7.201 | Wydanie 1 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Czwartek, 29.10.2026

78 lat

GAZETA pomorska

RELAKS

Horoskop na dziś i krzyżówki do rozwiązania przy dobrej kawie Str. 11

Inowrocław

W mieście będzie więcej defibrylatorów

Kolejne defibrylatory zamontowane zostaną w ważnych punktach Inowrocławia, m. im. w Solankach. Ratusz właśnie ogłosił przetarg
Str. 8

Kontrowersje

17-latka planowała zabójstwo w szkole. Trafiła do aresztu

Uczennica z pow. żnińskiego chciała zabić dwie nauczycielki. Najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie
Str. 4

Uwaga, oszuści!

Fałszywy marynarz wyłudził od 66-latki pół mln zł!

Oszust przez kilka miesięcy budował w internecie relację z Bydgoszczanką, by potem ją naciągnąć
Str. 4

Na zakupach

Za słodycze trzeba teraz słono zapłacić

Beata Busz

Zmiany na liście najbardziej drożejących produktów w sklepach. Na czoło wysforowały się ostatnio słodycze i desery, używki oraz napoje.

W najnowszej edycji cyklicznego raportu „Indeks Cen w Sklepach Detalicznych", autorstwa UCE Research i Uniwersytetów WSB Merito, zestawiono ze sobą ponad 102 tys. cen z przeszło 47 tys. placówek. Przeanalizowano 17 kategorii produktów.

Z zebranych danych wynika, że we wrześniu najwyższą dynamikę wzrostu cen odnotowały słodycze i desery (więcej o 6,7 proc. niż przed rokiem). Na kolejnych miejscach widać używki (więcej o 6,1 proc.), napoje bezalkoholowe (4,8 proc.), ryby (4,6 proc.), a także mięso (4,4 proc.). Ale są i słodsze wieści. Otóż wyraźnie wyhamowały ceny produktów, które jeszcze miesiąc wcześniej należały do najmocniej drożejących. I tak, dynamika cen chemii gospodarczej spadła rok do roku z 6,7 do 3,7 proc., karm dla zwierząt – z 5,7 do 4,2 proc., a artykułów dla dzieci – z 4,7 do 2,5 proc.

Z raportu też wynika, że we wrześniu nadal najmocniej taniały produkty tłuszczowe (kosztowały o 8,1 proc. mniej niż przed rokiem), jednak miesiąc wcześniej spadek ten wynosił aż 15,4 proc.!

Warto też wspomnieć, że ogólna dynamika wzrostu cen w sklepach przyspieszyła z 1,7 do 1,9 proc. porównując rok do roku.
Więcej na str. 3

FOT. GMINA INOWROCŁAW

Sławęcinek

Brązowy medalista z Montrealu gościem uczniów gm. Inowrocław

Zygfryd Kuchta, jeden z najlepszych obrońców w historii polskiej piłki ręcznej, brązowy medalista olimpiady w Montrealu, spotkał się z uczniami podstawówek gminy Inowrocław. W siedzibie SP w Sławęcinku opowiadał o swojej sportowej przygodzie. Chętnie też odpowiadał na pytania uczniów, pozował wraz z nimi do wspólnych zdjęć i rozdawał autografy. Spotkanie z Zygfrydem Kuchtą poprzedził konkurs pod hasłem „Największe sukcesy polskiej reprezentacji w piłce ręcznej. Więcej na str. 9

REKLAMA 0111602326

DZISIAJ
dodatek specjalny
a w nim:
EKOLOGICZNA GMINA
Ranking eko gmin
Wywiady z ekspertami
Eko porady

eprasa.pl 923cd8b555

FOKUS

• **Dziś** litr benzyny 95 ma kosztować nie więcej niż 6,53 zł, benzyny 98 – 7,37 zł, a diesla – 8,20 zł

BEZPIECZEŃSTWO

Stała baza USA w Polsce będzie tematem Rady Bezpieczeństwa Narodowego

Stała baza wojsk USA w Polsce oraz obecna sytuacja bezpieczeństwa – to sprawy do omówienia wskazane przez szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza w kontekście posiedzenia RBN

oprac. Karolina Wrońska

Prezydent Karol Nawrocki zwołał na wtorek, 3 listopada, posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Omówiona ma zostać m.in. sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce.

Kosiniak–Kamysz zapytany w środę rano w TVN24, czy jest obecnie jakaś pilna sprawa, która powinna zostać omówiona na posiedzeniu RBN, odpowiedział, że „każdego dnia w tej sprawie jest coś pilnego".

– Oczywiście jest temat wiodący, to jest budowa baz, no i aktualna sytuacja bezpieczeństwa – powiedział szef MON. Dodał przy tym, że strona rządowa za każdym razem, gdy jest oskarżana, że „jakoś straszy", odpowiada, że „Rosja idzie bardzo szybko po drabinie eskalacyjnej do góry".

Dopytywany o wypowiedź prezydenta Nawrockiego z połowy października, gdy stwierdził on, że nie widzi obecnie „drastycznej zmiany zagrożenia rosyjskiego", szef MON zaznaczył, że pomimo uspokojenia poczynań Rosji w ostatnich 3-4 dniach, co – jak stwierdził – „też może niepokoić", w ciągu ostatnich dwóch miesięcy nieustannie musiały być wysyłane alerty bezpieczeństwa do mieszkańców województw we wschodniej Polsce.

– Chyba 60 alertów wysłanych do województwa lubelskiego i podkarpackiego, podnoszone statki powietrzne non stop de facto, gigantyczne zagrożenie dla przejść granicznych, którego nie było, akcje sabotażu, podpalenie bazy Starlinków – tego jest coraz więcej – powiedział Kosiniak-Kamysz. – Ile jest udaremnionych aktów sabotażu, to dodaje obraz poważnego zagrożenia – dodał.

FOT. ALBERT ZAWADA

W ocenie Władysława Kosiniaka-Kamysza Rosja w ostatnich miesiącach idzie bardzo szybko do góry po drabinie eskalacyjnej

Informując we wtorek o zwołaniu przez prezydenta posiedzenia RBN na 3 listopada, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Bartosz Grodecki poinformował, że „omówione zostaną bieżące kwestie dotyczące bezpieczeństwa narodowego oraz sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce".

Historyczna decyzja

We wtorek resort obrony narodowej ogłosił, że USA podjęły decyzję o ulokowaniu w Polsce centrum serwisowego rakiet PAC-3 do systemów obrony powietrznej. Polska zabiegała o tę decyzję od miesięcy i rywalizowała o lokalizację inwestycji z Niemcami, Holandią i Norwegią; w dalszej perspektywie celem jest dążenie do ulokowania w Polsce fabryki deficytowych pocisków.

Według wiceszefowej MON Magdaleny Sobkowiak-Czarneckiej, wybór ten jest potwierdzeniem siły współpracy transatlantyckiej oraz zaufania Stanów Zjednoczonych do Polski.

– To jest jasna gwarancja ze strony NATO, że NATO trzyma się razem i całe NATO stoi za każdym swoim partnerem, za każdym elementem sojuszu. I to jest jasne pokazanie, że Polska i Polacy mogą czuć się bezpiecznie, bo nie są dzisiaj osamotnieni w tym, co się dzieje – powiedziała wiceministra na konferencji prasowej w Kwaterze Głównej Sojuszu w Brukseli.

Dodała, że w procesie przygotowania oferty ważne było zaangażowanie premiera Donalda Tuska, wicepremiera, szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza oraz prezydenta Karola Nawrockiego.

Szef prezydenckiego Biura Polityki Międzynarodowej Marcin Przydacz podkreślił w rozmowie z PAP, że decyzja strony amerykańskiej jest efektem zabiegów prezydenta Karola Nawrockiego i współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej.

– Pan prezydent uczestniczy w tym procesie od samego jego początku. Temu służyła wizyta pana prezydenta w Stanach Zjednoczonych wiosną tego roku i rozmowy z przedstawicielami Lockheed Martin – powiedział Przydacz. **PAP**

WOJSKO

Kamizelki i hełmy z programu SAFE trafią do żołnierzy

oprac. Karolina Wrońska

– Pierwsza partia kamizelek kuloodpornych i hełmów zamówionych w ramach programu SAFE wyjechała w środę z zakładów Maskpol do wojska – poinformował wiceszef MON Cezary Tomczyk.

– Po raz pierwszy z mechanizmu SAFE wyposażenie wprost do żołnierzy Wojska Polskiego trafia z firmy Maskpol – powiedział Tomczyk podczas konferencji prasowej w zakładach. Jego zdaniem to „moment przełomowy".

Wiceszef MON zapowiedział, że do końca b.r. do żołnierzy w 16. i 18. Dywizji Zmechanizowanej trafi 17 tysięcy kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 oraz 20 tysięcy hełmów HBT-02.

W ramach SAFE firma Maskpol S.A. dostarczy na rzecz Wojska Polskiego 300 tysięcy hełmów HBT-02 i 50 tys. kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 za łączną kwotę blisko 1,5 miliarda złotych. **PAP**

POLITYKA

Hołownia nie jest zainteresowany rządowym stołkiem

oprac. Karolina Wrońska

Szef klubu Polski 2050 Szymon Hołownia podkreślił w środę, że nie było żadnych rozmów o jego obecności w rządzie.

Hołownia zapewnił w środę w rozmowie z Kanałem Zero, że nie kandyduje na szefa partii po rezygnacji Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz.

Podkreślił też, że „nie dzieją się żadne rzeczy, które pozwoliłyby komukolwiek powiedzieć, że Hołownia zabiega o miejsce w rządzie, że walczy o tekę wicepremiera".

– Nie było żadnych rozmów o mojej obecności w rządzie, nie było żadnych propozycji dotyczących mojej obecności w rządzie – dodał.

Poinformował, że we wtorek rozmawiał z premierem Donaldem Tuskiem nt. bieżącej sytuacji. – Słowem się nie zająknąłem na temat tego, że może teraz jest miejsce, w którym mógłbym powalczyć o ten mityczny stołek – mówił. – Otóż stołek mnie nie interesuje, nic się w tej sprawie nie zmieniło – podkreślił Hołownia. **PAP**

KRÓTKO

Warszawa

Sabotażysta pracujący dla Rosji zatrzymany

Funkcjonariusze CBŚP zatrzymali w Warszawie obywatela Ukrainy podejrzewanego o udział w przygotowaniu aktów dywersji, których celem było podpalenie zakładu zajmującego się rozwojem broni i amunicji o strategicznym znaczeniu międzynarodowym. Mężczyzna współpracował z dwoma Białorusinami, którzy zostali zatrzymani na terytorium Niemiec. Do zatrzymania na platformie X odniósł się również szef MSWiA Marcin Kierwiński. „CBŚP zatrzymało w Warszawie Artema S., obywatela Ukrainy poszukiwanego ENA przez stronę rumuńską. Jest podejrzewany o udział w przygotowaniu dywersji poprzez podpalenie zakładu zbrojeniowego. Do podpalenia doszło 14 września 2026 r." – napisał Kierwiński.

Lublin

Chciał przemycić 41 żywych jaszczurek

Lubelska Krajowa Administracja Skarbowa udaremniła próbę przemytu żywych jaszczurek. Do Polski chciał je przywieźć obywatel Białorusi. Wartość rynkową zabezpieczonych zwierząt oszacowano wstępnie na blisko 100 tys. zł.

Białystok

Zamiast opakowań na lizaki opakowania na papierosy

Funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej z Podlasia udaremnili przemyt blisko 4 mln sztuk podrobionych opakowań do papierosów znanych marek. Transport przewożony był w ciężarówce jadącej z Litwy. Miała być załadowana opakowaniami na słodycze. Szacunkowa wartość rynkowa takiej liczby oryginalnych opakowań wynosi blisko miliona złotych.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Wiemy, że polscy seniorzy mają szereg problemów. Problemów ze zdrowiem, (...) ale mamy także bardzo poważny problem z przestępcami, którzy dybią na naszych seniorów

WALDEMAR ŻUREK
minister sprawiedliwości

eprasa.pl 923cd8b555

Inowrocław

• **Biuro Ogłoszeń**
tel. 52 357 76 14

KONKURS

Prezentowali własne interpretacje utworów Jana Kasprowicza

(FI)

W Bibliotece Miejskiej im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu odbył się finał Wojewódzkiego Konkursu Interpretacji Prozy Jana Kasprowicza „Bunt młodych przed końcem świata".

Młodzież zmierzyła się z twórczością Jana Kasprowicza, prezentując własne interpretacje jego utworów prozatorskich takich jak: „O bohaterskim koniu i walącym się domu" czy Szkice literackie i teatralne. Uczestnicy mieli okazję zaprezentować swoje umiejętności interpretacyjne, wrażliwość literacką i aktorską.

A oto laureaci konkursu: 1. Michał Tyburski (LO w Lipnie), 2. Maja Lewandowska (LO w Lipnie), 3. Amelia Sadowy (SP im. mjr. Henryka Sucharskiego w Osieku nad Wisłą).

FOT. BIBLIOTEKA MIEJSKA W INOWROCŁAWIU

Laureaci i zdobywcy wyróżnień w Wojewódzkim Konkursie Interpretacji Prozy Jana Kasprowicza

POMOC PRZEDMEDYCZNA

Przetarg ogłoszony. W mieście pojawią się nowe defibrylatory

(FI)

Kolejne defibrylatory AED zamontowane zostaną w najbliższym czasie w pięciu ważnych punktach na terenie Inowrocławia.

Jak informują służby prasowe ratusza, miasto ogłosiło właśnie przetarg na dostawę i montaż zewnętrznych defibrylatorów AED. Inwestycja realizowana będzie w ramach Inowrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

Nowe defibrylatory zamontowane mają być przy: Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (ul. Św. Ducha 90), Kujawskim Centrum Kultury (ul. Jana Kilińskiego 16), Skate Parku (u zbiegu ul. Świętokrzyskiej z ul. Zapadłe), muszli koncertowej w Parku Solankowym (al. Powstańców) oraz grillowisku w nowej części Parku Solankowego.

TOMASZ CZACHOROWSKI/ZDJĘCIE ILUSTRACYJNE

Defibrylatory zwiększają szanse na udzielenie pomocy przed przyjazdem zespołu ratownictwa medycznego

- W ramach zamówienia przewidziano dostawę nowoczesnych defibrylatorów wraz z wyposażeniem oraz montaż w specjalnych kapsułach zewnętrznych, przystosowanych do pracy w zmiennych warunkach atmosferycznych - słyszymy w ratuszu.

Urzędnicy dodają też, że urządzenia będą wyposażone m. in. w komunikaty głosowe wspierające prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz tryb pediatryczny.

Defibrylatory AED to urządzenia, które mogą pomóc uratować życie w przypadku nagłego zatrzymania krążenia. Ich dostępność w ogólnodostępnych miejscach zwiększa szanse na udzielenie szybkiej pomocy jeszcze przed przyjazdem zespołu ratownictwa medycznego.

- To kolejny krok w działaniach miasta na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców - dodają pracownicy Urzędu Miasta i przypominają, że na budynkach szkół podstawowych i obiektach sportowych w Inowrocławiu zamontowano już wiele defibrylatorów AED.

Urządzenia pojawiają się również przy miejskich instytucjach, m. in. w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

Dzięki kolejnym lokalizacjom mapa punktów, w których można skorzystać z urządzeń ratujących życie, będzie jeszcze bogatsza. Miasto przekazuje też link, pod którym zainteresowani znajdą lokalizację wszystkich miejskich defibrylatorów - https://openaedmap.org/pl/#map=13/52.78633/18.26398. Znaleźć można je też w aplikacji mobilnej Reanimator Community.

©℗

REKLAMA

0011604289

Dnia 3 listopada br. mija szósta rocznica śmierci

ŚP

Tadeusza Chęsego

(1946 - 2020)
Założyciela Drukarni POZKAL,
Prezesa Spółki „Solanki" Uzdrowisko Inowrocław,
Honorowego Obywatela Miasta Inowrocławia
i m.in. Prezesa Towarzystwa Miłośników
Miasta Inowrocławia,
a przede wszystkim Człowieka o wielkim sercu,
który nie potrafił być obojętny.

Msza święta w Jego intencji odprawiona zostanie
3 listopada br. o godz. 17.30
w kościele parafialnym pw. Świętego Mikołaja
w Inowrocławiu.

Prosimy wszystkich życzliwych pamięci Zmarłego
o chwilę zadumy i refleksji oraz modlitwę.

Zarząd i Pracownicy
Drukarni POZKAL oraz „Solanki" Uzdrowisko Inowrocław

SPOTKANIE

Z popularną panią sędzią o prawach i obowiązkach

(FI)

Prowadząca przed laty popularne programy telewizyjne sędzia Anna Maria Wesołowska gościła w Inowrocławiu.

W auli I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza znawczyni prawa spotkała się wpierw z młodzieżą uczęszczającą do inowrocławskich ogólniaków, a następnie z nauczycielami, pedagogami i pracownikami placówek oświatowych zarządzanych przez starostwo.

Tematem spotkań było oczywiście prawo. Co ważne, pani sędzia chętnie odpowiadała na liczne pytania z sali. Młodzieży przypomniała o jej prawach, ale także zwróciła uwagę na to, że ma ona również i obowiązki. Jak zauważyli opiekunowie klas, spotkanie zainteresowało uczniów do tego stopnie, że nie dało się zauważyć, by któryś z nich sięgnął w tym czasie po telefon komórkowy.

Podczas spotkania z dorosłymi, sędzia Anna Maria Wesołowska wróciła do czasów, gdy orzekała w sprawach rodzinnych i dzieliła się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi tej bardzo odpowiedzialnej roli.

Gospodarz spotkania, starosta Wiesława Pawłowska serdecznie podziękowała pani sędzi za niezwykle interesujące i inspirujące spotkania.

©℗

eprasa.pl 923cd8b555

TWÓRCY I ICH DZIEŁA

Pałucka sztuka ludowa niematerialnym dziedzictwem

Maja Stankiewicz

W Warszawie furorę robią hafty, rzeźby i zdobnictwo pałuckie. Konkurs Sztuki Ludowej Pałuk, organizowany w Szubinie od 64 lat, trafił do prestiżowego rejestru. Sukcesów jest więcej.

W październiku, podczas uroczystej gali w Ludźmierzu, przedstawiciele Szubińskiego Domu Kultury odebrali decyzję Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącą Konkursu Sztuki Ludowej Pałuk im. Wandy Szkulmowskiej. Znalazł się on w Krajowym Rejestrze Dobrych Praktyk w Ochronie Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Rejestr ten prowadzony jest w Polsce od 2018 r., zawiera 19 pozycji. Konkurs Sztuki Ludowej Pałuk jest na ostatnim miejscu, bo decyzję podjęto niedawno. Była wyczekiwana, wszak szubiński konkurs – organizowany od 64 lat - jest najstarszym tego typu przedsięwzięciem w Polsce.

- To uznanie dla bogactwa naszego regionalnego dziedzictwa, a także dla twórców ludowych, ich talentu, pracy i zaangażowania w kultywowanie pałuckich tradycji. To również potwierdzenie, że nasze dziedzictwo pozostaje żywe i warte ochrony – podkreślają pracownicy SzDK.

FOT. SZUBIŃSKI DOM KULTURY

Konkursu Sztuki Ludowej Pałuk znalazł się w Krajowym Rejestrze Dobrych Praktyk, który zawiera 19 pozycji

Wśród twórców ludowych jest Halina Kaszewska, hafciarka z Szubina, która podkreśla, że w życiu bywa różnie, ale gdy bierze igłę do ręki, to jest przeszczęśliwa, a wszystkie złe doświadczenia odchodzą na bok. Pani Halina w Konkursie Sztuki Ludowej Pałuk bierze udział od 1984. r. Nagród ma bez liku. W tym roku także jury doceniło jej prace.

Od lat nagrody na Konkursie Sztuki Ludowej Pałuk w Szubinie zbierają też Jadwiga Bołka, mistrzyni zdobnictwa pałuckiego i Piotr Woliński, rzeźbiarz z Kcyni.

Panią Jadwigę spotkaliśmy niedawno w Szubińskim Domu Kultury. Prezentowała swoje prace, a także odznaczenie, bo we wrześniu, podczas Zjazdu Twórców Ludowych w Żninie, uhonorowano ją srebrnym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis". Pani Jadwiga nie jest rodowitą Pałuczanką. Do Szubina przyjechała wiele lat temu z Podlasia, pomimo to jest dziś mistrzynią zdobnictwa pałuckiego. W tym roku na Konkursie Sztuki Ludowej Pałuk jury przyznało jej nagrodę specjalną.

Podczas gali w Ludźmierzu wręczona została także decyzja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wpisaniu na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego tradycyjnej plastyki obrzędowej i zdobniczej Pałuk. Dwa lata temu na tę listę wpisano haft pałucki. Są na niej w tej chwili 133 wpisy.
©℗

GMINA INOWROCŁAW

Wpierw konkurs o piłce ręcznej, a potem spotkanie z olimpijczykiem z Montrealu

(FI)

Uczniowie szkół z terenu gm. Inowrocław uczestniczyli w konkursie wiedzy o piłce ręcznej, a następnie spotkali się z legendą polskiego sportu , Zygfrydem Kuchtą, brązowym medalistą igrzysk olimpijskich w Montrealu w 1976 roku.

FOT. GMINA INOWROCŁAW

Zygfryd Kuchta chętnie odpowidał na pytania uczniów i składał pamiątkowe podpisy, także na koszulkach

Konkurs odbywał się pod hasłem „Największe sukcesy polskiej reprezentacji w piłce ręcznej". Uczestniczyło w nim 27 uczniów z podstawówek gm. Inowrocław. Mierzyli się oni z z testem składającym się z 30 pytań sprawdzających wiedzę z historii polskiego szczypiorniaka, największych osiągnięć reprezentacji narodowej oraz sukcesów naszych zawodników na arenie międzynarodowej.

Najlepiej z testem poradzili sobie: Aleks Robak (Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Sławęcinku), Oliwier Pawlaczyk (Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Jaksicach) oraz Jakub Szymański (także Szkoła Podstawowa w Sławęcinku).

Nagrodą specjalną dla uczestników konkursu i kibiców było spotkanie z Zygfrydem Kuchtą, reprezentantem Polski w piłce ręcznej, brązowym medalistą igrzysk olimpijskich w Montrealu w 1976 roku, uznawanym za jednego z najlepszych obrońców w historii polskiego szczypiorniaka.

Każdy miał możliwość porozmawiać ze sportowcem i zadać mu pytania. Była też okazja do zdobycia autografu olimpijczyka i wykonania z nim wspólnego, pamiątkowego zdjęcia.
©℗

AUTOREKLAMA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne
w Twojej gazecie zlecisz bez wychodzenia z domu przez Internetowe Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

REKLAMA 0011605049

KOMUNIKAT

Burmistrz Gminy i Miasta Janikowo
INFORMUJE:

w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janikowie przy ul. Przemysłowej 6 na tablicy ogłoszeń został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy.
Z wykazem można zapoznać się w dniach **od 29 października 2026 r. do 19 listopada 2026 r.**
Szczegółowe informacje można uzyskać telefonicznie pod nr 52 351 44 21 oraz na stronie www.bip.janikowo.bipgmina.pl, w zakładce nieruchomości - obwieszczenia.

REKLAMA 0011605012

WYCIĄG

Burmistrz Gminy i Miasta Janikowo
ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości,
który odbędzie się w dniu 3 grudnia 2026 r.
w siedzibie Urzędu Miejskiego w Janikowie ul. Przemysłowa 6 sala konferencyjna 119 - I piętro

Godzina	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej oraz ewidencji gruntów	Księga wieczysta	Powierzchnia	Cena wywoławcza *	Wadium
10:30	27/3	BY1I/00023130/1	0.1855 ha	300.000,00 zł	15.000,00 zł

Działka nr 27/3 zlokalizowana w Janikowie przy ul. Wiejskiej 4, obręb 6 m. Janikowo, sklasyfikowana jestw ewidencji gruntów i budynków jako B – tereny mieszkaniowe oraz RIVa – tereny orne. Kształt działki zbliżony jest do trapezu. Na nieruchomości zlokalizowany jest budynek mieszkalny oraz budynek gospodarczy. Nieruchomość posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej ul. Wiejskiej.
Dla działki obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący działkę o nr ewid. 27/3 obręb ewidencyjny 6, Janikowo gm. Janikowo, w którym działka położona jest na terenie oznaczonym symbolem 1MNS - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej – Uchwała nr XXIV/190/2026 Rady Miejskiej w Janikowie z dnia 24 lutego 2026 r., która weszła w życie 17 marca 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 2 marca 2026 r. poz. 1111).

Godz.	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej oraz ewidencji gruntów	Opis nieruchomości	Powierzchnia	Udział w nieruchomości wspólnej i prawie własności gruntu	Cena wywoławcza*	Wadium
11:00	**Janikowo ul. Klonowa 8** dz. nr 147/75 pow. 0.0393 ha	Lokal mieszkalny nr 9 w wejściu „B", usytuowany na II piętrze budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Lokal składa się z 1 pokoju, kuchni, przedpokoju i łazienki z w.c., posiada balkon.	Lokal: 36,70 m² Piwnica: 6,54 m²	4324/86402	150.000,00 zł	7.500,00 zł
11:30	**Janikowo ul. Główna 35** dz. nr 3/28 pow. 0.0280 ha	Lokal mieszkalny nr 5, usytuowany na II piętrze budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Lokal składa się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, w.c. i przedpokoju. Lokal posiada balkon.	Lokal: 51,36 m² Piwnica: 2,60 m²	5369/113020	205.000,00 zł	10.250,00 zł
12:00	**Janikowo ul. Główna 35** dz. nr 3/28 pow. 0.0280 ha	Lokal mieszkalny nr 9, usytuowany na IV piętrze budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Lokal składa się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, w.c. i przedpokoju. Lokal posiada balkon.	Lokal: 51,36 m² Piwnica: 2,70 m²	5406/113020	208.000,00 zł	10.400,00 zł
12:30	**Janikowo ul. Miła 3** dz. nr 147/48 pow. 0.0279 ha	Lokal użytkowy nr 1 – garaż, usytuowany w podpiwniczeniu budynku mieszkalnego wielorodzinnego.	Lokal: 19,52 m²	1952/110797	39.200,00 zł	1.960,00 zł

*Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt. 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.) sprzedaż powyższych nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT.
Poprzednie przetargi: I przetarg ustny nieograniczony - 9 października 2026 r.
W przetargach mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne, jeżeli wpłaciły wadium w wysokości podanej w ogłoszeniu **do dnia 27 listopada 2026 r. na konto Urzędu Miejskiego w PBS Janikowo numer: 32 8185 0006 0000 0185 2000 0007**.
Zastrzegamy sobie prawo do unieważnienia lub odwołania przetargu podając przyczynę.
Bliższe informacje: Urząd Miejski w Janikowie – pok. 104 – tel. 52 351 44 18.
Lokale można oglądać po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z administratorem – PGKiM Janikowo tel. 52 351 44 58.
Ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez: umieszczenie na stronie internetowej: www.bip.janikowo.bipgmina.pl w zakładce nieruchomości > przetargi, stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Janikowie.

eprasa.pl 923cd8b555

PRZED 1 LISTOPADA

Od róż po ozdobną kapustę, czyli dekoracje na groby

Oliwia Kutyła

Przed 1 listopada zmieniają się nie tylko kwiatowe trendy i ceny, ale również zwyczaje związane z dekorowaniem grobów bliskich. Te zmiany zauważają także florystki..

FOT. GRZEGORZ OLKOWSKI

To czas niezwykle intensywny dla kwiaciarni

Okres przed świętem Wszystkich Świętych to oczywiście wyjątkowy czas dla florystów. Więcej pracy mają kwiaciarnie, a wśród pytań klientów, chcących wyrazić pamięć o bliskich, często pojawia się to: "czy nie za późno, kiedy zamówić kwiaty na grób?". Do tego zmieniają się ich oczekiwania, wybierane dekoracje.

- Duże zmiany obserwujemy już od około dekady i z każdym rokiem stają się one coraz bardziej widoczne - mówi Małgorzata Mucharska, która od 26 lat prowadzi kwiaciarnię "Kozacka" w Toruniu.

Czas przed świętem Wszystkich Świętych jest niezwykle intensywny dla kwiaciarni. Wypełniają się one wtedy wiązankami i kompozycjami. Przygotowania rozpoczynają się dużo wcześniej.

- Rozpoczynamy je, we wrześniu. To jest czas pierwszych zamówień w kontekście Wszystkich Świętych, wystawiania pierwszych projektów wiązanek. One się, jak u nas widać, wtapiają w tło kwiaciarni. I są nim przez te osiem tygodni - opowiada Małgorzata Mucharska.

Jak wyrażają się wspomniane zmiany? Choćby w tym, że zamiast kilku mniejszych wiązanek coraz częściej klienci wybierają jedną, bardziej wyszukaną kompozycję, na którą rodzina może się złożyć się. Do niej dobierane są kwiaty umieszczane w wazonie.

- Dekoracje zmieniają się także dlatego, że rośnie liczba grobów urnowych. Generalnie widać, że coraz więcej klientów robi bardzo przemyślane zakupy - mówi właścicielka kwiaciarni "Kozacka".

- Tradycyjna chryzantema, duża kula, odchodzi już powoli w zapomnienie, nie jest już na naszych grobach kwiatem dominującym. Coraz częściej widzimy wiązanki, które przypominają bukiety florystyczne - zauważa Małgorzata Mucharska.

To efekt tego, że klienci szukają czegoś innego niż tradycyjne, kuliste dekoracje. Oczekują oryginalności.

- W tym roku pracowałyśmy głównie na roślinach i dodatkach barwionych i farbowanych. Myślę, że wiele takich kwiatów będziemy mogli zobaczyć w tym roku w wiązankach nagrobnych - dodaje florystka.

Popularne w tegorocznym sezonie kolory wiązanek to ecru, oberżyna, lawenda i fuksja. Każdy rok przynosi nowe trendy, które widać również w zamówieniach klientów i towarze trafiającym do kwiaciarni. W przypadku żywych kwiatów wybór kolorów jest oczywiście zawężony. To biały, żółty, pomarańcz i czerwień.

- Klienci zwracają uwagę, żeby te kwiaty były dobrane do pory roku, by były chłodnolubne i dobrze przetrwały zmienne warunki atmosferyczne - wyjaśnia Małgorzata Mucharska.

Do roślin, które dobrze sprawdzają się w jesiennych warunkach, należą chryzantemy, goździki i róże. Coraz częściej w kompozycjach na końcówkę roku pojawiają się także hortensje i brassica, czyli ozdobna kapusta.

- Po pierwszych przymrozkach nie tracą tak łatwo koloru, dzięki czemu kompozycja z nich powstała dłużej będzie zdobić grób. Tak w ogóle to dbaniem o wiązankę nie ma się co przesadnie przejmować. Matka natura za nas to zrobi - zauważa toruńska florystka.

Na trwałość wiązanki wpływ ma odpowiedni podkład. Do jego wykonania wykorzystuje się między innymi gałęzie jodły, jodły kaukaskiej, żywotnika i świerku. Tworzą one podstawową bazę kompozycji i pomagają zachować jej świeży wygląd. Wybierając dekorację, warto więc wziąć pod uwagę zarówno kwiaty, jak i pozostałe elementy nagrobnej dekoracji. Istotne jest, by dopasować ją do miejsca, w którym zostanie wyeksponowana, i warunków, na jakie będzie narażona.

- Klienci bardziej niż kiedyś zwracają uwagę na miejsce, w których dekoracja zostanie postawiona - dodaje Małgorzata Mucharska.©℗

REKLAMA

0111584791

INFORMATOR

HOTELE

Bydgoszcz

Tanie noclegi dla firm, 601-919-805

LEKARSKIE

Włocławek

Badania okresowe pracowników, kierowców, posiadających broń - lek. Wojciech Cader, Plac Wolności 17, pn. 10.15-13.00, wt. 8.00-11.00, śr. 14.00-19.00, czw. 8.00-11.00, pt.14.00-19.00, tel. 603-767-838, 54/231-43-54. Współpraca z LUXMED i MEDICOVER.

Radziejów

Internista Mieczysław Wolański, przyjmuje codzienne od 9.00, Radziejów, ul. Łokietka 3, ekg, holter usg, laboratorium. Tel. 607 402 122, 54/285 22 40

USŁUGI

Bydgoszcz

Śmieci - wywóz, kontenery, gruz „Corimp" 52/320-81-85.

Grudziądz:

STACJA demontażu pojazdów przyjmuje samochody do złomowania, Grudziądz, tel. 56/465-48-88

USŁUGI POGRZEBOWE

Bydgoszcz

Dylewscy Zakład Usług Pogrzebowych, Plac Piastowski 9, Bydgoszcz. Tel. Całodobowe 52/322-29-16, 602-26-34-72, www.dylewscy.pl Biuro Fordon ul.Piwnika Ponurego 1D, 52/342-95-16. Obsługujemy cmentarze w Bydgoszczy i okolicy, kompleksowe usługi krajowe i zagraniczne, usługi kremacyjne w Bydgoszczy - duży wybór trumien i urn. Kredytowanie pogrzebów ZUS, KRUS, wojsko, policja

Chojnice

Zakład Pogrzebowy Tadeusz Porożyński, Gdańska 3. Przechowywanie, przewóz zwłok Chojnice bezpłatnie całodobowo. 52/397-20-47, 604-755-900.

Toruń

Sotor Usługi Pogrzebowe i Cmentarne, Toruń, tel. 56/655 33 50 całą dobę. Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Inowrocław

Credo -Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy -św. Ducha 33, 88-100 Inowrocław. 52/357-74-16, 509-946-759, trumny już od 349 zł, do każdej usługi baldachim i winda nagrobna gratis, dostosowujemy się do możliwości finansowych każdego Klienta, wypłacamy zasiłki z ZUS i KRUS przed pogrzebem http://www.pogrzeb.net

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Inowrocław Św. Ducha 53, Kruszwica Kolegiacka 12F, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

MEMORIA Zakład Pogrzebowy Waldemar Wójcik, ul. Marulewska 40, Inowrocław. Dyżur całodobowy - tel. 602-189-676, 52/355-66-77. Załatwiamy wszystkie formalności w imieniu rodziny. Wypłacamy zasiłek pogrzebowy przed pogrzebem. Posiadamy profesjonalny baldachim pogrzebowy oraz windę nagrobną. Świadczymy usługi na najwyższym poziomie. www.memoria.pl

Barcin

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Sławomir Makowski, Barcin, ul. Żnińska 25 (naprzeciwko cmentarza) Tel. 52/383-64-09, 601-681-917.

Pakość

„Konkordia" kompleksowe usługi pogrzebowe, Pakość, Inowrocławska 10, 52/35-18-766, 500-697-316, całą dobę. Wypłacamy zasiłki pogrzebowe KRUS i ZUS.

Gniewkowo

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Gniewkowo, ul. Króla Jana III Sobieskiego 22, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Sotor - Usługi Pogrzebowe i Cmentarne Gniewkowo 56/655 33 50 całą dobę Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Janikowo

NAJTAŃSZY CAŁODOBOWY ZAKŁAD POGRZEBOWY ROBERT KURCZEWSKI

JANIKOWO, ul. Główna 18G TEL. 507 364 717

Kruszwica

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Kruszwica Kolegiacka 12F, Inowrocław Św. Ducha 53, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Żurawski ul. Kolegiacka 12E Kruszwica, tel. 666-999-917

Złotniki Kujawskie

Zakład Pogrzebowy - całodobowy Andrzej Pabjańczyk, Złotniki Kujawskie ul. Podgórna 13, tel. 52/351-71-03, 504-270-409, 604-542-322

Żnin

Całodobowe, kompleksowe usługi pogrzebowe „Chmielewscy", ul. Górska 10, 52/302-14-67, 502-314-898. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem.

Całodobowo-Usługi Pogrzebowe Firma Pietras, Żnin, Pl. Wolności 15/4. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem. 52/30-22-031, 509-917-648

Włocławek

TARTAR spopielarnia i dom pogrzebowy, Włocławek ul. Bojańczyka 3/5, ul. Cmentarna 12, 54/231-44-55, 54/413-15-93.

Kowal

Całodobowa obsługa pogrzebów, Producent trumien. Lewandowski, 87-820 Kowal ul. Kościuszki 56. Tel. 603-998-321

WETERYNARYJNE

Toruń

„Salus" Przychodnia Weterynaryjna, Lelewela 33 /teren Arpolu/8-22, 56/652-81-67. Interna, chirurgia, profilaktyka. RTG, USG. Całodobowy dyżur 504-052-789.

ZDROWIE I URODA

Toruń

Optyk Trejnowscy. Bezpłatne badanie wzroku. Okulary progresywne.

Zniżki: na NFZ. Karta dużej rodziny, karta seniora i osoby niepełnosprawne.

ul. Kościuszki 41/47 pawilon Herbowa (obok Biedronki) tel. 56/623-23 26 www.optyk-trejnowski.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Sport

Siatkówka. Reprezentacja Polski kobiet poznała rywalki w mistrzostwach świata w USA i Kanadzie (31 sierpnia-12 września 2027). Biało-czerwone zagrają w grupie E z Niemkami, Słowenkami i Kubankami.

KOSZYKÓWKA

Fatalna diagnoza dla Kacpra Kłaczka i duży problem dla bydgoskiej drużyny

Joachim Przybył

Enea Łaciate Astoria Bydgoszcz traci jednego ze swoich kluczowych graczy. Kacper Kłaczek w tym sezonie już nie zagra!

Najlepszy polski gracz beniaminka został zniesiony z parkietu w trakcie sobotniego meczu Enea Łaciate Astorii we Wrocławiu. Już pierwsze badania nie były optymistyczne. Mowa była o poważnej kontuzji ścięgna achillesa i około trzech miesiącach przerwy. - Wyglądało to poważnie - przyznał trener „Asty" Anders Sommer.

Klub w poniedziałek informował, że ostateczną diagnozę poznamy po konsultacji ortopedycznej we wtorek.I choć nastroje nie były optymistyczne, w Bydgoszczy tliły się iskierki nadziei.

Niestety. Szczegółowa konsultacja ortopedyczna potwierdziła pierwsze doniesienia: Kłaczek doznał bardzo poważnej kontuzji ścięgna Achillesa. Koszykarz musi poddać się operacji, potem czeka go długa rehabilitacja. W tym sezonie do gry już nie wróci.

Dla Enea Łaciate Astorii to ogromna strata. Debiutujący w zawodowym baskecie koszykarz wypadł w pierwszych meczach tak dobrze, że zapracował na powołanie do szerokiej reprezentacji Polski. Bydgoskiej drużynie dostarczał nie tylko ponad 10 punktów, 4 zbiórki i 2 asysty, ale także mnóstwo pozytywnej energii na parkiecie.

Tym samym polska rotacja w „Aście" została mocno okrojona, a jeszcze problemy ze zdrowiem miał ostatnio Piotr Wińkowski. Nie wiemy jeszcze, czy bydgoski klub będzie szukał kolejnego Polaka, ale sytuacja na rynku i tak jest bardzo trudna. Przypomnijmy, że w drużynie jest też jeszcze jedno wolne miejsca dla obcokrajowca, jego zajęcie wiąże się z wykupieniem dodatkowej licencji.

Ruchy są potrzebne, bo bydgoska drużyna sportowo nie wypada najlepiej na początku rozgrywek. Sezon co prawda zaczęła świetnie - od domowego zwycięstwa nad Zastalem Zielona Góra (to była jedyna, jak dotąd porażka wicemistrzów Polski), ale potem było już znacznie gorzej. Asta przegrała kolejno z GTK Gliwice u siebie, w Toruniu i we Wrocławiu. W tym pierwszym meczu ledwie o punkt, ale w dwóch ostatnich straciła łącznie 210 punktów i przegrała łącznie różnicą 47 punktów.

Już w sobotę (31 października) bydgoskich koszykarzy czeka wyjazd do Sopotu, gdzie zagrają z ostatnim w tabeli Treflem. 6 listopada zmierzą się u siebie z PGE Startem Lublin.

FOT. JAKUB SOBOCZYŃSKI

Kacper Kłaczek musi przejść operację, potem czeka go rehabilitacja. To duża strata dla zawodnika i drużyny

ŻUŻEL

Tarsenko i toruńscy juniorzy na plus, Drabik do poprawki

Magdalena Zimna

Emocje po ligowej walce już dawno opadły, jest czas na podsumowania i wnioski. Kto zachwycał w tym sezonie, a dla kogo rozgrywki zakończyły się rozczarowaniem?

Najbardziej zadowoleni z minionego sezonu byli w Toruniu. Pres obronił tytuł Drużynowego Mistrza Polski, młodzieżowcy zdobyli srebro Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, a Robert Lambert jest indywidualnym mistrzem świata.

Najwięksi rozczarowani to zapewne Sparta Wrocław - wicemistrz Polski bardzo liczył na złoto, Bayersystem GKM Grudziądz - skończył sezon poza play off i Włókniarz Częstochowa - rozgrywki zakończył spadkiem.

Indywidualnie? Najskuteczniejszy w lidze znów był Bartosz Zmarzlik, a w gronie tych, którzy pozytywnie zaskoczyli w tym sezonie znaleźli się m.in. Jack Holder (mimo kontuzji) i Anders Thomsen ze Stali Gorzów, drugi i trzeci zawodnik pod względem średniej biegopunktowej. Na dobrą ocenę zasłużył też Wadim Tarasenko. - Wadim to z pewnością jedno z większych pozytywnych zaskoczeń tego roku. Zdarzały mu się wpadki na przestrzeni całego sezonu, ale nie można powiedzieć, że w jakimś stopniu zawiódł Bayersystem GKM - ocenia Marek Cieślak, były trener kadry w rozmowie z ekstraliga.pl

FOT. SŁAWOMIR KOWALSKI

Drużynowo Pres Toruń był znacznie lepszy od Bayersystem GKM

Rozwinęło się też kilku młodych zawodników. - Szczególnie Adam Bednar, bo Nazar Parnitskyi pokazał, na co go stać już wcześniej. Utworzyła się grupa zdolnych zagranicznych juniorów, ale polskich tak samo. Mam tutaj na myśli chłopaków z Torunia, czyli Antoniego Kawczyńskiego i Mikołaja Duchińskiego, którzy podnieśli swój poziom i zdobyli kolejny złoty medal Drużynowych Mistrzostw Polski - dodał były trener.

Kto na drugim biegunie? Sezonu do udanych nie zaliczy Paweł Przedpełski (Stal Gorzów), na więcej liczyli pracodawcy Maksyma Drabika (GKM) czy Martina Vaculika (Motor).

- Przedpełski pokładanych w sobie nadziei nie spełnił, powinien w tym sezonie lepiej punktować. Drabik to samo, ale GKM mógł się tego spodziewać, bo on od lat nie potrafi poradzić sobie na torze w Grudziądzu, czemu się jednak bardzo dziwię, bo nawet słonia da się nauczyć tańczyć. Jeśli chodzi o Vaculika to nie był to dla niego dobry rok, ale uważam, że jeszcze wróci do swojej najlepszej formy. Mecz o brąz pokazał, że wciąż potrafi się ścigać - powiedział Cieślak.- Zły sezon ma za sobą też Dominik Kubera, ale jego forma spada już od dwóch lat. Czym to jest spowodowane, nie wiem, bo potencjał ma bardzo duży. Dużo zastrzeżeń pojawia się też do Maćka Janowskiego. Został indywidualnym mistrzem Polski, wicemistrzem Europy, ale najważniejsze mecze Sparcie po prostu położył. To kawał zawodnika, dla niego dwucyfrówka powinna być jak splunięcie - zakończył Cieślak.

SIATKÓWKA

Nie było dobrego przyjęcia, nie ma punktów dla Pałacu

Joachim Przybył

Bydgoskie siatkarki przegrały wyjazdowy mecz z Uni Opole w 4. rundzie Tauron 1. Ligi.

UNI OPOLE - METALKAS PAŁAC BYDGOSZCZ 3:0 (26:24, 25:22, 25:19)

UNI: Makarowska-Kulej 3, Pavlyk 21, Kecher 7, Kępa 16, Palazzolo 3, Filipovic 11, Łyduch (libero) , Wieczorek

PAŁAC: Pol 4, Łyczakowska 3, Makarewicz 16, Dębowska 7, Hevelt 6, Pinczewska 8, Jagła (libero), Ziółkowska (libero)

Bydgoska drużyna pojechała do Opola z dużymi nadziejami na zwycięstwo. Nie bez podstaw, bo podopieczne Bartłomieja Łyczakowskiego dobrze radziły sobie od początku sezonu.

W Opolu mecz był wyrównany, a pałacanki miały swoje szanse. W pierwszym secie, po zaciętej grze na początku, zaczęły odskakiwać rywalkom w końcówce (21:18, 24:22), ale straciły czujność i skuteczność. Ekipa z Opola to wykorzystała i doprowadziła do wyrównania (24:24). Czas dla bydgoskiej ekipy pomógł niewiele; po przerwie miejscowe przeprowadziły dwie skuteczne akcje i wygrały tego seta. Drugiego Bydgoszczanki też rozpoczęły lepiej, prowadziły już 11:4. Rywalki znów jednak powoli, ale skutecznie odrabiały straty i doprowadziły do remisu (17:17, 22:22), a w końcówce miały „pewną rękę". To tylko pozytywnie je napędziło, bo w trzeciej partii zagrały znacznie lepiej od bydgoskiej ekipy i zgarnęły pełną pulę.

- Zabrakło nam dobrego przyjęcia, to było kluczowe - powiedziała libero Pałacu Oliwia Ziółkowska.

eprasa.pl 923cd8b555

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

POGRZEB TO FINANSOWE WYZWANIE

KTO MOŻE STARAĆ SIĘ O ZASIŁEK POGRZEBOWY Z ZUS? str. 12-13

Nr ISSN 0867-4965
Nr indeksu 350184

www.pomorska.pl

Nr 252 (23.762) | Nakład: 7.201 | Wydanie 2 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Czwartek, 29.10.2026

78 lat

GAZETA pomorska KUJAWSKA

RELAKS

Horoskop na dziś i krzyżówki do rozwiązania przy dobrej kawie Str. 11

Włocławek

Problem z jakością wody z kranu w szpitalu

Kranówkę w szpitalu można pić dopiero po dwuminutowym przegotowaniu. Lecznica czeka na kolejne badania próbek wody
Str. 8

Kontrowersje

17-latka planowała zabójstwo w szkole. Trafiła do aresztu

Uczennica z pow. żnińskiego chciała zabić dwie nauczycielki. Najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie
Str. 4

Uwaga, oszuści!

Fałszywy marynarz wyłudził od 66-latki pół mln zł!

Oszust przez kilka miesięcy budował w internecie relację z Bydgoszczanką, by potem ją naciągnąć
Str. 4

Na zakupach

Za słodycze trzeba teraz słono zapłacić

Beata Busz

Zmiany na liście najbardziej drożejących produktów w sklepach. Na czoło wysforowały się ostatnio słodycze i desery, używki oraz napoje.

W najnowszej edycji cyklicznego raportu „Indeks Cen w Sklepach Detalicznych", autorstwa UCE Research i Uniwersytetów WSB Merito, zestawiono ze sobą ponad 102 tys. cen z przeszło 47 tys. placówek. Przeanalizowano 17 kategorii produktów.

Z zebranych danych wynika, że we wrześniu najwyższą dynamikę wzrostu cen odnotowały słodycze i desery (więcej o 6,7 proc. niż przed rokiem). Na kolejnych miejscach widać używki (więcej o 6,1 proc.), napoje bezalkoholowe (4,8 proc.), ryby (4,6 proc.), a także mięso (4,4 proc.). Ale są i słodsze wieści. Otóż wyraźnie wyhamowały ceny produktów, które jeszcze miesiąc wcześniej należały do najmocniej drożejących. I tak, dynamika cen chemii gospodarczej spadła rok do roku z 6,7 do 3,7 proc., karm dla zwierząt – z 5,7 do 4,2 proc., a artykułów dla dzieci – z 4,7 do 2,5 proc.

Z raportu też wynika, że we wrześniu nadal najmocniej taniały produkty tłuszczowe (kosztowały o 8,1 proc. mniej niż przed rokiem), jednak miesiąc wcześniej spadek ten wynosił aż 15,4 proc.!

Warto też wspomnieć, że ogólna dynamika wzrostu cen w sklepach przyspieszyła z 1,7 do 1,9 proc. porównując rok do roku.
Więcej na str. 3

FOT. WOJCIECH ALABRUDZIŃSKI

Włocławek

Serdeczne życzenia dla seniorów z Domu Pomocy Społecznej

W środę w Domu Pomocy Społecznej „Na Skarpie" przy ulicy Dobrzyńskiej odbyły się obchody Dnia Seniora. - Dzień Seniora to wyjątkowa okazja w naszym kalendarzu. To dzień, który należy do Was – święto doświadczenia, mądrości, życiowej siły oraz historii, które tworzycie każdego dnia - powiedziała do zgromadzonych Małgorzata Szczepańska, dyrektor DPS „Na Skarpie". Życzenia seniorom złożyli także m.in.: Krzysztof Kukucki, prezydent Włocławka, Ewa Szczepańska, przewodnicząca Rady Miasta i Zbigniew Słomski, wójt gminy Fabianki. **Więcej na stronie internetowej wloclawek.naszemiasto.pl**

REKLAMA 0111602326

DZISIAJ
dodatek specjalny
a w nim:
EKOLOGICZNA GMINA
Ranking eko gmin
Wywiady z ekspertami
Eko porady

eprasa.pl 923cd8b555

FOKUS

• **Dziś** litr benzyny 95 ma kosztować nie więcej niż 6,53 zł, benzyny 98 – 7,37 zł, a diesla – 8,20 zł

BEZPIECZEŃSTWO

Stała baza USA w Polsce będzie tematem Rady Bezpieczeństwa Narodowego

Stała baza wojsk USA w Polsce oraz obecna sytuacja bezpieczeństwa – to sprawy do omówienia wskazane przez szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza w kontekście posiedzenia RBN

oprac. Karolina Wrońska

Prezydent Karol Nawrocki zwołał na wtorek, 3 listopada, posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Omówiona ma zostać m.in. sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce.

Kosiniak–Kamysz zapytany w środę rano w TVN24, czy jest obecnie jakaś pilna sprawa, która powinna zostać omówiona na posiedzeniu RBN, odpowiedział, że „każdego dnia w tej sprawie jest coś pilnego".

– Oczywiście jest temat wiodący, to jest budowa baz, no i aktualna sytuacja bezpieczeństwa – powiedział szef MON. Dodał przy tym, że strona rządowa za każdym razem, gdy jest oskarżana, że „jakoś straszy", odpowiada, że „Rosja idzie bardzo szybko po drabinie eskalacyjnej do góry".

Dopytywany o wypowiedź prezydenta Nawrockiego z połowy października, gdy stwierdził on, że nie widzi obecnie „drastycznej zmiany zagrożenia rosyjskiego", szef MON zaznaczył, że pomimo uspokojenia poczynań Rosji w ostatnich 3-4 dniach, co – jak stwierdził – „też może niepokoić", w ciągu ostatnich dwóch miesięcy nieustannie musiały być wysyłane alerty bezpieczeństwa do mieszkańców województw we wschodniej Polsce.

– Chyba 60 alertów wysłanych do województwa lubelskiego i podkarpackiego, podnoszone statki powietrzne non stop de facto, gigantyczne zagrożenie dla przejść granicznych, którego nie było, akcje sabotażu, podpalenie bazy Starlinków – tego jest coraz więcej – powiedział Kosiniak-Kamysz. – Ile jest udaremnionych aktów sabotażu, to dodaje obraz poważnego zagrożenia – dodał.

FOT. ALBERT ZAWADA

W ocenie Władysława Kosiniaka-Kamysza Rosja w ostatnich miesiącach idzie bardzo szybko do góry po drabinie eskalacyjnej

Informując we wtorek o zwołaniu przez prezydenta posiedzenia RBN na 3 listopada, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Bartosz Grodecki poinformował, że „omówione zostaną bieżące kwestie dotyczące bezpieczeństwa narodowego oraz sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce".

Historyczna decyzja

We wtorek resort obrony narodowej ogłosił, że USA podjęły decyzję o ulokowaniu w Polsce centrum serwisowego rakiet PAC-3 do systemów obrony powietrznej. Polska zabiegała o tę decyzję od miesięcy i rywalizowała o lokalizację inwestycji z Niemcami, Holandią i Norwegią; w dalszej perspektywie celem jest dążenie do ulokowania w Polsce fabryki deficytowych pocisków.

Według wiceszefowej MON Magdaleny Sobkowiak-Czarneckiej, wybór ten jest potwierdzeniem siły współpracy transatlantyckiej oraz zaufania Stanów Zjednoczonych do Polski.

– To jest jasna gwarancja ze strony NATO, że NATO trzyma się razem i całe NATO stoi za każdym swoim partnerem, za każdym elementem sojuszu. I to jest jasne pokazanie, że Polska i Polacy mogą czuć się bezpiecznie, bo nie są dzisiaj osamotnieni w tym, co się dzieje – powiedziała wiceministra na konferencji prasowej w Kwaterze Głównej Sojuszu w Brukseli.

Dodała, że w procesie przygotowania oferty ważne było zaangażowanie premiera Donalda Tuska, wicepremiera, szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza oraz prezydenta Karola Nawrockiego.

Szef prezydenckiego Biura Polityki Międzynarodowej Marcin Przydacz podkreślił w rozmowie z PAP, że decyzja strony amerykańskiej jest efektem zabiegów prezydenta Karola Nawrockiego i współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej.

– Pan prezydent uczestniczy w tym procesie od samego jego początku. Temu służyła wizyta pana prezydenta w Stanach Zjednoczonych wiosną tego roku i rozmowy z przedstawicielami Lockheed Martin – powiedział Przydacz. **PAP**

WOJSKO

Kamizelki i hełmy z programu SAFE trafią do żołnierzy

oprac. Karolina Wrońska

– Pierwsza partia kamizelek kuloodpornych i hełmów zamówionych w ramach programu SAFE wyjechała w środę z zakładów Maskpol do wojska – poinformował wiceszef MON Cezary Tomczyk.

– Po raz pierwszy z mechanizmu SAFE wyposażenie wprost do żołnierzy Wojska Polskiego trafia z firmy Maskpol – powiedział Tomczyk podczas konferencji prasowej w zakładach. Jego zdaniem to „moment przełomowy".

Wiceszef MON zapowiedział, że do końca b.r. do żołnierzy w 16. i 18. Dywizji Zmechanizowanej trafi 17 tysięcy kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 oraz 20 tysięcy hełmów HBT-02.

W ramach SAFE firma Maskpol S.A. dostarczy na rzecz Wojska Polskiego 300 tysięcy hełmów HBT-02 i 50 tys. kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 za łączną kwotę blisko 1,5 miliarda złotych. **PAP**

POLITYKA

Hołownia nie jest zainteresowany rządowym stołkiem

oprac. Karolina Wrońska

Szef klubu Polski 2050 Szymon Hołownia podkreślił w środę, że nie było żadnych rozmów o jego obecności w rządzie.

Hołownia zapewnił w środę w rozmowie z Kanałem Zero, że nie kandyduje na szefa partii po rezygnacji Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz.

Podkreślił też, że „nie dzieją się żadne rzeczy, które pozwoliłyby komukolwiek powiedzieć, że Hołownia zabiega o miejsce w rządzie, że walczy o tekę wicepremiera".

– Nie było żadnych rozmów o mojej obecności w rządzie, nie było żadnych propozycji dotyczących mojej obecności w rządzie – dodał.

Poinformował, że we wtorek rozmawiał z premierem Donaldem Tuskiem nt. bieżącej sytuacji. – Słowem się nie zająknąłem na temat tego, że może teraz jest miejsce, w którym mógłbym powalczyć o ten mityczny stołek – mówił. – Otóż stołek mnie nie interesuje, nic się w tej sprawie nie zmieniło – podkreślił Hołownia. **PAP**

KRÓTKO

Warszawa

Sabotażysta pracujący dla Rosji zatrzymany

Funkcjonariusze CBŚP zatrzymali w Warszawie obywatela Ukrainy podejrzewanego o udział w przygotowaniu aktów dywersji, których celem było podpalenie zakładu zajmującego się rozwojem broni i amunicji o strategicznym znaczeniu międzynarodowym. Mężczyzna współpracował z dwoma Białorusinami, którzy zostali zatrzymani na terytorium Niemiec. Do zatrzymania na platformie X odniósł się również szef MSWiA Marcin Kierwiński. „CBŚP zatrzymało w Warszawie Artema S., obywatela Ukrainy poszukiwanego ENA przez stronę rumuńską. Jest podejrzewany o udział w przygotowaniu dywersji poprzez podpalenie zakładu zbrojeniowego. Do podpalenia doszło 14 września 2026 r." – napisał Kierwiński.

Lublin

Chciał przemycić 41 żywych jaszczurek

Lubelska Krajowa Administracja Skarbowa udaremniła próbę przemytu żywych jaszczurek. Do Polski chciał je przywieźć obywatel Białorusi. Wartość rynkową zabezpieczonych zwierząt oszacowano wstępnie na blisko 100 tys. zł.

Białystok

Zamiast opakowań na lizaki opakowania na papierosy

Funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej z Podlasia udaremnili przemyt blisko 4 mln sztuk podrobionych opakowań do papierosów znanych marek. Transport przewożony był w ciężarówce jadącej z Litwy. Miała być załadowana opakowaniami na słodycze. Szacunkowa wartość rynkowa takiej liczby oryginalnych opakowań wynosi blisko miliona złotych.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Wiemy, że polscy seniorzy mają szereg problemów. Problemów ze zdrowiem, (...) ale mamy także bardzo poważny problem z przestępcami, którzy dybią na naszych seniorów

WALDEMAR ŻUREK
minister sprawiedliwości

eprasa.pl 923cd8b555

Włocławek

• **Kontakt:**
redakcja.wloclawek@pomorska.pl

SPORT

Champion Włocławek zaprasza na treningi. Boks dla dziewcząt i chłopców

opr. MG

Champion Włocławek zaprasza dzieci i młodzież w wieku 10–16 lat na treningi bokserskie. Klub, którego zawodnicy w 2026 roku zdobywali medale mistrzostw Polski, prowadzi nabór dla początkujących i trenuje pięściarzy odnoszących sukcesy również na krajowych ringach.

Dzieci i młodzież w wieku od 10 do 16 lat mogą rozpocząć swoją przygodę z boksem w klubie Champion Włocławek. Treningi odbywają się pięć dni w tygodniu o godz. 17 na obiektach Krytej Pływalni Delfin. Klub zaprasza zarówno dziewczęta, jak i chłopców, również tych, którzy dopiero chcą spróbować swoich sił w tej dyscyplinie.

– Szukamy tzw. adeptów, czyli osób, które chcą dopiero rozpocząć przygodę z boksem – mówi trener Sławomir Musiałkiewicz. Zajęcia obejmują ćwiczenia ogólnorozwojowe, poprawę koordynacji ruchowej i aktywność sportową w przyjaznej atmosferze. To okazja, by rozwijać sprawność fizyczną, uczyć się dyscypliny i pozytywnie spożytkować energię. Zainteresowani mogą uzyskać szczegółowe informacje u trenera Sławomira Musiałkiewicza pod numerem telefonu 504 221 265.

Włocławski klub ma również powody do dumy z osiągnięć swoich zawodników tej grupy. Podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, będącej mistrzostwami Polski kadetów, Hanna Błachowicz zdobyła srebrny medal, a Alicja Groblewska wywalczyła brąz. Srebro zdobył również Alex Mikołajczyk, natomiast Mateusz Mucharski uplasował się na miejscach 5-8. W rywalizacji juniorek Amelka Wałęsa zajęła miejsca 5-8.

Wśród młodzieżowców Alan Smerczak i Mateusz Jarosz również zakończyli zmagania na pozycjach 5-8. Obaj dobrze radzą sobie także występując w Polskiej Lidze Boksu. Jednym z najważniejszych wydarzeń w ich kalendarzu będą mistrzostwa Polski seniorów, zaplanowane na 6 grudnia.

©℗

FOT. CHAMPION WŁOCŁAWEK

Treningi bokserskie w Championie przeznaczone są dla osób od 10 do 16. roku życia

ZDROWIE

Szpitalną kranówkę do picia trzeba gotować dwie minuty

Joanna Maciejewska

Rutynowe badania wody szpitalu we Włocławku wykazały nieprawidłowości - przekroczenie norm jednego z badanych parametrów. Kranówkę z wewnętrznej sieci szpitala można pić tylko po przegotowaniu. Tymczasowo wstrzymano też niektóre zabiegi. Co z jakością wody na Zazamczu? MPWiK wydał komunikat.

Woda w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku badana jest regularnie. Lecznica jest zobligowana przeprowadzać takie rutynowe kontrole trzy razy na kwartał. Ostatnie badanie wykazało nieprawidłowości. Wyniki dotarły do placówki w piątek 23 października. Kranówkę do spożycia trzeba najpierw gotować przez dwie minuty.

- Badanych było 10 parametrów należących do grupy A. Wśród nich 9 było prawidłowych, a tylko w jednym, dotyczącym ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 stopniach, było przekroczenie dopuszczalnej normy referencyjnej. Nie należy tego przekroczenia utożsamiać z wykryciem bakterii chorobotwórczej - zaznacza Bartłomiej Kucharczyk, inspektor ds. komunikacji społecznej WSW we Włocławku.

W poniedziałek 26 października zostały pobrane próbki do kolejnego badania laboratoryjnego. Na wyniki czeka się trzy doby.

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI/ZDJ. ILUSTRACYJNE

Kranówki w szpitalu nie można na razie pić bez przegotowania. Lecznica czeka na wyniki kolejnych badań wody. Mają być pod koniec tygodnia

- Myślę, że pod koniec tygodnia się pojawią - dodaje Bartłomiej Kucharczyk.

Tymczasowo - do czasu ustabilizowania sytuacji - we włocławskim szpitalu wstrzymano zabiegi przeprowadzane w pracowni endoskopii układu pokarmowego: gastroskopię i kolonoskopię.

Mieszkańcy Zazamcza w związku z informacją o jakości wody w szpitalu, dopytywali też o kranówkę na swoim osiedlu. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Włocławku wydało uspokajający komunikat. Zaznaczają w nim, że jakość wody jest regularnie monitorowana i badana na Stacji Uzdatniania Wody „Zazamcze" oraz w stałych punktach zgodności zlokalizowanych na terenie miasta. Podkreślają, że w wodzie dostarczanej przez MPWiK we Włocławku nie stwierdzono skażenia bakteriologicznego.

„W odpowiedzi na Państwa pytania, wyjaśniamy, że Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku posiada własną wewnętrzną instalację wodociągową oraz własne ujęcie wody. Ewentualne zalecenia dotyczące korzystania z wody na terenie szpitala odnoszą się zatem do infrastruktury pozostającej poza bezpośrednim zakresem odpowiedzialności MPWiK. Zapewniamy, że jakość wody dostarczanej przez MPWiK jest systematycznie kontrolowana, a bezpieczeństwo odbiorców pozostaje naszym priorytetem - informuje Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Włocławku.

©℗

KRÓTKO

Motoryzacja

Ponad 160 właścicieli aut skorzystało z diagnostyki

W sobotę stacje kontroli pojazdów działające na terenie miasta wzięły udział w akcji nieodpłatnych badań diagnostycznych aut osobowych i ciężarowych. To cykliczna akcja organizowana przez Miasto Włocławek. Diagności ze stacji sprawdzają w pojazdach te parametry, które mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo jazdy i ochronę środowiska. - Z sobotniej akcji skorzystało 163 właścicieli aut, co pokazuje, że mimo iż świadczone usługi nie odbywają się w ramach obowiązkowych badań technicznych pojazdów i nie są potwierdzane w dowodzie rejestracyjnym, użytkownikom dróg zależy, by ich auta były sprawne i bezpieczne.
W ramach akcji w pojazdach sprawdzano: skuteczność i równomierność działania układu hamulcowego pojazdu, stan zawieszenia i układu kierowniczego pojazdu, stan ogumienia, skuteczność działania amortyzatorów, z także oddziaływanie pojazdu na środowisko naturalne (analiza spalin lub zadymienie pojazdu). Akcja obejmowała pojazdy osobowe i ciężarowe o DMC powyżej 3,5 ton - informuje Urząd Miasta Włocławek. **(JM)**

FOTOGRAFIA

FOT. WOJCIECH ALABRUDZIŃSKI

Wystawa

Zaczęło się od ujęć samolotów bojowych

„Gdy zapada zmierzch" - tak brzmi tytuł wystawy fotograficznej Macieja Kozińskiego, którą obejrzeć można w szkolnej Galerii Poddasze w Zespole Szkół nr 8 przy ulicy Willowej na Zawiślu. Podczas wernisażu autor (na zdjęciu pierwszy z prawej) chętnie opowiadał o swojej pasji, dla rozwoju której „najważniejszą pożywką okazało się fotografowanie lotnictwa, zwłaszcza odrzutowych samolotów bojowych, a później fotografia nocna i astrofotografia". **WA**

eprasa.pl 923cd8b555

JUBILEUSZ

„Nasza Ostoja” od piętnastul lat pomaga seniorom rozwijać talenty

W Miejskim Centrum Kultury w Ciechocinku spotkali się członkowie, podopieczni, przyjaciele i sympatycy Stowarzyszenia Nasza Ostoja. Nie zabrakło wspomnień z początków działalności, opowieści o tym, co zmieniło się w życiu uczestników, a także muzyki, tańca i wspólnego świętowania. Był też tort, bez którego trudno wyobrazić sobie urodziny. Pomysł narodził się, gdy Iwona Roch i Wiesława Taranowska zbliżały się do końca swojej aktywności zawodowej.

EF

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

EDUKACJA

Szkoły w Kaliskach już nie ma, ale będzie wirtualna strzelnica

Małgorzata Goździalska

W budynku dawnej szkoły w Kaliskach będzie strzelnica. Nie taka, w której wykorzystuje się ostrą amunicję, ale wirtualna. Na strzelnicę gmina Lubień Kujawski otrzymała 159 tysięcy złotych dotacji.

Szkoła w Kaliskach, gdzie uruchomiona będzie strzelnica, została formalnie zlikwidowana ponad rok temu, choć uczniów nie ma w tym budynku od ponad dwóch lat. Ale budynek nie pozostał pusty. W opuszczonym gmachu miejsce znalazła świetlica wiejska, a część wolnych sal lekcyjnych została przeznaczona na wynajem komercyjny, pod działalność gospodarczą. Nie cały jednak budynek został zagospodarowany. I w ciągu najbliższych kilku miesięcy wolna przestrzeń zostanie wykorzystana, bo uruchomiona zostanie strzelnica. Ale nie taka z ostrą amunicją czy hukiem wystrzałów, ale wirtualna.

Czym jest wirtualna strzelnica? - To multimedialny projekt szkolno-treningowy wykorzystujący m.in. specjalne symulatory broni, system projekcji obrazu, urządzenia elektroniczne oraz oprogramowanie rejestrujące przebieg ćwiczeń – wyjaśnia Marek Wiliński, burmistrz Lubienia Kujawskiego. Z grubsza będzie wyglądać to tak: - Na dużym ekranie wyświetlane będą tarcze, cele oraz przygotowane scenariusze szkoleniowe. Uczestnicy szkolenia korzystać będą z symulatora broni, natomiast system komputerowy rozpozna oddawane strzały, określi miejsce trafienia i pozwoli instruktorowi na bieżąco obserwować przebieg ćwiczeń.

Jak podkreśla burmistrz, takie rozwiązanie umożliwi naukę podstawowych zasad posługiwania się bronią oraz prowadzenie treningów bez używania ostrej amunicji. I co ważne - system może odwzorowywać różne sytuacje, od prostego strzelania do tarczy po bardziej rozbudowane ćwiczenia wymagające odpowiedniej reakcji uczestnika.

- Jedną z podstawowych funkcji tego typu urządzeń jest możliwość prowadzenia treningów o różnym stopniu trudności – podkreślają znawcy tematu. Ćwiczenia będą mogły być wykonywane w różnych postawach strzeleckich – stojącej, klęczącej i leżącej. System pozwala również na rejestrowanie wyników, ocenę celności i skupienia oraz analizę wykonania poszczególnych zadań. Dzięki temu instruktor będzie mógł nie tylko sprawdzić końcowy wynik ćwiczenia, ale również omówić z uczestnikiem popełnione błędy i obserwować jego postępy.

Dotacja na utworzenie strzelnicy pochodzi z programu „Strzelnica w powiecie” prowadzonego przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Program ten zakłada tworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie zorganizowanego szkolenia strzeleckiego, w szczególności wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych, członków organizacji pozarządowych prowadzących działalność o charakterze proobronnym oraz funkcjonariuszy formacji uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych. Strzelnica w Kaliskach będzie więc przede wszystkim obiektem szkoleniowym i edukacyjnym. Planowane jest utworzenie kilku stanowisk szkoleniowych oraz stanowisko instruktora. Kiedy wirtualna strzelnica będzie gotowa? Jak powiedział nam burmistrz, zostanie otwarta do końca roku. W ten sposób budynek dawnej szkoły w Kaliskach zyska kolejną funkcję – szkoleniowo-edukacyjną.

LUDZIE MÓWIĄ

Inwestycje

Połowa ulicy gotowa, a kiedy druga?

Mieszkam przy ulicy Hutniczej we Włocławku. Cieszę się, że miasto zadbało o nową nawierzchnię ulicy Energetyków. Każdego dnia przejeżdża tędy wiele aut, nie tylko mieszkańców bloków przy Toruńskiej i Hutniczej. Ulica Energetyków na odcinku od ulicy Mechaników do Hutniczej jest już pięknie odnowiona, teraz czekamy na podobny remont dalszej części aż do Wienieckiej. Tylko podejrzewam, że inwestycja w postaci tunelu pod torami pewnie w jakiś sposób blokuje remont ulicy Energetyków, gdzie wciąż niestety musimy telepać się po starej trylince.

Remonty

Niezłe przeboje z tym remontem

Nie dość, że przez remontowany most musimy z powodu licznych dziur jechać dziesięć kilometrów na godzinę, to jeszcze jakby „humorystycznie” z obu stron mostu przyczepiono tablice z ostrzeżeniem o możliwych drobinkach farby, które mogą przykleić się do aut. I do tego sugestia, by uniknąć „pomalowania” pojazdów zaleca się jazdę przez i tak już przeciążoną ruchem tamę. To po prostu jakaś paranoja. Od początku remont mostu przebiega fatalnie, ruch jest mocno ograniczony, a czasem nawet całkowicie wstrzymany, i to w godzinach szczytu komunikacyjnego. To skandal!

Not. WA

REKLAMA 0011604843

BURMISTRZ LUBRAŃCA

stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.), podaje do publicznej wiadomości,

że w siedzibie Urzędu Miejskiego przy ul. Brzeskiej 49 w Lubrańcu, na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej: bip.lubraniec.pl zamieszczono wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Lubraniec, przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców.

eprasa.pl 923cd8b555

KONCERT

FOT. NADESŁANE/JAKUB KARPIŃSKI

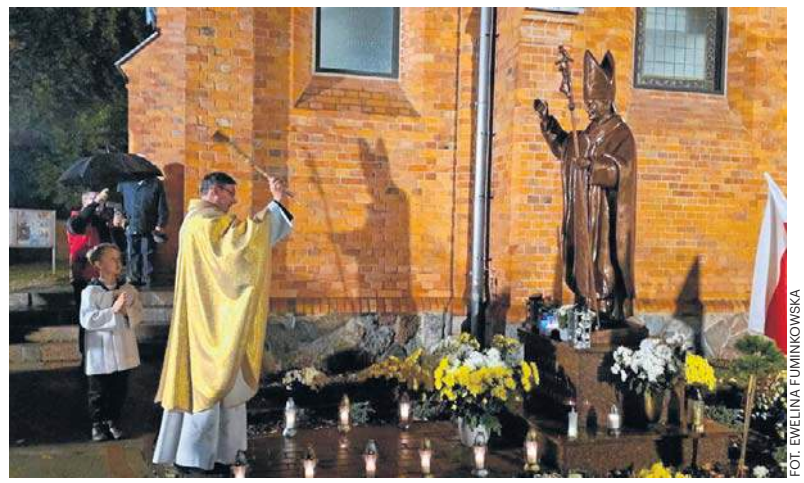
W niedzielny wieczór w parafii św. Stanisława BM we Włocławku odbył się koncert Krzysztofa Antkowiaka. Wydarzenie przyciągnęło licznie zgromadzoną publiczność, która miała okazję spędzić wyjątkowy czas przy muzyce jednego z najbardziej rozpoznawalnych polskich wokalistów. Artysta, który popularność zdobył już pod koniec lat 80. za sprawą przeboju „Zakazany owoc", zaprezentował publiczności zarówno doskonale znane utwory, jak i kompozycje z nowszego repertuaru. Opr. MG

KOŚCIÓŁ

Ustawiono figurę Jana Pawła II. To dar od parafianina

Ewelina Fuminkowska

Przed kościołem Przemienienia Pańskiego w Aleksandrowie Kujawskim stanęła figura św. Jana Pawła II. Fundatorem jest jeden z parafian, a w przygotowaniu i ustawieniu pomnika pomogli także inni wierni. Uroczyste poświęcenie odbyło się 22 października, w rocznicę inauguracji pontyfikatu papieża Polaka.

FOT. EWELINA FUMINKOWSKA

Figura stanęła przed kościołem w Aleksandrowie Kujawskim

Pomysł ustawienia figury pojawił się już jakiś czas temu. Konieczne było jednak uzyskanie odpowiednich pozwoleń, dlatego realizacja przedsięwzięcia nieco się przedłużyła. – Już jak przyszedłem do parafii, to figura była. Trochę to trwało, zanim ją ustawiliśmy. Musieliśmy czekać na pozwolenia. By figura stanęła przed kościołem, prosili parafianie, taka była ich wola – mówił ks. Andrzej Zdzienicki.

Duchowny podkreślił również, że czwartkowa uroczystość jest ważnym wydarzeniem dla lokalnej wspólnoty. – Dziś w naszej parafii małe święto – dodał proboszcz.

Data poświęcenia figury nie jest przypadkowa. 16 października 1978, podczas konklawe w Watykanie, kardynał Karol Wojtyła został wybrany papieżem. Przyjął imię Jan Paweł II. 22 października 1978 odbyła się uroczysta inauguracja jego pontyfikatu. Jan Paweł II odprawił mszę świętą na pl. św. Piotra i udzielił błogosławieństwa „Urbi et Orbi", czyli „Miastu i Światu". Papież Polak kierował Kościołem katolickim przez blisko 27 lat. Zmarł 2 kwietnia 2005. 1 maja 2011 papież Benedykt XVI ogłosił go błogosławionym, a 27 kwietnia 2014 papież Franciszek dokonał jego kanonizacji.

REKLAMA

0111584791

INFORMATOR

HOTELE

Bydgoszcz

Tanie noclegi dla firm, 601-919-805

LEKARSKIE

Włocławek

Badania okresowe pracowników, kierowców, posiadających broń - lek. Wojciech Cader, Plac Wolności 17, pn. 10.15-13.00, wt. 8.00-11.00, śr. 14.00-19.00, czw. 8.00-11.00, pt.14.00-19.00, tel. 603-767-838, 54/231-43-54. Współpraca z LUXMED i MEDICOVER.

Radziejów

Internista Mieczysław Wolański, przyjmuje codzienne od 9.00, Radziejów, ul. Łokietka 3, ekg, holter usg, laboratorium. Tel. 607 402 122, 54/285 22 40

USŁUGI

Bydgoszcz

Śmieci - wywóz, kontenery, gruz „Corimp" 52/320-81-85.

Grudziądz:

STACJA demontażu pojazdów przyjmuje samochody do złomowania, Grudziądz, tel. 56/465-48-88

USŁUGI POGRZEBOWE

Bydgoszcz

Dylewscy Zakład Usług Pogrzebowych, Plac Piastowski 9, Bydgoszcz. Tel. Całodobowe 52/322-29-16, 602-26-34-72, www.dylewscy.pl Biuro Fordon ul.Piwnika Ponurego 1D, 52/342-95-16. Obsługujemy cmentarze w Bydgoszczy i okolicy, kompleksowe usługi krajowe i zagraniczne, usługi kremacyjne w Bydgoszczy - duży wybór trumien i urn. Kredytowanie pogrzebów ZUS, KRUS, wojsko, policja

Chojnice

Zakład Pogrzebowy Tadeusz Porożyński, Gdańska 3. Przechowywanie, przewóz zwłok Chojnice bezpłatnie całodobowo. 52/397-20-47, 604-755-900.

Toruń

Sotor Usługi Pogrzebowe i Cmentarne, Toruń, tel. 56/655 33 50 całą dobę. Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Inowrocław

Credo -Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy -św. Ducha 33, 88-100 Inowrocław. 52/357-74-16, 509-946-759, trumny już od 349 zł, do każdej usługi baldachim i winda nagrobna gratis, dostosowujemy się do możliwości finansowych każdego Klienta, wypłacamy zasiłki z ZUS i KRUS przed pogrzebem http://www.pogrzeb.net

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Inowrocław Św. Ducha 53, Kruszwica Kolegiacka 12F, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

MEMORIA Zakład Pogrzebowy Waldemar Wójcik, ul. Marulewska 40, Inowrocław. Dyżur całodobowy - tel. 602-189-676, 52/355-66-77. Załatwiamy wszystkie formalności w imieniu rodziny. Wypłacamy zasiłek pogrzebowy przed pogrzebem. Posiadamy profesjonalny baldachim pogrzebowy oraz windę nagrobną. Świadczymy usługi na najwyższym poziomie. www.memoria.pl

Barcin

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Sławomir Makowski, Barcin, ul. Żnińska 25 (naprzeciwko cmentarza) Tel. 52/383-64-09, 601-681-917.

Pakość

„Konkordia" kompleksowe usługi pogrzebowe, Pakość, Inowrocławska 10, 52/35-18-766, 500-697-316, całą dobę. Wypłacamy zasiłki pogrzebowe KRUS i ZUS.

Gniewkowo

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Gniewkowo, ul. Króla Jana III Sobieskiego 22, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Sotor - Usługi Pogrzebowe i Cmentarne Gniewkowo 56/655 33 50 całą dobę Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Janikowo

NAJTAŃSZY CAŁODOBOWY ZAKŁAD POGRZEBOWY ROBERT KURCZEWSKI

JANIKOWO, ul. Główna 18G TEL. 507 364 717

Kruszwica

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Kruszwica Kolegiacka 12F, Inowrocław Św. Ducha 53, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Żurawski ul. Kolegiacka 12E Kruszwica, tel. 666-999-917

Złotniki Kujawskie

Zakład Pogrzebowy - całodobowy Andrzej Pabjańczyk, Złotniki Kujawskie ul. Podgórna 13, tel. 52/351-71-03, 504-270-409, 604-542-322

Żnin

Całodobowe, kompleksowe usługi pogrzebowe „Chmielewscy", ul. Górska 10, 52/302-14-67, 502-314-898. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem.

Całodobowo-Usługi Pogrzebowe Firma Pietras, Żnin, Pl. Wolności 15/4. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem. 52/30-22-031, 509-917-648

Włocławek

TARTAR spopielarnia i dom pogrzebowy, Włocławek ul. Bojańczyka 3/5, ul. Cmentarna 12, 54/231-44-55, 54/413-15-93.

Kowal

Całodobowa obsługa pogrzebów, Producent trumien. Lewandowski, 87-820 Kowal ul. Kościuszki 56. Tel. 603-998-321

WETERYNARYJNE

Toruń

„Salus" Przychodnia Weterynaryjna, Lelewela 33 /teren Arpolu/8-22, 56/652-81-67. Interna, chirurgia, profilaktyka. RTG, USG. Całodobowy dyżur 504-052-789.

ZDROWIE I URODA

Toruń

Optyk Trejnowscy. Bezpłatne badanie wzroku. Okulary progresywne.

Zniżki: na NFZ. Karta dużej rodziny, karta seniora i osoby niepełnosprawne.

ul. Kościuszki 41/47 pawilon Herbowa (obok Biedronki) tel. 56/623-23 26 www.optyk-trejnowski.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Sport

Siatkówka. Reprezentacja Polski kobiet poznała rywalki w mistrzostwach świata w USA i Kanadzie (31 sierpnia-12 września 2027). Biało-czerwone zagrają w grupie E z Niemkami, Słowenkami i Kubankami.

KOSZYKÓWKA

Fatalna diagnoza dla Kacpra Kłaczka i duży problem dla bydgoskiej drużyny

Joachim Przybył

Enea Łaciate Astoria Bydgoszcz traci jednego ze swoich kluczowych graczy. Kacper Kłaczek w tym sezonie już nie zagra!

Najlepszy polski gracz beniaminka został zniesiony z parkietu w trakcie sobotniego meczu Enea Łaciate Astorii we Wrocławiu. Już pierwsze badania nie były optymistyczne. Mowa była o poważnej kontuzji ścięgna achillesa i około trzech miesiącach przerwy. - Wyglądało to poważnie - przyznał trener „Asty" Anders Sommer.

Klub w poniedziałek informował, że ostateczną diagnozę poznamy po konsultacji ortopedycznej we wtorek.I choć nastroje nie były optymistyczne, w Bydgoszczy tliły się iskierki nadziei.

Niestety. Szczegółowa konsultacja ortopedyczna potwierdziła pierwsze doniesienia: Kłaczek doznał bardzo poważnej kontuzji ścięgna Achillesa. Koszykarz musi poddać się operacji, potem czeka go długa rehabilitacja. W tym sezonie do gry już nie wróci.

Dla Enea Łaciate Astorii to ogromna strata. Debiutujący w zawodowym baskecie koszykarz wypadł w pierwszych meczach tak dobrze, że zapracował na powołanie do szerokiej reprezentacji Polski. Bydgoskiej drużynie dostarczał nie tylko ponad 10 punktów, 4 zbiórki i 2 asysty, ale także mnóstwo pozytywnej energii na parkiecie.

Tym samym polska rotacja w „Aście" została mocno okrojona, a jeszcze problemy ze zdrowiem miał ostatnio Piotr Wińkowski. Nie wiemy jeszcze, czy bydgoski klub będzie szukał kolejnego Polaka, ale sytuacja na rynku i tak jest bardzo trudna. Przypomnijmy, że w drużynie jest też jeszcze jedno wolne miejsca dla obcokrajowca, jego zajęcie wiąże się z wykupieniem dodatkowej licencji.

Ruchy są potrzebne, bo bydgoska drużyna sportowo nie wypada najlepiej na początku rozgrywek. Sezon co prawda zaczęła świetnie - od domowego zwycięstwa nad Zastalem Zielona Góra (to była jedyna, jak dotąd porażka wicemistrzów Polski), ale potem było już znacznie gorzej. Asta przegrała kolejno z GTK Gliwice u siebie, w Toruniu i we Wrocławiu. W tym pierwszym meczu ledwie o punkt, ale w dwóch ostatnich straciła łącznie 210 punktów i przegrała łącznie różnicą 47 punktów.

Już w sobotę (31 października) bydgoskich koszykarzy czeka wyjazd do Sopotu, gdzie zagrają z ostatnim w tabeli Treflem. 6 listopada zmierzą się u siebie z PGE Startem Lublin.

FOT. JAKUB SOBOCZYŃSKI

Kacper Kłaczek musi przejść operację, potem czeka go rehabilitacja. To duża strata dla zawodnika i drużyny

ŻUŻEL

Tarsenko i toruńscy juniorzy na plus, Drabik do poprawki

Magdalena Zimna

Emocje po ligowej walce już dawno opadły, jest czas na podsumowania i wnioski. Kto zachwycał w tym sezonie, a dla kogo rozgrywki zakończyły się rozczarowaniem?

Najbardziej zadowoleni z minionego sezonu byli w Toruniu. Pres obronił tytuł Drużynowego Mistrza Polski, młodzieżowcy zdobyli srebro Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, a Robert Lambert jest indywidualnym mistrzem świata.

Najwięksi rozczarowani to zapewne Sparta Wrocław - wicemistrz Polski bardzo liczył na złoto, Bayersystem GKM Grudziądz - skończył sezon poza play off i Włókniarz Częstochowa - rozgrywki zakończył spadkiem.

Indywidualnie? Najskuteczniejszy w lidze znów był Bartosz Zmarzlik, a w gronie tych, którzy pozytywnie zaskoczyli w tym sezonie znaleźli się m.in. Jack Holder (mimo kontuzji) i Anders Thomsen ze Stali Gorzów, drugi i trzeci zawodnik pod względem średniej biegopunktowej. Na dobrą ocenę zasłużył też Wadim Tarasenko. - Wadim to z pewnością jedno z większych pozytywnych zaskoczeń tego roku. Zdarzały mu się wpadki na przestrzeni całego sezonu, ale nie można powiedzieć, że w jakimś stopniu zawiódł Bayersystem GKM - ocenia Marek Cieślak, były trener kadry w rozmowie z ekstraliga.pl

FOT. SŁAWOMIR KOWALSKI

Drużynowo Pres Toruń był znacznie lepszy od Bayersystem GKM

Rozwinęło się też kilku młodych zawodników. - Szczególnie Adam Bednar, bo Nazar Parnitskyi pokazał, na co go stać już wcześniej. Utworzyła się grupa zdolnych zagranicznych juniorów, ale polskich tak samo. Mam tutaj na myśli chłopaków z Torunia, czyli Antoniego Kawczyńskiego i Mikołaja Duchińskiego, którzy podnieśli swój poziom i zdobyli kolejny złoty medal Drużynowych Mistrzostw Polski - dodał były trener.

Kto na drugim biegunie? Sezonu do udanych nie zaliczy Paweł Przedpełski (Stal Gorzów), na więcej liczyli pracodawcy Maksyma Drabika (GKM) czy Martina Vaculika (Motor).

- Przedpełski pokładanych w sobie nadziei nie spełnił, powinien w tym sezonie lepiej punktować. Drabik to samo, ale GKM mógł się tego spodziewać, bo on od lat nie potrafi poradzić sobie na torze w Grudziądzu, czemu się jednak bardzo dziwię, bo nawet słonia da się nauczyć tańczyć. Jeśli chodzi o Vaculika to nie był to dla niego dobry rok, ale uważam, że jeszcze wróci do swojej najlepszej formy. Mecz o brąz pokazał, że wciąż potrafi się ścigać - powiedział Cieślak.- Zły sezon ma za sobą też Dominik Kubera, ale jego forma spada już od dwóch lat. Czym to jest spowodowane, nie wiem, bo potencjał ma bardzo duży. Dużo zastrzeżeń pojawia się też do Maćka Janowskiego. Został indywidualnym mistrzem Polski, wicemistrzem Europy, ale najważniejsze mecze Sparcie po prostu położył. To kawał zawodnika, dla niego dwucyfrówka powinna być jak splunięcie - zakończył Cieślak.

SIATKÓWKA

Nie było dobrego przyjęcia, nie ma punktów dla Pałacu

Joachim Przybył

Bydgoskie siatkarki przegrały wyjazdowy mecz z Uni Opole w 4. rundzie Tauron 1. Ligi.

UNI OPOLE - METALKAS PAŁAC BYDGOSZCZ 3:0 (26:24, 25:22, 25:19)

UNI: Makarowska-Kulej 3, Pavlyk 21, Kecher 7, Kępa 16, Palazzolo 3, Filipovic 11, Łyduch (libero) , Wieczorek

PAŁAC: Pol 4, Łyczakowska 3, Makarewicz 16, Dębowska 7, Hevelt 6, Pinczewska 8, Jagła (libero), Ziółkowska (libero)

Bydgoska drużyna pojechała do Opola z dużymi nadziejami na zwycięstwo. Nie bez podstaw, bo podopieczne Bartłomieja Łyczakowskiego dobrze radziły sobie od początku sezonu.

W Opolu mecz był wyrównany, a pałacanki miały swoje szanse. W pierwszym secie, po zaciętej grze na początku, zaczęły odskakiwać rywalkom w końcówce (21:18, 24:22), ale straciły czujność i skuteczność. Ekipa z Opola to wykorzystała i doprowadziła do wyrównania (24:24). Czas dla bydgoskiej ekipy pomógł niewiele; po przerwie miejscowe przeprowadziły dwie skuteczne akcje i wygrały tego seta. Drugiego Bydgoszczanki też rozpoczęły lepiej, prowadziły już 11:4. Rywalki znów jednak powoli, ale skutecznie odrabiały straty i doprowadziły do remisu (17:17, 22:22), a w końcówce miały „pewną rękę". To tylko pozytywnie je napędziło, bo w trzeciej partii zagrały znacznie lepiej od bydgoskiej ekipy i zgarnęły pełną pulę.

- Zabrakło nam dobrego przyjęcia, to było kluczowe - powiedziała libero Pałacu Oliwia Ziółkowska.

eprasa.pl 923cd8b555

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

POGRZEB TO FINANSOWE WYZWANIE

KTO MOŻE STARAĆ SIĘ O ZASIŁEK POGRZEBOWY Z ZUS? str. 12-13

Nr ISSN 0867-4965
Nr indeksu 350184

www.pomorska.pl

Nr 252 (23.762) | Nakład: 7.201 | Wydanie A | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Czwartek, 29.10.2026

78 lat

GAZETA pomorska

RELAKS

Horoskop na dziś i krzyżówki do rozwiązania przy dobrej kawie Str. 11

Bydgoszcz

Za rok otworzą tu Centrum Zdrowia Psychicznego

Symbolicznym wbiciem łopaty rozpoczęto wczoraj budowę Centrum Zdrowia Psychicznego przy ul. Sułkowskiego 58a na Osiedlu Leśnym
Str. 8

Kontrowersje

17-latka planowała zabójstwo w szkole. Trafiła do aresztu

Uczennica z pow. żnińskiego chciała zabić dwie nauczycielki. Najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie
Str. 4

Uwaga, oszuści!

Fałszywy marynarz wyłudził od 66-latki pół mln zł!

Oszust przez kilka miesięcy budował w internecie relację z Bydgoszczanką, by potem ją naciągnąć
Str. 4

Na zakupach

Za słodycze trzeba teraz słono zapłacić

Beata Busz

Zmiany na liście najbardziej drożejących produktów w sklepach. Na czoło wysforowały się ostatnio słodycze i desery, używki oraz napoje.

W najnowszej edycji cyklicznego raportu „Indeks Cen w Sklepach Detalicznych", autorstwa UCE Research i Uniwersytetów WSB Merito, zestawiono ze sobą ponad 102 tys. cen z przeszło 47 tys. placówek. Przeanalizowano 17 kategorii produktów.

Z zebranych danych wynika, że we wrześniu najwyższą dynamikę wzrostu cen odnotowały słodycze i desery (więcej o 6,7 proc. niż przed rokiem). Na kolejnych miejscach widać używki (więcej o 6,1 proc.), napoje bezalkoholowe (4,8 proc.), ryby (4,6 proc.), a także mięso (4,4 proc.). Ale są i słodsze wieści. Otóż wyraźnie wyhamowały ceny produktów, które jeszcze miesiąc wcześniej należały do najmocniej drożejących. I tak, dynamika cen chemii gospodarczej spadła rok do roku z 6,7 do 3,7 proc., karm dla zwierząt – z 5,7 do 4,2 proc., a artykułów dla dzieci – z 4,7 do 2,5 proc.

Z raportu też wynika, że we wrześniu nadal najmocniej taniały produkty tłuszczowe (kosztowały o 8,1 proc. mniej niż przed rokiem), jednak miesiąc wcześniej spadek ten wynosił aż 15,4 proc.!

Warto też wspomnieć, że ogólna dynamika wzrostu cen w sklepach przyspieszyła z 1,7 do 1,9 proc. porównując rok do roku.
Więcej na str. 3

FOT. UMB

Bydgoszcz

Kolejna duża sportowa inwestycja za 20 mln zł. Niebawem ruszy budowa

W 2028 roku przy ul. Czartoryskiego 14 ma zostać oddane do użytku nowoczesne Centrum Kajakarstwa i Wioślarstwa. Trwa przetarg na realizację prac budowlanych, które po podpisaniu umowy potrwają około półtora roku. To jedna z najważniejszych inwestycji sportowych planowanych w najbliższych latach w Bydgoszczy - informuje ratusz. Nowy obiekt ma służyć zawodnikom wyczynowym, olimpijczykom, ale także dzieciom oraz młodzieży rozpoczynającym sportową karierę. Centrum zostanie wzniesione od strony ulicy Czartoryskiego - w miejscu starego boiska

REKLAMA 0111602326

DZISIAJ
dodatek specjalny
a w nim:
EKOLOGICZNA GMINA
Ranking eko gmin Wywiady z ekspertami Eko porady

eprasa.pl 923cd8b555

FOKUS

• **Dziś** litr benzyny 95 ma kosztować nie więcej niż 6,53 zł, benzyny 98 – 7,37 zł, a diesla – 8,20 zł

BEZPIECZEŃSTWO

Stała baza USA w Polsce będzie tematem Rady Bezpieczeństwa Narodowego

Stała baza wojsk USA w Polsce oraz obecna sytuacja bezpieczeństwa – to sprawy do omówienia wskazane przez szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza w kontekście posiedzenia RBN

oprac. Karolina Wrońska

Prezydent Karol Nawrocki zwołał na wtorek, 3 listopada, posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Omówiona ma zostać m.in. sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce.

Kosiniak–Kamysz zapytany w środę rano w TVN24, czy jest obecnie jakaś pilna sprawa, która powinna zostać omówiona na posiedzeniu RBN, odpowiedział, że „każdego dnia w tej sprawie jest coś pilnego".

– Oczywiście jest temat wiodący, to jest budowa baz, no i aktualna sytuacja bezpieczeństwa – powiedział szef MON. Dodał przy tym, że strona rządowa za każdym razem, gdy jest oskarżana, że „jakoś straszy", odpowiada, że „Rosja idzie bardzo szybko po drabinie eskalacyjnej do góry".

Dopytywany o wypowiedź prezydenta Nawrockiego z połowy października, gdy stwierdził on, że nie widzi obecnie „drastycznej zmiany zagrożenia rosyjskiego", szef MON zaznaczył, że pomimo uspokojenia poczynań Rosji w ostatnich 3-4 dniach, co – jak stwierdził – „też może niepokoić", w ciągu ostatnich dwóch miesięcy nieustannie musiały być wysyłane alerty bezpieczeństwa do mieszkańców województw we wschodniej Polsce.

– Chyba 60 alertów wysłanych do województwa lubelskiego i podkarpackiego, podnoszone statki powietrzne non stop de facto, gigantyczne zagrożenie dla przejść granicznych, którego nie było, akcje sabotażu, podpalenie bazy Starlinków – tego jest coraz więcej – powiedział Kosiniak-Kamysz. – Ile jest udaremnionych aktów sabotażu, to dodaje obraz poważnego zagrożenia – dodał.

FOT. ALBERT ZAWADA

W ocenie Władysława Kosiniaka-Kamysza Rosja w ostatnich miesiącach idzie bardzo szybko do góry po drabinie eskalacyjnej

Informując we wtorek o zwołaniu przez prezydenta posiedzenia RBN na 3 listopada, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Bartosz Grodecki poinformował, że „omówione zostaną bieżące kwestie dotyczące bezpieczeństwa narodowego oraz sprawa budowy stałej bazy wojsk amerykańskich w Polsce".

Historyczna decyzja

We wtorek resort obrony narodowej ogłosił, że USA podjęły decyzję o ulokowaniu w Polsce centrum serwisowego rakiet PAC-3 do systemów obrony powietrznej. Polska zabiegała o tę decyzję od miesięcy i rywalizowała o lokalizację inwestycji z Niemcami, Holandią i Norwegią; w dalszej perspektywie celem jest dążenie do ulokowania w Polsce fabryki deficytowych pocisków.

Według wiceszefowej MON Magdaleny Sobkowiak-Czarneckiej, wybór ten jest potwierdzeniem siły współpracy transatlantyckiej oraz zaufania Stanów Zjednoczonych do Polski.

– To jest jasna gwarancja ze strony NATO, że NATO trzyma się razem i całe NATO stoi za każdym swoim partnerem, za każdym elementem sojuszu. I to jest jasne pokazanie, że Polska i Polacy mogą czuć się bezpiecznie, bo nie są dzisiaj osamotnieni w tym, co się dzieje – powiedziała wiceministra na konferencji prasowej w Kwaterze Głównej Sojuszu w Brukseli.

Dodała, że w procesie przygotowania oferty ważne było zaangażowanie premiera Donalda Tuska, wicepremiera, szefa MON Władysława Kosiniaka-Kamysza oraz prezydenta Karola Nawrockiego.

Szef prezydenckiego Biura Polityki Międzynarodowej Marcin Przydacz podkreślił w rozmowie z PAP, że decyzja strony amerykańskiej jest efektem zabiegów prezydenta Karola Nawrockiego i współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej.

– Pan prezydent uczestniczy w tym procesie od samego jego początku. Temu służyła wizyta pana prezydenta w Stanach Zjednoczonych wiosną tego roku i rozmowy z przedstawicielami Lockheed Martin – powiedział Przydacz. **PAP**

WOJSKO

Kamizelki i hełmy z programu SAFE trafią do żołnierzy

oprac. Karolina Wrońska

– Pierwsza partia kamizelek kuloodpornych i hełmów zamówionych w ramach programu SAFE wyjechała w środę z zakładów Maskpol do wojska – poinformował wiceszef MON Cezary Tomczyk.

– Po raz pierwszy z mechanizmu SAFE wyposażenie wprost do żołnierzy Wojska Polskiego trafia z firmy Maskpol – powiedział Tomczyk podczas konferencji prasowej w zakładach. Jego zdaniem to „moment przełomowy".

Wiceszef MON zapowiedział, że do końca b.r. do żołnierzy w 16. i 18. Dywizji Zmechanizowanej trafi 17 tysięcy kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 oraz 20 tysięcy hełmów HBT-02.

W ramach SAFE firma Maskpol S.A. dostarczy na rzecz Wojska Polskiego 300 tysięcy hełmów HBT-02 i 50 tys. kamizelek kuloodpornych typu KKZ-01 za łączną kwotę blisko 1,5 miliarda złotych. **PAP**

POLITYKA

Hołownia nie jest zainteresowany rządowym stołkiem

oprac. Karolina Wrońska

Szef klubu Polski 2050 Szymon Hołownia podkreślił w środę, że nie było żadnych rozmów o jego obecności w rządzie.

Hołownia zapewnił w środę w rozmowie z Kanałem Zero, że nie kandyduje na szefa partii po rezygnacji Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz.

Podkreślił też, że „nie dzieją się żadne rzeczy, które pozwoliłyby komukolwiek powiedzieć, że Hołownia zabiega o miejsce w rządzie, że walczy o tekę wicepremiera".

– Nie było żadnych rozmów o mojej obecności w rządzie, nie było żadnych propozycji dotyczących mojej obecności w rządzie – dodał.

Poinformował, że we wtorek rozmawiał z premierem Donaldem Tuskiem nt. bieżącej sytuacji. – Słowem się nie zająknąłem na temat tego, że może teraz jest miejsce, w którym mógłbym powalczyć o ten mityczny stołek – mówił. – Otóż stołek mnie nie interesuje, nic się w tej sprawie nie zmieniło – podkreślił Hołownia. **PAP**

KRÓTKO

Warszawa

Sabotażysta pracujący dla Rosji zatrzymany

Funkcjonariusze CBŚP zatrzymali w Warszawie obywatela Ukrainy podejrzewanego o udział w przygotowaniu aktów dywersji, których celem było podpalenie zakładu zajmującego się rozwojem broni i amunicji o strategicznym znaczeniu międzynarodowym. Mężczyzna współpracował z dwoma Białorusinami, którzy zostali zatrzymani na terytorium Niemiec. Do zatrzymania na platformie X odniósł się również szef MSWiA Marcin Kierwiński. „CBŚP zatrzymało w Warszawie Artema S., obywatela Ukrainy poszukiwanego ENA przez stronę rumuńską. Jest podejrzewany o udział w przygotowaniu dywersji poprzez podpalenie zakładu zbrojeniowego. Do podpalenia doszło 14 września 2026 r." – napisał Kierwiński.

Lublin

Chciał przemycić 41 żywych jaszczurek

Lubelska Krajowa Administracja Skarbowa udaremniła próbę przemytu żywych jaszczurek. Do Polski chciał je przywieźć obywatel Białorusi. Wartość rynkową zabezpieczonych zwierząt oszacowano wstępnie na blisko 100 tys. zł.

Białystok

Zamiast opakowań na lizaki opakowania na papierosy

Funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej z Podlasia udaremnili przemyt blisko 4 mln sztuk podrobionych opakowań do papierosów znanych marek. Transport przewożony był w ciężarówce jadącej z Litwy. Miała być załadowana opakowaniami na słodycze. Szacunkowa wartość rynkowa takiej liczby oryginalnych opakowań wynosi blisko miliona złotych.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Wiemy, że polscy seniorzy mają szereg problemów. Problemów ze zdrowiem, (...) ale mamy także bardzo poważny problem z przestępcami, którzy dybią na naszych seniorów

WALDEMAR ŻUREK
minister sprawiedliwości

eprasa.pl 923cd8b555

Bydgoszcz

NA DROGACH

Wypadek w centrum Bydgoszczy. Pięć aut zderzyło się na Wałach Jagiellońskich

Opr. Jakub Kisiel

Przez ponad godzinę w centrum Bydgoszczy występowały ogromne utrudnienia w ruchu. Wszystko z powodu zderzenia pięciu samochodów osobowych, do którego doszło na Wałach Jagiellońskich w środę, 28 października.

Do bardzo niebezpiecznego zdarzenia doszło w środę, 28 października, w centrum Bydgoszczy. Kilka minut po godzinie 10 na Wałach Jagiellońskich zderzyło się pięć samochodów osobowych.

Ze wstępnych ustaleń wynika, że kierujący Fordem Mustangiem podczas zmiany pasa ruchu nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i doprowadził do zderzenia z jadącymi prawidłowo Mini Cooperem, Audi, Volkswagenem i Toyotą.

- Funkcjonariusze sprawdzili stan trzeźwości kierujących, wszyscy byli trzeźwi - powiedział nam mł. asp. Jakub Skrzypek z Zespołu Komunikacji Społecznej Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy.

Na szczęście nikomu nie stało się nic poważnego.

Zdarzenie całkowicie sparaliżowało ruch w centrum Bydgoszczy. Ulica Wały Jagiellońskie w kierunku ronda Bernardyńskiego przez kilkadziesiąt minut była całkowicie zablokowana, a korek sięgał aż do Placu Poznańskiego.

©℗

FOT. HERON15 POMOC DROGOWA BYDG. 24H ANDRUSZCZENKO KRYSTIAN

Na szczęście nikomu nie stało się nic poważnego

POLICJA

Unikał więzienia, przyszli po niego „łowcy głów" i odprowadzili do celi

Opr. Jakub Kisiel

Bydgoszczanin poszukiwani na podstawie listów gończych zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy Wydziału Poszukiwań i Identyfikacji Osób KWP w Bydgoszczy. Próbował uniknąć odbycia kary pozbawienia wolności orzeczonej przez sąd za wcześniej popełnione przestępstwa. Ostatecznie trafił do zakładu karnego.

Bydgoscy policjanci zatrzymali 36-letniego mieszkańca Bydgoszczy. Mężczyzna był poszukiwany listem gończym w związku z wyrokiem 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za kradzież rozbójniczą popełnioną pod koniec 2024 roku. Ponieważ skazany nie zamierzał samodzielnie stawić się do odbycia kary, w połowie lipca wydano za nim list gończy. Został odnaleziony i doprowadzony do zakładu karnego. ©℗

KWP W BYDGOSZCZY

Funkcjonariusze Wydziału Poszukiwań i Identyfikacji Osób KWP w Bydgoszczy doprowadzają skazanych z terenu całego kraju

INWESTYCJE

Za rok będzie tu Centrum Zdrowia Psychicznego

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Rozbudowa to projekt spółki Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne pod egidą Urzędu Marszałkowskiego. Nowy budynek powstaje pomiędzy obecną przychodnią, a parkiem Harcerstwa Bydgoskiego

Adam Szczęśniak

Symbolicznym wbiciem łopaty rozpoczęto w środę, 28 października, budowę nowego budynku dla Centrum Zdrowia Psychicznego na ul. Sułkowskiego 58a. Tak naprawdę jednak wykonawca - firma Dolmar - ma już zaawansowane prace ziemne, a finał zapowiada na koniec 2027 r.

Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego na osiedlu Leśnym powiększy się o dzienny oddział psychiatryczny dla 20 osób oraz segment opieki środowiskowej - funkcjonujące w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego. Jej rozbudowa to projekt spółki Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne z prezesem Jarosławem Wierskim pod egidą Urzędu Marszałkowskiego. Nowy budynek powstaje pomiędzy obecną przychodnią, a parkiem Harcerstwa Bydgoskiego.

Wyjdą z ziemi do końca roku

Wartość kontraktu toruńskiego Dolmaru to 16,6 mln zł. Na budżet inwestycji składają się pieniądze z programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza (około 85 proc.) oraz własne placówki. Obiekt powinien powstać do końca przyszłego roku.

Na dziś firma wykonała olbrzymi wykop w ziemi, który został już zabezpieczony, oraz część prac z przeniesieniem różnego rodzaju instalacji (tu pojawiły się niespodzianki), wylana została też część betonowych ław.

Przedstawiciele Dolmaru zapewniają, że jeszcze w tym roku chcą skończyć część podziemną ze stropem i rozpocząć prace na poziomie 0.

Będzie wyższy komfort

Nowy obiekt zostanie przeznaczony na poradnię zdrowia psychicznego z oddziałem dziennym psychiatrycznym. Będzie miał trzy kondygnacje nadziemne oraz jedną podziemną (parking na 15 samochodów, miejsce na rowery, pomieszczenie techniczne). To w sumie 2300 mkw. powierzchni użytkowej i kubatura 9 tys. metrów sześc.

Będzie w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Pacjenci i pracownicy będą mieli o wiele wyższy komfort. Obok szatni, rejestracji z poczekalnią, będą pokoje sądowe, obserwacyjne, gabinety zabiegowe i lekarskie, psychologiczne, sala do terapii par, psychoterapii grupowej, a także sala konferencyjna, pokoje terapeutów, lekarzy, pielęgniarek, salę muzykoterapii, terapii grupowej i arteterapii.

Szybka pomoc jest w cenie

Jak tłumaczy dyrektor placówki Wiesław Kiełbasiński, w dobie, gdy niemal połowa Polaków zmaga się z problemami psychicznymi, potrzebna jest szybka pomoc.

- Chodzi o to, aby pomagać, ale nie dopiero w szpitalu - to ostateczne rozwiązanie - ale już na etapie pierwszych problemów, w środowisku pacjenta - mówi Wiesław Kiełbasiński. - Nasza przychodnia zasięgiem obejmuje ponad 160 tysięcy osób, co roku udzielamy 20 tysięcy porad. Dzięki dziennemu oddziałowi pacjent będzie mógł skorzystać niemal od ręki z porady, część będzie mogła u nas przebywać od rana do popołudnia, dzięki temu ulżymy w opiece rodzinom. Mamy świetnych fachowców, NFZ zapewnia, że po ukończeniu budowy porozmawiamy o kontraktowaniu, zatem mając nowy budynek jestem przekonany, że będziemy mogli pomóc znacznie większej liczbie osób.

Chodzi o to, aby pomagać, ale nie dopiero w szpitalu - to ostateczne rozwiązanie - ale już na etapie pierwszych problemów, w środowisku pacjenta
Wiesław Kiełbasiński
dyrektor WPZP

- Kryzysu psychicznego doświadcza w ciągu życia 40 procent mieszkańców globu. Oznacza to, że problemy z dobrostanem psychicznym są jednym z wyzwań współczesności, a właściwa organizacja lecznictwa psychiatrycznego jest tym, co w praktyce może dotyczyć każdego z nas. W zgodzie ze współczesną wiedzą medyczną i przyjętymi standardami postępowania, odchodzimy od leczenia opartego głównie na izolacji i hospitalizacji na rzecz psychiatrii środowiskowej. To taki model, który gwarantuje ciągłość i stabilność opieki, a w konsekwencji jej skuteczność - podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Dodajmy, że Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy świadczy usługi w ramach NFZ. Zapewnia opiekę zdrowia psychicznego dla dorosłych, dzieci i młodzieży oraz leczenie uzależnień. Udziela porad logopedycznych, wykonuje także badania w Pracowniach EEG i EMG. Więcej informacji o pracy WPZP na www.wpzp.bydgoszcz.pl ©℗

eprasa.pl 923cd8b555

KULTURA

Rozpoczął się Bydgoszcz Jazz Festival 2026

Paweł Kaniak

XXIV Bydgoszcz Jazz Festival - Międzynarodowy Festiwal Jazzowy potrwa do 11 listopada. Na koncerty zaprasza Stowarzyszenie Artystyczne Eljazz.

Bydgoszcz Jazz Festival realizowany jest od 2002 roku. - To nie tylko seria koncertów. To żywy organizm kultury, który co roku przyciąga wybitnych artystów, młode talenty oraz publiczność spragnioną autentycznych muzycznych doświadczeń. Program festiwalu budowany jest tak, aby integrować różne grupy wiekowe i społeczne – od młodzieży i studentów, po seniorów i gości z zagranicy - informują organizatorzy.

Bydgoszcz Jazz Festival to gratka dla miłośników tego rodzaju muzyki. Bydgoszcz co roku staje się jazzową stolicą Polski, do której zjeżdżają gwiazdy z kraju i zagranicy.

Festiwal kontynuuje tradycje imprez jazzowych z lat 70. XX wieku, organizowanych w Bydgoszczy.

Uzupełnieniem koncertów są wydarzenia towarzyszące: jam sessions, warsztaty, wystawy, prelekcje, wykłady oraz projekcje filmowe.

We wtorek wieczorem miał miejsce koncert inaguracyjny w Akademii Muzycznej. Wystąpili w nim: Emma Smith & Eliasz Orchestra „Tribute to Ella Fitzgerald". Emma Smith - vocal, Józef Eliasz - drums, leader, conductor, Katarzyna Stroińska Sierant - piano, Jakub Szynal - trumpet - STOART, Bartłomiej Halicki - trombone - STOART, Szymon Łukowski - saxophone - STOART, Adam Wendt - saxophone - STOART, Antoni Olszewski - double bass, Piotr Olszewski - guitar.

FOT. DARIUSZ BLOCH / ARCHIWUM

Józef Eliasz prowadzi Stowarzyszenie Artystyczne Eljazz w Bydgoszczy. Jest kierownikiem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Jazzowego

Bydgoszcz Jazz Festival 2026 program

● 30.10.2026, Centrum Artystyczne Eljazz, BITWA JAZZOWA: Bach Jazz Collective. Bartłomiej Halicki - trombone, Kamil Miszewski - drums, Witold Janiak - Hammond organ. Bilety od 80 zł.

● 30.10.2026, Centrum Artystyczne Eljazz, BITWA JAZZOWA: Pilichowski Band. Wojciech Pilichowski - bass, Kacper Kaczyński - guitar, Łukasz Rudkiewicz - keyboard instrumens, Patryk Czyżewski - drums. Bilety od 120 zł.

● 01.11.2026, Kinoteatr Adria, ZADUSZKI JAZZOWE / IKONY POLSKIEGO JAZZU. Adam Makowicz - piano, Krzysztof Medyna - saxophone. Bilety od 120 zł.

● 01.11.2026, Kinoteatr Adria, Krystyna Stańko Sextet. Krystyna Stańko - śpiew, Dominik Bukowski - wibrafon, kalimba, Marcin Wądołowski - gitary, Szymon Łukowski - saksofony, klarnet, flet, Paul Rutschka - gitara basowa, Mikołaj Stańko - perkusja. Bilety od 120 zł.

● 09.11.2026, Opera Nova, GWIAZDY ŚWIATOWEGO JAZZU, Emmet Cohen Trio. Emmet Cohen - Piano, Tivon Pennicott - Tenor Saxophone, Benny Benack III - Trumpet, Joe Ranieri - Bass, Joe Farnsworth - Drums. Bilety od 120 zł.

● 01.10.2026 - 30.11.2026 – IMPREZY TOWARZYSZĄCE (Jam Session, Literatura, Sztuki Wizualne). W każdy wtorek odbywać się będą otwarte Mainstream Jazz Jam Session – spotkania poświęcone klasycznemu i współczesnemu mainstreamowi jazzowemu. Czwartki należeć będą do miłośników tradycji jazzu. Retro Jazz Jam Session to wieczory inspirowane klasycznym swingiem, dixielandem i początkiem historii jazzu. W piątki - cykl Małe Formy Muzyczne, podczas którego prezentowane będą kameralne koncerty jazzowe, często kończące się wspólnym jam session i otwartą muzyczną improwizacją. Szczegóły na stronie Festiwalu.

Bilety na koncerty do kupienia na stronie internetowej bydgoszczjazzfestival.com.pl/bilety Wstęp na imprezy towarzyszące, odbywające się w Centrum Artystycznym Eljazz oraz w Bibliotece Głównej UKW, jest wolny.©℗

INWESTYCJE

Nowe laboratorium MWiK za ponad 27 milionów złotych

Jarosław Więcławski

We wtorek, 27 października, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy oficjalnie otworzyły nowy budynek Centralnego Laboratorium Badania Wody i Ścieków przy ul. Koronowskiej 96.

Nowy, dwukondygnacyjny budynek o powierzchni użytkowej 1185,07 mkw. zaprojektowano z myślą o wysokich wymaganiach współczesnej analityki laboratoryjnej.

Znajdują się w nim 3 specjalistyczne obszary badań, wyposażone w zaawansowaną aparaturę analityczną.

Funkcjonalne rozmieszczenie pomieszczeń i wyposażenia ma usprawnić organizację pracy, umożliwić efektywne prowadzenie analiz oraz zapewnić warunki do dalszego rozwoju metod badawczych.

– Nowe laboratorium to nie tylko większa i nowocześniejsza przestrzeń. To przede wszystkim inwestycja w precyzję, efektywność i możliwości prowadzenia coraz bardziej zaawansowanych badań – informuje MWiK.

FOT. DARIUSZ BLOCH

Wartość inwestycji to ok. 27,34 mln zł netto. Wykonawcą jest Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LECH" Sp. z o.o. z Bydgoszczy

FOT. DARIUSZ BLOCH

Oficjalne otwarcie nowego obiektu odbyło się z udziałem pracowników laboratorium, które rocznie bada ponad 16 tysięcy próbek

W ramach inwestycji przewidziano również remont starszego budynku i jego połączenie z nowym obiektem. W zakres zadania wchodzi również powstanie ciągów pieszo-komunikacyjnych, nowe nasadzenia oraz założenie łąk kwietnych.

Nowoczesna przestrzeń

Centralne Laboratorium Badania Wody i Ścieków odgrywa kluczową rolę w codziennej działalności spółki. Jego pracownicy kontrolują jakość wody dostarczanej mieszkańcom, badają ścieki, osady oraz wody opadowe i roztopowe. Spółka przekazuje, że w 2025 r. przeanalizowano 16 409 próbek i wykonano 120 568 oznaczeń laboratoryjnych.

Inwestycja ma nie tylko zwiększyć potencjał badawczy spółki, ale przede wszystkim przygotować ją na wyzwania przyszłości.

Związane jest to z nową unijną dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych, wyznaczającą kierunek zmian w całej branży. Przewidywane jest stopniowe wdrażanie bardziej zaawansowanych procesów oczyszczania oraz rozszerzanie monitoringu mikrozanieczyszczeń.

Pierwsze etapy nowych wymagań dotyczących oczyszczania czwartego stopnia przypadają na lata 30. XXI wieku.

– Coraz większego znaczenia nabierają analizy umożliwiające wykrywanie nawet śladowych ilości substancji farmaceutycznych, mikroplastiku oraz innych zanieczyszczeń. Rozwój metod badania nanoplastiku stanowi kolejne wyzwanie dla współczesnej analityki. W Bydgoszczy na te zmiany nie czekamy. Już dziś tworzymy zaplecze technologiczne i badawcze z myślą o standardach przyszłości – zapewnia MWiK.

Więcej możliwości

Jak podkreśla miejska spółka, nowe laboratorium nie oznacza, że wcześniej bydgoska woda wymagała poprawy pod względem bezpieczeństwa. Jej jakość wciąż była systematycznie kontrolowana zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Inwestycja jest z kolei wejściem w kolejny etap rozwoju MWiK.

Wartość inwestycji to ok. 27,34 mln zł netto. Wykonawcą przedsięwzięcia jest Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LECH" Sp. z o.o. z Bydgoszczy. Umowę na realizację zadania podpisano 3 kwietnia 2025 roku. ©℗

eprasa.pl 923cd8b555

KOLEJ

Połączenie do Nakła przez Potulice znika z rozkładu

Maja Stankiewicz

Kiepsko rozpocznie się listopad dla mieszkańców Niedoli, Gorzenia, Potulic i Występu. Te wsie w gminie Nakło stracą połączenia PKS. Autobus PKS nie dojedzie też do Lisiego Ogona i Łochowa.

O tym, ze PKS planuje likwidację kursów na trasie: Bydgoszcz-Potulice-Nakło – zaalarmował nas Czytelnik. Nie ukrywał, że ich brak to dla mieszkańców ogromny problem. Nie rozumieją oni decyzji przewoźnika, z usług którego korzystają od lat. - Jesteśmy obywatelami drugiej kategorii? – pytają zrozpaczeni pasażerowie.

„Dla wielu osób autobus nie jest dodatkową wygodą, ale podstawowym środkiem transportu umożliwiającym normalne funkcjonowanie. Co mają zrobić osoby pracujące w Bydgoszczy, uczniowie i studenci, który nie mają samochodu lub nie mogą z niego skorzystać każdego dnia? Czy będą zmuszeni rezygnować z pracy i nauki albo ponosić dodatkowe koszty dojazdu" – czytamy w piśmie do naszej redakcji.

FOT. MAJA STANKIEWICZ

Na przystanku w Łochowie także brak informacji o likwidacji kursów choć linia PKS Bydgoszcz- Potulice-Nakło obsługuje także tę miejscowość. Tu pasażerowie mają jednak alternatywę w postaci międzygminnej linii nr 90, która kursuje z Łochowic do Bydgoszczy

Zostawcie choć dwa kursy

Autorzy pisma apelują, by PKS zweryfikował swoje plany. A jak nie będzie to możliwe, to chociaż zachował dwa kursy dziennie na trasie Nakło-Potulice-Bydgoszcz, tak by wszyscy zainteresowani mogli dojechać do pracy lub szkoły i wrócić do domu.

„Bo transport publiczny – czytamy w dokumencie – to nie tylko rachunek ekonomiczny. To dostęp do pracy, edukacji i samodzielnego życia. Nie pozwólmy aby brak autobusu stał się powodem wykluczenia. Oczekujemy wyjaśnienia zmian".

O te wyjaśnienia zwróciliśmy się w poniedziałek 26 bm. do PKS Bydgoszcz. Bo na stronie przewoźnika pod datą 23 bm. pojawił się tylko lakoniczny komunikat: PKS Bydgoszcz informuje, że z dniem 2.11.2026 r. zaprzestaje prowadzenia komunikacji na linii Bydgoszcz-Potulice-Nakło.

W sekretariacie PKS usłyszeliśmy, że nie ma szans na rozmowę z dyrektorem czy kierownikiem. Można przesłać jednak pytanie mailem. - Ale nie wiem czy ktoś będzie chciał się w tym temacie wypowiedzieć – zastrzegła szczerze miła pani w sekretariacie. Maila z prośbą o informacje i wyjaśnienia oczywiście wysłaliśmy. Jak na razie odpowiedzi brak.

Codziennie na trasę Bydgoszcz-Potulice-Nakło wyrusza z bydgoskiego dworca PKS 6 autobusów. Pierwszy o godz. 6.30, ostatni o 16.30. Likwidacja tych połączeń to dotkliwy cios dla pasażerów. Mogą oni co prawda skorzystać z usługi innego przewoźnika, bo trasę tę obsługuje również prywatny bus nr 408, ale oferta mocno się skurczy.

A przecież już teraz w niedzielę i święta Potulice, Gorzeń czy Występ są pozbawione transportu. PKS ma kursy w dni powszednie, bus jeździ tylko od poniedziałku do soboty.

- Trasę z Potulic do Nakła oprócz linii 408 obsługują dodatkowo lokalni przewoźnicy. Jakoś sobie poradzimy, gorzej z Bydgoszczą – przyznają otwarcie mieszkańcy Potulic.

Żadnej wiadomości

- Do mnie żadna informacja nie dotarła, żadne pismo. Będę jutro w gminie to spytam, może oni coś dostali – zastanawia się sołtys Potulic Krzysztof Rogalski. Nie ukrywa zaskoczenia. - Codziennie obchodzimy teren łącznie z przystankami. Na nich też nie ma żadnej informacji – przyznaje.

Jak dowiadujemy się – od pewnego czasu prowadzone były rozmowy, by poszerzyć ofertę komunikacyjną dla Potulic. Chodziło głównie o niedziele, bo jest to dzień odwiedzin w Zakładzie Karnym w Potulicach, a dojazdu brak. – Jak widać poszło to w zupełnie inną stronę – kwituje gorzko sołtys Rogalski.

Gdy ponownie zajrzeliśmy na stronę PKS Bydgoszcz okazało się, że komunikat o likwidacji linii do Potulic zniknął. Czyżby zmiana decyzji? Wyszukiwarka połączeń nie pozostawia jednak złudzeń. Po wpisaniu listopadowej daty wyskakuje komunikat: „nie znaleziono żadnych bezpośrednich połączeń". ©℗

REKLAMA

0111584791

INFORMATOR

HOTELE

Bydgoszcz

Tanie noclegi dla firm, 601-919-805

LEKARSKIE

Włocławek

Badania okresowe pracowników, kierowców, posiadających broń - lek. Wojciech Cader, Plac Wolności 17, pn. 10.15-13.00, wt. 8.00-11.00, śr. 14.00-19.00, czw. 8.00-11.00, pt.14.00-19.00, tel. 603-767-838, 54/231-43-54. Współpraca z LUXMED i MEDICOVER.

Radziejów

Internista Mieczysław Wolański, przyjmuje codzienne od 9.00, Radziejów, ul. Łokietka 3, ekg, holter usg, laboratorium. Tel. 607 402 122, 54/285 22 40

USŁUGI

Bydgoszcz

Śmieci - wywóz, kontenery, gruz „Corimp" 52/320-81-85.

Grudziądz:

STACJA demontażu pojazdów przyjmuje samochody do złomowania, Grudziądz, tel. 56/465-48-88

USŁUGI POGRZEBOWE

Bydgoszcz

Dylewscy Zakład Usług Pogrzebowych, Plac Piastowski 9, Bydgoszcz. Tel. Całodobowe 52/322-29-16, 602-26-34-72, www.dylewscy.pl Biuro Fordon ul.Piwnika Ponurego 1D, 52/342-95-16. Obsługujemy cmentarze w Bydgoszczy i okolicy, kompleksowe usługi krajowe i zagraniczne, usługi kremacyjne w Bydgoszczy - duży wybór trumien i urn. Kredytowanie pogrzebów ZUS, KRUS, wojsko, policja

Chojnice

Zakład Pogrzebowy Tadeusz Porożyński, Gdańska 3. Przechowywanie, przewóz zwłok Chojnice bezpłatnie całodobowo. 52/397-20-47, 604-755-900.

Toruń

Sotor Usługi Pogrzebowe i Cmentarne, Toruń, tel. 56/655 33 50 całą dobę. Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Inowrocław

Credo -Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy -św. Ducha 33, 88-100 Inowrocław. 52/357-74-16, 509-946-759, trumny już od 349 zł, do każdej usługi baldachim i winda nagrobna gratis, dostosowujemy się do możliwości finansowych każdego Klienta, wypłacamy zasiłki z ZUS i KRUS przed pogrzebem http://www.pogrzeb.net

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Inowrocław Św. Ducha 53, Kruszwica Kolegiacka 12F, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

MEMORIA Zakład Pogrzebowy Waldemar Wójcik, ul. Marulewska 40, Inowrocław. Dyżur całodobowy - tel. 602-189-676, 52/355-66-77. Załatwiamy wszystkie formalności w imieniu rodziny. Wypłacamy zasiłek pogrzebowy przed pogrzebem. Posiadamy profesjonalny baldachim pogrzebowy oraz windę nagrobną. Świadczymy usługi na najwyższym poziomie. www.memoria.pl

Barcin

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Sławomir Makowski, Barcin, ul. Żnińska 25 (naprzeciwko cmentarza) Tel. 52/383-64-09, 601-681-917.

Pakość

„Konkordia" kompleksowe usługi pogrzebowe, Pakość, Inowrocławska 10, 52/35-18-766, 500-697-316, całą dobę. Wypłacamy zasiłki pogrzebowe KRUS i ZUS.

Gniewkowo

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Gniewkowo, ul. Króla Jana III Sobieskiego 22, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Sotor - Usługi Pogrzebowe i Cmentarne Gniewkowo 56/655 33 50 całą dobę Centrum Kamieniarskie tel. 512 601 120 www.sotor.pl

Janikowo

NAJTAŃSZY CAŁODOBOWY ZAKŁAD POGRZEBOWY ROBERT KURCZEWSKI

JANIKOWO, ul. Główna 18G TEL. 507 364 717

Kruszwica

Najtańszy całodobowy Zakład Pogrzebowy M. Matuszak, Zarządca Domu Przedpogrzebowego Kruszwica, własna chłodnia, producent trumien, winda i baldachim gratis. Kruszwica Kolegiacka 12F, Inowrocław Św. Ducha 53, tel. 511 405 902, 52/357 16 04.

Całodobowy Zakład Pogrzebowy Żurawski ul. Kolegiacka 12E Kruszwica, tel. 666-999-917

Złotniki Kujawskie

Zakład Pogrzebowy - całodobowy Andrzej Pabjańczyk, Złotniki Kujawskie ul. Podgórna 13, tel. 52/351-71-03, 504-270-409, 604-542-322

Żnin

Całodobowe, kompleksowe usługi pogrzebowe „Chmielewscy", ul. Górska 10, 52/302-14-67, 502-314-898. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem.

Całodobowo-Usługi Pogrzebowe Firma Pietras, Żnin, Pl. Wolności 15/4. Wypłacamy zasiłki ZUS i KRUS przed pogrzebem. 52/30-22-031, 509-917-648

Włocławek

TARTAR spopielarnia i dom pogrzebowy, Włocławek ul. Bojańczyka 3/5, ul. Cmentarna 12, 54/231-44-55, 54/413-15-93.

Kowal

Całodobowa obsługa pogrzebów, Producent trumien. Lewandowski, 87-820 Kowal ul. Kościuszki 56. Tel. 603-998-321

WETERYNARYJNE

Toruń

„Salus" Przychodnia Weterynaryjna, Lelewela 33 /teren Arpolu/8-22, 56/652-81-67. Interna, chirurgia, profilaktyka. RTG, USG. Całodobowy dyżur 504-052-789.

ZDROWIE I URODA

Toruń

Optyk Trejnowscy. Bezpłatne badanie wzroku. Okulary progresywne.

Zniżki: na NFZ. Karta dużej rodziny, karta seniora i osoby niepełnosprawne.

ul. Kościuszki 41/47 pawilon Herbowa (obok Biedronki) tel. 56/623-23 26 www.optyk-trejnowski.pl

eprasa.pl 923cd8b555

Sport

Siatkówka. Reprezentacja Polski kobiet poznała rywalki w mistrzostwach świata w USA i Kanadzie (31 sierpnia-12 września 2027). Biało-czerwone zagrają w grupie E z Niemkami, Słowenkami i Kubankami.

KOSZYKÓWKA

Fatalna diagnoza dla Kacpra Kłaczka i duży problem dla bydgoskiej drużyny

Joachim Przybył

Enea Łaciate Astoria Bydgoszcz traci jednego ze swoich kluczowych graczy. Kacper Kłaczek w tym sezonie już nie zagra!

Najlepszy polski gracz beniaminka został zniesiony z parkietu w trakcie sobotniego meczu Enea Łaciate Astorii we Wrocławiu. Już pierwsze badania nie były optymistyczne. Mowa była o poważnej kontuzji ścięgna achillesa i około trzech miesiącach przerwy. - Wyglądało to poważnie - przyznał trener „Asty" Anders Sommer.

Klub w poniedziałek informował, że ostateczną diagnozę poznamy po konsultacji ortopedycznej we wtorek.I choć nastroje nie były optymistyczne, w Bydgoszczy tliły się iskierki nadziei.

Niestety. Szczegółowa konsultacja ortopedyczna potwierdziła pierwsze doniesienia: Kłaczek doznał bardzo poważnej kontuzji ścięgna Achillesa. Koszykarz musi poddać się operacji, potem czeka go długa rehabilitacja. W tym sezonie do gry już nie wróci.

Dla Enea Łaciate Astorii to ogromna strata. Debiutujący w zawodowym baskecie koszykarz wypadł w pierwszych meczach tak dobrze, że zapracował na powołanie do szerokiej reprezentacji Polski. Bydgoskiej drużynie dostarczał nie tylko ponad 10 punktów, 4 zbiórki i 2 asysty, ale także mnóstwo pozytywnej energii na parkiecie.

Tym samym polska rotacja w „Aście" została mocno okrojona, a jeszcze problemy ze zdrowiem miał ostatnio Piotr Wińkowski. Nie wiemy jeszcze, czy bydgoski klub będzie szukał kolejnego Polaka, ale sytuacja na rynku i tak jest bardzo trudna. Przypomnijmy, że w drużynie jest też jeszcze jedno wolne miejsca dla obcokrajowca, jego zajęcie wiąże się z wykupieniem dodatkowej licencji.

Ruchy są potrzebne, bo bydgoska drużyna sportowo nie wypada najlepiej na początku rozgrywek. Sezon co prawda zaczęła świetnie - od domowego zwycięstwa nad Zastalem Zielona Góra (to była jedyna, jak dotąd porażka wicemistrzów Polski), ale potem było już znacznie gorzej. Asta przegrała kolejno z GTK Gliwice u siebie, w Toruniu i we Wrocławiu. W tym pierwszym meczu ledwie o punkt, ale w dwóch ostatnich straciła łącznie 210 punktów i przegrała łącznie różnicą 47 punktów.

Już w sobotę (31 października) bydgoskich koszykarzy czeka wyjazd do Sopotu, gdzie zagrają z ostatnim w tabeli Treflem. 6 listopada zmierzą się u siebie z PGE Startem Lublin.

FOT. JAKUB SOBOCZYŃSKI

Kacper Kłaczek musi przejść operację, potem czeka go rehabilitacja. To duża strata dla zawodnika i drużyny

ŻUŻEL

Tarsenko i toruńscy juniorzy na plus, Drabik do poprawki

Magdalena Zimna

Emocje po ligowej walce już dawno opadły, jest czas na podsumowania i wnioski. Kto zachwycał w tym sezonie, a dla kogo rozgrywki zakończyły się rozczarowaniem?

Najbardziej zadowoleni z minionego sezonu byli w Toruniu. Pres obronił tytuł Drużynowego Mistrza Polski, młodzieżowcy zdobyli srebro Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów, a Robert Lambert jest indywidualnym mistrzem świata.

Najwięksi rozczarowani to zapewne Sparta Wrocław - wicemistrz Polski bardzo liczył na złoto, Bayersystem GKM Grudziądz - skończył sezon poza play off i Włókniarz Częstochowa - rozgrywki zakończył spadkiem.

Indywidualnie? Najskuteczniejszy w lidze znów był Bartosz Zmarzlik, a w gronie tych, którzy pozytywnie zaskoczyli w tym sezonie znaleźli się m.in. Jack Holder (mimo kontuzji) i Anders Thomsen ze Stali Gorzów, drugi i trzeci zawodnik pod względem średniej biegopunktowej. Na dobrą ocenę zasłużył też Wadim Tarasenko. - Wadim to z pewnością jedno z większych pozytywnych zaskoczeń tego roku. Zdarzały mu się wpadki na przestrzeni całego sezonu, ale nie można powiedzieć, że w jakimś stopniu zawiódł Bayersystem GKM - ocenia Marek Cieślak, były trener kadry w rozmowie z ekstraliga.pl

FOT. SŁAWOMIR KOWALSKI

Drużynowo Pres Toruń był znacznie lepszy od Bayersystem GKM

Rozwinęło się też kilku młodych zawodników. - Szczególnie Adam Bednar, bo Nazar Parnitskyi pokazał, na co go stać już wcześniej. Utworzyła się grupa zdolnych zagranicznych juniorów, ale polskich tak samo. Mam tutaj na myśli chłopaków z Torunia, czyli Antoniego Kawczyńskiego i Mikołaja Duchińskiego, którzy podnieśli swój poziom i zdobyli kolejny złoty medal Drużynowych Mistrzostw Polski - dodał były trener.

Kto na drugim biegunie? Sezonu do udanych nie zaliczy Paweł Przedpełski (Stal Gorzów), na więcej liczyli pracodawcy Maksyma Drabika (GKM) czy Martina Vaculika (Motor).

- Przedpełski pokładanych w sobie nadziei nie spełnił, powinien w tym sezonie lepiej punktować. Drabik to samo, ale GKM mógł się tego spodziewać, bo on od lat nie potrafi poradzić sobie na torze w Grudziądzu, czemu się jednak bardzo dziwię, bo nawet słonia da się nauczyć tańczyć. Jeśli chodzi o Vaculika to nie był to dla niego dobry rok, ale uważam, że jeszcze wróci do swojej najlepszej formy. Mecz o brąz pokazał, że wciąż potrafi się ścigać - powiedział Cieślak.- Zły sezon ma za sobą też Dominik Kubera, ale jego forma spada już od dwóch lat. Czym to jest spowodowane, nie wiem, bo potencjał ma bardzo duży. Dużo zastrzeżeń pojawia się też do Maćka Janowskiego. Został indywidualnym mistrzem Polski, wicemistrzem Europy, ale najważniejsze mecze Sparcie po prostu położył. To kawał zawodnika, dla niego dwucyfrówka powinna być jak splunięcie - zakończył Cieślak.

SIATKÓWKA

Nie było dobrego przyjęcia, nie ma punktów dla Pałacu

Joachim Przybył

Bydgoskie siatkarki przegrały wyjazdowy mecz z Uni Opole w 4. rundzie Tauron 1. Ligi.

UNI OPOLE - METALKAS PAŁAC BYDGOSZCZ 3:0 (26:24, 25:22, 25:19)

UNI: Makarowska-Kulej 3, Pavlyk 21, Kecher 7, Kępa 16, Palazzolo 3, Filipovic 11, Łyduch (libero) , Wieczorek

PAŁAC: Pol 4, Łyczakowska 3, Makarewicz 16, Dębowska 7, Hevelt 6, Pinczewska 8, Jagła (libero), Ziółkowska (libero)

Bydgoska drużyna pojechała do Opola z dużymi nadziejami na zwycięstwo. Nie bez podstaw, bo podopieczne Bartłomieja Łyczakowskiego dobrze radziły sobie od początku sezonu.

W Opolu mecz był wyrównany, a pałacanki miały swoje szanse. W pierwszym secie, po zaciętej grze na początku, zaczęły odskakiwać rywalkom w końcówce (21:18, 24:22), ale straciły czujność i skuteczność. Ekipa z Opola to wykorzystała i doprowadziła do wyrównania (24:24). Czas dla bydgoskiej ekipy pomógł niewiele; po przerwie miejscowe przeprowadziły dwie skuteczne akcje i wygrały tego seta. Drugiego Bydgoszczanki też rozpoczęły lepiej, prowadziły już 11:4. Rywalki znów jednak powoli, ale skutecznie odrabiały straty i doprowadziły do remisu (17:17, 22:22), a w końcówce miały „pewną rękę". To tylko pozytywnie je napędziło, bo w trzeciej partii zagrały znacznie lepiej od bydgoskiej ekipy i zgarnęły pełną pulę.

- Zabrakło nam dobrego przyjęcia, to było kluczowe - powiedziała libero Pałacu Oliwia Ziółkowska.

eprasa.pl 923cd8b555